Sfântul prooroc Samuel (Samuil)

(s.v. 20 august / s.n. 02 septembrie)

Materiale despre Sfântul prooroc Samuel:

https://independent.academia.edu/emystea/Sf-pr-Samuel-(20-aug)

https://archive.org/details/@steaemy?query=Samuel+

https://www.slideshare.net/steaemy1/search_my_uploads?type=&new=&q=Samuel

****

Materiale despre Sfânta proorociţă Ana, mama proorocului Samuel:

https://independent.academia.edu/emystea/Sf-prooroci%C5%A3%C4%83-Ana-(9-dec-)

https://archive.org/details/@steaemy?query=prooroci%C5%A3%C4%83+Ana

https://www.slideshare.net/steaemy1/search_my_uploads?type=&new=&q=prooroci%C5%A3%C4%83+Ana

***

Sfântul proroc Samuel, fiul lui Elcana şi al proorociţei Ana, a fost cel de-al 15-lea şi ultimul judecător al iudeilor și a trăit cu mai bine de o mie de ani î.Hr. Dăruit de Dumnezeu în urma rugăciunilor maicii sale, a fost încredinţat marelui preot Eli, crescând în Legea Domnului. Dacă Samuel era sârguincios, cei doi fii ai lui Eli, preoţii Ofni şi Finees, erau nesupuşi rânduielilor sfinte. Când au pornit război filistenii, au pierit 30.000 de israeliţi, printre care cei doi fii ai lui Eli, și chiar Eli însuși când a aflat că filistenii au luat Chivotul Legii. Cu toate că robia filistenilor a durat 20 de ani, Chivotul Legii l-a adus mai devreme înapoi din pricina necazurilor venite asupra poporului. Filistenii au fost biruiți în urma predicii lui Samuel, ajuns judecător în locul lui Eli, care le-a spus să se lepede de păcate şi să se întoarcă la credinţa strămbunilor. Urmașul lui Samuel n-a fost unul dintre fiii săi, care semănau cu cei doi fii ai lui Eli, ci regele Saul. Însă, pentru că Saul s-a îndepărtat de Dumnezeu, tot Samuel l-a uns pe David, al doilea rege al lui Israel. Ajuns la adânci bătrâneţi, Sfântul proroc Samuel s-a săvârşit în pace.

Index

Evanghelia şi Apostolul zilei 4
În această lună (august), ziua a douăzecea - Sfântul prooroc Samuil (Minei) 7
Canon de rugăciune către Sfântul prooroc Samuel 21
Imnografie 30
Cartea întâi a Regilor 32
Vieţile Sfinţilor - Viaţa Sfântului prooroc Samuil 76
Sfântul proroc Samuel - drumul spre sfințenie 93
Sinaxar - Pomenirea Sfântului şi măritului prooroc Samuel 94
Arhid. Ștefan Sfarghie - Sinaxar - Sfântul proroc Samuel 96
Iulian Dumitraşcu - Calendar Ortodox - Sfântul proroc Samuel 98
Proloagele - Pomenirea Sfântului şi slăvitului prooroc Samuel 99
Sfântul Nicolae Velimirovici - Proloagele de la Ohrida - Pomenirea Sfântului şi măritului proroc Samuel 103
Cântare de laudă la Sfântul şi slăvitul proroc Samuel 105
Sfântul prooroc Samuel (20 august) 107

Pr. Adrian Agachi - Când copiii nu urmează exemplul părinţilor 110
Nicolae Pintilie - Ana, o mamă cu credinţă. Samuel - un prunc dăruit de Dumnezeu 114
Sfântul Ioan Gură de Aur - Cinci cuvântări despre Ana şi Samuel 117
Cuvântul I din “Omilii şi cuvântări despre educaţia copiilor” 117
Cuvântul II din “Omilii şi cuvântări despre educaţia copiilor” 131
Cuvântul III din “Omilii şi cuvântări despre educaţia copiilor” 142
Cuvântul IV din “Omilii şi cuvântări despre educaţia copiilor” 151
Cuvântul V din “Omilii şi cuvântări despre educaţia copiilor” 162
Arhiereu Daniil Stoenescu - Prorocul biblic, străjer al casei Domnului 172
Wikipedia - Samuel 175
Orthodoxwiki - Sfântul prooroc Samuel 178
Samuel (video) 181
Icoane 182

Evanghelia şi Apostolul zilei

Evanghelia

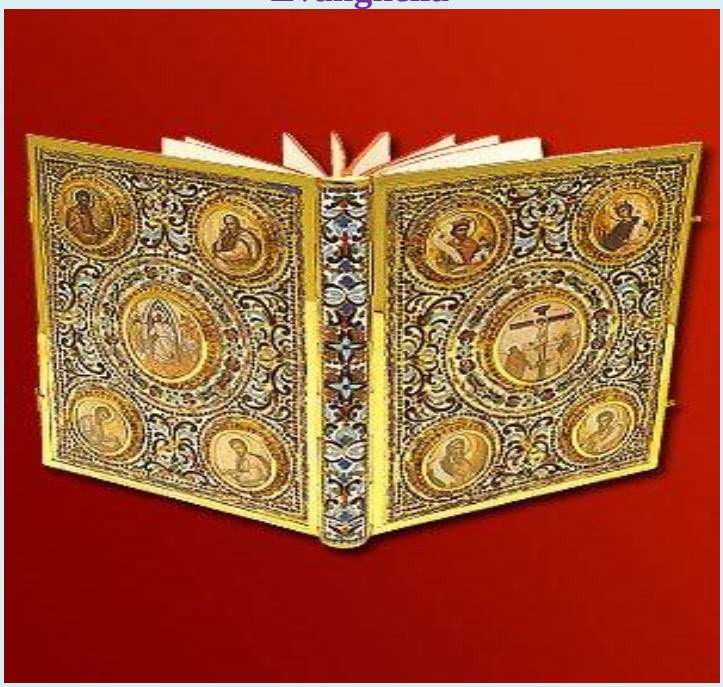

Ev. Luca 4, 22-30

22. Şi toţi Îl încuviinţau şi se mirau de cuvintele harului care ieşeau din gura Lui şi ziceau: Nu este, oare, Acesta fiul lui Iosif?

23. Şi El le-a zis: Cu adevărat Îmi veţi spune această pildă: Doctore, vindecă-te pe tine însuţi! Câte am auzit că s-au făcut în Capernaum, fă şi aici în patria Ta.

24. Şi le-a zis: Adevărat zic vouă că nici un prooroc nu este bine primit în patria sa.

25. Şi adevărat vă spun că multe văduve erau în zilele lui Ilie, în Israel, când s-a închis cerul trei ani şi şase luni, încât a fost foamete mare peste tot pământul.
26. Şi la nici una dintre ele n-a fost trimis Ilie, decât la Sarepta Sidonului, la o femeie văduvă.
27. Şi mulţi leproşi erau în Israel în zilele proorocului Elisei, dar nici unul dintre ei nu s-a curăţat, decât Neeman Sirianul.
28. Şi toţi, în sinagogă, auzind acestea, s-au umplut de mânie.
29. Şi sculându-se, L-au scos afară din cetate şi L-au dus pe sprânceana muntelui, pe care era zidită cetatea lor, ca să-L arunce în prăpastie;
30. Iar El, trecând prin mijlocul lor, S-a dus.

Apostol

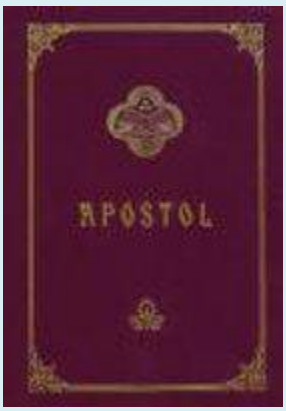

Epistola către Corinteni a Sfântului apostol Pavel

II Corinteni 3, 4-11

4. Şi o astfel de încredere avem în Hristos faţă de Dumnezeu;
5. Nu că de la noi înşine suntem destoinici să cugetăm ceva ca de la noi înşine, ci destoinicia noastră este de la Dumnezeu,
6. Cel ce ne-a învrednicit să fim slujitori ai Noului Testament, nu ai literei, ci ai duhului; pentru că litera ucide, iar duhul face viu.
7. Iar dacă slujirea cea spre moarte, săpată în litere, pe piatră, s-a făcut întru slavă, încât fiii lui Israel nu puteau să-şi aţintească ochii la faţa lui Moise, din pricina slavei celei trecătoare a feţei lui,
8. Cum să nu fie mai mult întru slavă slujirea Duhului?
9. Căci de a avut parte de slavă slujirea care aduce osânda, cu mult mai mult prisoseşte în slavă slujirea dreptăţii.
10. Şi nici măcar nu este slăvit ceea ce era slăvit în această privinţă, faţă de slava cea covârşitoare.

11. Căci dacă ce este trecător s-a săvârşit prin slavă, cu atât mai mult ce e netrecător va fi în slavă.

În această lună (august), ziua a douăzecea - Sfântul prooroc Samuil (Minei)

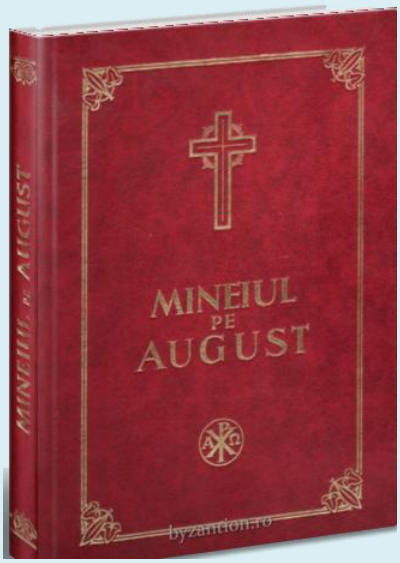

La Vecernie

La Doamne strigat-am... Stihirile pe 6, ale praznicului 3 şi ale proorocului 3.

Stihirile praznicului, glasul al 5-lea:

Podobie: Bucură-te, cămara...

Când Cela ce pentru noi, S-a făcut ca şi noi din prea curate sângiurile tale, bine a voit străin a te despărţi din lume şi a purcede către Dânsul, ca o curată; atunci prin puterea Sa a adunat prin nori pe ucenicii Săi, ca să te îngroape pe tine, aducându-i întru cinstea ieşirii tale; care plini făcându-se de dar, pe tine Fecioară văzându-te cu sfinţenie, ţi s-au închinat, strigând cu credinţă: Bucură-te, ceea ce ai născut lumii mare milă.

De unde a fost ca să-mi cunoaşte-ţi voi ieşirea din trupul meu? Zis-a Preasfânta, sfinţilor, ucenicilor Cuvântului. Ce este această vedere străină fiilor ? Iar ei au zis: Fără veste în nor ne-am luat, şi precum vezi la cortul tău am venit, ca să ne închinăm ţie ca unui scaun în chipul focului, şi să vedem mărită şi dumnezeiască mutarea ta, şi să îngropăm cu mâinile noastre lăcaşul tău cel primitor de Dumnezeu; cortule prea sfinte, prin care a aflat lumea mare milă.

Stând împrejurul patului tău ucenicii Mântuitorului, şi după legea firii petrecându-te spre îngropare, pe tine Preasfântă curată, cântări de ieşire îţi glăsuiau ţie cinstită, zicând: Bucură-te, palatul lui Dumnezeu; bucură-te, pricina îndumnezeirii oamenilor. Bucură-te, căruţa cea curată a Dumnezeirii; mergi şi te mută întru munţii cei veşnici. Locaşule al slavei, sălăşluieşte-te acum întru locaşurile cele dumnezeieşti, neîncetat cerând credincioşilor pace şi mare milă.

Alte **Stihiri** ale proorocului, glasul al 4-lea:

Podobie: Dat-ai semn...

Ceea ce te-a născut Samuile pe tine rodul rugăciunii, cel prea roditor, te-a adus lui Dumnezeu, şi dându-te Făcătorului de bine precum s-a făgăduit, din braţele cele de maică te-a închinat dar, bine primit Lui. Pentru aceasta darul Duhului s-a odihnit peste tine, mărite, ca unuia ce creşteai cu neraăutate şi străluceai cu mintea.

Cu prea sfinţită ungere ca un preot fiind îmbrăcat, vedeai cele mai-nainte, şi cu poruncă dumnezeiască ai uns pe împăraţi, şi le-ai arătat cele ce vor să fie, judecând cu dreptate pe israelitenescul popor, care neîncetat făcea călcare legii, şi de la Dumnezeu se depărta, Samuile vrednicule de minune, de Dumnezeu purtătorule prea fericite.

Acum nu întru asemănări nici întru umbre ca mai-nainte, ci faţă către faţă vezi pe Cel ce ai dorit, şi ieşind din norul şi din greutatea trupului, petreci în ceruri veselindu-te, proorocule prea cinstite, întru o stare cu proorocii stătătorule, cu drepţii împreună vorbitorule, împreună părtaşule cu îngerii.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, *a praznicului, glasul al 2-lea*

Ceea ce este mai înaltă decât cerurile, şi mai slăvită decât Heruvimii şi mai cinstită decât toată făptura, care pentru prea multa curăţie a fost locaş Fiinţei celei pururea veşnice, astăzi în mâinile Fiului său şi-a dat prea sfântul suflet, şi cu dânsa se umple toate de bucurie, şi nouă ne dăruieşte mare milă.

La Stihoavnă

Stihirile, glasul al 2-lea:

Podobie: Casa Efratei, cetate sfântă, a proorocilor mărire; împodobeşte-ţi casa întru care Cel dumnezeiesc se naşte.

Cetaşii cei dumnezeieşti, trecând cu cântări, cinstitul şi de Dumnezeu primitorul trupul tău, au strigat: Unde te duci acum Stăpână ?

Stih: Scoală-te Doamne întru odihna Ta, Tu şi sicriul sfinţirii Tale.

Veniţi astăzi toţi pământenii, să alcătuim ceată, strigând cântări de ieşire, întru mutarea Născătoarei de Dumnezeu.

Stih: Juratu-s-a Domnul lui David cu adeverinţă şi nu Se va lepăda de dânsa.

Porţile cerurilor, ridicaţi-vă cu frică, văzând uşa Celui dintru înălţime, că merge către Fiul şi Domnul.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, *asemenea*

Pământul cu îngroparea ta, s-a binecuvântat Fecioară, iar văzduhul s-a sfinţit, prin străină suirea ta a celeia ce ai murit după legea firii.

Tropar, glasul al 2-lea: Prăznuind pomenirea proorocului Tău, Samuil, Doamne, printr-însul Te rugăm, mântuieşte sufletele noastre.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, *al praznicului*

La Utrenie

La Dumnezeu este DomnuL... Troparul praznicului de două ori.

Troparul praznicului, glasul 1: Întru naştere fecioria ai păzit, întru adormire lumea nu o ai părăsit, de Dumnezeu Născătoare; mutatu-te-ai la viaţă, fiind Maica Vieţii, şi cu rugăciunile tale, izbăveşti din moarte sufletele noastre.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, *al proorocului.* ***Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor,*** *al praznicului*

După întâia Catismă, **Sedealna**, glasul al 3-lea:

Podobie: De frumuseţea fecioriei tale şi de prea luminată curăţia ta Gavriil mirându-se, a strigat ţie, Născătoare de Dumnezeu: Ce laudă vrednică voi aduce ţie? Sau cum te voi numi pe tine? Nu mă pricep şi mă minunez! Pentru aceasta, precum mi s-a poruncit, strig ţie: Bucură-te, ceea ce eşti plină de har.

Mutându-se sufletul tău cel înţelegător, întru cele cereşti, şi trupul tău cel curat de stricăciune, în Rai se veseleşte Preasfântă. Pentru aceasta Domnul a dat răsplătire nelegiuitorilor, căci au făcut vicleşug cinstitelor tale moaşte. Drept aceea împreună cu apostolii strigăm: Bucură-te, cea plină de daruri.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, *iar aceasta*

După a două Catismă **Sedealna**, glasul al 4-lea:

Podobie: Spăimântatu-s-a Iosif, lucru mai presus de fire văzând şi în minte a avut ploaia cea de pe lână, la zămislirea ta cea fără de sămânţă, de Dumnezeu Născătoare, rugul cel nears în foc, toiagul lui Aaron ce a odrăslit şi mărturisind logodnicul şi ocrotitorul tău preoţilor, a grăit: Fecioara naşte şi după naştere rămâne iarăşi fecioară.

În mâinile Celui ce S-a făcut Om din tine pentru noi punându-ţi sufletul ca întru ale Făcătorului tău şi Dumnezeu, la veselia cea nestricăcioasă te-ai mutat. Pentru aceasta cu cinste te fericim, pe tine una cea curată şi neîntinată şi Născătoarea de Dumnezeu după adevăr, toţi mărturisindu-te strigăm: Roagă pe Hristos la care te-ai mutat, să mântuiască sufletele noastre.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, *iarăşi aceasta*

Canoanele al praznicului cel întâia cu Irmosul pe 8 şi a proorocului pe 4.

Canonul proorocului

facere a lui Iosif

Cântarea 1

Irmos: Pe voievozii cei tari, pe cele trei părţi ale sufletului, Cel ce Te-ai născut din Fecioară, întru adâncul nepătimirii îneacă-i, rogu-mă; ca Ţie, întru omorârea trupului, ca într-o alăută să-Ţi cântăm cântare de biruinţă.

Cela ce eşti odrasla celei sterpe înţelepte Samuile, învredniceşte sufletul meu cel sterp, să odrăslească bună rodirea bunătăţilor, prin rugăciunile tale, ca să laud cu sfinţite cântări, purtătoarea de lumină prăznuirea ta.

Cel ce a rupt pântecele Sarrei de demult, rugăciunea Annei arătat o a plinit, şi pe cea neroditoare, de roadă umplându-o cu darul, bine te-a voit pe tine Samuile, ca o stea a răsări dintr-însa.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Crescând cu sfinţenie pe sufletul tău, prea fericite, întru dumnezeiescul veşmânt, ai strălucit cu razele Duhului cele tainice, învăţându-te toată taina, de Dumnezeu cugetătorule, şi ca un înger slujind lui Dumnezeu, Atotţiitorului.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Cel ce este ca un Fiu împreună cu Tatăl mai-nainte de veci, mai pe urmă întrupându-Se, cu adevărat S-a făcut Fiu al tău Preacurată prin credinţă, făcând fii lui Dumnezeu, pe toţi cei robiţi de cumplitul luptător.

Cântarea a 3-a

Irmos: Nu în înţelepciune...

Prea cu înţelepciune lipindu-te de Dumnezeu, mărite, iubit ai fost de Dânsul, fiind împodobit cu dumnezeiască înţelegere şi înfrumuseţat cu nerăutatea.

Arătând pe pământ viaţă îngerească Samuile, arătat ai avut îngeri care împreună vorbeau cu tine, fericite, şi te învăţau tăinuit cele mai presus de cuget.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Cu sfinţenie agonisindu-ţi vedere strălucită, cu adevărat vedeai fericite cele de departe ca şi cum ar fi de faţă, arătându-te prooroc, Atotstăpânitorului.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Din tine a ieşit Iisus Hristos întrupându-Se, şi prin luarea trupului ne-a îndumnezeit pe noi. Pentru aceasta ca pe o Maică a Lui, te cinstim pe tine prea curată.

Irmosul: Nu întru înţelepciune, şi în putere, şi în bogăţie ne lăudăm, ci întru Tine înţelepciunea Tatălui cea ipostatnică, Hristoase. Că nu este sfânt afară de Tine, Iubitorule de oameni.

Condacul proorocului glasul al 8-lea: Ca un mult cinstit dar, mai-nainte de zămislire fiind dat lui Dumnezeu, din pruncie ca un înger lui ai slujit, prea fericite, şi te-ai învrednicit mai-nainte a spune cele ce erau să fie. Pentru aceasta către tine strigăm: Bucură-te, proorocule al lui Dumnezeu, Samuile mare arhiereule.

Sedealna, glasul al 3-lea:

Podobie: Pentru mărturisirea...

Întru judecăţile legii fiind crescut, şi primind ungere cinstită înlăuntru, ca Aaron ai strălucit cu preoţia, şi luminându-ţi-se inima de Duhul, ai văzut cele de departe, ca şi cum ar îi de faţă; prea sfinţite, roagă pe Hristos Dumnezeu, să ne dăruiască nouă mare milă.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, *a praznicului,glasul al 3-lea*

Podobie: De frumuseţea fecioriei tale şi de prea luminată curăţia ta Gavriil mirându-se, a strigat ţie, Născătoare de Dumnezeu: Ce laudă vrednică voi aduce ţie? Sau cum te voi numi pe tine? Nu mă pricep şi mă minunez! Pentru aceasta, precum mi s-a poruncit, strig ţie: Bucură-te, ceea ce eşti plină de har.

Întru naşterea ta, zămislirea a fost fără sămânţă; întru adormirea ta, moartea fără stricăciune, minune îndoită întru minune s-a adunat de Dumnezeu Născătoare. Că în ce chip neştiind de bărbat, hrănitoare de prunc ai fost, curată fiind. Şi cum Maică lui Dumnezeu fiind, ca o purtătoare de moarte, miresme răspândeşti? Pentru aceasta cu îngerul strigăm către tine: Bucură-te, ceea ce eşti plină de dar.

Cântarea a 4-a

Irmos: Cel ce şade în slavă pe Scaunul Dumnezeirii, pe nor uşor a venit, Dumnezeu Cel Preaînalt, prin palmă curată şi a mântuit pe cei ce strigă: Slavă, Hristoase, puterii Tale!

Cu sfinţenie şi cu prea luminată vieţuire sfinţit împodobindu-te, ţi s-a încredinţat legile lui Dumnezeu cele mântuitoare, ca să le vesteşti lui Israil celui ce făcea călcare legii, şi pururea mânia pe Cel Milostiv.

Eli, făcând fiii lui nelegiuire, s-a osândit şi cu judecată dreaptă s-a oprit din dumnezeiasca slujbă, iar sfinţitul Samuil, ca un ascultător Celui ce-l chemă, cu neschimbat suflet înlăuntru s-a băgat.

Fiind prea ales apărător al aşezământurilor celor legiuitoare, ca şi Aaron de demult, ai slujit Împăratului tuturor, şi jertfele cele legiuite i-ai adus, care mai-nainte închipuiau junghierea lui Hristos cea mântuitoare.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

La poporul tău cel prea fără de minte, Samuile, care nu rămânea întru dumnezeieştile porunci ale Împăratului tuturor, prin voirea cea dumnezeiească lucrătoare, i-ai uns împărat, precum a cerut, care batjocorea sfatul Lui cel mai presus de cuget.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Cel ce nu a deşertat Sânurile Tatălui, bine a voit a se culca în sânurile tale ca un Prunc tânăr, spre chemarea sufletelor noastre Fecioară, căruia îi strigăm: Slavă Hristoase puterii Tale.

Cântarea a 5-a

Irmos: Necredincioşii nu vor vedea slava Ta, Hristoase, dar noi pe Tine Unul-Născut, strălucirea slavei Dumnezeirii Tatălui, de noapte mânecând Te lăudăm pe Tine, Iubitorule de oameni.

De Duhul cel dumnezeiesc din pruncie înţelepţindu-te, te-ai făcut slujitor lui Dumnezeu, ungând prin dar cu untuldelemn al ungerii împăraţi, prin insuflările cele dumnezeieşti, mărite.

Petrecând cu trufie Saul întru primenirile cele fără de rânduială, arătat ai proorocit voirea cea dumnezeiască, şi părăsirea Dumnezeiescului Duh, fericite Samuile.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Vieţuind tu cu nerăutatea arătat, mustrai pe prea reaua primenirea lui Israil, tu ca un preot dumnezeiesc şi ca un prooroc prea adevărat îndreptându-l.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Împreună cu noi făcându-se pentru milostivire, Mântuitorul, mai presus de minte S-a întrupat, din sfinţite sângiurile tale, Preacurată şi Se cunoaşte Dumnezeu şi Om, Iubitorul de oameni.

Cântarea a 6-a

Irmos: Strigat-a mai înainte...

Cu darul Cuvântului îndumnezeindu-se cuvântul tău, mai-nainte a arătat cele de departe că se vor întâmpla aproape; Samuile proorocule dumnezeiescule locaş al Duhului.

Înălţându-te întru înalte priviri şi fapte, ca un prooroc şi preot al lui Dumnezeu Atotţiitorului, prin slujirile legii ai curăţit poporul, vrednicule de minune.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Făcându-se Saul călcător legii, s-a făcut netrebnic, şi ţi-a poruncit Dumnezeu Samuile de Dumnezeu înţelepţite ca să ungi cu ungere în locul lui, pe David cel prea blând.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Mântuitu-s-a Eva de dureri, Preacurată, fără de durere născând tu pe Hristos Dumnezeul nostru, cela ce arătat a vindecat patimile şi durerile tuturor.

Irmosul: Strigat-a mai-nainte închipuind îngroparea ta cea de trei zile proorocul Iona în chit rugându-se: Din stricăciune mă mântuieşte, Iisuse, Împărate al puterilor.

Condacul şi Icosul praznicului.

Sinaxar

Întru această lună, în ziua a douăzecea, pomenirea Sfântului şi măritului prooroc Samuil.

Stih: Şi Samuil cel ce vedea prin săvârşire apunând,
Lumina cea pururea vie şi după mutare este văzând.
Proorocul Samuil în a douăzecea zi,
Din viaţă se săvârşi.

Acesta a fost din Armatem Sifa, din muntele lui Efrem din neamul lui Levi, fecior lui Elcana şi al Anei, proorociţei. Însă Elcana avea două femei, pe una o chema Ana, iar pe alta Fenana; şi Fenana avea copii, iar Ana nici unul; şi s-a suit Elcana la Silom cu Ana, ca să i se închine lui Dumnezeu, şi era atunci acolo Eli, şi cei doi feciori ai lui, Ofni şi Finees, preoţi lui Dumnezeu. Iar Domnul încuiase mitraşul Anei şi o mâhnea Fenana cea împotrivă râvnitoare a ei, şi ea s-a rugat Domnului, şi şi-a adus Dumnezeu aminte de dânsa, şi a născut fiu pe Samuil, şi l-a dat lui Dumnezeu, şi crescând în vârstă, şi procopsind slujea Domnului, şi s-a făcut prooroc mare.

Iar Eli şi feciorii lui fiind zdrobiţi de urgia şi mânia Domnului, se stinseră pentru că mâniau pe Dumnezeu.

Şi judecă Samuil toate zilele vieţii lui, şi nu luă mită. Acesta a uns pe Saul a fi împărat, asemenea şi pe proorocul David şi viind la adânci bătrâneți, a luat sfârşit, şi a apucat înaintea lui Hristos cu o mie treizeci şi cinci de ani, şi a proorocit ani patruzeci.

Tot în această zi, pomenirea Sfinţilor treizeci şi şapte de mucenici, care au mărturisit în Vizia Traciei.

Stih: Trei lipsesc spre a se încheia de patru ori zece.
Cei prin foc arşi pentru Tine, Treime.

Dintru aceştia au fost unii din Vizantia şi alţii din Filipopolii; deci fiind prinşi în Vizia Traciei de osânditul Apelian, care era guvernator acolo atunci, şi chinuindu-i cu multe munci căci mărturiseau pe Hristos cu îndrăzneală; în cea de apoi a făcut în pământ foc mare, şi tăindu-li-se tuturor mâinile şi picioarele, au fost aruncaţi într-însul.

Tot în această zi, Sfinţii mucenici Sevir şi Memnon Chendirionul.

Stih: De sabie pătimind Sevir a aflat după vrednicie.
Răsplătiri strălucite pătimirii prin sabie.
În puţină vreme, Memnone focul pe tine te ţine;
Te aşteaptă însă cunună ceea ce în veci rămâne.

Fericitul Sevir mucenicul lui Hristos, a fost din Sidia Pamfiliei, fecior oarecăruia Petronie tracian şi maica sa Migdonia. Deci aflând în Filipopoli pe cei treizeci şi şapte de mucenici nevoindu-se pentru Hristos, mărturisi de față buna credinţă, pentru aceasta îl strujiră cumplit şi-i puseră prin degete verigi arse fiind întins pe patru lemne fu fierăstruit, încingându-l cu brâu de fier ars, după aceia i s-a tăiat capul. Şi rămânând Memnon care şi Chendirion se numeşte, îl întinseră la doi stâlpi, şi-i scoaseră trei fâşii din cap până la picioare. Apoi tăindu-i picioarele şi băgându-l în foc, şi-a dat sufletul la Dumnezeu, luând cununa muceniciei.

Tot în această zi, pomenirea Sfântului mucenic Luchie sfetnicul.

Stih: Toate sfaturile lui Ahitofel cu vederea le-a trecut.
Şi pentru un singur sfat, Luchie prin sabie s-a nevoit.

Acesta a fost din Chirini cea din Libia, mai mare sfatului cetăţii, întrecând pe cei ce erau cu dânsul la mărimea şi grosimea trupului, care mai-nainte era dat la slujirea şi rătăcirea idolilor. Iar după ce se nevoi tare şi neschimbat, marele sfinţitul mucenic Teodor episcopul aceleiaşi cetăţi, îşi luă cununa. Atuncea umplându-se şi el din darul lui Hristos, primii dumnezeiescul Botez şi plecă şi pe guvernatorul Dignian, de crezu în Hristos, pe care luându-l se duse la Cipru. Deci văzând acolo unde se prindeau creştinii şi se omorau, pe ascuns de Dignian, s-a dat la muncitori şi dând jertfelnicului idolilor cu piciorul, şi răsturnând cele ce erau deasupra lui, porunci tiranul de-i tăiară capul.

Tot în această zi, Sfinţii mucenici, Iliodor şi Soda.

Stih: Iliodor şi Soda cei cu cuget vitejesc,
Amândoi pentru Hristos, bărbăteşte se nevoiesc.

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne, miluieşte-ne şi ne mântuieşte pe noi, Amin.

Cântarea a 7-a

Irmos: Cei trei tineri în Babilon, porunca tiranului bârfire socotind-o, în mijlocul văpăii au strigat: Bine eşti cuvântat Doamne, Dumnezeul părinţilor noştri.

Prea mare dar, maica ta te-a adus pe tine, fericite, Împăratului tuturor, împlinind sfânta rugăciune şi dulce cântând: Doamne Dumnezeule al părinţilor, bine eşti cuvântat.

Fiind tu înlăuntrul Bisericii, şi după rânduiala lui Aaron slujind Stăpânului celui Ceresc, te-a strălucit dumnezeiescul dar, mărite Samuile.

Cu cuvânt dumnezeiesc ai judecat fericite pe poporul lui Israil, vestind lui pururea îndreptarea lui Dumnezeu, şi cu rugăciunea cea neîncetată întorcând toată vătămarea vrăjmaşilor.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Deşertând toată materia din mintea ta, mărite, te-ai arătat oglindă a Duhului neîncetat strigând: Bine eşti cuvântat în veci, Doamne Dumnezeule al părinţilor.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Născând Focul Dumnezeirii cu adevărat, te-ai arătat fără de ardere prea curată, pentru aceasta arde patimile mele cele materialnice Născătoare de Dumnezeu, ca o milostivă şi de bine iubitoare.

Cântarea a 8-a

Irmos: Mântuitorule al tuturor...

Împodobindu-te cu îmbrăcămintea lui Aaron, ai intrat în Sfintele Sfintelor, prea fericite, prin jertfe curăţind pe Israil, cele ce vesteau mai-nainte mântuitoarea junghierea Mielului.

Cu cuget curat proorocule Samuile, razele Duhului înlăuntru primindu-le, ca un prooroc dumnezeiesc, mai-nainte vesteai cele de departe, ca şi cum ar fi de faţă; pentru aceasta cu credinţă te lăudăm pe tine.

Ales a fost David întru fiii lui Iessei, precum ai arătat, ungându-l pe dânsul Samuile cu ungerea cea sfântă şi strigând: Binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Binecuvântăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Domnul.

Noi cei ce săvârşim prăznuirea ta Samuile, împreună vorbitorule cu drepţii, să dobândim prin rugăciunile tale Împărăţia cea de sus, strigând: Binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Învredniceşte-mă pe mine milostivirii tale milostivă şi iubitoare de bine Stăpână, şi mă mântuieşte pe mine din gheenă, şi dintru cel mai din afară întuneric, ca cu credinţă şi cu dragoste, să te cinstesc pe tine.

Irmosul:

Să lăudăm, să binecuvântăm şi să ne închinăm Domnului, cântându-I şi prea înălţându-L pe Dânsul întru toţi vecii.

Mântuitorule al tuturor Atotputernice, pe cei ce se ţineau de dreapta credinţă, în mijlocul văpăii pogorându-Te, i-ai rourat şi i-ai învăţat să cânte: toate lucrurile, binecuvântaţi şi lăudaţi pe Domnul.

Cântarea a 9-a

Irmos: Eva prin boala...

Stând ca un slujitor înaintea Stăpânului şi Dumnezeului nostru, şi împodobindu-te ai slujit Lui, fericite, cu viaţă fără prihană, primind arătările cele dumnezeieşti şi proorocind prea arătat.

Arătatu-te-ai din pântecele maicii tale pururea slăvite vas Preasfântului Duh şi cu sfinţitul veşmânt împreună crescând bine ai slujit lui Dumnezeu, cu blândeţea inimii şi cu frumuseţea minţii, prea fericite.

Astăzi pomenirea ta de Dumnezeu purtătorule, ne-a răsărit nouă ca soarele, cu prea îndestulată strălucire a darurilor, luminând sufletele celor ce te cinstesc pe tine, şi gonind negura răutăţilor; pentru aceasta toţi te mărim pe tine.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Ridicatu-te-ai către locaşurile cele cu chipuri luminoase, şi ai strălucit mai luminat decât soarele; şi vezi pe cele ce le văd proorocii, apostolii şi toţi drepţii, îndumnezeindu-te cu împărtăşirea de Dumnezeu insuflate; pentru aceasta toţi te fericim pe tine.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Necunoscând stricăciune de bărbat, ai primit în pântece pe Cuvântul cel nestricăcios, care pe noi cei stricaţi din multe căderi, ne-a mântuit cu patima nestricăciosului Său trup, singură prea curată nestricată Fecioară.

Irmosul: Eva adică prin boala neascultării, blestem înlăuntru a adus. Iar tu Fecioară de Dumnezeu Născătoare, prin odrasla purtării în pântece, lumii binecuvântarea ai înflorit; pentru aceasta toţi te slăvim.

Luminânda

Podobie: Cela ce ai împodobit..

Samuil cel ce mai-nainte de zămislire, s-a dat de maică prea lăudată tare, şi a uns pe împăraţi, ca un preot şi prooroc să se laude.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, *a praznicului*

Apostoli de la margini, adunându-vă aicea, în satul Ghetsimani, îngropaţi trupul meu; şi Tu Fiule şi Dumnezeul meu, primeşte duhul meu.

La Stihoavnă

Stihirile praznicului, glasul al 2-lea:

Podobie: Casa Efratei, cetate sfântă, a proorocilor mărire; împodobeşte-ţi casa întru care Cel dumnezeiesc se naşte.

Când te-ai mutat către Cel născut din tine, au venit cu nori apostolii împreună, ca să îngroape trupul tău, Fecioară.

Stih: Scoală-te Doamne întru odihna Ta, Tu şi sicriul sfinţirii Tale.

O, tainele tale curată cele mai presus de fire; căci ca o Maică a lui Dumnezeu, te muţi luminat către Acesta, de Dumnezeu fericită.

Stih: Juratu-s-a Domnul lui David cu adeverinţă şi nu Se va lepăda de dânsa.

Ceata dumnezeieştilor apostoli şi ucenicilor, adunaţi-vă să îngropaţi trupul cel de Dumnezeu primitor, al singurei Maicii lui Dumnezeu.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, *glasul al 5-lea*

Cântaţi popoare Maicii Dumnezeului nostru cântaţi; că astăzi prea luminat sufletul său, l-a pus în prea curate palmele Celui ce S-a întrupat dintru dânsa fără sămânţă, căruia se şi roagă neîncetat, să dăruiască lumii pace şi mare milă.

La Liturghie

Fericirile praznicului, Cântarea a 6-a, a amândurora Canoanelor, cu Irmosul pe 6.

Canon de rugăciune către Sfântul prooroc Samuel

Canon de rugăciune către Sfântul prooroc Samuel (s.v. 20 august / s.n. 02 septembrie):

https://www.academia.edu/43915727/Canon_de_rug%C4%83ciune_c%C4%83tre_Sf%C3%A2ntul_prooroc_Samuel_20_august_

https://archive.org/details/canon_20210829

https://www.slideshare.net/slideshow/canon-250073745/250073745

***

Canon de rugaciune la Sfântul proroc Samuel - 20 august - slujitor Dani:
https://www.youtube.com/watch?v=zCs4dCiiybI

***

Troparul Sfântului prooroc Samuel, glasul al 2-lea: A proorocului Tău Samuel pomenire, Doamne, prăznuind, printr-însul Te rugăm, mântuieşte sufletele noastre.

facere a lui Iosif

Cântarea 1

Irmos: Pe voievozii cei tari, pe cele trei părţi ale sufletului, Cel ce Te-ai născut din Fecioară, întru adâncul nepătimirii îneacă-i, rogu-mă; ca Ţie, întru omorârea trupului, ca într-o alăută să-Ţi cântăm cântare de biruinţă.

Stih: ***Sfinte proorocule Samuel, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cel ce eşti odrasla celei sterpe, înţelepte prooroc Samuel, învredniceşte sufletul meu cel sterp să odrăslească bună rodirea bunătăţilor, prin rugăciunile tale; ca să laud cu sfinţite cântări purtătoare de lumină prăznuirea ta.

Stih: ***Sfinte proorocule Samuel, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cel ce a rupt pântecele Sarei de demult, rugăciunea Anei arătat a împlinit-o şi pe cea neroditoare, de roadă umplând-o cu darul, bine te-a voit pe tine, Sfinte proorocule Samuel, ca o stea a răsări dintr-însa.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Crescând cu sfinţenie sufletul tău, prea fericite, în dumnezeiescul veşmânt ai strălucit cu razele Duhului cele tainice, învăţându-te toată taina, de Dumnezeu cugetătorule şi ca un înger ai slujit lui Dumnezeu Atotţiitorului.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Cel ce este ca un Fiu împreună cu Tatăl mai înainte de veci, mai pe urmă, Întrupându-Se cu adevărat, S-a făcut Fiu al tău, Preacurată, prin credinţă, făcând fii lui Dumnezeu, pe toţi cei robiţi de cumplitul luptător.

Cântarea a 3-a

Irmos: Nu în înţelepciune...

Stih: ***Sfinte proorocule Samuel, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu înţelepciune lipindu-te de Dumnezeu, mărite, iubit ai fost de Dânsul, fiind împodobit cu dumnezeiască înţelegere şi înfrumuseţat cu nerăutatea.

Stih: ***Sfinte proorocule Samuel, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Arătând pe pământ viaţă îngerească, Sfinte Samuel, în chip vădit îngerii împreună vorbeau cu tine, fericite şi te învăţau tăinuit cele mai presus de cuget.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Cu sfinţenie agonisindu-ţi vedere strălucită, cu adevărat vedeai, fericite, cele de departe ca şi cum ar fi de faţă, arătându-te prooroc al Atotstăpânitorului.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Prin tine a ieşit Iisus Hristos, Întrupându-Se şi prin luarea trupului ne-a îndumnezeit pe noi. Pentru aceasta, ca pe o Maică a Lui, te cinstim pe tine, prea curată.

Irmosul: Nu în înţelepciune, în putere şi în bogăţie ne lăudăm; ci în Tine, Înţelepciunea Tatălui cea ipostatnică, Hristoase. Că nu este Sfânt afară de Tine, Iubitorule de oameni.

Cântarea a 4-a

Irmos: Cel ce şade în Slavă pe Scaunul Dumnezeirii, pe nor uşor a venit, Dumnezeu Cel Preaînalt, prin palmă curată şi a mântuit pe cei ce strigă: Slavă, Hristoase, puterii Tale!

Stih: ***Sfinte proorocule Samuel, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu sfinţenie şi cu prea luminată vieţuire sfinţit împodobindu-te, ţi s-au încredinţat de către Dumnezeu cele mântuitoare, ca să le vesteşti lui Israel, cel ce făcea călcarea Legii şi pururea mânia pe Cel Milostiv.

Stih: ***Sfinte proorocule Samuel, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Preotul Eli, făcând fiii lui nelegiuire, a fost osândit şi cu judecată dreaptă oprit din dumnezeiasca slujbă. Iar sfinţitul Samuel, ca un ascultător al Celui ce-l chema, cu neschimbat suflet în slujbă a fost pus.

Stih: ***Sfinte proorocule Samuel, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Fiind prea ales apărător al aşezămintelor celor legiuitoare, ca şi Aaron de demult, ai slujit Împăratului tuturor; şi jertfele cele legiuite le-ai adus, care mai înainte închipuiau înjunghierea lui Hristos cea mântuitoare.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Poporului tău, cel prea fără de minte, care nu rămânea în dumnezeieştile porunci ale Împăratului tuturor, proorocule Samuel, prin voirea cea dumnezeiește lucrătoare, i-ai uns împărat, precum a cerut, care batjocorea sfatul Lui cel mai presus de cuget.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Cel ce nu a deşertat sânurile Tatălui, a binevoit a Se culca în sânurile tale ca un Prunc Tânăr, spre chemarea sufletelor noastre, Fecioară, căruia Îi cântăm: Slavă, Hristoase, puterii Tale.

Cântarea a 5-a

Irmos: Necredincioşii nu vor vedea slava Ta, Hristoase, dar noi pe Tine Unul-Născut, strălucirea Slavei Dumnezeirii Tatălui, de noapte mânecând Te lăudăm pe Tine, Iubitorule de oameni.

Stih: ***Sfinte proorocule Samuel, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

De Duhul cel dumnezeiesc din pruncie înţelepţindu-te, te-ai făcut slujitor lui Dumnezeu, ungând prin dar cu untdelemnul ungerii de împăraţi, prin insuflările cele dumnezeieşti, mărite.

Stih: ***Sfinte proorocule Samuel, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Petrecând cu trufie Saul în primenirile cele fără de rânduială, vădit ai proorocit voirea cea dumnezeiască şi părăsirea lui de către Dumnezeiescul Duh, fericite Samuel.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Vieţuind tu în nenumărate, lămurit ai mustrat reaua primenire a lui Israel, tu ca un preot dumnezeiesc şi ca un prooroc prea adevărat îndreptându-l.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Împreună cu noi făcându-Se pentru milostivire Mântuitorul, mai presus de minte S-a Întrupat, din sfinţite sângiuirile tale, Preacurată; şi S-a făcut cunoscut Dumnezeu şi Om, Iubitorul de oameni.

Cântarea a 6-a

Irmos: Strigat-a mai înainte...

Stih: ***Sfinte proorocule Samuel, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu darul Cuvântului îndumnezeindu-se cuvântul tău, mai înainte a arătat cele de departe că se vor întâmpla aproape; Sfinte Samuel, proorocule, dumnezeiescule locaş al Duhului.

Stih: ***Sfinte proorocule Samuel, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Înălţându-te prin înalte priviri şi fapte, ca un prooroc şi preot al lui Dumnezeu Atotţiitorul, prin slujirile Legii ai curăţit poporul, vrednicule de minune.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Făcându-se Saul călcător al Legii, s-a făcut netrebnic şi ţi-a poruncit Dumnezeu, Sfinte Samuel de Dumnezeu înţelepţite, ca să ungi cu ungere în locul lui pe David cel prea blând.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Izbăvitu-s-a Eva de dureri, Preacurată, fără de durere născând tu pe Hristos Dumnezeul nostru, cel ce în chip vădit a vindecat patimile şi durerile tuturor.

Irmosul: Strigat-a mai înainte, închipuind îngroparea Ta, cea de trei zile, proorocul Iona, în chit rugându-se: din stricăciune mă mântuieşte, Iisuse Împărate al puterilor.

Condac, glasul al 8-lea: Ca un mult cinstit dar, mai înainte de zămislire fiind dat lui Dumnezeu, din pruncie ca un înger ai slujit Lui, prea fericite şi te-ai învrednicit mai înainte a spune cele ce aveau să fie. Pentru aceasta, către tine grăim: bucură-te, proorocule al lui Dumnezeu, Sfinte Samuel, mare arhiereu.

Cântarea a 7-a

Irmos: Cei trei tineri în Babilon, porunca tiranului bârfire socotind-o, în mijlocul văpăii au strigat: Bine eşti cuvântat Doamne, Dumnezeul părinţilor noştri.

Stih: ***Sfinte proorocule Samuel, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Prea mare dar, maica ta te-a adus pe tine, fericite, Împăratului tuturor, împlinind sfânta rugăciune şi dulce cântând: Doamne, Dumnezeule al părinţilor, bine eşti cuvântat.

Stih: ***Sfinte proorocule Samuel, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Fiind tu înlăuntrul bisericii şi după rânduiala lui Aaron slujind Stăpânului ceresc, te-a strălucit dumnezeiescul dar, mărite prooroc Samuel.

Stih: ***Sfinte proorocule Samuel, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu cuvânt dumnezeiesc ai judecat, fericite, pe poporul lui Israel, vestind lui pururea îndreptarea lui Dumnezeu şi cu rugăciunea cea neîncetată întorcând vătămarea vrăjmaşilor.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Deşertând toată materia din mintea ta, mărite, te-ai arătat oglindă a Duhului, neîncetat cântând: Binecuvântat eşti în veci, Doamne, Dumnezeule al părinţilor.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Născând focul Dumnezeirii cu adevărat, te-ai arătat fără de ardere, prea curată. Pentru aceasta, arde patimile mele cele materialnice, Născătoare de Dumnezeu, ca o milostivă şi de bine iubitoare.

Cântarea a 8-a

Irmos: Mântuitorule al tuturor...

Stih: ***Sfinte proorocule Samuel, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Împodobindu-te cu îmbrăcămintea lui Aaron, ai intrat în Sfânta Sfintelor, prea fericite, curăţind pe Israel prin jertfe ce vesteau mai înainte mântuitoarea junghiere a Mielului.

Stih: ***Sfinte proorocule Samuel, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu cuget curat, proorocule Samuel, razele Duhului înăuntru primindu-le, ca un prooroc dumnezeiesc, mai înainte vesteai cele de departe, ca şi cum ar fi fost de faţă; pentru aceasta, cu credinţă te lăudăm pe tine.

Stih: ***Sfinte proorocule Samuel, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Ales a fost David dintre fiii lui Iesei, precum ai arătat, ungându-l pe dânsul, Sfinte proorocule Samuel, cu ungerea cea sfântă şi cântând: Binecuvântaţi, lucrurile Domnului, pe Domnul.

Binecuvântăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Domnul.

Noi, cei ce săvârşim prăznuirea ta, Sfinte Samuel, împreună vorbitorule cu drepţii, să dobândim prin rugăciunile tale Împărăţia cea de sus, cântând: Binecuvântaţi, toate lucrurile Domnului, pe Domnul.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Învredniceşte-mă pe mine de milostivirea ta, milostivă şi iubitoare de bine Stăpână şi mă scapă pe mine din gheenă şi din cel mai din afară întuneric, ca să te cinstesc cu credinţă şi cu dragoste.

Irmosul:

Să lăudăm, să binecuvântăm şi să ne închinăm Domnului, cântându-I şi prea înălţându-L pe Dânsul întru toţi vecii.

Mântuitorule al tuturor Atotputernice, pe cei ce se ţineau de dreapta credinţă, în mijlocul văpăii pogorându-Te, i-ai rourat şi i-ai învăţat să cânte: toate lucrurile, binecuvântaţi şi lăudaţi pe Domnul.

Cântarea a 9-a

Irmos: Eva prin boala...

Stih: ***Sfinte proorocule Samuel, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Stând ca un slujitor înaintea Stăpânului şi Dumnezeului nostru şi împodobindu-te, ai slujit Lui, fericite, cu viaţă fără prihană, primind arătările cele dumnezeieşti şi lămurit ai proorocit.

Stih: ***Sfinte proorocule Samuel, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Arătatu-te-ai din pântecele maicii tale, pururea mărite, vas Preasfinţitului Duh şi cu sfinţitul veşmânt împreună crescând, bine ai slujit lui Dumnezeu, *cu blândeţea inimii şi cu frumuseţea minţii, prea fericite.*

Stih: ***Sfinte proorocule Samuel, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Astăzi pomenirea ta, de Dumnezeu purtătorule, ne-a răsărit nouă ca soarele, cu prea îndestulată strălucire a darurilor, luminând sufletele celor ce te cinstesc pe tine şi gonind negura răutăţilor. Pentru aceasta, toţi te mărim pe tine.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Ridicatu-te-ai către locaşurile cele cu chipuri luminoase şi ai strălucit mai luminat decât soarele; şi vezi cele ce văd proorocii, apostolii şi toţi drepţii, îndumnezeindu-te cu împărtăşirea, de Dumnezeu însuflate. Pentru aceasta, toţi te fericim pe tine.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Necunoscând stricăciune de bărbat, ai primit în pântece pe Cuvântul cel nestricăcios, care pe noi, cei stricaţi din multe căderi, ne-a mântuit cu patima nestricăciosului Său Trup, singura prea curată nestricată Fecioară.

Irmosul: Eva prin boala neascultării, blestem înăuntru a adus. Iar tu, Fecioară, de Dumnezeu Născătoare, prin Odrasla purtării în pântece, lumii ai înflorit Binecuvântarea. Pentru aceasta, toţi te mărim.

Sedelna, glasul al 3-lea. **Podobie:** Pentru mărturisirea...

În judecăţile Legii fiind crescut şi primind ungere cinstită înlăuntru, ca Aaron ai strălucit cu preoţia. Şi luminându-ţi-se inima de Duhul, ai văzut cele de departe, ca

şi cum ar fi fost de faţă. Preasfinţite, roagă pe Hristos Dumnezeu să ne dăruiască nouă mare milă.

Sedelna Praznicului Adormirii Maicii Domnului, glasul al 3-lea. **Podobie:** De frumuseţea fecioriei tale şi de prea luminată curăţia ta Gavriil mirându-se, a strigat ţie, Născătoare de Dumnezeu: Ce laudă vrednică voi aduce ţie? Sau cum te voi numi pe tine? Nu mă pricep şi mă minunez! Pentru aceasta, precum mi s-a poruncit, strig ţie: Bucură-te, ceea ce eşti plină de har.

Întru naşterea ta, zămislirea a fost fără sămânţă; întru adormirea ta, moartea fără stricăciune. Minune îndoită întru Minune s-a adunat, de Dumnezeu Născătoare. Că în ce chip, neştiind de bărbat, Hrănitoare de Prunc ai fost, curată fiind? Şi cum Maică lui Dumnezeu fiind, ca o purtătoare de moarte, miresme răspândeşti? Pentru aceasta, cu îngerul grăim către tine: Bucură-te, Ceea ce eşti plină de dar.

Imnografie

Condacul Sfântului prooroc Samuel: Ca un mult cinstit dar, mai înainte de zămislire fiind dat lui Dumnezeu, din pruncie ca un înger ai slujit Lui, prea fericite şi te-ai învrednicit mai înainte a spune cele ce aveau să fie. Pentru aceasta, către tine grăim: bucură-te, proorocule al lui Dumnezeu, Sfinte Samuel, mare arhiereu.

Troparul Sfântului prooroc Samuel: A proorocului Tău Samuel pomenire, Doamne, prăznuind, printr-însul Te rugăm, mântuieşte sufletele noastre.

(Video) Troparul Sfântului proroc Samuel - Interpret: Otilia Simeria:
https://doxologia.ro/tropare/video-sfantul-prooroc-samuel-tropar

Tropar (glas 2) *[tropar tradus din limba engleză]*: Fost-ai dat ca dar prețios pântecelui celui sterp și ai fost oferit ca jertfă bine mirositoare Domnului. În adevăr și dreptate i-ai slujit Lui pentru aceasta te cinstim pe tine, o, Samuele, prooroc al lui Dumnezeu mijlocește pentru sufletele noastre.

Sinaxar - Sfântul proroc Samuel - 20 august:

https://www.youtube.com/watch?v=EfwNWvTNOCg

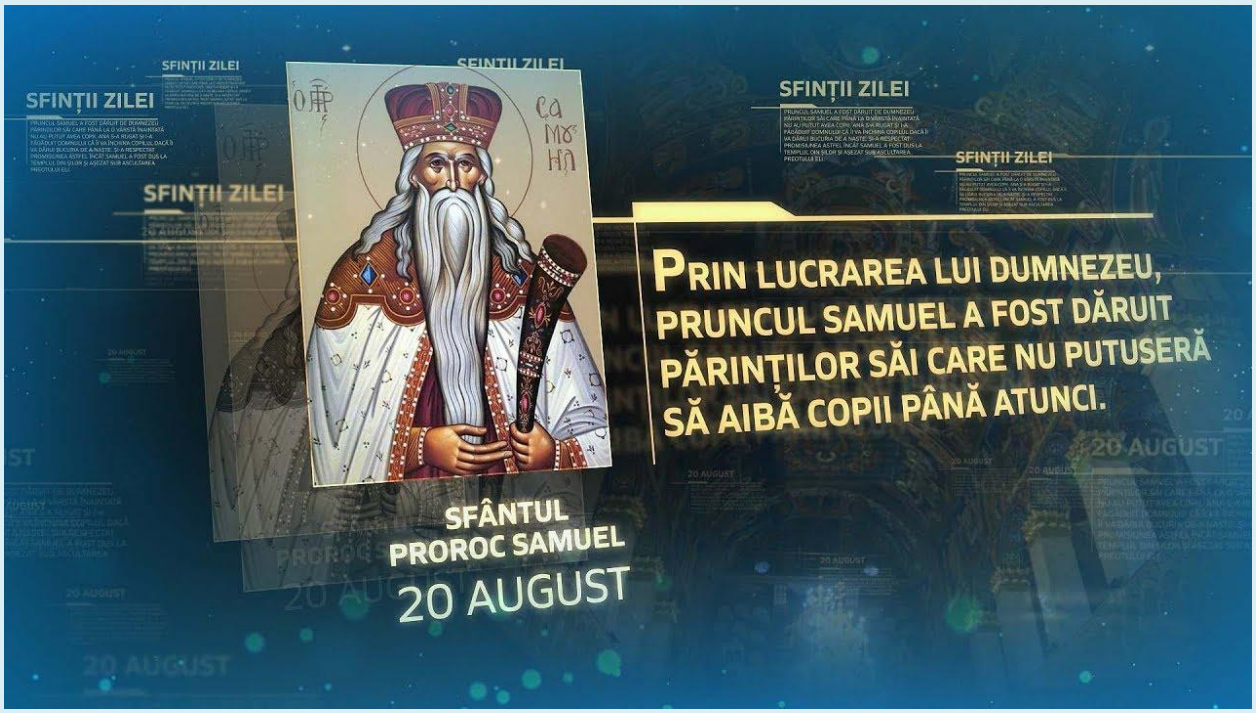

Cartea întâi a Regilor

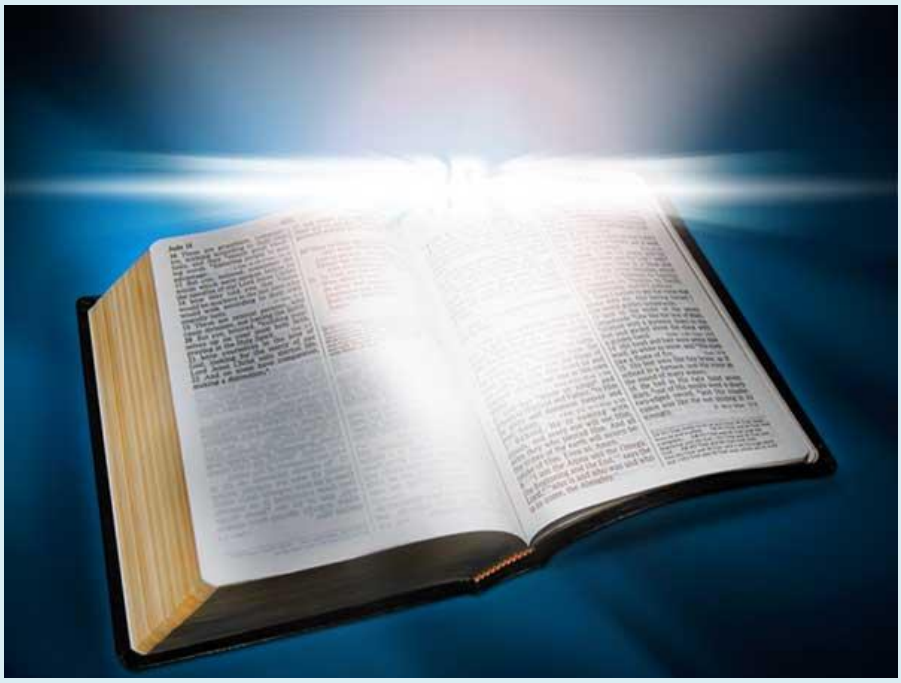

Capitolul 1 - Naşterea lui Samuel

1. Era în vremea aceea un om la Ramataim-Ţofim, în Muntele Efraim, cu numele Elcana, fiul lui Ieroham, fiul lui Elihu, fiul lui Tohu, fiul lui Ţuf Efraimitul.
2. Omul acela avea două femei: numele uneia era Ana şi numele celeilalte era Penina. Penina avea copii, iar Ana nu avea copii.
3. Omul acela se ducea în fiecare an din cetatea sa, la Şilo, să se închine şi să aducă jertfă Domnului Savaot; acolo însă erau preoţi ai Domnului cei doi fii ai lui Eli: Ofni şi Finees.
4. În ziua când Elcana aducea jertfă dădea parte Peninei, femeii sale şi tuturor fiilor şi fiicelor ei;
5. Iar Anei îi dădea parte îndoită, deşi aceasta nu avea copii, pentru că el iubea pe Ana mai mult decât pe Penina, căci Domnul închisese pântecele ei.
6. Potrivnica ei însă o amăra grozav, aţâţând-o ca să cârtească din pricină că nu i-a dat Domnul prunci.
7. Aşa se întâmpla în fiecare an, când mergea ea la casa Domnului: aceea o amăra, iar aceasta plângea şi se tânguia şi nu mânca.
8. Dar iată o dată Elcana, bărbatul său, i-a zis: "Ana!" Şi ea a răspuns: "Iată-mă!" A zis Elcana: "Ce plângi şi de ce nu mănânci şi pentru ce e întristată inima ta? Nu sunt eu oare pentru tine mai bun decât zece copii?"

9. Atunci Ana, după ce au mâncat şi au băut ei în Şilo, s-a sculat şi a stat înaintea Domnului. Iar preotul Eli şedea atunci pe scaun la uşa cortului Domnului.
10. Ea însă s-a rugat Domnului cu sufletul întristat şi a plâns amarnic,
11. Şi a dat făgăduinţă, zicând: "Atotputernice Doamne, Dumnezeule Savaot, de vei căuta la întristarea roabei Tale şi-ţi vei aduce aminte de mine şi de nu vei uita pe roaba Ta, ci vei da roabei Tale un copil de parte bărbătească, îl voi da ţie, şi nu va bea el nici vin, nici sicheră, nici brici nu se va atinge de capul lui".
12. Dar pe când se ruga ea aşa îndelung înaintea Domnului, Eli privea la gura ei;
13. Şi fiindcă Ana vorbea în inima sa, iar buzele ei numai se mişcau, dar glasul nu i se auzea, Eli socotea că ea e beată.
14. De aceea i-a şi zis Eli: "Până când ai să stai aici beată? Trezeşte-te şi te du de la faţa Domnului!"
15. Răspunzând însă Ana a zis: "Nu, domnul meu! Eu sunt o femeie cu inima întristată; nici vin, nici sicheră n-am băut, ci îmi dezvălui sufletul meu înaintea Domnului.
16. Să nu socoţi pe roaba ta femeie netrebnică, căci din durerea mea cea mare şi din întristarea mea am vorbit până acum".
17. Atunci Eli i-a răspuns şi i-a zis: "Mergi în pace şi Dumnezeul lui Israel să-ţi plinească cererea pe care I-ai făcut-o!"
18. Iar ea i-a zis: "Să afle roaba ta trecere înaintea ochilor tăi!" Apoi s-a dus ea în calea sa şi a mâncat şi faţa nu-i mai era tristă ca mai înainte.
19. Iar dimineaţa s-au sculat ei şi s-au închinat înaintea Domnului şi, întorcându-se, au venit la casa lor în Rama. După aceea a cunoscut Elcana pe Ana, femeia sa, şi şi-a adus aminte Domnul de ea.
20. După câtva timp a zămislit Ana şi a născut un fiu şi i-a pus numele Samuel, căci îşi zicea ea: "De la Domnul Dumnezeul Savaot l-am cerut!"
21. Şi s-a dus Elcana cu toată familia lui la Şilo să aducă jertfă Domnului, după făgăduinţele sale, şi toate zeciuielile de la pământul său.
22. Ana însă nu s-a dus cu el, spunând bărbatului său: "Când pruncul va fi înţărcat de la sân şi va creşte, atunci am să-l duc şi va fi înfăţişat el înaintea Domnului şi va rămâne acolo pe totdeauna".
23. Iar Elcana, bărbatul ei, a zis către ea: "Fă cum ţi se pare că este bine; rămâi până-l vei înţărca; dar să întărească Domnul cuvântul ce a ieşit din gura ta". Şi a rămas femeia aceasta şi a alăptat pruncul până l-a înţărcat.
24. Iar după ce l-a înţărcat, s-a dus cu el la Şilo, luând trei viţei, câteva pâini, o efă de făină şi un burduf de vin, şi a venit la casa Domnului în Şilo şi a venit şi copilul împreună cu ei, dar copilul era încă prunc.
25. Şi l-au adus înaintea feţei Domnului, iar tatăl său a adus jertfa rânduită în asemenea zile şi au junghiat un viţel. Ana a adus pe prunc la Eli,

26. Zicând: "O, domnul meu!, viu să fie sufletul tău, domnul meu! Eu sunt acea femeie care am stat aici înaintea ta şi m-am rugat Domnului.
27. Pentru acest copil m-am rugat eu şi Domnul mi-a plinit cererea ce am cerut de la Dânsul.
28. Şi acum eu îl dau Domnului pentru toate zilele vieţii lui, să slujească Domnului". Apoi s-au închinat acolo Domnului.

Capitolul 2 - Cântarea Anei. Răutatea servilor lui Eli. Samuel la Şilo. Eli şi fiii săi.

1. S-a rugat deci Ana şi a zis: "Bucuratu-s-a inima mea întru Domnul, înălţată a fost fruntea mea de Domnul Dumnezeul meu şi gura mea s-a deschis larg asupra vrăjmaşilor mei, căci m-am bucurat de izbăvirea Ta.
2. Nimeni nu este sfânt ca Domnul, căci nu e altul afară de Tine; şi nimeni nu e puternic ca Dumnezeul nostru.
3. Nu vă lăudaţi şi cuvinte trufaşe să nu iasă din gura voastră, căci Domnul este Dumnezeul a toată cunoştinţa şi lucrurile la Dânsul sunt cântărite.
4. Arcul celor puternici s-a frânt, iar cei slabi s-au încins cu putere.
5. Cei sătui vor munci pentru pâine, iar cei flămânzi nu vor mai avea foame. Cea stearpă va naşte de şapte ori, iar cea cu copii mulţi va fi neputincioasă.
6. Domnul omoară şi învie; El coboară la locuinţa morţilor şi iarăşi scoate.
7. Domnul sărăceşte pe om şi tot El îl îmbogăţeşte; El smereşte şi El înalţă. El ridică pe cel sărac din pulbere şi din gunoi pe cel lipsit, punându-i în rând cu cei puternici şi dându-le scaunul măririi, căci ale Domnului sunt temeliile pământului şi El întemeiază lumea pe ele.
8. Paşii sfinţilor Săi El îi păzeşte, iar nelegiuiţii vor pieri întru întuneric căci omul nu prin putere este tare.
9. Domnul va zdrobi pe cei ce se împotrivesc Lui; va tuna din cer asupra lor. Sfânt este Domnul; să nu se laude cel înţelept cu înţelepciunea sa şi cel puternic să nu se laude cu puterea sa, nici cel bogat să nu se fălească cu bogăţia sa; ci cel ce voieşte să se laude, cu aceea să se laude că ştie şi cunoaşte pe Domnul şi face judecată şi dreptate în mijlocul pământului.
10. Domnul din înălţimea cerului va tuna peste vrăjmaşii Săi, El va judeca marginile pământului, drept fiind, El va da tărie regilor noştri şi fruntea Unsului Său o va înălţa".
11. Şi au lăsat pe Samuel acolo, înaintea Domnului. Apoi Elcana s-a dus la casa sa în Rama, iar copilul a rămas să slujească Domnului sub povaţa preotului Eli.
12. Însă fiii lui Eli erau oameni netrebnici. Ei nu ştiau de Domnul,
13. Nici de datoria preoţească faţă de popor. Când aducea cineva jertfă, feciorul preotului venea în timpul când se fierbea carnea cu o furculiţă în mână,

14. O vâra în căldare, sau în blid, sau în tavă, sau în oală, şi ce prindea furculiţa, aceea lua feciorul preotului. Aşa făceau ei cu toţi Israeliţii care veneau acolo în Şilo.
15. Chiar şi înainte de a arde grăsimea venea feciorul preotului şi zicea către cel ce aducea jertfă: "Dă carne de friptură pentru preot, căci el n-are să ia de la tine carne fiartă, ci dă-i-o crudă".
16. Şi dacă cineva zicea: "Lasă să se ardă mai întâi grăsimea, cum se cuvine, şi apoi îţi vei lua cât îţi va pofti sufletul", atunci el răspundea: "Ba nu, dă-mi chiar acum, iar de nu, voi lua cu de-a sila".
17. şi păcatul acestor tineri era foarte mare înaintea Domnului, căci ei depărtau lumea de a mai aduce jertfă Domnului.
18. Iar copilul Samuel slujea înaintea Domnului, îmbrăcat cu efod de in.
19. Meilul de deasupra i-l făcea mama sa şi i-l aducea în fiecare an, când venea cu bărbatul ei să aducă jertfa rânduită.
20. Şi a binecuvântat Eli pe Elcana şi pe femeia lui şi a zis: "Să-ţi dea ţie Domnul copii de la femeia aceasta în locul celui afierosit, pe care tu l-ai dăruit Domnului!" Şi s-au dus ei la casa lor.
21. După aceea a cercetat Domnul pe Ana şi ea a zămislit şi a mai născut trei băieţi şi două fete, iar copilul Samuel creştea înaintea Domnului.
22. Eli însă era tare bătrân şi auzea de toată purtarea fiilor săi faţă de întreg Israelul şi că se culcau cu femeile celor ce se adunau la uşa cortului adunării.
23. Şi le-a zis: "Pentru ce faceţi voi asemenea lucruri, căci aud vorbe rele despre voi de la tot poporul Domnului?
24. Nu, copiii mei, nu este bună vestea ce o aud eu despre voi; nu mai faceţi aşa, căci nu este bună vestea care o aud eu; voi răzvrătiţi poporul Domnului.
25. Că de va greşi omul faţă de alt om, atunci se vor ruga pentru el lui Dumnezeu; iar de va păcătui cineva faţă de Domnul, atunci cine va mijloci pentru el?" Dar ei nu ascultau spusele tatălui lor, căci Domnul hotărâse să-i dea morţii.
26. Iar copilul Samuel creştea mereu cu vârsta şi era iubit şi de Dumnezeu şi de oameni.
27. În vremea aceea a venit la Eli un om al lui Dumnezeu şi i-a zis: "Aşa grăieşte Domnul: Nu M-am arătat Eu oare casei tatălui tău când erau ei încă în Egipt, în casa lui Faraon?
28. Şi nu l-am ales Eu oare din toate seminţiile lui Israel să-Mi fie preot, ca să aprindă tămâie şi să poarte efod înaintea Mea? Şi nu am dat Eu oare casei tatălui tău din toate jertfele ce se frig pe foc de fiii lui Israel?
29. Pentru ce dar voi călcaţi în picioare jertfele Mele şi prinoasele Mele de pâine, pe care le-am poruncit Eu pentru locaşul Meu, şi pentru ce tu ţii mai mult la fiii tăi decât la Mine, îngrăşându-i pe ei cu toată pârga poporului Meu Israel?

30. De aceea aşa zice Domnul Dumnezeul lui Israel: Eu am zis odinioară: Casa ta şi casa tatălui tău va umbla nestrămutat înaintea feţei Mele în veac; dar acum Domnul zice: Să nu mai fie aşa, căci Eu prea măresc pe cei ce Mă prea slăvesc pe Mine, iar cei ce Mă necinstesc vor fi ruşinaţi.
31. Iată vin zile când Eu voi tăia braţul tău şi braţul casei tatălui tău, încât să nu mai fie bătrân în casa ta niciodată.
32. Şi tu vei vedea casa Mea ca un duşman pentru tine, deşi Domnul va milui pe Israel şi nu va mai fi în casa ta bătrân în toate zilele.
33. Nu voi depărta pe toţi ai tăi de la jertfelnicul Meu, ca să chinuiesc ochii tăi şi să apăs sufletul tău; dar toţi urmaşii casei tale vor muri la mijlocul anilor lor.
34. Şi iată un semn pentru tine, care se va petrece cu cei doi fii ai tăi, Ofni şi Finees: amândoi vor muri în aceeaşi zi.
35. Şi-Mi voi pune un preot credincios. Acela se va purta după inima Mea şi după sufletul Meu; şi casa lui o voi întări şi va umbla el înaintea Unsului Meu în toate zilele;
36. Şi tot cel rămas din casa ta va veni să se închine lui pentru o gheră de argint şi pentru o bucăţică de pâine, şi va zice: "Numără-mă la vreuna din slujbele levitice, ca să pot mânca o bucată de pâine!"

Capitolul 3 - Chemarea lui Samuel

1. Şi pruncul Samuel slujea Domnului sub povaţa preotului Eli. În zilele acelea cuvântul Domnului era rar şi nici vedeniile nu erau dese.
2. Şi iată în vremea aceea, când Eli stătea culcat la locul său şi ochii lui începuseră a se închide şi nu mai putea să vadă;
3. Când sfeşnicul Domnului nu se stinsese încă şi Samuel era culcat în cortul Domnului, unde era chivotul lui Dumnezeu,
4. A strigat Domnul către Samuel: "Samuele, Samuele!" Iar el a răspuns: " Iată-mă!"
5. Şi a alergat la Eli şi a zis: "Iată-mă! La ce m-ai chemat?" Acela însă a răspuns: "Nu te-am chemat. Du-te şi te culcă!" Şi s-a dus Samuel şi s-a culcat.
6. Iar Domnul a strigat a doua oară pe Samuel: "Samuele, Samuele!" şi acesta s-a sculat şi a venit iar la Eli şi a zis: "Iată-mă! De ce m-ai chemat?" şi acela i-a zis: "Nu te-am chemat, fiul meu! Du-te înapoi şi te culcă!"
7. Samuel nu cunoştea atunci glasul Domnului şi cuvântul Domnului nu i se descoperise încă.
8. Dar Domnul a strigat pe Samuel şi a treia oară. Şi s-a sculat acesta şi a venit la Eli şi a zis: "Iată-mă! La ce m-ai chemat?" Atunci a înţeles Eli că Domnul cheamă pe copil.

9. Şi a zis Eli către Samuel: "Du-te înapoi şi te culcă şi când Cel ce te cheamă te va mai chema, tu să zici: "Vorbeşte, Doamne, că robul Tău ascultă!" Şi s-a dus Samuel şi s-a culcat la locul său.
10. Şi a venit Domnul şi a stat şi a strigat ca întâia şi ca a doua oară: "Samuele, Samuele!" Iar Samuel a zis: "Vorbeşte, Doamne, că robul Tău ascultă!"
11. A zis Domnul către Samuel: "Iată, am să fac în Israel un lucru, încât cine va auzi de el, aceluia îi vor ţiui amândouă urechile.
12. În ziua aceea voi face cu Eli toate câte am spus despre casa lui; toate le voi începe şi le voi sfârşi.
13. Eu i-am spus că am să pedepsesc casa lui pe veci pentru vina pe care el a ştiut-o, şi anume că fiii fac nelegiuiri, dar nu i-a înfrânat.
13. După aceea a adormit Samuel până dimineaţa, s-a sculat de noapte şi a deschis uşile casei Domnului. Dar Samuel s-a temut să spună lui Eli vedenia aceasta.
14. De aceea mă jur casei lui Eli că vina casei lui Eli nu se va şterge, nici prin jertfe, nici prin prinoase de pâine în veci".
16. Eli însă a chemat pe Samuel şi a zis: "Fiul meu Samuel! " Iar acesta a răspuns: "Iată-mă!"
17. A zis Eli: "Ce ţi s-a spus? Să nu ascunzi de mine! Dumnezeu să se poarte cu tine cu toată asprimea, dacă tu vei ascunde ceva de mine din toate câte ţi s-au spus!"
18. Şi i-a spus Samuel tot şi n-a ascuns nimic de el. Atunci Eli a zis: "El este Domnul; facă dar ce va binevoi!"
19. Şi a crescut Samuel şi Domnul a fost cu el şi n-a rămas neîmplinit nici unul din cuvintele Lui.
20. Atunci a aflat tot Israelul, de la Dan până la Beer-Şeba, că Samuel s-a învrednicit să fie prooroc al Domnului.
21. Şi a urmat Domnul a Se arăta în Şilo după ce Se arătase lui Samuel acolo prin cuvântul Său. Şi s-au încredinţat toţi în tot Israelul, de la o margine până la cealaltă margine a ţării, că Samuel este proorocul Domnului. Iar Eli a ajuns foarte bătrân, şi feciorii lui stăruiau pe calea lor înaintea Domnului.

Capitolul 4 - Lui Israel, înfrânt, i se răpeşte chivotul. Moartea lui Eli şi a fiilor săi

1. În vremea aceea s-au sculat filistenii să se războiască cu israeliţii şi a fost cuvântul lui Samuel către tot Israelul. Şi au păşit israeliţii împotriva filistenilor cu război şi au tăbărât la Eben-Ezer, iar filistenii au tăbărât la Afec.
2. Apoi filistenii s-au aşezat în rânduială de război în faţa israeliţilor şi, dându-se bătălia, au fost bătuţi israeliţii de către filisteni, care au ucis pe câmpul de luptă ca la patru mii de oameni.

3. După aceea au venit oamenii în, tabără şi au spus bătrânilor lui Israel: "Pentru ce oare ne-a lovit pe noi Domnul înaintea filistenilor? Să luăm cu noi din Şilo chivotul legii Domnului, ca să meargă în mijlocul nostru şi să ne izbăvească din mâinile vrăjmaşilor noştri!"
4. Şi a trimis poporul la Şilo, de au adus de acolo chivotul legii Domnului Savaot, Cel ce şade pe heruvimi; iar pe lângă chivotul legii Domnului erau şi cei doi fii ai lui Eli: Ofni şi Finees.
5. Iar dacă a sosit chivotul legii Domnului în tabără, tot Israelul a ridicat strigăt aşa de mare, încât s-a cutremurat pământul.
6. Şi auzind filistenii răsunetul strigătelor, au zis: "Ce înseamnă aceste strigăte puternice în tabăra evreilor?" Şi au aflat că a sosit în tabără chivotul legii Domnului.
7. Atunci s-au înspăimântat filistenii, căci ziceau: "Dumnezeul lor a venit la ei în tabără". Apoi au zis: "Vai de noi! Căci n-a mai fost asemenea lucru nici ieri, nici alaltăieri!
8. Vai de noi! Cine ne va scăpa din mâinile acestui Dumnezeu puternic? Acesta este acel Dumnezeu care a bătut pe egipteni cu tot felul de pedepse în pustiu.
9. Întăriţi-vă şi fiţi curajoşi, filistenilor, ca să nu cădeţi în robie la evrei, cum sunt ei în robie la noi! Fiţi curajoşi şi vă luptaţi cu ei!"
10. Şi s-au luptat filistenii cu israeliţii şi au fost înfrânţi aceştia, şi a fugit fiecare în cortul său; bătălia aceasta a fost foarte mare, căzând dintre israeliţi treizeci de mii de pedestraşi.
11. Şi a fost luat chivotul legii Domnului, iar cei doi fii ai lui Eli, Ofni şi Finees, au murit.
12. Atunci a alergat un veniaminean de la locul bătăliei şi a venit la Şilo în aceeaşi zi, având hainele de pe el rupte şi pulbere pe cap.
13. Iar când a venit acela, Eli şedea pe scaun lângă drum la poartă şi privea, căci i se bătea inima pentru chivotul lui Dumnezeu. Şi după ce a sosit omul acela şi a spus în cetate, atunci s-a tânguit straşnic toată cetatea.
14. Auzind Eli răsunetele tânguirilor, a întrebat: "Pentru ce este acest bocet?" Dar a sosit îndată omul acela şi i-a spus toate lui Eli.
15. Eli însă era atunci de nouăzeci şi opt de ani; ochii i se întunecaseră şi nu mai putea să vadă.
16. Şi a zis omul acela către Eli: "Eu vin din tabără. Chiar astăzi am fugit de pe câmpul de luptă". Iar Eli a zis: "Ce s-a întâmplat, fiul meu?" Vestitorul însă a răspuns şi a zis: "Israeliţii au fugit din faţa filistenilor şi s-a făcut în popor ucidere mare; amândoi fiii tăi, Ofni şi Finees, au murit şi chivotul lui Dumnezeu a fost luat".
17. Când a pomenit el de chivotul Domnului, Eli a căzut de pe scaun pe spate la poartă, şi-a rupt spinarea şi a murit, căci era bătrân şi greoi.

18. El a fost judecător în Israel patruzeci de ani.
19. Iar nora lui, femeia lui Finees, era însărcinată şi aproape de naştere. Când a auzit vestea despre luarea chivotului Domnului şi despre moartea socrului său şi a bărbatului său, a căzut în genunchi şi a născut, căci o apucaseră durerile ei.
20. Şi pe când murea ea, femeile care stăteau împrejur îi ziseră: "Nu te teme, că ai născut băiat". Ea însă nu a răspuns şi nu a dat semn de luare aminte.
21. Şi au pus copilului numele: Icabod, zicând: "S-a dus slava din Israel, din pricina pierderii chivotului Domnului şi a morţii socrului şi a bărbatului ei.
22. Şi a zis ea: "S-a dus slava din Israel, căci s-a luat chivotul Domnului!

Capitolul 5 - Robia chivotului

1. Atunci au luat filistenii chivotul Domnului şi l-au dus din Eben-Ezer la Aşdod.
2. Apoi au ridicat filistenii chivotul Domnului şi l-au vârât în capiştea lui Dagon şi l-au pus lângă Dagon.
3. Iar a doua zi s-au sculat aşdodenii dis de dimineaţă şi iată Dagon zăcea cu faţa la pământ înaintea chivotului Domnului. Şi au luat ei pe Dagon şi l-au pus iar la locul lui.
4. Şi s-au sculat ei dis de dimineaţă în ziua următoare, şi iată Dagon zăcea cu faţa la pământ înaintea chivotului Domnului; dar capul lui Dagon şi amândouă picioarele şi mâinile lui zăceau tăiate pe prag, fiecare deosebi, şi rămăsese numai trunchiul lui.
5. De aceea preoţii lui Dagon şi toţi câţi vin în capiştea lui Dagon din Aşdod nu calcă pe pragul lui Dagon până în ziua de astăzi, ci păşesc peste el.
6. Şi a apăsat mâna Domnului asupra aşdodenilor şi i-a lovit şi i-a pedepsit cu bube usturătoare pe cei din Aşdod şi din împrejurimile lui, iar înăuntrul ţării s-au înmulţit şoarecii şi s-a lăţit în cetate deznădejde mare.
7. Văzând aceasta, aşdodenii au zis: "Să nu mai rămână chivotul Dumnezeului lui Israel la noi, că e grea mâna Lui şi pentru noi şi pentru Dagon, dumnezeul nostru!"
8. Apoi au trimis şi au adunat la ei pe toţi mai-marii filistenilor şi le-au zis: "Ce să facem cu chivotul Dumnezeului lui Israel?" Iar gateenii au zis: "Să treacă dar chivotul Dumnezeului lui Israel la noi în Gat". Şi au trimis la Gat chivotul Dumnezeului lui Israel.
9. Iar după ce l-au trimis, a fost mâna Domnului asupra cetăţii aceleia cu străşnicie mare şi a bătut Domnul pe locuitorii cetăţii de la mic până la mare şi s-au ivit pe ei buboaie.
10. De aceea au trimis chivotul Domnului la Ecron. Iar când a sosit chivotul Domnului în Ecron au strigat ecronenii şi au zis: "Chivotul Dumnezeului lui Israel a venit la noi ca să omoare şi pe poporul nostru".

11. Atunci au trimis şi au adunat toate căpeteniile filistenilor şi au zis: "Trimiteţi de aici chivotul Dumnezeului lui Israel; lăsaţi-l să se întoarcă la locul său, ca să nu ne ucidă pe noi şi pe poporul nostru". Căci groază de moarte era în tot oraşul şi mâna Domnului apăsa foarte tare asupra lor, de cum venise acolo chivotul Dumnezeului lui Israel.
12. Şi aceia care nu muriseră fuseseră loviţi cu buboaie, aşa încât plânsetele cetăţii se înălţau până la cer.

Capitolul 6 - Chivotul se întoarce

1. Şi a stat chivotul Domnului în ţara filistenilor şapte luni şi s-a umplut ţara aceea de şoareci.
2. Atunci au adunat filistenii pe preoţi, pe ghicitori şi pe descântători şi au zis: "Ce să facem oare cu chivotul Domnului? Învăţaţi-ne cum să-l trimitem la locul lui?"
3. Iar aceia au zis: "Dacă voiţi să trimiteţi chivotul legii Domnului Dumnezeului lui Israel, să nu-l trimiteţi fără nimic, ci aduceţi-I jertfă pentru păcat, şi atunci vă veţi vindeca şi veţi afla pentru ce nu s-a îndepărtat de la voi mâna Lui".
4. Apoi au mai zis: "Ce fel de jertfă pentru păcat trebuie să-I aducem?" Iar aceia au zis: "După numărul căpeteniilor filistenilor, cinci buboaie de aur şi cinci şoareci de aur, căci pedeapsa este una şi asupra voastră şi asupra căpeteniilor voastre.
5. Aşadar, faceţi nişte chipuri cioplite de buboaie de ale voastre şi nişte chipuri de şoareci de ai voştri care pustiesc pământul şi daţi slavă Dumnezeului lui Israel; poate că Îşi va ridica mâna de deasupra voastră, de deasupra dumnezeilor voştri şi de deasupra pământului vostru.
6. De ce să vă învârtoşaţi inimile voastre, cum şi-au învârtoşat inimile egiptenii şi Faraon? Iată când Domnul Şi-a arătat puterea Sa asupra lor, atunci ei i-au lăsat şi aceia au plecat.
7. Luaţi dar şi faceţi un car nou şi luaţi două vaci care au fătat întâia oară, care n-au mai purtat jug, şi înjugaţi vacile la car, iar viţeii lor duceţi-i acasă.
8. Apoi luaţi chivotul Domnului şi-l puneţi în car, iar lucrurile cele de aur care I se aduc jertfă pentru păcat, să le puneţi într-o lădiţă alături, şi daţi-i drumul să se ducă.
9. Să vă uitaţi însă: Dacă el va pleca spre hotarele sale, spre Betşemeş, atunci acest mare rău ni l-a făcut El; dacă nu va porni într-acolo, atunci vom şti că nu ne-a lovit mâna Lui, ci aceasta ne-a venit din întâmplare".
10. Şi au făcut ei aşa: au luat două vaci care au fătat întâia oară şi le-au înjugat la car, iar viţeii i-au oprit acasă;
11. Apoi au pus chivotul Domnului în car, iar lădiţa cu şoarecii cei de aur şi cu chipurile cioplite în chip de buboaie au pus-o alături de chivot.

12. Şi au pornit vacile de-a dreptul pe drumul spre Betşemeş; şi au ţinut calea mereu înainte, mugind, dar neoprindu-se şi neabătându-se nici la dreapta nici la stânga; iar căpeteniile filistenilor au mers în urma lor până la hotarele Betşemeşului.
13. Tocmai atunci locuitorii Betşemeşului secerau grâul în vale şi ridicându-şi ochii, au văzut chivotul Domnului şi s-au bucurat când l-au văzut.
14. Carul însă a venit în ţarina lui Iosua din Betşemeş şi s-a oprit acolo, şi se afla acolo o piatră mare; au despicat lemnele carului, iar vacile au fost aduse ardere de tot Domnului.
15. Apoi leviţii au ridicat chivotul Domnului şi lădiţa cea de lângă el în care se aflau lucrurile cele de aur şi le-au pus pe piatra cea mare; iar locuitorii din Betşemeş au adus în ziua aceea arderi de tot şi au junghiat jertfe Domnului.
16. Şi cele cinci căpetenii ale filistenilor, după ce au văzut aceasta, s-au întors în aceeaşi zi la Ecron.
17. Iar buboaiele cele de aur pe care le-au adus filistenii jertfă Domnului pentru păcat erau: unul pentru Aşdod, unul pentru Gaza, unul pentru Ascalon, unul pentru Gat, unul pentru Ecron.
18. Iar şoarecii de aur erau după numărul tuturor cetăţilor filistene ale celor cinci căpetenii, de la cetăţile întărite până la satele deschise, până la piatra cea mare pe care s-a pus chivotul Domnului şi care se află până în ziua de astăzi în ţarina lui Iosua din Betşemeş.
19. Dar dintre oamenii din Betşemeş nu s-au bucurat fiii lui Iehonia că au văzut chivotul Domnului. Şi a lovit Domnul pe locuitorii din Betşemeş, pentru că ei s-au uitat la chivotul Domnului, şi a ucis din popor cincizeci de mii şaptezeci de oameni. Atunci a plâns poporul, pentru că lovise Domnul poporul cu pedeapsă mare.
20. Au zis locuitorii din Betşemeş: "Cine poate să stea înaintea Domnului, a Acestui Dumnezeu sfânt? Şi la cine se va duce El de la noi?" Deci au trimis soli la locuitorii din Chiriat-Iearim să le spună: "Filistenii au întors chivotul Domnului; veniţi şi-l luaţi la voi!"

Capitolul 7 - Samuel judecător; sub cârma lui, israeliţii îi înfrâng pe filisteni

1. Atunci au venit locuitorii din Chiriat-Iearim şi au luat chivotul Domnului şi l-au adus în casa lui Aminadab, pe deal, iar pe Eleazar, fiul lui, l-au sfinţit ca să păzească chivotul Domnului.
2. Din ziua aceea, de când a rămas chivotul în Chiriat-Iearim, a trecut multă vreme, ca la douăzeci de ani. Şi s-a întors toată casa lui Israel la Domnul.
3. Iar Samuel a zis către toată casa lui Israel: "De vă întoarceţi cu toată inima voastră la Domnul, atunci depărtaţi din mijlocul vostru dumnezeii străini şi

astartele şi vă lipiţi inimile voastre de Domnul şi-I slujiţi numai Lui, şi El vă va izbăvi din mâinile filistenilor!"
4. Şi au depărtat fiii lui Israel baalii şi astartele şi au început să slujească numai Domnului.
5. Apoi a zis iarăşi Samuel: "Adunaţi pe toţi israeliţii la Miţpa şi eu mă voi ruga pentru voi Domnului".
6. Şi s-au adunat la Miţpa şi au scos apă, şi au turnat înaintea Domnului şi au postit în ziua aceea, zicând: "Greşit-am înaintea Domnului!" Şi a judecat Samuel pe fiii lui Israel în Miţpa.
7. Când însă au auzit filistenii că s-au adunat fiii lui Israel în Miţpa, s-au dus căpeteniile filistenilor asupra lui Israel. Auzind israeliţii de aceasta, s-au temut de filisteni.
8. Atunci au zis fiii lui Israel către Samuel: "Nu înceta a striga pentru noi către Domnul Dumnezeul nostru, ca să ne izbăvească din mâinile filistenilor". Iar Samuel a zis: "Să nu fie cu mine una ca aceasta, ca să mă depărtez de Domnul Dumnezeul meu şi să nu strig pentru voi întru rugăciune!
9. Apoi a luat Samuel un miel de lapte şi l-a adus împreună cu tot poporul ardere de tot Domnului şi a strigat Samuel către Domnul pentru Israel şi l-a auzit pe el Domnul.
10. Când înălţa Samuel ardere de tot, au venit filistenii să se bată cu Israel. Dar Domnul a tunat în ziua aceea cu tunet mare asupra filistenilor şi a adus groază asupra lor, aşa că au fost înfrânţi în faţa lui Israel.
11. Iar israeliţii au ieşit din Miţpa şi au urmărit pe filisteni şi i-au bătut până sub Bet-Car.
12. Atunci a luat Samuel o piatră şi a pus-o între Miţpa şi Şen şi a numit-o Eben-Ezer, zicând: "Până la locul acesta ne-a ajutat nouă Domnul!"
13. Aşa au fost înfrânţi filistenii şi nu s-au mai apucat să mai umble peste hotarele lui Israel. Mâna Domnului a fost asupra filistenilor în toate zilele lui Samuel.
14. Şi au fost întoarse lui Israel toate cetăţile pe care le luaseră filistenii de la Israel, de la Ecron până la Gat, şi ţinuturile acestora le-a liberat Israel din mâinile filistenilor şi a fost pace între Israel şi Amorei.
15. Astfel a fost Samuel judecător în Israel în toate zilele vieţii sale.
16. El mergea din an în an şi cerceta Betelul şi Ghilgalul şi Miţpa şi judeca pe Israel în toate locurile acestea.
17. Apoi se întorcea la Rama, căci acolo era casa lui şi acolo judeca el pe Israel. Şi a ridicat acolo jertfelnic Domnului.

Capitolul 8 - Poporul cere un rege

1. Iar dacă a îmbătrânit Samuel, a pus pe fiii săi judecători peste Israel.

2. Numele fiului său celui mai mare era Ioil, iar numele fiului său al doilea era Abia. Aceştia erau judecători în Beer-Şeba.
3. Dar fiii lui nu umblau pe căile sale, ci se abăteau la lăcomie, luau daruri şi judecau strâmb.
4. Atunci s-au adunat toţi bătrânii lui Israel, au venit la Samuel, în Rama,
5. Şi au zis către el: "Tu ai îmbătrânit, iar fiii tăi nu-ţi urmează căile. De aceea pune peste noi un rege, ca să ne judece acela, ca şi la celelalte popoare!"
6. Cuvântul acesta însă n-a plăcut lui Samuel când i-au zis: "Dă-ne rege, ca să ne judece!" şi s-a rugat Samuel Domnului.
7. Şi a zis Domnul către Samuel: "Ascultă glasul poporului în toate câte îţi grăieşte; căci nu pe tine te-au lepădat, ci M-au lepădat pe Mine, ca să nu mai domnesc Eu peste ei.
8. Cum s-au purtat ei cu Mine din ziua aceea, când i-am scos din Egipt, până astăzi, părăsindu-Mă şi slujind la dumnezei străini, aşa se poartă şi cu tine.
9. Ascultă deci glasul lor, dar să le spui şi să le arăţi drepturile regelui, care va domni peste ei".
10. Şi a spus Samuel toate cuvintele Domnului poporului care îi cerea rege
11. Şi a zis: "Iată care vor fi drepturile regelui care va domni peste voi: pe fiii voştri îi va lua şi-i va pune la carele sale şi va face din ei călăreţii săi şi vor fugi pe lângă carele lui.
12. Va pune din ei căpetenii peste mii, căpetenii peste sute, căpetenii peste cincizeci; să lucreze ţarinile sale, să-i secere pâinea sa, să-i facă arme de război şi unelte la carele lui.
13. Fetele voastre le va lua, ca să facă miresme, să gătească mâncare şi să coacă pâine.
14. ţarinile, viile şi grădinile de măslini cele mai bune ale voastre le va lua şi le va da slugilor sale.
15. Din semănăturile voastre şi din viile voastre va lua zeciuială şi va da oamenilor săi şi slugilor sale.
16. Din robii voştri, din roabele voastre, din cei mai buni feciori ai voştri şi din asinii voştri va lua şi-i va întrebuinţa la treburile sale.
17. Din oile voastre va lua a zecea parte şi chiar voi veţi fi robii lui.
18. Veţi suspina atunci sub regele vostru, pe care vi l-aţi ales, şi atunci nu vă va răspunde Domnul".
19. Poporul însă nu s-a învoit să asculte pe Samuel, ci a zis: "Nu, lasă să fie rege peste noi,
20. Şi vom fi şi noi ca celelalte popoare, ne va judeca regele nostru, va merge înainte şi va purta războaiele noastre".
21. A ascultat deci Samuel toate cuvintele poporului şi le-a spus Domnului;

22. Iar Domnul a zis către Samuel: "Ascultă glasul lor şi pune-le rege!" Atunci a zis Samuel către israeliţi: "Duceţi-vă fiecare în cetatea sa!"

Capitolul 9 - Saul îşi caută asinele; întâlnirea cu Samuel

1. În vremea aceea era unul din fiii lui Veniamin, cu numele Chiş, fiul lui Abiel, fiul lui Ţeror, fiul lui Becorat, fiul lui Afia, fiul unui veniaminean, om de ispravă.
2. Acesta avea un fiu, cu numele Saul, tânăr şi frumos, încât nu mai era nimeni în Israel mai frumos ca el; acesta era de la umeri în sus mai înalt decât tot poporul.
3. O dată s-au rătăcit asinele lui Chiş, tatăl lui Saul, şi a zis Chiş către Saul, fiul său: "Ia cu tine pe unul din argaţi şi sculându-te, du-te de caută asinele!"
4. Şi a suit acesta muntele lui Efraim şi a străbătut ţinutul Şalişa, dar nu le-a găsit. Apoi a străbătut ţinutul Şaalim, şi nici acolo nu le-a găsit. Apoi a străbătut şi pământul lui Veniamin şi tot nu le-a găsit.
5. Iar când au ajuns în ţinutul Ţuf, a zis Saul către sluga sa care era cu el: "Haidem înapoi, ca nu cumva tatăl meu, lăsând asinele, să înceapă a fi neliniştit de noi".
6. Sluga însă i-a zis: "Iată în cetatea aceasta este un om al lui Dumnezeu, om cinstit de toţi şi tot ce spune el se plineşte. Să mergem dar acolo; poate ne va arăta şi nouă calea pe care să apucăm".
7. A zis Saul către sluga sa: "Haidem să mergem, dar ce să ducem noi omului aceluia? Căci pâinea s-a isprăvit din traistele noastre şi daruri nu avem ca să ducem omului lui Dumnezeu. Ce avem noi?"
8. Sluga a răspuns iarăşi şi a zis: "Iată am în mână un sfert de siclu de argint; îl voi da omului lui Dumnezeu şi el ne va arăta calea".
9. Înainte vreme în Israel, când mergea cineva să întrebe pe Dumnezeu, zicea aşa: "Hai la văzătorul!" Căci acela care astăzi se numeşte prooroc, înainte se numea văzător.
10. Şi a zis Saul către sluga sa: "Bine zici tu; hai să mergem!" Şi s-au dus în cetate, unde era omul lui Dumnezeu.
11. Dar când se suiau ei la deal spre cetate, i-au întâmpinat nişte fete care ieşiseră să aducă apă şi le-au zis acestora: "Aici este văzătorul?"
12. Iar acelea au răspuns şi au zis: "Aici; iată-l înaintea ta; dar grăbeşte că el astăzi a venit în cetate, pentru că astăzi poporul are jertfe pe deal.
13. Când veţi ajunge în cetate, îl veţi găsi până nu se duce pe acel deal la prânz; căci poporul nu începe să mănânce până nu vine el; pentru că el le binecuvântează jertfa şi după aceea începe să mănânce. Duceţi-vă dar, că-l veţi apuca încă acasă".
14. Şi s-au dus ei în cetate. Dar când au sosit în mijlocul cetăţii, atunci iată şi Samuel le ieşi înainte, ca să se ducă pe deal.
15. Domnul însă cu o zi înainte de sosirea lui Saul, îi descoperise lui Samuel şi-i zisese:

16. "Mâine pe vremea asta voi trimite la tine pe un om din ţinutul lui Veniamin şi tu îl vei unge cârmuitor al poporului Meu Israel; acela va izbăvi pe poporul Meu din mâna filistenilor, căci am căutat spre poporul Meu, deoarece strigătul lui a ajuns până la Mine".
17. Deci, când a văzut Samuel pe Saul, atunci Domnul i-a zis: "Iată omul despre care ţi-am vorbit Eu. Acesta va cârmui pe poporul Meu!"
18. Şi s-a apropiat Saul de Samuel la poartă şi l-a întrebat: "Spune-mi unde este casa văzătorului?
19. Iar Samuel a răspuns lui Saul şi a zis: "Eu sunt văzătorul; mergi înaintea mea pe deal, că aveţi să prânziţi cu mine astăzi, iar dimineaţă te voi lăsa să pleci; şi tot ce ai pe inimă, îţi voi spune.
20. Iar de asinele care ţi s-au rătăcit acum trei zile nu purta grijă, căci s-au găsit. Şi cui sunt oare păstrate cele mai scumpe lucruri în Israel, dacă nu ţie şi la toată casa tatălui tău?"
21. Atunci a răspuns Saul şi a zis: "Nu sunt eu oare fiul lui Veniamin, una din cele mai mici din seminţiile lui Israel? Şi familia mea oare nu este cea mai mică din toate familiile seminţiei lui Veniamin? De ce dar îmi vorbeşti tu mie acestea?"
22. Şi a luat Samuel pe Saul şi pe sluga lui şi i-a dus în casă şi le-a dat locul cel dintâi între oaspeţi, care erau ca la treizeci de oameni.
23. După aceea a zis Samuel către bucătar: "Dă-mi partea pe care ţi-am dat-o şi de care le-am zis: Păstreaz-o la tine!"
24. Şi a luat bucătarul spata şi cele ce erau cu ea şi le-a pus înaintea lui Saul. Apoi a zis Samuel: "Iată aceasta este păstrată pentru tine; pune-ţi-o dinainte şi mănâncă, fiindcă pentru vremea aceasta s-au păstrat acestea pentru tine, când am adunat poporul!" Şi a prânzit Saul cu Samuel în ziua aceea.
25. Apoi s-au coborât de pe deal în cetate şi a stat de vorbă Samuel cu Saul în foişorul de sus al casei, unde i s-a aşternut lui Saul şi a dormit.
26. Iar dimineaţa s-au sculat ei aşa: la ivirea zorilor a strigat Samuel pe Saul din foişor şi a zis: "Scoală şi te voi petrece! Şi s-a sculat Saul şi au ieşit amândoi din casă, el şi Samuel.
27. Iar dacă au ajuns ei la marginea cetăţii, a zis Samuel către Saul: "Spune-i slugii să treacă înaintea noastră"; şi a plecat acela înainte. Apoi a zis: "Tu însă opreşte-te acum, că am să-ţi descopăr ceea ce a zis Dumnezeu".

Capitolul 10 - Saul este uns rege; apoi se întoarce acasă

1. Atunci, luând Samuel vasul cel cu untdelemn, a turnat pe capul lui Saul şi l-a sărutat, zicând: "Iată Domnul te unge pe tine cârmuitor al moştenirii Sale; vei domni peste poporul Domnului şi-l vei izbăvi din mâna vrăjmaşilor celor

dimprejurul lor. Iată care-ţi va fi semnul că Domnul te-a uns rege peste moştenirea Sa:
2. Când vei pleca acum de la mine, vei întâlni doi oameni aproape de mormântul Rahilei, în hotarele lui Veniamin, la Ţelţah şi aceia îţi vor spune: S-au găsit asinele după care ai umblat şi le-ai căutat şi iată tatăl tău, uitând de asine, este neliniştit pentru voi, zicând: "Ce este cu fiul meu?"
3. Mergând apoi de acolo mai departe şi ajungând la dumbrava Tabor, te vor întâmpina acolo trei oameni, care merg la Dumnezeu în Betel: unul duce trei iezi, altul duce trei pâini, iar al treilea duce un burduf cu vin.
4. Aceia, după ce te vor saluta, îţi vor da două pâini şi tu le vei lua din mâinile lor.
5. După aceea vei ajunge la Ghibeea Elohim, unde se află garda de pază a filistenilor; acolo sunt căpeteniile filistene şi când vei intra în cetate, vei întâlni o ceată de prooroci coborându-se de pe înălţime, iar înaintea lor se cântă din psaltire şi din timpan şi din fluier şi din harpă, iar ei proorocesc.
6. Atunci va veni peste tine Duhul Domnului şi vei prooroci şi tu cu ei şi te vei face alt om.
7. După ce se vor adeveri cu tine aceste semne, atunci să faci ce vei putea, căci Dumnezeu este cu tine.
8. Dar să te duci înainte de mine în Ghilgal, unde am să vin şi eu la tine, ca să aducem arderi de tot şi jertfe de împăcare. Să aştepţi şapte zile, până voi veni la tine şi atunci am să-ţi spun ce ai să faci".
9. Îndată ce şi-a întors spatele Saul, ca să plece de la Samuel, îi dădu Dumnezeu altă inimă şi s-au împlinit cu el toate acele semne în aceeaşi zi.
10. Iar dacă au ajuns ei la Ghibeea, iată i-a întâmpinat o ceată de prooroci şi a venit peste el Duhul lui Dumnezeu şi a proorocit şi el în mijlocul lor.
11. Toţi cei ce-l cunoşteau de mai înainte, văzând că proorocește cu proorocii, vorbeau prin popor unul către altul: "Ce s-a întâmplat cu fiul lui Chiş? Au doară şi Saul este printre prooroci?"
12. Iar unul din cei ce erau acolo a răspuns şi a zis: "Dar tatăl acelora cine este oare?" De atunci a rămas zicătoarea: "Au doară şi Saul este printre prooroci?"
13. Apoi a încetat el să proorocească şi s-a suit pe un deal.
14. Atunci a zis unchiul lui Saul către acesta şi către sluga lui: "Unde aţi fost voi?" şi el a zis: "Am căutat asinele, dar, văzând că nu le găsim, ne-am abătut pe la Samuel".
15. Şi a zis unchiul lui Saul: "Spune-mi ce v-a spus Samuel?"
16. Iar Saul a zis către unchiul său: "Ne-a spus că asinele s-au găsit". Iar ceea ce îi spusese Samuel de domnie, nu i-a descoperit.
17. Atunci a adunat Samuel poporul la Domnul, în Miţpa,

18. Şi a zis către fiii lui Israel: "Aşa zice Domnul Dumnezeul lui Israel: "Eu am scos pe Israel din Egipt şi v-am izbăvit din mâna egiptenilor şi din mâna tuturor împărăţiilor care vă apăsau.
19. Dar voi acum aţi lepădat pe Domnul Dumnezeul vostru, Care vă scapă din toate necazurile şi nevoile voastre şi aţi zis către El: "Pune rege peste noi!" Înfăţişaţi-vă dar înaintea Domnului, după seminţiile voastre şi după familiile voastre!"
20. Şi a poruncit Samuel tuturor seminţiilor lui Israel să se apropie şi a fost arătată seminţia lui Veniamin.
21. Apoi a poruncit să se apropie familiile din seminţia lui Veniamin şi a ieşit la sorţi familia lui Matri; după aceea au fost aduşi bărbaţii din familia lui Matri şi a ieşit la sorţi Saul, fiul lui Chiş şi l-au căutat, dar nu l-au găsit.
22. Şi au întrebat iarăşi pe Domnul: "Va veni el oare aici?" Iar Domnul a zis: "Iată-l, se ascunde printre lucruri".
23. Atunci au alergat şi l-au luat de acolo şi el a stat în mijlocul poporului şi poporul îi venea numai până la umeri.
24. Şi a zis Samuel către tot poporul: "Vedeţi pe cine a ales Domnul? Asemenea lui nu este în tot poporul". Atunci tot poporul a strigat şi a zis: "Să trăiască regele!"
25. Şi a înşirat Samuel poporului drepturile regelui, le-a scris în carte şi le-a pus înaintea Domnului. După aceea a dat drumul la tot poporul să meargă fiecare la casa sa.
26. De asemenea s-a dus şi Saul la casa sa, în Ghibeea, şi s-au dus cu el şi vitejii a căror inimă o atinsese Dumnezeu.
27. Iar oamenii netrebnici ziceau: "Acesta oare ne va izbăvi pe noi?" Şi-l disprețuiau şi nu i-au adus daruri. Dar el s-a făcut că nu-i aude.

Capitolul 11 – Saul îi bate pe amoniţi

1. S-a întâmplat însă, după vreo lună, să vină Nahaş Amoniteanul şi să împresoare cetatea Iabeş din Galaad. Atunci toţi locuitorii din Iabeş au zis către Nahaş: "Încheie legământ cu noi şi noi îţi vom sluji ţie".
2. Dar Nahaş Amoniteanul a zis către ei: "Eu voi încheia cu voi legământ ca să se scoată fiecăruia din voi ochiul drept şi prin aceasta să se arunce necinste asupra întregului Israel".
3. Atunci bătrânii din Iabeş au zis către el: "Dă-ne vreme de şapte zile, ca să trimitem împuterniciţi în toate hotarele lui Israel şi de nu ne va ajuta nimeni, vom ieşi la tine".
4. Au mers deci tinerii la Ghibeea lui Saul şi au spus vorbele acestea în auzul poporului şi tot poporul a ridicat glas şi a plâns.

5. Dar iată că a venit Saul de la câmp, în urma boilor şi a zis: "Ce are poporul de plânge?" Şi i s-au spus vorbele locuitorilor din Iabeş.
6. Atunci s-a coborât Duhul lui Dumnezeu asupra lui Saul, când a auzit el cuvintele acestea şi s-a aprins straşnic mânia lui.
7. Şi a luat el o pereche de boi, i-a junghiat, i-a tăiat bucăţi şi a trimis în toate hotarele lui Israel prin împuterniciţii aceia, spunând că aşa se va face cu boii aceluia care nu va merge după Saul şi Samuel. Atunci a căzut frica Domnului peste popor şi au ieşit toţi ca un singur om.
8. şi i-a cercetat Saul în Bezec şi s-au găsit din fiii lui Israel trei sute de mii, iar din Iuda treizeci de mii de oameni.
9. Atunci s-a spus solilor veniţi din Iabeş: "Aşa să spuneţi locuitorilor din Iabeşul Galaadului: Mâine, când va începe soarele să încălzească, ajutorul va fi la voi". Au venit deci trimişii şi au spus locuitorilor Iabeşului şi aceştia s-au bucurat.
10. Apoi au zis locuitorii Iabeşului către Nahaş: "Mâine vom ieşi la voi şi veţi face cu noi cum vă va place".
11. A doua zi Saul împărţi poporul în trei tabere. Şi acestea au pătruns dis de dimineaţă în tabăra amoniţilor şi i-a măcelărit până la sosirea arşiţei zilei; iar câţi au rămas s-au risipit de n-au rămas doi la un loc.
12. Atunci poporul a zis către Samuel: "Cine a zis: Saul oare are să domnească peste noi? Daţi-ne pe aceşti nelegiuiţi şi-i vom omorî!"
13. Saul însă a zis: "Astăzi nu trebuie să fie ucis nimeni, căci astăzi Domnul a săvârşit izbăvirea în Israel".
14. Iar Samuel a zis către popor: "Să mergem la Ghilgal şi să începem acolo noua domnie!"
15. Şi s-a dus tot poporul la Ghilgal şi au pus acolo pe Saul rege înaintea Domnului în Ghilgal şi au adus acolo jertfe de împăcare înaintea Domnului. Şi s-a veselit foarte Saul acolo şi toţi israeliţii.

Capitolul 12 - Samuel încetează de a mai fi judecător

1. A zis Samuel către tot poporul: "Iată eu am ascultat glasul vostru în toate câte mi-aţi grăit şi am pus rege peste voi.
2. Iată regele umblă înaintea voastră, iar eu am îmbătrânit şi am încărunţit; fiii mei sunt cu voi şi eu am umblat înaintea voastră din tinereţile mele până acum.
3. Iată-mă, mărturisiţi asupra mea înaintea Domnului şi a unsului Lui, de am luat cuiva boul, de am luat cuiva asinul, de am asuprit pe cineva şi de am apăsat pe cineva; de am luat de la cineva mită şi am închis ochii la judecata lui, vă voi despăgubi".
4. Şi au răspuns toţi: "Tu nu ne-ai nedreptăţit, nici nu ne-ai asuprit, nici nu ai luat nimic de la nimeni".

5. Atunci el a zis: "Martor ne este Domnul şi martor este unsul Lui în ziua aceasta, că voi n-aţi găsit nimic asupra mea!" Iar ei au zis: "Martor!"
6. Apoi a zis Samuel către popor: "Martor este Domnul, Cel ce a pus pe Moise şi pe Aaron şi Care a scos pe părinţii voştri din ţara Egiptului.
7. Acum însă veniţi, că eu am să mă judec cu voi înaintea Domnului pentru toate binefacerile pe care le-a făcut El vouă şi părinţilor voştri.
8. Când a venit Iacov în Egipt şi părinţii voştri au strigat către Domnul, atunci Domnul a trimis pe Moise şi pe Aaron şi au scos ei pe părinţii voştri din Egipt şi i-au strămutat în locul acesta.
9. Dar ei au uitat pe Domnul Dumnezeul lor şi El i-a dat în mâinile lui Sisera, căpetenia oştirilor Haţorului, în mâinile filistenilor şi în mâinile regelui Moabului, care s-au războit împotriva lor.
10. Însă când au strigat ei către Domnul şi au zis: "Am păcătuit, părăsind pe Domnul şi apucându-ne să slujim baalilor şi astartelor; acum însă izbăveşte-ne din mâinile vrăjmaşilor, şi-ţi vom sluji ţie",
11. Atunci a trimis Domnul pe Ierubaal, pe Barac, pe Ieftae şi pe Samuel şi v-a izbăvit din mâinile vrăjmaşilor voştri celor din jurul vostru şi aţi trăit în pace.
12. Iar când aţi văzut că Nahaş, regele amoniţilor, vine împotriva voastră, aţi zis către mine: "Nu, ci să domnească peste noi un rege!", deşi peste voi împărăţea Domnul Dumnezeul vostru.
13. Aşadar iată regele pe care l-aţi cerut; iată Domnul a pus peste voi rege.
14. De vă veţi teme de Domnul, de-I veţi sluji Lui şi de veţi asculta glasul Lui, de nu vă veţi împotrivi poruncilor Domnului şi de veţi umbla şi voi şi regele care domneşte peste voi în urma Domnului Dumnezeului vostru, atunci mâna Domnului nu va fi împotriva voastră.
15. Iar de nu veţi asculta glasul Domnului, ci vă veţi împotrivi poruncilor Lui, atunci mâna Domnului va fi împotriva voastră, cum a fost împotriva părinţilor voştri.
16. Acum sculaţi-vă şi priviţi la lucrul cel mare pe care-l va face Domnul înaintea ochilor voştri:
17. Nu e acum oare secerişul grâului? Dar eu voi striga către Domnul şi El va trimite trăsnet şi ploaie şi veţi afla şi veţi vedea cât de mare este păcatul pe care l-aţi făcut voi înaintea ochilor Domnului, când aţi cerut rege".
18. Şi a strigat Samuel către Domnul şi a trimis Domnul tunete şi ploaie în ziua aceea; şi teama de Domnul şi de Samuel a cuprins tot poporul.
19. Şi a zis tot poporul către Samuel: "Roagă-te pentru robii tăi înaintea Domnului Dumnezeului tău, ca să nu murim; căci la toate celelalte păcate ale noastre am mai adăugat un păcat, când am cerut rege".
20. Iar Samuel a răspuns poporului: "Nu vă temeţi. Păcatul acesta este făcut de voi, dar voi să nu vă depărtaţi de Domnul, ci să-I slujiţi Lui cu toată inima.

21. Să nu apucaţi după dumnezeii cei de nimic, care nu aduc folos, nici nu izbăvesc, pentru că sunt nimic.
22. Domnul însă nu va lăsa pe poporul Său pentru numele Său cel mare, căci Domnul a binevoit să vă aleagă pe voi ca popor al Său.
23. Şi eu de asemenea nu-mi voi îngădui să fac înaintea Domnului păcatul de a înceta să mă rog pentru voi şi vă voi povăţui pe căi bune şi drepte. Decât numai să vă temeţi de Domnul şi să-I slujiţi Lui cu adevărat, din toată inima voastră,
24. Căci vedeţi ce lucruri minunate a făcut El cu voi.
25. Iar de veţi face rău, atunci veţi pieri şi voi şi regele vostru".

Capitolul 13 - Greşeala lui Saul

1. Se împlinise un an de când fusese făcut Saul rege şi acum domnea în al doilea an peste Israel, când şi-a ales el trei mii de israeliţi:
2. Două mii erau cu Saul la Micmaş şi pe Muntele Betelului şi o mie era cu Ionatan în Ghibeea lui Veniamin; iar celălalt popor era lăsat de el pe la casele lor.
3. Şi a sfărâmat Ionatan tabăra de pază a filistenilor, care era în Gheba. Şi au auzit de aceasta filistenii, iar Saul a sunat din trâmbiţă în toată ţara, strigând: "Să audă evreii!"
4. Şi după ce a auzit tot Israelul că Saul a sfărâmat tabăra de pază a filistenilor şi că filistenii au urât pe israeliţi, s-a adunat poporul la Saul în Ghilgal.
5. Filistenii s-au adunat şi ei, ca să se războiască împotriva israeliţilor: treizeci de mii de care, şase mii de călăreţi şi popor mult ca nisipul de pe malul mării; şi au venit şi şi-au pus tabăra în Micmaş, în partea de răsărit a Bet-Avenului.
6. Iar israeliţii, văzându-se în primejdie, pentru că poporul era strâmtorat, s-au ascuns prin peşteri, prin stufişuri, printre stânci, prin turnuri şi prin şanţuri;
7. Ba unii din Israeliţi au trecut peste Iordan în pământul lui Gad şi al Galaadului. Saul însă se afla încă tot în Galaad şi tot poporul care era cu el era cuprins de frică.
8. Acolo a aşteptat el opt zile, până la vremea hotărâtă de Samuel; dar Samuel nu mai venea la Ghilgal. Acum poporul începuse să fugă de la el.
9. De aceea a zis Saul: "Aduceţi-mi cele pentru jertfa de curăţire". Şi a adus ardere de tot.
10. Dar nu apucase el bine să aducă ardere de tot, şi iată veni şi Samuel. Saul ieşi înaintea lui ca să-l întâmpine şi să-i ureze de bine.
11. Samuel însă i-a zis: "Ce ai făcut?" Şi i-a răspuns Saul: "Am văzut că poporul se împrăştie şi fuge de la mine şi tu nu ai venit la vremea hotărâtă, iar filistenii s-au adunat la Micmas.
12. Atunci am socotit că au să năvălească filistenii asupra mea în Ghilgal şi eu n-am întrebat încă pe Domnul; de aceea m-am hotărât să aduc ardere de tot".

13. Iar Samuel i-a zis: "Rău ai făcut, că nu ai împlinit porunca Domnului Dumnezeului tău care ţi s-a dat, căci acum ar fi întărit Domnul domnia ta peste Israel de-a pururi.
14. Acum însă nu va dura domnia ta; Domnul Îşi va găsi un bărbat după inima Sa şi-i va porunci Domnul să fie conducătorul poporului Său, deoarece tu nu ai împlinit ceea ce ţi s-a poruncit de la Domnul".
15. Apoi s-a sculat Samuel şi s-a dus din Ghilgal în Ghibeea lui Veniamin; iar oamenii care au rămas s-au dus cu Saul în întâmpinarea taberei vrăjmaşului, care a năvălit asupra lor când mergeau ei de la Ghilgal la Ghibeea lui Veniamin. Şi a numărat Saul oamenii care erau cu el şi s-au găsit până la şase sute de bărbaţi.
16. Apoi Saul cu fiul său Ionatan şi cu oamenii care erau cu dânşii au şezut în Ghibeea şi au plâns; iar filistenii stăteau în tabără la Micmaş.
17. Şi au ieşit din tabăra filistenilor trei cete să pustiiască ţara: una a plecat pe drumul spre Ofra din ţinutul Şual;
18. A doua ceată a plecat pe drumul Bethoronului, iar a treia s-a îndreptat pe calea ce duce spre hotar, în fala văii Ţeboim, spre pustie.
19. Fierar nu era în toată ţara lui Israel, căci filistenii se temeau ca nu cumva israeliţii să-şi facă săbii şi suliţe.
20. Trebuia deci să se ducă toţi israeliţii la filisteni ca să-şi ascută fiarele plugurilor şi sapelor lor, topoarele şi securile lor,
21. Când se făcea vreo ştirbitură la ascuţişul fiarelor de plug, al sapelor, al topoarelor şi securilor lor, sau când trebuia să îndrepte vreun corn de furcă.
22. De aceea în timpul războiului de la Micmaş, tot poporul care era cu Saul şi Ionatan nu avea nici săbii, nici suliţe; numai Saul şi Ionatan, fiul său, aveau.
23. Şi a venit ceata întâi de filisteni şi s-a aşezat la trecătoarea Micmaş.

Capitolul 14 - Vitejia lui Ionatan

1. Într-o zi Ionatan, fiul lui Saul, a zis către tânărul care purta armele sale: "Hai să trecem la ceata filistenilor, care e dincolo", iar tatălui său nu i-a spus de aceasta.
2. Saul însă se afla la marginea Ghibeii, sub rodiul cel din Migron; cu el era o ceată ca de şase sute de oameni.
3. Şi Ahia, fiul lui Ahituv, fratele lui Icabod, fiul lui Finees, feciorul lui Eli, preotul Domnului din Şilo, purta efodul. Poporul însă nu ştia că Ionatan plecase.
4. Strâmtoarea prin care căuta Ionatan să se strecoare spre ceata filistenilor trecea printre nişte stânci ascuţite; numele uneia era Boţeţ şi numele alteia era Sene;
5. O stâncă se ridica la miazănoapte, spre Micmaş; cealaltă la miazăzi, spre Ghibeea.

6. Atunci a zis Ionatan către tânărul care purta armele sale: "Hai să trecem la aceşti netăiaţi împrejur; poate ne va ajuta Domnul, căci pentru Domnul nu e greu să izbăvească şi prin puţini, ca şi prin mulţi".
7. Cel ce purta armele a răspuns: "Fă tot ce-ţi spune inima; mergi unde vrei şi iată eu sunt cu tine".
8. Iar Ionatan a zis: "Bine, atunci hai la acei oameni şi să ne arătăm către ei.
9. Dacă ei ne vor zice: Staţi până vom veni la voi, vom rămâne pe loc şi nu ne vom sui la ei;
10. Iar de ne vor zice: Suiţi-vă la noi, atunci ne vom sui, căci Domnul i-a dat în mâinile noastre şi acesta va fi semnul pentru noi".
11. Când au apărut ei amândoi în văzul cetei filistenilor, atunci filistenii au zis: "Iată evreii ies din peşterile în care s-au ascuns".
12. Apoi oamenii din ceata filistenilor au strigat către Ionatan şi către cel ce-i purta armele sale şi a zis: "Suiţi-vă la noi, că avem să vă spunem ceva". Atunci Ionatan a zis către purtătorul lui de arme: "Vino după mine, că Domnul i-a dat în mâinile lui Israel".
13. Şi a început Ionatan să se urce, cățărându-se cu mâinile şi cu picioarele, şi cel ce-i purta armele se cățăra după el. Şi au căzut filistenii înaintea lui, iar cel ce purta armele în urma lui le da cele din urmă lovituri.
14. Şi au căzut în acest atac dintâi, săvârşit de Ionatan şi de purtătorul lui de arme ca la douăzeci de oameni, pe o bucată de loc cât o jumătate de pogon, atât cât pot să are doi boi într-o zi.
15. Atunci s-a făcut învălmăşeală în tabăra din câmp şi în tot poporul; rândurile dinainte ce pustiau ţara s-au umplut de frică şi nu voiau să se lupte; toată ţara s-a cutremurat şi i-a cuprins frică mare de la Domnul.
16. Atunci străjile lui Saul din Ghibeea lui Veniamin au văzut că mulţimea se împrăştie şi fuge încolo şi încoace.
17. Saul a zis către oamenii care erau cu el: "Căutaţi şi vedeţi care din ai noştri a plecat". Şi au căutat şi iată nu erau Ionatan şi purtătorul lui de arme.
18. A zis Saul către Ahia: "Adu chivotul lui Dumnezeu", căci chivotul lui Dumnezeu în vremea aceea era cu fiii lui Israel.
19. Şi pe când grăia încă Saul cu preotul, tulburarea din tabăra filistenilor se lăţea şi creştea din ce în ce mai mult. Atunci Saul a zis către preot: "Încrucişează-ţi mâinile!"
20. Şi a strigat Saul şi tot poporul care era cu el şi au venit la locul luptei şi iată acolo sabia fiecăruia era ridicată asupra aproapelui său şi tulburarea era foarte mare.
21. Atunci şi evreii, care mai dinainte erau la filisteni şi care umblau pretutindeni în tabăra lor, s-au unit cu israeliţii cei ce erau cu Saul şi Ionatan;

22. Şi toţi israeliţii care se ascunseseră în muntele lui Efraim, auzind că filistenii au fugit, s-au unit de asemenea cu ai lor la luptă.
23. Şi a izbăvit Domnul în ziua aceea pe Israel; lupta se întinsese însă până la Bet-Aven. Şi tot poporul care era cu Saul era ca la zece mii de bărbaţi; şi se da război în toate cetăţile din muntele lui Efraim.
24. În ziua aceea s-au obosit oamenii din Israel. Iar Saul a pus poporul să jure, zicând: "Blestemat tot cel ce va mânca până seara, până când eu îmi voi răzbuna pe vrăjmaşii mei". De aceea nimeni din popor n-a gustat hrană,
25. Ci s-a dus tot poporul în pădure, şi acolo intr-o poiană era miere.
26. Şi a intrat poporul în pădure şi a zis: "Iată curge miere". Dar nimeni nu şi-a dus mâna spre gura sa, căci poporul se temea de blestem.
27. Ionatan însă nu auzise de jurământul pe care-l pusese tatăl său pe popor; şi, întinzând vârful toiagului ce-l avea în mână, l-a muiat într-un fagure de miere şi întorcându-l cu mâna spre gura sa, i s-au luminat ochii.
28. Atunci unul din popor i-a spus: "Tatăl tău a pus jurământ asupra poporului, zicând: Blestemat să fie cel ce va gusta astăzi hrană, şi de aceea poporul e istovit".
29. Dar Ionatan a zis: "Tatăl meu a tulburat ţara. Iată mie mi s-au luminat ochii când am gustat puţin din această miere.
30. De ar fi mâncat astăzi poporul din prăzile ce s-au găsit la vrăjmaşii lor, oare n-ar fi fost mai mare înfrângerea filistenilor?"
31. În ziua aceea au bătut pe filisteni de la Micmaş până la Aialon, dar poporul se istovise peste măsură.
32. Şi s-a aruncat poporul asupra prăzilor şi a luat oi şi boi şi viţei şi au junghiat pe pământ şi au mâncat oamenii carne cu sânge.
33. Şi i s-a vestit lui Saul, zicându-i-se: "Iată poporul a greşit înaintea Domnului, mâncând carne cu sânge". Atunci Saul a zis: "Voi aţi greşit. Prăvăliţi acum aici spre mine o piatră mare".
34. Apoi a zis Saul: "Treceţi prin popor şi ziceţi-i: "Să-şi aducă fiecare la mine boul său şi oaia şi să înjunghiaţi aici şi să mâncaţi, şi să nu greşiţi înaintea Domnului mâncând carne cu sânge". Şi toţi din popor şi-au adus cu mâna sa fiecare boul său, noaptea, şi l-au junghiat acolo.
35. Şi a zidit Saul jertfelnic Domnului; acesta a fost cel dintâi jertfelnic făcut de el Domnului.
36. Atunci a zis Saul: "Hai după filisteni noaptea aceasta şi să-i prădăm până dimineaţa şi să nu lăsăm din ei nici un om". Iar ei au zis: "Fă tot ce este bine în ochii tăi". Preotul însă a zis: "Să ne apropiem aici de Dumnezeu!"
37. Şi a întrebat Saul pe Dumnezeu: "Să merg eu oare după filisteni? Îi vei da, oare, pe ei în mâinile lui Israel?" Dar El nu i-a răspuns în ziua aceea.
38. Atunci Saul a zis: "Să vină aici toate căpeteniile poporului şi voi căuta să aflu asupra cui este păcatul acum.

39. Că viu este Domnul, Cel ce a izbăvit pe Israel, că de va fi chiar asupra lui Ionatan, fiul meu, apoi şi el va muri. Dar nimeni din tot poporul nu i-a răspuns.
40. Şi a zis Saul către toţi israeliţii: "Staţi voi de o parte iar eu şi Ionatan, fiul meu, vom sta de altă parte". Şi a răspuns poporul lui Saul: "Fă ce este bine în ochii tăi!" Apoi Saul a zis: "Doamne, Dumnezeul lui Israel, pentru ce n-ai răspuns Tu acum robului Tău? Dacă vina este asupra mea sau asupra fiului meu Ionatan, Domnul Dumnezeul lui Israel, fă să iasă Urim, dacă vina este asupra poporului Tău Israel, fă să iasă Tumim.
41. Şi sorţul a căzut pe Saul şi pe Ionatan, iar poporul a ieşit drept.
42. Atunci Saul a zis: "Aruncaţi sorţi asupra mea şi asupra lui Ionatan, fiul meu, şi pe cine-l va arăta Domnul, acela să moară". Poporul însă a zis: "Să nu fie aşa!" Dar Saul a stăruit în hotărârea sa, şi au aruncat sorţi asupra sa şi a lui Ionatan, fiul lui, şi a căzut sorţul pe Ionatan.
43. Atunci Saul a zis către Ionatan: "Spune-mi ce ai făcut?" Iar Ionatan i-a răspuns şi a zis: "Doar am gustat puţină miere cu vârful toiagului pe care îl aveam în mână şi iată trebuie să mor".
44. Iar Saul a zis: "Aşa şi aşa să-mi facă mie Dumnezeu şi încă şi mai mult să-mi facă, dacă nu vei muri astăzi, Ionatane!"
45. Dar poporul a zis către Saul: "Să moară oare Ionatan care a adus o izbăvire aşa de minunată poporului! Să nu fie aceasta! Viu este Domnul, nici un păr din capul lui nu va cădea, pentru că el cu Dumnezeu a lucrat astăzi!" Şi a izbăvit poporul pe Ionatan şi el n-a murit.
46. Şi s-a întors Saul de la urmărirea filistenilor, iar filistenii s-au dus la locul lor.
47. Astfel şi-a întărit Saul domnia sa peste Israel şi s-a luptat cu toţi vrăjmaşii de primprejur: cu Moab şi amoniţii, cu Edom, cu regii din Ţoba şi cu filistenii şi pretutindeni, împotriva oricui a mers, a avut izbândă.
48. Şi şi-a rânduit oaste, a bătut pe Amalec şi a izbăvit pe Israel din mâinile jefuitorilor săi.
49. Fiii lui Saul erau: Ionatan, Iesui şi Melchişua; iar numele celor două fiice ale sale erau: Merob, numele celei mai mari şi Micol, numele celei mai mici.
50. Iar numele femeii lui Saul era Ahinoam, fiica lui Ahimaaţ, iar numele căpeteniei oştirii lui era Abner, fiul lui Ner, unchiul lui Saul.
51. Chiş era tatăl lui Saul, Ner era tatăl lui Abner, fiul lui Abiel.
52. În tot timpul domniei lui Saul s-au dus războaie crâncene cu filistenii. Când Saul vedea vreun om voinic şi războinic, îl lua la el.

Capitolul 15 - Războiul cu amaleciţii. Saul e lepădat de Domnul

1. În vremea aceea a zis Samuel către Saul: "Domnul m-a trimis să te ung rege peste poporul Lui, peste Israel; acum ascultă glasul Domnului.

2. Aşa zice Domnul Savaot: Adusu-Mi-am aminte de cele ce a făcut Amalec lui Israel, cum i s-a împotrivit în cale, când venea din Egipt.
3. Mergi acum şi bate pe Amalec şi pe Ierim şi nimiceşte toate ale lui. Să nu iei pentru tine nimic de la ei, ci nimiceşte şi dă blestemului toate câte are. Să nu-i cruţi, ci să dai morţii de la bărbat până la femeie, de la tânăr până la pruncul de sân, de la bou până la oaie, de la cămilă până la asin".
4. Atunci a adunat Saul poporul şi l-a numărat în Telaim şi s-au aflat două sute de mii de israeliţi pedeştri şi zece mii din seminţia lui Iuda.
5. Şi a mers Saul până la cetatea lui Amalec şi a pus oameni la pândă în vale.
6. Apoi Saul a zis către Chenei: "Mergeţi de vă despărţiţi şi ieşiţi din mijlocul lui Amalec, ca să nu vă pierd împreună cu el, căci aţi arătat bunăvoinţă către toţi israeliţii, când veneau ei din Egipt". Şi cheneii s-au despărţit de Amalec.
7. Atunci a lovit Saul pe Amalec şi l-a bătut de la Havila până la Şur, care este în faţa Egiptului; iar pe Agag, regele lui Amalec, l-a prins şi pe popor l-a ucis tot cu sabia şi a ucis şi pe Ierim.
8. Dar Saul şi poporul au cruţat pe Agag, pe cele mai bune din oi şi din vitele cornute, mieii îngrăşaţi şi tot ce era bun şi n-a vrut să le piardă;
9. Iar toate lucrurile neînsemnate şi rele le-au pierdut.
10. Atunci a fost cuvântul Domnului către Samuel astfel: "Îmi pare rău că am pus pe Saul rege, căci el s-a abătut de la Mine şi cuvântul Meu nu l-a împlinit".
11. Şi s-a întristat Samuel şi a strigat către Domnul toată noaptea.
12. Iar a doua zi dis de dimineaţă, sculându-se, a ieşit în întâmpinarea lui Saul. Şi i s-a spus lui Samuel că Saul a fost pe Carmel şi şi-a ridicat acolo semn de aducere aminte, iar de acolo s-a întors şi s-a coborât la Ghilgal.
13. Iar după ce a ajuns Samuel la Saul, Saul i-a spus: "Iată am împlinit cuvântul tău!"
14. Samuel a zis: "Dar ce este acest behăit de oi ce-mi ajunge la urechi şi acel muget de boi pe care-l aud?"
15. Iar Saul a răspuns: "Le-am adus de la Amalec, de vreme ce poporul a cruţat pe cele mai bune din oi şi din vitele mari, ca să fie aduse jertfă Domnului Dumnezeului tău. Iar pe celelalte le-a nimicit".
16. Samuel a zis către Saul: "Îngăduie-mi să-ţi spun ce mi-a spus Domnul astă-noapte". Iar Saul a zis: "Spune!"
17. Şi a zis Samuel: "Când erai tu mic în ochii tăi, n-ai ajuns tu oare căpetenia seminţiilor lui Israel şi Domnul te-a uns rege peste Israel?
18. Apoi te-a trimis Domnul la drum, zicând: Mergi şi dă junghierii pe amaleciţii cei necredincioşi şi luptă împotriva lor până îi vei stârpi.
19. Pentru ce n-ai ascultat glasul Domnului şi te-ai aruncat asupra prăzii şi ai făcut rău în ochii Domnului?"

20. Iar Saul a zis către Samuel: "Eu am ascultat glasul Domnului şi am plecat la drum încotro m-a trimis Domnul şi am adus pe Agag, regele amalecit, iar pe Amalec l-am pierdut;
21. Poporul însă a luat din prăzi, din oi şi din vite, a luat cele mai bune din cele afierosite ca să le aducă jertfă Domnului Dumnezeului tău în Ghilgal".
22. A răspuns Samuel: "Au doară arderile de tot şi jertfele sunt tot aşa de plăcute Domnului, ca şi ascultarea glasului Domnului? Ascultarea este mai bună decât jertfa şi supunerea mai bună decât grăsimea berbecilor.
23. Căci nesupunerea este un păcat la fel cu vrăjitoria şi împotrivirea este la fel cu închinarea la idoli. Pentru că ai lepădat cuvântul Domnului, şi El te-a lepădat, ca să nu mai fii rege peste Israel".
24. Atunci Saul a zis către Samuel: "Am păcătuit, călcând porunca Domnului şi cuvântul tău; dar m-am temut de popor şi am ascultat glasul lui.
25. Ridică dar păcatul de pe mine şi întoarce-te cu mine, ca să mă închin Domnului Dumnezeului tău".
26. Iar Samuel a răspuns lui Saul: "Nu mă voi întoarce cu tine, pentru că ai lepădat cuvântul Domnului şi Domnul te-a lepădat pe tine, ca să nu mai fii rege peste Israel".
27. Apoi Samuel s-a întors să plece. Dar Saul s-a apropiat de poala hainei lui şi a rupt-o.
28. Atunci Samuel a zis: "Astăzi a rupt Domnul regatul lui Israel de la tine şi l-a dat altuia care este mai bun decât tine,
29. Şi nu va spune neadevăr Cel ce este tăria lui Israel şi nu Se va căi, căci El nu este om ca să Se căiască".
30. Zis-a Saul: "Am greşit; dar dă-mi acum cinste înaintea bătrânilor poporului meu şi înaintea lui Israel şi te întoarce cu mine şi eu mă voi închina Domnului Dumnezeului tău".
31. Şi s-a întors Samuel după Saul şi s-a închinat Saul Domnului.
32. Apoi Samuel a zis: "Adu la mine pe Agag, regele amalecit"; şi s-a apropiat de el Agag, tremurând, şi a zis: "De bună seamă amărăciunea morţii a trecut".
33. Samuel însă i-a răspuns: "Precum sabia ta a lipsit pe mame de copiii lor, aşa şi mama ta să fie între femei lipsită de fiu". Şi a tăiat Samuel pe Agag înaintea Domnului în Ghilgal.
34. Apoi s-a dus Samuel la Rama, iar Saul s-a dus la casa sa în Ghibeea lui Saul. Şi nu s-a mai văzut Samuel cu Saul până în ziua morţii sale. Dar s-a întristat Samuel pentru Saul, că se căise Domnul pentru că-l făcuse rege peste Israel.

Capitolul 16 - David este uns în Betleem; apoi intră în slujba lui Saul

1. Domnul a zis către Samuel: "Până când te vei tângui tu pentru Saul, pe care l-am lepădat, ca să nu mai fie rege peste Israel? Umple cornul tău cu mir şi du-te, că te trimit la Iesei Betleemitul, căci dintre fiii lui Mi-am ales rege".
2. Samuel a zis: "Cum să mă duc? Va auzi Saul şi mă va ucide". Iar Domnul a zis: "Ia cu tine o juncă din cireadă şi zi: Am venit să aduc jertfă Domnului.
3. Şi cheamă pe Iesei şi pe fiii lui la jertfă, şi Eu îţi voi arăta ce să faci şi-Mi vei unge pe acela pe care îţi voi spune Eu".
4. Şi a făcut Samuel aşa, cum i-a spus Domnul. Şi când a sosit el la Betleem, bătrânii poporului, tremurând, i-au ieşit în întâmpinare şi au zis: "Cu pace este venirea ta, văzătorule?"
5. Iar el a răspuns: "Cu pace. Am venit să aduc jertfă Domnului; sfinţiţi-vă şi veniţi cu mine să aducem jertfă!" Şi a sfinţit pe Iesei şi pe fiii lui şi i-a chemat la jertfă.
6. Iar după ce au venit ei, văzând el pe Eliab, a zis: "De bună seamă, acesta este înaintea Domnului unsul Lui".
7. Dar Domnul a zis către Samuel: "Nu te uita la înfăţişarea lui şi la înălţimea staturii lui; Eu nu Mă uit ca omul; căci omul se uită la faţă, iar Domnul se uită la inimă".
8. Apoi a chemat Iesei pe Aminadab şi l-a dus la Samuel, iar Samuel a zis: "Nici pe acesta nu l-a ales Domnul".
9. După aceea a adus Iesei pe Şama, şi Samuel a zis: "Nici pe acesta nu l-a ales Domnul".
10. Şi aşa a adus Iesei pe şapte din fiii săi, dar Samuel a zis către Iesei: "Pe nici unul din aceştia nu l-a ales Domnul!"
11. După aceea a zis Samuel către Iesei: "Oare toţi fiii tăi sunt aici?" Iar Iesei a răspuns: "Mai am unul mai mic. Acela paşte oile". A zis Samuel: "Trimite să-l aducă, pentru că nu vom şedea să prânzim până nu vine acela".
12. Şi a trimis Iesei şi l-au adus. Acela era bălan, cu ochi frumoşi şi plăcut la faţă. Atunci Domnul a zis: "Scoală de-l unge, căci acesta este!"
13. Şi a luat Samuel cornul cu mir şi l-a uns în mijlocul fraţilor lui, şi a odihnit Duhul Domnului asupra lui David din ziua aceea şi după aceea. Iar Samuel s-a sculat şi a plecat la Rama.
14. Atunci s-a depărtat de la Saul Duhul Domnului şi-l tulbura un duh rău, trimis de Domnul.
15. Şi au zis slugile lui Saul: "Iată un duh rău trimis de Domnul te tulbură.
16. Să poruncească dar domnul nostru slugilor sale care sunt înaintea ta şi să caute un om iscusit la cântarea din harpă, şi când va veni asupra ta duhul cel rău trimis de la Dumnezeu, atunci acela, cântând cu mâna sa, te va linişti".
17. Şi a răspuns Saul slugilor sale: "Căutaţi-mi un om care cântă bine şi mi-l aduceţi".

18. Atunci unul din slujitorii lui a zis: "Iată eu am văzut la Iesei Betleemitul un fiu care ştie să cânte, om voinic şi războinic, priceput la vorbă şi bărbat chipeş şi Domnul este cu el".
19. A trimis deci Saul vestitori la Iesei şi i-a spus: "Trimite la mine pe David, fiul tău cel de la turmă".
20. Şi a luat Iesei un asin încărcat cu pâine şi un burduf cu vin şi un ied şi le-a trimis cu David, fiul său, la Saul.
21. Şi a venit David la Saul, s-a înfăţişat înaintea lui şi a plăcut acestuia foarte mult şi l-a făcut purtătorul său de arme.
22. După aceea a trimis Saul să i se spună lui Iesei: "Lasă pe David să slujească la mine, că a aflat el bunăvoinţă în ochii mei! "
23. Iar când duhul cel trimis de Dumnezeu era peste Saul, David, luând harpa, cânta şi lui Saul îi era mai uşor şi mai bine şi duhul cel rău se depărta de el.

Capitolul 17 - David şi Goliat.

1. În vremea aceea filistenii şi-au strâns oştile pentru război şi au tăbărât la Soco cel din Iuda şi şi-au aşezat tabăra între Soco şi Azeca, la Efes-Damim.
2. Iar Saul cu israeliţii s-au adunat şi şi-au aşezat tabăra la Valea Stejarului şi s-au pregătit de luptă cu filistenii.
3. Filistenii stăteau pe munte de o parte şi israeliţii stăteau pe munte de altă parte, iar la mijloc era valea.
4. Atunci a ieşit din tabăra filistenilor un luptător cu numele Goliat, din Gat. Acesta era la statură de şase coţi şi o palmă.
5. Pe cap avea coif de aramă şi era îmbrăcat cu platoşă în solzi; greutatea platoşei lui cântărea cinci mii de sicli de aramă;
6. În picioare avea cizme cu tureci de aramă şi la umăr purta un scut de aramă.
7. Coada suliţei lui era ca sulul de la războaiele de ţesut, iar fierul suliţei era de şase sute sicli de fier, şi înaintea lui mergea purtătorul lui de arme.
8. Şi a început acesta să strige către cetele lui Israel şi să le zică: "De ce aţi ieşit voi să vă războiţi? Nu sunt eu oare filistean, iar voi robii lui Saul? Alegeţi dintre voi un om să se coboare la mine!
9. De se va putea acela lupta cu mine şi mă va ucide, atunci noi să fim robii voştri; iar de-l voi birui eu şi-l voi ucide, atunci voi să fiţi robii noştri şi să ne slujiţi nouă".
10. Şi a mai zis filisteanul: "Astăzi voi ruşina tabăra lui Israel. Daţi-ne un om şi ne vom lupta în doi".
11. Şi a auzit Saul şi toţi israeliţii cuvintele acestea ale filisteanului şi s-au speriat şi s-au temut foarte tare.

12. David era feciorul unui efraimit din Betleemul lui Iuda, anume Iesei, care avea opt feciori. Acest om în zilele lui Saul ajunsese la bătrâneţe şi era cel mai bătrân între ceilalţi oameni.
13. Cei trei feciori mai mari ai lui Iesei plecaseră cu Saul la război. Numele acestor feciori mai mari ai lui, care se duseră la război, erau: cel mai mare Eliab, al doilea după el Aminadab şi al treilea Şama.
14. David însă era cel mai mic. Când cei trei mai mari plecaseră cu Saul,
15. David se întorsese de la Saul, ca să pască oile tatălui său în Betleem.
16. Filisteanul acela însă ieşea dimineaţa şi seara şi s-a arătat patruzeci de zile.
17. Atunci a zis Iesei către David, fiul său: "Ia pentru fraţii tăi o efă de grăunţe uscate şi aceste zece pâini şi du-le cât mai degrabă în tabără la fraţii tăi;
18. Iar aceşti zece caşi du-i căpeteniei celei peste mia lor; cercetează de sănătatea lor şi află ce nevoi au".
19. Atunci Saul şi ei şi toţi israeliţii se aflau în Valea Stejarului şi se pregăteau de luptă cu filistenii.
20. S-a sculat deci David dis de dimineaţă şi încredinţând oile unui păstor, a luat sacul şi a plecat, cum îi zisese Iesei, şi a ajuns în tabără când oştirea era aşezată în linie de bătaie şi se gătea cu strigăte de război.
21. Şi şi-au aşezat israeliţii şi filistenii rândurile unii în faţa altora.
22. Iar David, lăsându-şi lucrurile unei străji din tabără, a alergat între rânduri şi, ajungând, a întrebat pe fraţii săi de sănătate.
23. Şi iată, pe când vorbea el cu ei, luptătorul cu numele de Goliat, filistean din Gat, a ieşit din rândurile filistenilor şi a spus aceste cuvinte, şi David le-a auzit.
24. Toţi israeliţii, văzând pe omul acela, fugeau de el, temându-se foarte tare;
25. Şi ziceau israeliţii: "Vedeţi pe omul acesta care a ieşit înainte? Iese ca să înfrunte pe Israel. De l-ar ucide cineva, regele ar răsplăti pe acela cu mari bogăţii şi ar da pe fiica sa după el, iar casa tatălui aceluia ar ajunge liberă în Israel".
26. David a zis către oamenii care stăteau cu el: "Ce se va face aceluia care va ucide pe acest filistean şi va şterge ocara de pe Israel? Căci cine este acest filistean netăiat împrejur, de batjocoreşte aşa oştirea Dumnezeului celui viu?"
27. Şi i-a spus mulţimea aceleaşi cuvinte, zicând: "Iată ce se va face omului aceluia care-l va ucide".
28. Şi auzind Eliab, fratele cel mai mare al lui David, ce vorbea acesta cu oamenii, s-a mâniat Eliab pe David şi a zis: "Pentru ce ai venit aici şi cu cine ai lăsat acele puţine oi în pustiu? Eu cunosc mândria ta şi inima ta cea rea. Ai venit să priveşti la luptă".
29. Iar David a zis: "Dar ce am făcut eu? Au nu sunt acestea numai nişte vorbe?"
30. Şi s-a întors de la el către altul şi a spus aceleaşi vorbe, iar mulţimea i-a răspuns ca şi mai înainte.

31. Auzindu-se cuvintele pe care le grăise David, s-au spus lui Saul şi acesta l-a chemat.
32. Atunci David a zis către Saul: "Să nu se împuţineze nimeni cu duhul din pricina lui; robul tău se va duce şi se va bate cu acest filistean!"
33. A zis Saul către David: "Tu nu vei putea să mergi împotriva acestui filistean, ca să te baţi cu el, căci eşti încă un copilandru, iar acesta este ostaş din tinereţile lui".
34. David însă a zis către Saul: "Robul tău a păscut oile tatălui său şi când se întâmpla să vină leul sau ursul să ia vreo oaie din turmă,
35. Atunci eu alergam după el şi i-o luam din gura lui; iar dacă el se arunca asupra mea, eu îl apucam de coamă şi-l loveam până-l ucideam.
36. Şi urşi şi lei a ucis robul tău; şi cu acest filistean netăiat împrejur se va întâmpla acelaşi lucru ca şi cu aceia, pentru că huleşte aşa oştirea Dumnezeului celui viu. Să mă duc dar şi să-l lovesc, ca să spăl ruşinea lui Israel? Căci cine e oare acest filistean?"
37. Apoi a mai zis David: "Domnul, Cel ce m-a scăpat de la lei şi urşi, mă va scăpa şi din mâna acestui filistean!" Atunci Saul a zis lui David: "Du-te şi Domnul să fie cu tine".
38. Şi a îmbrăcat Saul pe David cu hainele sale, a pus pe capul lui coif de aramă şi l-a îmbrăcat cu zale.
39. Şi s-a încins David cu sabia lui peste haine şi a început să umble, căci nu era deprins cu astfel de armură; apoi a zis David către Saul: "Nu pot să umblu cu acestea, că nu sunt deprins". Şi s-a dezbrăcat David de toate acestea,
40. Şi şi-a luat toiagul în mână, a ales cinci pietricele lucii din pârâu şi le-a pus în traista sa de păstor; şi cu traista şi cu praştia în mână a ieşit înaintea filisteanului.
41. Atunci a ieşit şi filisteanul, înaintând şi apropiindu-se de David; iar purtătorul lui de arme mergea înainte.
42. Deci căutând filisteanul şi văzând pe David, a privit cu dispreţ la el, căci acesta era tânăr, bălan şi frumos la faţă.
43. A zis filisteanul către David: "Ce vii asupra mea cu toiag şi cu pietre? Au doară eu sunt câine?" Iar David a răspuns: "Nu, ci mai rău decât un câine". Şi a blestemat filisteanul pe David în numele dumnezeilor săi.
44. Apoi a zis filisteanul către David: "Apropie-te de mine şi voi da trupul tău păsărilor cerului şi fiarelor câmpului!"
45. Iar David a răspuns filisteanului: "Tu vii asupra mea cu sabie şi cu lance şi cu scut; eu însă vin asupra ta în numele Domnului Savaot, Dumnezeul oştirilor lui Israel pe Care tu L-ai hulit.
46. Acum însă te va da Domnul în mâna mea şi eu te voi ucide şi-ţi voi tăia capul, iar trupul tău şi trupurile oştirii filistene le voi da păsărilor cerului şi fiarelor câmpului, şi va afla tot pământul că în Israel este Dumnezeu;

47. Şi toată adunarea aceasta va cunoaşte că nu cu sabia şi cu suliţa izbăveşte Domnul, căci acest război este al Domnului şi El vă va da în mâinile noastre".
48. Iar după ce s-a ridicat filisteanul şi a început a veni şi a se apropia în întâmpinarea lui David, David a alergat cu grăbire spre rândurile oştirii în întâmpinarea filisteanului.
49. Şi îşi vârî David mâna în traistă, luă de acolo o pietricică, o repezi cu praştia şi lovi pe filistean în frunte, aşa încât piatra se înfipse în fruntea lui şi el căzu cu faţa la pământ.
50. Aşa a biruit David pe filistean, cu praştia şi cu piatra, lovind pe filistean şi ucigându-l; sabie nu se afla în mâna lui David.
51. Atunci David a alergat şi, călcând pe filistean, luă sabia lui şi scoţând-o din teacă, îl lovi cu ea şi-i tăie capul; filistenii, văzând că uriaşul lor a murit, au fugit.
52. Deci s-au sculat bărbaţii lui Israel şi ai lui Iuda şi cu strigăte au gonit pe filisteni până la gura văii şi până la porţile Ecronului. Şi au căzut ucişi filistenii pe calea Şaaraim, până la Gat şi Ecron.
53. După aceea s-au întors fiii lui Israel din urmărirea filistenilor şi au prădat tabăra lor.
54. Iar David a luat capul filisteanului şi l-a dus la Ierusalim, şi armele lui le-a pus în cortul său.
55. Când a văzut Saul pe David ieşind împotriva filisteanului, a zis către Abner, căpetenia oştirilor: "Abner, al cui este tânărul acesta?" Iar Abner, a răspuns: "Rege, viu fie sufletul tău, nu ştiu!"
56. Întreabă dar, a zis regele, al cui fiu este tânărul acesta?
57. Iar când se întorcea David, după uciderea filisteanului, Abner l-a luat şi l-a dus la Saul şi capul filisteanului era în mâna lui.
58. Atunci Saul l-a întrebat: "Tinere, al cui fiu eşti tu?" Şi David a răspuns: "Fiul robului tău Iesei din Betleem".

Capitolul 18 - David în fruntea oastei. Invidia lui Saul. Căsătoria lui David

1. După ce a isprăvit David de vorbit cu Saul, sufletul lui Ionatan s-a lipit de sufletul lui şi l-a iubit Ionatan, ca pe sufletul său.
2. Iar Saul l-a luat în ziua aceea şi nu l-a lăsat să se mai întoarcă la casa tatălui lui.
3. Şi a încheiat Ionatan legătură cu David, pentru că îl iubea ca pe sufletul său.
4. Şi şi-a dezbrăcat Ionatan haina sa cea de deasupra, pe care o avea pe el, şi a dat-o lui David; de asemenea şi celelalte haine ale sale, sabia sa, arcul său şi brâul său.
5. David însă lucra cu pricepere peste tot, oriunde-l trimetea Saul; şi Saul l-a făcut căpetenie peste oşteni; iar aceasta a plăcut la tot poporul şi slujitorilor lui Saul.

6. Dar când se întorceau ei, după izbânda lui David asupra filisteanului, femeile din toate cetăţile lui Israel ieşeau în întâmpinarea regelui Saul cu cântări şi jocuri, cu timpane de sărbătoare şi cu chimvale;
7. Şi jucând, femeile strigau şi ziceau: "Saul a biruit mii, iar David zeci de mii!"
8. De aceea s-a mâniat Saul foarte tare, neplăcându-i cuvintele acestea şi a zis: "Lui David i s-au dat zeci de mii, iar mie numai mii; acum numai domnia îi mai lipseşte".
9. Şi din ziua aceasta în tot timpul următor, s-a uitat la David bănuitor.
10. Iar a doua zi s-a întâmplat de a căzut duhul cel rău de la Dumnezeu asupra lui Saul şi acesta se îndrăcea în casa sa, iar David cânta cu mâna sa pe strune, ca şi în alte zile; Saul avea în mână o lance.
11. Şi a aruncat Saul lancea, cugetând: "Voi pironi pe David de perete!" Dar David s-a ferit de două ori de Saul.
12. Şi a început a se teme Saul de David, pentru că Domnul era cu el, iar de Saul se depărtase.
13. De aceea Saul l-a îndepărtat de la sine şi l-a pus căpetenie peste o mie; şi se ducea şi se întorcea el în fruntea poporului.
14. David în toate treburile sale se purta cu chibzuinţă şi Domnul era cu el.
15. Saul vedea că este foarte chibzuit şi se temea de el.
16. Iar Israelul tot şi Iuda iubea pe David, pentru că el se ducea şi se întorcea în fruntea lor.
17. Deci a zis Saul către David: "Iată fata mea cea mai mare, Merob, îţi voi da-o de soţie, numai să-mi fii viteaz şi să duci războaiele Domnului". Căci Saul socotea: "Lasă, să nu fie mâna mea asupra lui, ci să fie asupra lui mâna filistenilor".
18. David însă a zis către Saul: "Cine sunt eu şi ce este viaţa mea şi neamul tatălui meu în Israel, ca să fiu ginerele regelui?"
19. Iar când a venit vremea să dea pe Merob, fiica lui Saul, după David, ea a fost măritată cu Adriel din Mehola.
20. Pe David însă îl iubea altă fată a lui Saul, Micol; şi când i s-a spus despre aceasta lui Saul, aceasta i-a plăcut;
21. Căci Saul cugeta: "Am s-o dau după el şi ea are să-i fie cursă şi mâna filistenilor are să fie asupra lui". Şi a zis Saul către David: "A doua oară te înrudeşti acum cu mine".
22. Atunci a poruncit Saul slujitorilor săi: "Spuneţi lui David: Iată regele este binevoitor către tine şi toţi slujitorii lui te iubesc; fii dar ginerele meu!"
23. Şi au vorbit slujitorii lui Saul în urechile lui David toate vorbele acestea. Iar David a zis: "Oare uşor lucru vi se pare vouă a fi ginerele regelui? Eu sunt un sărac şi un neînsemnat".
24. Şi au înştiinţat pe rege slugile sale şi au zis: "Iată ce a spus David".

25. Iar Saul a zis: "Aşa să-i spuneţi lui David: Regele nu voieşte zestre decât numai o sută de prepuţuri filistene, ca răzbunare împotriva vrăjmaşilor regelui". Căci Saul avea în gând să piardă pe David prin mâna filistenilor.
26. Şi slugile lui Saul au spus lui David cuvintele acestea şi i-a plăcut lui David să se facă ginerele regelui.
27. Dar nu apucase încă să vină ziua sorocită, când David se sculă şi merse el însuşi şi oamenii lui şi ucise 200 de filisteni; şi aduse David prepuţurile lor şi le înfăţişă regelui număr deplin, ca să se poată face ginerele regelui. Şi a dat Saul după el pe Micol, fiica sa, de femeie.
28. Dar văzând şi aflând Saul că Domnul este cu David şi tot Israelul îl iubeşte şi că şi fiica sa Micol îl iubeşte,
29. Începu încă şi mai mult să se teamă de David şi s-a făcut vrăjmaşul lui pe viaţă şi pe moarte.
30. De aceea, când au ieşit la război căpeteniile filistenilor, David, chiar de la ieşirea lor, lucra mai înţelepţeşte decât toate slugile lui Saul şi numele lui a ajuns foarte vestit.

Capitolul 19 - Marea prietenie dintre Ionatan şi David. David e ameninţat de Saul, dar Micol îl scapă. David în refugiu la Samuel

1. Atunci a zis Saul către Ionatan, fiul său şi către toate slugile sale, să ucidă pe David. Ionatan fiul lui Saul însă iubea foarte mult pe David.
2. Şi a vestit Ionatan pe David, zicând: "Tatăl meu Saul caută să te omoare. Deci să te păzeşti bine; ascunde-te şi stai la loc tainic;
3. Iar eu voi ieşi şi voi fi lângă tatăl meu în câmp unde vei fi tu şi voi vorbi tatălui meu de tine şi ce voi vedea îţi voi spune".
4. Ionatan a vorbit de bine lui Saul, tatăl său, pentru David şi i-a zis: "Să nu greşească regele împotriva robului tău David, căci el cu nimic n-a greşit împotriva ta şi faptele lui sunt foarte folositoare pentru tine.
5. El şi-a pus viaţa în primejdie, ca să lovească pe filisteni şi Domnul a făcut izbăvire mare la tot Israelul. Tu ai văzut aceasta şi te-ai bucurat. De ce dar vrei tu să păcătuieşti împotriva unui sânge nevinovat şi să ucizi pe David fără nici o pricină?"
6. Şi a ascultat Saul glasul lui Ionatan şi s-a jurat Saul: "Viu este Domnul! David nu va muri!"
7. Atunci a chemat Ionatan pe David şi i-a spus Ionatan toate cuvintele acestea; şi a adus Ionatan pe David la Saul şi a slujit el ca şi mai înainte.
8. Dar a început iarăşi războiul şi a ieşit David şi s-a luptat cu filistenii şi le-a pricinuit înfrângere mare şi au fugit ei de el.

9. Iar duhul cel rău de la Dumnezeu a căzut asupra lui Saul şi acesta şedea în casa sa şi suliţa lui era în mâna lui; David însă cânta din harfă.
10. Atunci Saul a vrut să pironească cu suliţa pe David de perete, însă David s-a ferit de Saul şi suliţa s-a înfipt în perete; apoi David a fugit în noaptea aceea şi a scăpat.
11. Şi a trimis Saul slujitorii acasă la David, ca să-l pândească şi să-l omoare până dimineaţa. Micol însă soţia lui David, i-a zis: "Dacă tu nu-ţi scapi sufletul în această noapte, dimineaţă vei fi ucis".
12. Şi a dat Micol drumul lui David pe fereastră; iar David, ieşind, a fugit şi a scăpat.
13. După aceea Micol a luat un idol şi l-a pus în pat, a pus o piele de capră pe capul lui şi l-a învelit cu o haină.
14. Când Saul a trimis slujitorii ca să aducă pe David, Micol a zis: "E bolnav!"
15. Saul însă a trimis din nou slujitorii, ca să vadă bine pe David, zicând: "Aduceţi-l la mine cu patul, ca să-l omor!"
16. Şi au mers slujitorii la casa lui David, dar iată în pat era un idol şi pe capul lui o piele de capră.
17. Atunci Saul a zis către Micol: "De ce m-ai amăgit tu aşa şi ai lăsat pe vrăjmaşul meu să fugă?" Iar Micol a răspuns lui Saul: "Pentru că el mi-a zis: Dă-mi drumul, căci de nu, te ucid!"
18. Aşa a scăpat David şi a fugit şi s-a dus la Samuel în Rama şi i-a povestit toate cele ce-i făcuse Saul. Apoi a mers el cu Samuel şi s-a oprit la Naiotul cel din Rama.
19. Şi s-a spus lui Saul: "Iată David este la Naiotul Ramei!"
20. Şi a trimis Saul slujitori să prindă pe David; dar când au văzut aceştia ceata proorocilor proorocind şi pe Samuel povăţuindu-i, S-a pogorât Duhul lui Dumnezeu peste slujitorii lui Saul şi au început şi ei a prooroci.
21. Spunându-se acestea lui Saul, el a trimis alţi slujitori, dar şi aceştia au început a prooroci. Apoi Saul a trimis al treilea rând de slujitori şi începură şi aceştia să prooroceascâ.
22. Mâniindu-se, în sfârşit, Saul a plecat însuşi la Rama şi a mers până la izvorul cel mare din Soco. Acolo a întrebat şi a zis: "Unde sunt Samuel şi David?" Şi i s-a spus: "Iată aici în Naiotul Ramei".
23. Şi a plecat el acolo, la Naiotul Ramei. Dar pe cale S-a pogorât peste el Duhul lui Dumnezeu, iar el a mers proorocind până a ajuns la Naiotul Ramei.
24. Acolo s-a dezbrăcat de haine şi a proorocit înaintea lui Samuel şi toată ziua aceea şi toată noaptea a şezut dezbrăcat. De aceea se zice: "Au doară şi Saul este printre prooroci?"

Capitolul 20 - David e prigonit, Ionatan îl ajută

1. Atunci David a fugit din Naiotul Ramei şi venind a zis către Ionatan: "Ce-am făcut eu oare? Care este strâmbătatea mea şi cu ce am greşit înaintea tatălui tău, de-mi caută sufletul meu?"
2. Iar Ionatan i-a răspuns: "Nu, nu vei muri. Iată tatăl meu nu face nici un lucru mare sau mic, fără să-l descopere urechilor mele. Pentru ce dar ar ascunde tatăl meu de mine lucrul acesta? Aceasta nu se poate".
3. David însă s-a jurat şi a zis: "Tatăl tău ştie bine că eu am dobândit trecere la tine, şi de aceea îşi zice: "Nu trebuie să ştie de aceasta Ionatan, ca să nu se amărască. Dar viu este Domnul şi viu este sufletul tău; între mine şi moarte n-a fost decât un pas".
4. Atunci Ionatan a zis către David: "Tot ce doreşte sufletul tău voi face pentru tine".
5. Şi David a zis către Ionatan: "Iată mâine este lună nouă şi eu trebuie să stau cu regele la masă; dar lasă-mă să mă ascund în câmp până poimâine seară.
6. De va întreba tatăl tău de mine, tu să spui: "David s-a cerut de la mine să se ducă în cetatea sa Betleem, pentru că acolo se face jertfă anuală pentru tot neamul său".
7. Dacă el la aceasta va răspunde: "Bine", atunci este semn de pace pentru robul tău, iar dacă se va mânia, atunci să ştii că el a pus la cale lucru rău.
8. Tu însă să faci milă cu robul tău, căci ai primit pe robul tău să facă legământul Domnului cu tine, şi de este vreo vină asupra mea, atunci ucide-mă tu; de ce să mă mai duci la tatăl tău?"
9. Ionatan însă a zis: "În nici un chip nu se va întâmpla aceasta cu tine; căci de voi afla că în adevăr tatăl meu a hotărât să-ţi facă vreun lucru rău, nu te voi vesti eu oare despre aceasta?"
10. Şi a zis David către Ionatan: "Cine mă va vesti, dacă tatăl tău îţi va răspunde aspru?"
11. A zis Ionatan către David: "Hai să ieşim la câmp". Şi au ieşit amândoi la câmp.
12. Acolo Ionatan a zis către David: "Viu este Domnul Dumnezeul lui Israel, mâine pe vremea aceasta sau poimâine, voi căuta să aflu de la tatăl meu, şi dacă el este binevoitor lui David şi eu nu voi trimite la tine şi nu voi descoperi aceasta urechilor tale,
13. Atunci aşa şi aşa să facă Domnul cu Ionatan şi încă şi mai mult să facă. Dacă însă tatăl meu plănuieşte să-ţi facă rău, aceasta voi descoperi-o urechilor tale şi-ţi voi da drumul să mergi în pace şi să fie Domnul cu tine, cum a fost cu tatăl meu!
14. Dar şi tu, de voi mai fi în viaţă, să-mi arăţi mila Domnului.
15. Iar de voi muri, să nu-ţi abaţi mila de la casa mea în veci, chiar şi când Domnul ar pierde de pe faţa pământului pe toţi vrăjmaşii lui David".
16. Aşa a încheiat Ionatan legământ cu casa lui David şi a zis: "Să pedepsească Domnul pe vrăjmaşii lui David!"

17. Şi iarăşi s-a jurat Ionatan lui David pe iubirea sa cea către el, căci îl iubea ca pe sufletul său.
18. Şi i-a zis Ionatan: "Mâine este lună nouă şi se va întreba despre tine, căci locul tău va fi gol.
19. De aceea poimâine pleacă şi grăbeşte spre locul acela unde te-ai ascuns şi înainte şi şezi lângă piatra Ezel;
20. Iar eu voi slobozi într-acolo trei săgeţi, ca şi cum aş trage la ţintă.
21. Apoi voi trimite un băiat şi-i voi zice: "Du-te de caută săgeţile". Şi de voi zice băiatului: "Iată săgeţile sunt dincoace de tine, ia-le!", atunci să vii la mine, că este pace pentru tine, şi viu este Domnul, nimic nu ţi se va întâmpla.
22. Dacă însă voi zice băiatului aşa: "Iată săgeţile sunt dincolo de tine", atunci să pleci, căci Domnul te liberează.
23. Iar la cele ce am grăit eu cu tine, este martor Domnul între mine şi tine în veci!
24. Şi s-a ascuns David în câmp şi, venind lună nouă, a ieşit regele la masă.
25. Regele a stat la locul său, ca de obicei, pe scaunul de la perete; Ionatan s-a sculat şi Abner a stat lângă Saul; iar locul lui David a rămas gol.
26. În ziua aceea Saul nu a zis nimic, căci socotea că aceasta este o întâmplare, că David nu este curat, nu s-a curăţit.
27. Dar a venit şi ziua a doua după lună nouă şi locul lui David a rămas gol. Atunci a zis Saul către fiul său Ionatan: "Pentru ce fiul lui Iesei n-a venit la masă nici ieri, nici astăzi?"
28. Ionatan însă a răspuns lui Saul: "David s-a cerut la mine să meargă la Betleem".
29. Şi a zis: Dă-mi voie să mă duc, că în cetatea noastră este jertfă pentru neamul nostru şi m-a poftit fratele meu. Deci de am aflat bunăvoinţă în ochii tăi, mă duc să mă văd cu fraţii mei. De aceea n-a venit el la masa regelui".
30. Atunci regele s-a mâniat straşnic pe Ionatan şi i-a zis: "Fiu netrebnic şi neascultător! Oare nu ştiu eu că te-ai împrietenit cu fiul lui Iesei, spre ruşinea ta şi spre batjocura mamei tale?
31. Căci atâta vreme cât fiul lui Iesei va fi viu pe pământ, nu eşti scutit de primejdie, nici tu, nici regatul tău. Trimite dar acum şi adu-mi-l mie, că este hotărât la moarte!"
32. A răspuns Ionatan lui Saul, tatăl său, şi i-a zis: "De ce să-l omori? Ce-a făcut el?"
33. Atunci Saul a repezit suliţa în el ca să-l lovească. Şi a înţeles Ionatan că tatăl său este hotărât să ucidă pe David.
34. Deci s-a sculat Ionatan de la masă, prins de mânie mare, şi n-a mâncat a doua zi după lună nouă, pentru că era trist după David şi pentru că-l ocărâse tatăl său.
35. A doua zi dimineaţa a ieşit Ionatan la câmp, la vremea sorocită lui David, şi un băiat mic a ieşit cu el.

36. Şi a zis el băiatului: "Fugi şi caută săgeţile pe care am să le slobod eu!" Şi a alergat băiatul, iar el a slobozit săgeţile, aşa încât au căzut dincolo de băiat.
37. Şi a alergat băiatul spre locul unde aruncase Ionatan săgeţile. Iar Ionatan a strigat în urma lui şi a zis: "Vezi că săgeţile sunt înaintea ta".
38. Apoi iar a strigat Ionatan după băiat: "Umblă mai repede şi nu te opri!" Băiatul a adunat săgeţile lui Ionatan şi a venit la stăpânul său.
39. Băiatul însă nu ştia nimic din toate acestea; numai Ionatan şi David ştiau de ce este vorba.
40. Şi a dat Ionatan arma băiatului, care era cu el, şi i-a zis: "Du-te şi o du în cetate".
41. După ce s-a dus băiatul, David s-a ridicat din partea de miazăzi a stâncii şi s-a închinat de trei ori; apoi s-au sărutat ei unul pe altul şi au plâns amândoi, împreună, iar David a plâns mai tare.
42. Şi a zis Ionatan către David: "Mergi cu pace! Iar cele pentru care ne-am jurat noi amândoi pe numele Domnului zicând: "Domnul să fie între mine şi tine şi între copiii mei şi copiii tăi, aceea să fie pe veci".
43. Şi s-a sculat David şi s-a dus, iar Ionatan s-a întors în cetate.

Capitolul 21 - Fugar, David rătăceşte din loc în loc, căutând scăpare

1. După aceea a mers David în Nobe, la preotul Ahimelec şi s-a mirat Ahimelec la întâlnirea cu David şi i-a zis: "De ce eşti singur şi nu este nimeni cu tine?"
2. Iar David a răspuns preotului Ahimelec: "Regele mi-a încredinţat o taină şi mi-a zis: Să nu ştie nimeni pentru ce te-am trimis şi ce însărcinare ţi-am dat. De aceea mi-am lăsat oamenii într-un loc anumit.
3. Dă-mi dar ce ai la îndemână, vreo cinci pâini, sau ce se va găsi!"
4. Preotul însă a răspuns lui David şi i-a zis: "Pâine obişnuită n-am la îndemână, dar este pâine sfinţită; dacă oamenii tăi s-au înfrânat de la femei, pot să mănânce".
5. Iar David a răspuns preotului şi i-a zis: "Femei n-am avut cu noi nici ieri, nici alaltăieri, de când am plecat, şi vasele (trupurile) oamenilor sunt curate; deşi călătoria nu este după orânduială religioasă, pâinea va rămâne curată în vasele (trupurile) lor".
6. Şi i-a dat preotul pâinea sfinţită, căci nu avea altă pâine, afară de pâinile punerii înainte, care fuseseră luate de la fala Domnului, ca să se pună în locul lor pâini proaspete.
7. În ziua aceea se afla acolo înaintea Domnului unul din slujitorii lui Saul, cu numele Doeg, idumeu, căpetenia păstorilor lui Saul.
8. Şi a zis David către Ahimelec: "N-ai cumva la îndemână vreo suliţă sau vreo sabie? Căci eu nu mi-am luat nici sabia, nici altă armă, deoarece porunca regelui a fost grabnică".

9. Preotul însă a răspuns: "Iată sabia lui Goliat filisteanul pe care l-ai ucis în Valea Stejarului; ea este învelită într-o haină, după efod; de vrei, ia-o; alta afară de aceea n-am aici". David a răspuns: "Ca ea nu mai este alta, dă-mi-o!" şi i-a dat-o.
10. Apoi David s-a sculat şi a fugit în aceeaşi zi de la faţa lui Saul şi a mers şi s-a dus la Achiş, regele din Gat.
11. Iar slugile lui Achiş au zis acestuia: "Oare nu este acesta David, regele ţării aceleia, şi nu lui oare i se cânta în cor şi se zicea: "Saul a biruit mii, iar David zeci de mii?"
12. David a pus cuvintele acestea la inimă şi s-a temut tare de Achiş, regele din Gat,
13. Şi s-a prefăcut nebun înaintea ochilor lui, făcând năzdrăvănii şi scriind pe uşi; mergea în mâini şi lăsa să-i curgă balele pe barbă.
14. Atunci a zis Achiş robilor săi: "Nu vedeţi că este un om nebun? La ce l-aţi adus la mine?
15. N-am eu destui nebuni? De ce l-aţi adus şi pe acesta să se schimonosească înaintea mea? Nu cumva vreţi să intre în casă la mine?"

Capitolul 22 - David rătăceşte mai departe. Saul ucide preoţii din Nobe

1. Şi a plecat David de acolo şi a fugit în peştera Adulam. Auzind aceasta, fraţii lui şi toată casa tatălui său au venit la el.
2. Şi s-au adunat la el toţi prigoniţii, toţi datornicii şi toţi cei cu sufletul amărât şi s-a făcut el căpetenie peste ei; şi erau cu el ca la patru sute de oameni.
3. De acolo David s-a dus la Miţpa Moabului şi a zis către regele Moabului: "Lasă pe tatăl meu şi pe mama mea să stea la voi, până voi afla ce are să facă Dumnezeu cu mine".
4. Şi i-a adus la regele Moabului şi au trăit ei tot timpul la el, cât David a rămas în cetatea aceea.
5. Dar proorocul Gad a zis lui David: "Nu mai rămâne în cetatea aceasta, ci pleacă şi mergi în pământul lui Iuda". Şi a plecat David şi a venit în pădurea Heret.
6. Dar a auzit Saul că s-a ivit David şi oamenii cei ce erau cu el. Saul şedea atunci în Ghibeea, pe deal, sub un stejar, cu suliţa în mână şi toate slugile sale stăteau împrejurul lui.
7. Zis-a Saul către slugile cele dimprejurul lui: "Ascultaţi, fiii lui Veniamin. Oare tuturor vă va da fiul lui Iesei ţarini şi vii, şi vă va pune pe toţi sutaşi şi căpetenii peste mii,
8. De v-aţi sfătuit cu toţii în contra mea şi nimeni nu mi-a descoperit, când fiul meu a intrat în prietenie cu fiul lui Iesei, şi nimeni din voi n-a avut milă de mine şi nu mi-a descoperit că fiul meu a aţâţat împotriva mea pe robul meu să-mi urzească intrigi, cum se vede acum?"

9. Atunci a răspuns Doeg idumeul, care stătea cu slugile lui Saul, şi a zis: "Eu am văzut cum a venit fiul lui Iesei în Nobe, la Ahimelec, fiul lui Ahituv,
10. Şi acela a întrebat pentru el pe Domnul şi i-a dat merinde; ba i-a dat şi sabia lui Goliat filisteanul.
11. Atunci a trimis regele să cheme pe Ahimelec, fiul lui Ahituv preotul, şi toată casa tatălui lui, preoţii din Nobe. Şi au venit ei cu toţii la rege.
12. Iar Saul le-a zis: "Ascultă, fiul lui Ahituv!" Şi acela răspunse: "Da, domnul meu!"
13. Şi a zis Saul către el: "Pentru ce v-aţi unit voi împotriva mea, tu şi fiul lui Iesei, că i-ai dat pâini şi sabie şi ai întrebat pentru el pe Dumnezeu, ca să se răzvrătească împotriva mea şi să mă pândească, cum se vede acum?"
14. A răspuns Ahimelec regelui şi a zis: "Cine din toţi robii tăi este credincios ca David? Şi apoi el este şi ginerele regelui, îndeplinitorul poruncilor tale, şi cu cinste în casa ta.
15. Şi apoi oare de astăzi am început eu să întreb pe Dumnezeu pentru el? Nu, nu învinui de asta, o, rege, pe robul tău şi toată casa tatălui meu, căci în toată pricina aceasta nu cunoaşte robul tău nici un lucru mare sau mic".
16. Atunci regele a zis: "Tu, Ahimelec, trebuie să mori, tu şi toată casa tatălui tău".
17. Apoi regele a zis către paznicii lui, care stăteau împrejurul său: "Mergeţi şi omorâţi pe preoţii Domnului, căci şi mâna lor este cu David; au ştiut că el a fugit şi nu mi-au descoperit". Paznicii regelui însă n-au voit să-şi ridice mâna, ca să ucidă pe preoţii Domnului.
18. Atunci regele a zis lui Doeg: "Mergi tu şi ucide pe preoţi". Şi s-a dus Doeg idumeul şi a năvălit asupra preoţilor şi a ucis în ziua aceea optzeci şi cinci de bărbaţi care purtau efod de in,
19. Iar cetatea preoţească Nobe a trecut-o prin ascuţişul sabiei: şi bărbaţi şi femei şi tineri şi copii şi boi şi asini şi oi, tot a trecut prin ascuţişul sabiei.
20. A scăpat numai un singur fiu al lui Ahimelec, fiul lui Ahituv, anume Abiatar şi a fugit la David.
21. Şi a spus Abiatar lui David că Saul a ucis pe preoţii Domnului.
22. Atunci David a zis lui Abiatar: "Am ştiut eu din ziua aceea că, fiind acolo, Doeg idumeul va da de ştire negreşit lui Saul şi eu sunt vinovat pentru toate sufletele casei tatălui tău.
23. Rămâi la mine şi nu te teme, căci cine va căuta sufletul meu are să caute şi sufletul tău; tu vei fi aici, la mine, în pază!"

Capitolul 23 - David în pribegie la Cheila, în pustia lui Iuda, în pustia zifeilor şi a maoniţilor

1. Atunci i s-a vestit lui David şi i s-a spus: "Iată filistenii au năvălit în Cheila şi pradă ariile".
2. Şi a întrebat David pe Domnul, zicând: "Să merg oare să lovesc pe aceşti filisteni?" Iar Domnul a răspuns lui David: "Mergi, loveşte pe filisteni şi izbăveşte Cheila!"
3. Dar cei ce erau cu David i-au zis: "Iată noi ne temem aici în Iuda. Cum dar să mergem în Cheila contra taberelor filistene? Vrei să cădem pradă filistenilor?"
4. Atunci David a întrebat din nou pe Domnul şi Domnul i-a răspuns şi i-a zis: "Scoală şi mergi la Cheila, căci Eu am să dau pe filisteni în mâinile tale".
5. Şi s-a dus David cu oamenii săi la Cheila, de s-a luptat cu filistenii, le-a luat vitele, le-a pricinuit înfrângere mare şi a salvat David pe locuitorii din Cheila.
6. Când Abiatar, fiul lui Ahimelec, a fugit la David şi apoi s-a dus cu el la Cheila, a adus cu sine şi efodul.
7. Atunci s-a spus lui Saul că David a mers la Cheila; iar Saul a zis: "Dumnezeu l-a dat în mâinile mele, căci a intrat în cetate şi s-a închis cu porţi şi cu zăvoare".
8. Şi a chemat Saul tot poporul la război, ca să meargă la Cheila să împresoare pe David şi pe oamenii lui.
9. Când însă David a aflat că Saul i-a pus gând rău, a zis preotului Abiatar: "Adu efodul Domnului!"
10. Apoi David a adăugat: "Doamne, Dumnezeul lui Israel, robul Tău a aflat că Saul vrea să vină la Cheila să dărâme cetatea din pricina mea.
11. Mă vor da locuitorii din Cheila pe mâinile lui şi va veni Saul aici, cum a auzit robul Tău? Doamne Dumnezeul lui Israel, descoperă aceasta robului Tău". Iar Domnul a zis: "Va veni!"
12. Şi a zis David: "Mă vor da locuitorii din Cheila pe mine şi oamenii mei în mâinile lui Saul?" Şi a zis Domnul: "Te vor da!"
13. Atunci s-a ridicat David şi oamenii lui ca la şase sute de inşi, au ieşit din Cheila şi s-au dus unde au putut. Lui Saul însă i s-a spus că David a fugit din Cheila şi atunci el şi-a schimbat planul.
14. Iar David a petrecut prin pustiu în locuri nestrăbătute şi apoi pe un munte din pustiul Zif. Saul îl căuta în toate zilele, dar Dumnezeu nu l-a dat în mâinile lui.
15. David văzuse că Saul a ieşit să caute sufletul lui, dar el se afla într-o pădure din pustiul Zif.
16. Atunci s-a sculat Ionatan, fiul lui Saul, a venit la David în pădure şi l-a întărit cu nădejdea în Dumnezeu,
17. Zicându-i: "Nu te teme, căci nu te va găsi mâna tatălui meu Saul şi tu vei împărăţi peste Israel, iar eu voi fi al doilea după tine; Saul, tatăl meu, ştie aceasta".
18. Şi au încheiat ei între ei legământ înaintea feţei Domnului. Apoi Ionatan s-a întors la casa sa, iar David a rămas în pădure.

19. Atunci au venit zifeii la Saul în Ghibeea şi au zis: "Iată David stă ascuns la noi prin locuri nestrăbătute, în pădure, pe muntele Hachila, care vine la dreapta Ieşimonului.
20. Aşadar, o, rege, mergi după dorinţa sufletului tău, iar treaba noastră va fi să-l dăm în mâinile regelui".
21. Saul însă le-a zis: "Binecuvântaţi să fiţi voi la Domnul, că aţi avut milă de mine.
22. Mergeţi şi vă mai încredinţaţi încă; cercetaţi şi vedeţi locul lui, pe unde îi calcă piciorul şi cine l-a văzut acolo, căci mie mi se spune că este foarte şiret.
23. Cercetaţi şi aflaţi toate ascunzişurile în care se doseşte; apoi întoarceţi-vă la mine cu ştiri amănunţite şi eu voi merge cu voi, de este în acea ţară; îl voi căuta în toate miile lui Iuda".
24. S-au sculat deci aceia şi s-au dus la Zif, înainte de Saul. David însă şi oamenii lui erau în pustia Maon, în şes, la dreapta Ieşimonului.
25. Şi a plecat Saul cu oamenii săi să-l caute, dar David a fost vestit de aceasta şi a trecut spre stâncă, rămânând în pustia Maon. De aceasta a auzit şi Saul şi a alergat după David în pustia Maon:
26. Saul mergea pe o coastă a muntelui, iar David cu oamenii săi se afla pe cealaltă coastă a muntelui. Când David grăbea să se depărteze de Saul, iar Saul cu oamenii lui se sileau să împresoare pe David şi pe oamenii lui, ca să-i prindă,
27. Atunci a venit la Saul un crainic şi a zis: "Grăbeşte şi vino, că filistenii au intrat în ţară". Atunci s-a întors Saul din urmărirea lui David şi s-a dus în întâmpinarea filistenilor, din care pricină s-a şi numit locul acela: Sela-Hamahlecot (Stânca împărţirii).

Capitolul 24 - David cruţă viaţa lui Saul

1. David însă, plecând de acolo, petrecea prin locurile neprimejdioase ale deşertului Enghedi.
2. Iar după ce s-a întors Saul de la filisteni, i s-a spus, zicându-i-se: "Iată David este în pustiul Enghedi".
3. Atunci a luat Saul trei mii de bărbaţi aleşi din tot Israelul şi s-a dus să caute pe David şi oamenii lui pe stânci, unde locuiesc căprioarele;
4. Şi a mers până la o stână de oi, care era lângă drum; acolo era o peşteră şi Saul a intrat în ea pentru nevoile sale; David însă şi oamenii lui şedeau în fundul peşterii.
5. Atunci au zis către David oamenii lui: "Aceasta este ziua de care ţi-a vorbit Domnul, zicând: "Iată Eu voi da pe vrăjmaşul tău în mâinile tale şi vei face cu el ce vei vrea".
6. David s-a sculat şi a tăiat încetişor poala hainei de deasupra a lui Saul.

7. Apoi a zis către oamenii săi: "Să mă ferească Dumnezeu să fac aceasta domnului meu, unsul Domnului, şi să-mi ridic mâna mea asupra lui, căci este unsul Domnului".
8. Şi aşa a oprit David pe oamenii săi cu aceste cuvinte şi nu i-a lăsat să se ridice asupra lui Saul. Iar Saul s-a sculat şi a ieşit din peşteră la drum.
9. Apoi s-a sculat şi David şi, ieşind din peşteră, a strigat după Saul şi a zis: "Domnul meu, rege!" Saul s-a uitat înapoi, iar David s-a aruncat cu faţa la pământ şi i s-a închinat.
10. Apoi a zis David către Saul: "De ce asculţi de vorbele oamenilor care zic: Iată David unelteşte rele împotriva ta?
11. Iată, astăzi văd ochii tăi că Domnul te-a dat acum în mâinile mele, aici în peşteră, şi mie mi s-a zis să te ucid; eu însă te-am cruţat şi am zis: Nu voi ridica mâna asupra domnului meu, pentru că este unsul Domnului.
12. Priveşte, părintele meu, poala hainei tale în mâinile mele; ţi-am tăiat poala hainei, dar de ucis nu te-am ucis. Află dar şi te încredinţează că nu este rău în mâna mea, nici vicleşug şi n-am greşit cu nimic împotriva ta; tu însă cauţi sufletul meu ca să-l iei.
13. Să judece dar Domnul între mine şi între tine şi să mă răzbune împotriva ta; dar mâna mea nu va fi asupra ta. Din nelegiuiţi, nelegiuiţi ies, dar mâna mea nu va fi asupra ta.
14. Răul de la cel rău vine, zice vechea zicală. De aceea eu nu voi pune mâna pe tine.
15. Asupra cui a ieşit regele lui Israel? După cine alergi tu? După un câine mort, după un purice.
16. Domnul să fie judecător şi să ne judece pe amândoi. El va cerceta, va descurca pricina mea şi mă va izbăvi din mâinile tale!"
17. După ce David a isprăvit de vorbit cuvintele acestea către Saul, Saul a zis: "Al tău e oare glasul acesta, fiul meu David? Şi ridicându-şi glasul, a plâns.
18. Şi a zis către David: "Tu eşti mai drept decât mine, căci mi-ai răsplătit cu bine, iar eu te-am răsplătit cu rău;
19. Tu astăzi ai dovedit aceasta, purtându-te cu mine milostiv; când Domnul m-a dat în mâinile tale, tu nu m-ai omorât.
20. Cine oare, prinzând pe vrăjmaşul său, i-ar da drumul să meargă cu bine? Domnul să-ţi răsplătească cu bine pentru ceea ce ai făcut tu astăzi cu mine!
21. De acum ştiu că fără îndoială vei domni şi regatul lui Israel va fi tare în mâna ta.
22. Aşadar, jură-mi pe Domnul că nu vei stârpi pe urmaşii mei şi nu vei şterge numele meu din casa tatălui meu".
23. Şi s-a jurat David lui Saul. Apoi Saul s-a dus la casa sa, iar David şi oamenii săi s-au suit în nişte locuri întărite.

Capitolul 25 - Moartea lui Samuel. David şi Abigail

1. În vremea aceea a murit Samuel şi s-a adunat tot Israelul de l-au plâns şi l-au îngropat în casa lui, în Rama. Iar David s-a sculat şi s-a coborât în pustiul Maonului.
2. În Maon era un om foarte bogat, care-şi avea turmele în Carmel; acesta avea trei mii de oi şi o mie de capre şi venise în Carmel la tunsul oilor sale. Numele omului aceluia era Nabal, iar numele femeii lui era Abigail.
3. Femeia aceasta era foarte deşteaptă şi frumoasă la chip, iar el era om aspru şi rău la năravuri; se trăgea din neamul lui Caleb.
4. Auzind David în pustiu că Nabal îşi tunde oile în Carmel,
5. A trimis zece tineri cărora David le-a zis: "Suiţi-vă în Carmel şi mergeţi la Nabal să-i spuneţi multă sănătate din partea mea!
6. Şi-i ziceţi aşa: "Să trăiţi! Pace ţie! Pace casei tale! Pace la toate ale tale!
7. Am auzit acum că la tine se tund oile; iată păstorii tăi au fost cu noi şi noi nu le-am făcut nici un rău; nimic din ale lor nu s-a pierdut în tot timpul şederii lor în Carmel,
8. Întreabă slugile şi îţi vor spune. Să afle dar băieţii aceştia bunăvoinţă înaintea ochilor tăi, că la zi bună am venit. Dă robilor tăi şi fiului tău David ce se îndură mâna ta"
9. S-au dus deci oamenii lui David şi au spus lui Nabal, în numele lui David, toate cuvintele acestea. Apoi au tăcut. Nabal însă a sărit şi a răspuns trimişilor lui David şi a zis:
10. "Cine este David şi cine este fiul lui Iesei? Acum sunt o mulţime de robi care fug de la stăpânii lor.
11. Nu cumva voi lua pâinile mele şi apa mea şi vinul meu şi carnea pregătită pentru cei ce tund oile mele şi să le dau la nişte oameni pe care nu-i ştiu de unde sunt?"
12. Şi s-au dus înapoi pe calea lor oamenii lui David şi întorcându-se, au venit şi i-au spus toate vorbele acestea.
13. Atunci David a zis oamenilor săi: "Încingeţi-vă fiecare sabia!" Şi şi-a încins fiecare sabia şi a încins însuşi David sabia sa; şi au plecat după David ca la patru sute de oameni, iar două sute au rămas în tabără.
14. Iar Abigail, femeia lui Nabal, fusese vestită de unul din slujitori, care-i zisese: "Iată David a trimis din pustie soli să salute pe stăpânul nostru, dar el s-a purtat cu el ca un netrebnic.
15. Oamenii aceştia sunt însă foarte buni cu noi, nu ne-au făcut rău şi nimic din ale noastre nu s-a pierdut în timpul cât am umblat cu ei când eram la câmp.
16. Ei au fost pentru noi ca un zid de apărare şi ziua şi noaptea în timpul cât am păscut oile aproape de ei.

17. Aşadar gândeşte-te şi vezi ce este de făcut, căci de bună seamă primejdia ameninţă pe stăpânul nostru şi toată casa lui; el însă este om rău şi nu putem grăi cu el".
18. Atunci Abigail a luat repede două sute de pâini, două burdufuri de vin, cinci oi gătite, cinci măsuri de grăunţe prăjite, o sută de legături de stafide şi două sute de legături de smochine şi, încărcându-le pe asini,
19. A zis slugilor sale: "Plecaţi înaintea mea, căci iată eu vin după voi". Iar bărbatului său, Nabal, nu i-a spus nimic.
20. Când însă ea, şezând pe un asin, se cobora pe drumul şerpuitor al muntelui, iată David şi oamenii săi veneau în întâmpinarea ei şi ea s-a întâlnit cu el.
21. Atunci David a zis: "În zadar am apărat eu în pustiu toată averea acestui om, încât nimic nu-i pierdut din cele ce erau ale lui şi iată, el îmi plăteşte cu rău pentru bine.
22. Aşa şi aşa să facă Dumnezeu cu robul Său David şi încă şi mai mult să facă, dacă până mâine în revărsatul zorilor voi mai lăsa pe cineva de parte bărbătească din tot ce are Nabal".
23. Când Abigail a văzut pe David, s-a coborât repede de pe asină şi a căzut înaintea lui David cu faţa sa şi i s-a închinat până la pământ.
24. Apoi a căzut la picioarele lui şi a zis: "Asupra mea este păcatul, domnul meu! Îngăduie roabei tale să vorbească urechilor tale şi ascultă cuvintele roabei tale.
25. Să nu întoarcă domnul meu luarea aminte asupra acestui om rău, asupra lui Nabal; căci cum îi e numele, şi nebunia se ţine de el. Iar eu, roaba ta, n-am văzut pe tinerii domnului meu, pe care i-ai trimis.
26. Dar acum, domnul meu, viu este Domnul şi viu este sufletul tău, nu-ţi va îngădui Domnul să mergi la vărsare de sânge şi va înfrâna mâna ta de la răzbunare.
27. Vrăjmaşii tăi, cei ce plănuiesc rele împotriva domnului meu, să ajungă ca Nabal.
28. Iartă vinovăţia roabei tale! Domnul negreşit va ridica casă tare domnului meu, căci lupta Domnului luptă domnul meu şi rău nu se află în tine în toată viaţa ta.
29. De se va scula vreun om să te urmărească şi să caute sufletul tău, atunci sufletul domnului meu va fi legat în mănunchiul celor vii de lângă Domnul Dumnezeul tău, iar sufletul vrăjmaşilor tăi îl va arunca el ca dintr-o praştie.
30. Iar când va face Domnul domnului meu tot binele ce l-a grăit pentru tine şi te va pune povăţuitor peste Israel,
31. Atunci nu va fi pentru inima domnului meu amărăciune şi nelinişte faptul că n-a vărsat în zadar sânge şi s-a ferit de răzbunare. Iar Domnul va face bine stăpânului meu şi-ţi vei aduce aminte de roaba ta şi-i vei arăta milă".
32. Atunci David a zis către Abigail: "Binecuvântat fie Domnul Dumnezeul lui Israel, Care te-a trimis acum în întâmpinarea mea!

33. Binecuvântată fie mintea ta şi binecuvântată să fii şi tu, că nu m-ai lăsat acum să merg la vărsare de sânge şi să mă răzbun:
34. Dar viu este Domnul Dumnezeul lui Israel, Care m-a oprit de-aţi face ţie rău; dacă nu te-ai fi grăbit să vii întru întâmpinarea mea, apoi până mâine în revărsatul zorilor n-aş fi lăsat lui Nabal pe nimeni de parte bărbătească".
35. Şi a primit David din mâinile ei cele ce-i adusese şi i-a zis: "Mergi sănătoasă la casa ta! Iată am ascultat glasul tău şi ţi-am cinstit faţa".
36. După aceea a venit Abigail la Nabal şi iată acesta avea ospăţ în casa sa, ospăţ împărătesc, şi inima lui Nabal era veselă, căci băuse de se îmbătase. De aceea nu i-a spus ea nici un cuvânt, nici mare, nici mic, până dimineaţa.
37. Iar dimineaţa, când Nabal s-a trezit, femeia sa i-a spus toate cele ce se întâmplaseră. Atunci a încremenit inima lui şi el a rămas ca de piatră.
38. Iar după vreo zece zile a lovit Domnul pe Nabal şi acesta a murit.
39. Auzind David că Nabal a murit, a zis: "Binecuvântat fie Domnul, Care a răsplătit înjosirea ce mi-a pricinuit-o Nabal şi a ferit pe robul Său de la rău. Domnul a întors răul lui Nabal în capul lui". Şi a trimis David să spună Abigailei că el o ia de soţie.
40. Deci au venit slujitorii lui David la Abigail în Carmel şi i-au zis aşa: "David ne-a trimis la tine, ca să te luăm să-i fii femeie".
41. Atunci ea s-a sculat şi s-a închinat cu faţa până la pământ şi a zis: "Iată roaba ta este gata să fie slujnică, ca să spele picioarele slugilor domnului meu".
42. Şi s-a gătit repede Abigail, s-a suit pe asin şi cinci slujnice au însoţit-o; şi s-a dus ea după trimişii lui David şi a ajuns femeia lui.
43. Şi a mai luat David şi pe Ahinoam din Izreel şi au fost amândouă femeile lui.
44. Iar Saul a dat pe fiica sa Micol, femeia lui David, lui Paltiel, fiul lui Laiş, din Galim.

Vieţile Sfinţilor - Viaţa Sfântului prooroc Samuil

Cuvinte Duhovnicesti - Ortodoxia - SFANTUL PROOROC SAMUIL - 20 august: **https://www.youtube.com/watch?v=Wn7b_BHhjiM**

***

Mai înainte de începerea rânduirii împăraţilor întru Israel, popoarele lui Dumnezeu fiind conduse de judecători, era un om din neamul leviţilor cu numele Elcana. El petrecea în cetatea Romata, de la muntele ce se numeşte Sifa, din partea lui Efrem - cetate care mai pe urmă s-a numit Armatem sau Arimateea, de unde era Iosif, cel ce a îngropat trupul Domnului Iisus Hristos, Dumnezeul nostru. Acest om, Elcana, avea două femei, Ana şi Fenana. Fenana năştea fii, iar Ana nu. Însă Elcana iubea mai mult pe Ana decât pe Fenana, pentru că Fenana ura pe Ana şi o scârbea. Tulburându-se Ana de zavistnica sa, se întrista de nerodirea sa şi se tânguia. Omul acela se ducea adesea cu cele două femei ale sale la praznicele cele numite în toţi anii la Silom, că aşa se numea muntele şi cetatea aceea, aducându-şi acolo jertfele şi rugăciunile Domnului Dumnezeului Savaot. Acolo era mai înainte de Ierusalim,

biserica şi chivotul lui Dumnezeu, şi toate seminţiile lui Israel mergeau acolo la închinăciune.

În vremea aceea, era un arhiereu şi judecător al lui Israel, cu numele Eli. Acela avea doi feciori, Ofni şi Fines. Mergând odinioară Elcana cu soţiile sale la Silom şi aducând jertfe lui Dumnezeu, a dat din părţile cele jertfite Fenanei, şi copiilor ei câte o parte fiecăruia, iar Anei i-a dat numai o parte, că nu avea fii. Fenana o batjocorea şi o ocara pe ea; din această pricină, Ana iar s-a scârbit pentru ocărârea şi nerodirea ei. Ea plângea, nu mânca şi slăbise de mâhnirea cea mare, că Dumnezeu i-a închis pântecele, şi nu i-a dat fii, spre a fi de batjocură Fenanei.

Elcana, bărbatul ei, i-a zis: "Ano, ce-ţi este ţie de plângi? Pentru ce nu mănânci? De ce îţi tulburi inima cu mâhnire? Oare nu-ţi sunt eu mai bun decât zece fii?" Dar Ana nu voia să se mângâie. După mâncarea lor, a mers la biserica Domnului în Silom.

Arhiereul Eli şedea pe scaun lângă pragul uşii bisericii Domnului. ***Stând Ana înaintea bisericii, s-a închinat Domnului, şi a plâns din amărăciunea inimii sale, începând a se ruga în taină: "Adonai, Domnul Savaot, dacă vei privi spre smerenia roabei Tale şi de-Ţi vei aduce aminte de mine şi de vei da roabei Tale rod, parte bărbătească, atunci Ţi-l voi da Ţie ca dar, ca să-Ţi slujească în toate zilele vieţii lui. Vin sau altă băutură beţivă nu va bea şi brici nu se va sui pe capul lui, ca şi asupra nazoreilor".***

Astfel rugându-se ea înaintea Domnului, preotul Eli căuta la gura ei, că se ruga în inima ei şi numai buzele le mişca, iar glasul ei nu se auzea; deci, el o socotea că este beată. Şi a zis către dânsa: *"Femeie, până când stai aici? Du-te de la casa Domnului şi te culcă, ca să te trezeşti!"*

Ana i-a răspuns: ***"Nu, domnul meu, nu sunt beată, ci sunt o femeie plină de mult necaz. N-am băut nici vin, nici altă băutură beţivă, ci am vărsat înaintea Domnului, din sufletul meu, multe lacrimi. Nu da pe roaba ta fiicelor lui Israel spre batjocură, că de multe mâhniri şi tânguiri m-am topit până acum".***

Preotul Eli a răspuns: *"Mergi cu pace, Dumnezeul lui Israel să-ţi împlinească dorinţa ta, pe care o ceri de la Dânsul".*

Ana a zis: ***"Am aflat dar, eu roaba Ta, înaintea ochilor Tăi".*** Ana, după aceea, s-a întors la bărbatul său şi a mâncat cu el, a băut, şi faţa ei n-a mai scăzut. Apoi, luminându-se de dimineaţă şi închinându-se Domnului, s-au întors la casa lor.

Domnul a căutat la smerenia Anei, auzindu-i rugăciunea, şi i-a dezlegat nerodirea ei. ***Astfel, Ana a zămislit în pântece şi după împlinirea vremii, a născut un fiu, pe care l-a numit Samuil, şi care se tălmăceşte, "cerut de la Dumnezeu".***

Sosind după aceasta praznicul în care bărbatul ei, de obicei, era ca să meargă cu toată casa sa la Domnul în Silom, ca să aducă jertfe şi rugăciuni lui Dumnezeu şi să dea zeciuială din roadele pământului său, Ana a grăit către bărbatul său: ***"Nu mă voi sui cu tine acum în Silom, ci voi rămâne acasă ca să înţarc pruncul şi după ce-l voi înţărca, atunci voi merge, ca să mă arăt feţei Domnului, şi voi împlini făgăduinţa mea, ca fiul meu să petreacă pururea slujindu-i Lui".***

Şi a zis bărbatul ei: "Fă precum este plăcut înaintea ochilor tăi, şi Domnul să săvârşească cuvântul tău ce-ţi iese din gură".

Ana a petrecut în casă până la trei ani, neieşind în Silom la Domnul, până ce a înţărcat pe pruncul Samuil. Femeile evreice aveau obicei ca până la trei ani să dea piept pruncului.

După înţărcarea aceluia, a mers cu el şi cu bărbatul său, aducând spre jertfă trei viţei, trei măsuri de făină de grâu şi un foale cu vin, şi a intrat în casa Domnului în Silom, şi pruncul cu dânşii; deci, Ana l-a adus pe el Domnului, precum a făgăduit, şi l-a dat preotului Eli, zicând: ***"Eu sunt femeia aceea care mai înainte cu trei ani m-ai văzut rugându-mă Domnului pentru dezlegarea nerodirii. Deci, Domnul a împlinit cererea mea şi mi-a dat pe pruncul acesta, pe care l-am cerut de la Dânsul; iar eu îl dau pe el Domnului, după cum am făgăduit, ca să-I slujească Lui în toate zilele vieţii sale".***

Astfel a dat Ana pruncul în mâinile preotului, apoi s-a închinat Domnului; iar Elcana, bărbatul ei, i-a dat darurile aduse spre jertfă. ***De atunci Ana s-a umplut de duhul proorociei, şi a cântat, grăind: Întăritu-s-a inima mea întru Domnul, înălţatu-s-a fruntea mea întru Dumnezeul meu... şi multe alte cuvinte ale cântării ei, care acum adeseori se cântă în biserică.***

După aducerea jertfelor de mulţumire şi după împlinirea rugăciunilor, Elcana şi Ana s-au întors acasă; iar pe pruncul Samuil l-au lăsat Domnului la Eli preotul, pentru că acum n-au mai voit să-l ia cu dânşii; deoarece l-au dat odată lui Dumnezeu. Pruncul creştea stând lângă casa Domnului, învăţa carte şi dădea ascultare slujitorilor lui Dumnezeu înaintea feţei lui Eli. Maica lui adeseori mergea acolo cu daruri pe care le aducea lui Dumnezeu.

Asemenea aducea îmbrăcăminte fiului său şi se bucura de dânsul, văzându-l crescând şi slujind în biserica Domnului în haine preoţeşti de lână. Preotul Eli îl iubea pe el, văzându-i osârdia lui la slujire şi văzând mai dinainte într-însul dăruirea lui Dumnezeu. Apoi el a binecuvântat pe părinţii lui Samuil, zicând către Elcana: *"Să-ţi dea Domnul ţie alt rod din femeia ta, Ana, pentru acest dar pe care l-aţi dăruit Domnului".*

După aceasta, Domnul iarăşi a cercetat pe Ana, care a început a naşte fii şi fete. Iar Samuil creştea întru acele zile, nu numai cu trupul, dar şi cu înţelegerea, fiind bineplăcut înaintea lui Dumnezeu şi a oamenilor.

Preotul Eli fiind îmbătrânit, fiii lui, Ofni şi Fines, deveniseră răi şi fărădelege, ca fiii aceia care nu ştiu pe Domnul, nici păzesc dreptăţile omeneşti; pentru că făceau strâmbătate celor ce aduceau jertfe, luând pentru ei părţile cele mai bune. Asemenea făceau silă şi femeilor care mergeau la biserica Domnului pentru rugăciune şi se făcea de către dânşii silă şi strâmbătate la tot Israelul. Auzind preotul Eli, tatăl lor, de lucrul acesta, nu-i pedepsea pe ei cu bătăi şi cu despărţire, ci numai cu cuvinte îi îndemna să înceteze de la lucrurile cele rele, dar ei nu-l ascultau pe el.

Deci, Domnul S-a mâniat, nu numai asupra fiilor celor răi, dar şi asupra tatălui lor, că nu pedepsea pe fiii săi, pentru păcate, cu pedepse cuviincioase, pentru că el singur era bun. Deci, voind Domnul ca să piardă pe Eli cu fiii şi toată casa lui, a trimis mai întâi pe un oarecare prooroc neştiut, zicându-i: ***"Eu am ales casa tatălui tău din toate casele lui Israel, ca să-mi slujească în biserica Mea, dar tu n-ai băgat în seamă cinstea Mea, cinstind pe fiii tăi mai mult decât pe Mine şi lăsându-i pe ei să facă fărădelegi înaintea Mea. Pentru aceasta voi lua cinstea din casa ta, că numai pe cei ce Mă prea măresc pe Mine, îi voi prea mări şi Eu, iar cel ce Mă defaimă pe Mine, va fi necinstit. Iată, vin zile în care voi pierde seminţia ta şi sămânţa casei tatălui tău. Deci, acest semn să-ţi fie ţie de pedeapsă ce va veni asupra casei tale, că amândoi fiii tăi, într-o zi, vor cădea omorâţi de sabie, şi voi ridica în locul lor preot credincios Mie, care va face toate după inima Mea".***

Această proorocie i s-a făcut lui Eli, când Samuil era încă prunc mic. După proorocia aceasta, Eli nu s-a sârguit să pedepsească pe fiii săi, ci numai cu cuvântul îi certa pe ei, dar ei nu se temeau de tatăl lor. Dumnezeu, fiind mai mult supărat, apropia pedepsirea, şi a dorit a spune aceasta mai înainte lui Eli prin Samuil, astfel:

Când Samuil avea nouăsprezece ani, şi slujea Domnului înaintea preotului Eli, într-o noapte, Eli şedea şi se odihnea în umbrarul de lângă casa Domnului, la locul său cel deosebit, şi ochii lui erau îngreunaţi de somn, iar Samuil dormea în biserica Domnului, unde era chivotul lui Dumnezeu şi unde ardea sfeşnicul. Atunci Domnul a strigat dinlăuntru, zicând: Samuile! Samuile!

Şi îndată, deşteptându-se Samuil, a zis: Iată, eu; apoi a alergat la Eli, zicând: ***"Iată-mă, pentru ce m-ai chemat pe mine?"***

Iar Eli a zis: Nu te-am chemat, fiule! Întoarce-te şi dormi.

Atunci Samuil s-a întors şi a adormit.

Iar Domnul l-a strigat a doua oară: Samuile! Samuile! Şi, sculându-se Samuil, a alergat a doua oară la Eli, zicând: ***"Iată-mă, pentru ce m-ai chemat pe mine?"***

Iar preotul i-a zis: Nu te-am chemat, fiul meu. Întoarce-te şi dormi. Dar Samuil nu cunoştea în acea vreme glasul Domnului, de vreme ce nu i se făcuse lui vreo descoperire dumnezeiască.

Deci, Domnul a chemat a treia oară pe Samuil, care, sculându-se, s-a dus degrabă la preotul Eli, zicându-i: ***"Iată-mă, pentru ce m-ai chemat pe mine?"***

Atunci Eli, cunoscând că Domnul cheamă pe copil, i-a zis: Întoarce-te, fiule, şi dormi, şi când te va mai chema pe tine Cel ce te cheamă, atunci să zici: "Spune, Doamne, că robul Tău ascultă!

Apoi Samuil s-a dus la locul său şi a adormit. Venind Domnul, a stat aproape de el, şi l-a strigat ca întâia, a doua şi a treia oară, zicându-i: Samuile! Samuile! Samuil, deşteptându-se, a zis: ***Grăieşte, Doamne, că robul Tău ascultă!***

Şi a zis Domnul către Samuil: ***Iată, Eu voi face graiurile Mele întru Israel, încât tot cel ce le va auzi, va răsuna în amândouă urechile lui! În ziua aceea voi ridica asupra lui Eli toate câte le-am gătit asupra casei lui! Voi începe şi voi sfârşi! Şi i-am spus lui că Eu voi pedepsi casa lui până în veac, pentru nedreptăţile fiilor lui, de care ştia că rău au vorbit pe Dumnezeu, şi nu i-a pedepsit pe ei.***

Aceste cuvinte ale Domnului le asculta Samuil cu cutremur. Deci, după ce s-a sfârşit arătarea Domnului, iarăşi a adormit până dimineaţa; iar a doua zi, sculându-se, a deschis uşile bisericii Domnului, şi se temea să spună stăpânului său,

preotului Eli, această vedenie. Iar Eli, chemându-l pe el, i-a zis: Fiule Samuile, ce-a grăit Domnul către tine? Mă rog ţie, nu tăinui aceasta înaintea mea. Şi a jurat Eli pe Samuil ca să nu ascundă înaintea lui nici un cuvânt din cuvintele Domnului.

Deci, Samuil a spus lui toate câte a auzit; iar preotul Eli a zis cu smerenie: Precum este plăcut Domnului meu, aşa să facă. Dar acum Eli nu mai putea să pedepsească şi să îndrepteze pe fiii săi, de vreme ce acum era foarte bătrân şi fiii săi nu se temeau de el nicidecum.

Samuil din zi în zi creştea şi se întărea cu duhul, şi darul lui Dumnezeu, care era întru dânsul, se înmulţea, pentru că era Domnul cu el. Cuvinte prooroceşti erau în gura lui şi nici un cuvânt al lui nu era deşert, astfel că Domnul era cu dânsul. Atunci toate popoarele israelite au cunoscut că Samuil este prooroc credincios al Domnului.

Trecând câtăva vreme, a sosit pedeapsa lui Dumnezeu asupra casei lui Eli, iar pe lângă aceea şi asupra întregului Israel. Pentru că nu numai fiii lui Eli au mâniat pe Dumnezeu, dar şi israelitenii care se învăţaseră de la păgâni la închinarea de idoli, deşi nu toţi, însă mulţi nu părăseau idolatria. Slujeau unii Dumnezeului ceresc, iar alţii aduceau jertfe idolilor şi supărau pe Dumnezeul lor. Însă Dumnezeu, fiind îndelung răbdător, îndura păcatele poporului lor, până ce nu L-au mâhnit fiii lui Eli, care erau preoţi şi mai-mari în Israel.

Dar când aceia, cu fărădelegile lor, au pornit pe Dumnezeu spre mânie şi izbândire, atunci dreptul Judecător şi răsplătitor, aducându-şi aminte de păcatele poporului, a adus izbândire asupra tuturor; pentru că prin cei mai mari, şi cei de sub stăpânire se pedepsesc de Dumnezeu. Şi nu atât de degrabă păcatele poporului pornesc spre izbândire pe Dumnezeu cel supărat, precum sunt păcatele acelora care sunt rânduiţi de Dumnezeu la stăpânirea şi povăţuirea poporului. Atunci filistenii s-au sculat cu război contra israelitenilor; iar israelitenii au ieşit la război împotriva lor. Bătându-se ei, au fost biruiţi de filisteni şi au căzut ucişi din tabăra lui Israel ca la 4000 de bărbaţi.

Atunci cei mai bătrâni ai lui Israel şi-au zis: "Pentru ce ne-a bătut Domnul astăzi înaintea celor de alte seminţii? Să luăm chivotul Dumnezeului nostru din Silom şi să-l aducem în cetatea noastră, ca să fie în mijlocul nostru când ne luptăm cu cei de altă seminţie, că ne va mântui Domnul pe noi din mâinile vrăjmaşilor!" Astfel sfătuindu-se, au trimis la Silom şi au luat de acolo chivotul Legii care şade pe Heruvimi; iar lângă chivotul Legii erau amândoi fiii lui Eli: Ofni şi Finees. Când a adus chivotul Domnului în cetate, tot Israelul a strigat cu glas mare de bucurie,

încât a răsunat pământul. Cei de altă seminţie au auzit glasul acela şi au zis: "Ce este această strigare mare în tabăra jidovească?" Şi s-au înştiinţat de venirea chivotului Legii în tabăra lui Israel. Deci, atunci s-au temut şi au zis: "Zeii au venit la dânşii în cetate, ca să oştească contra noastră; amar nouă, cine ne va scoate pe noi din mâinile lor, căci aceia au bătut Egiptul cu toate rănile? Dar să ne întărim, bărbaţi filisteni, ca să ne luptăm vitejeşte cu iudeii, astfel ca să nu ne robim lor, precum ne-au robit ei nouă".

Astfel, filistenii, îmbărbătându-se cu cuvinte unul pe altul, s-au înarmat cu tărie. Şi s-a făcut război şi tăiere mare de amândouă părţile. Deci, în loc ca filistenii să fie biruiţi, ei au biruit pe iudei. Pentru că Dumnezeu, fiind mâniat, n-a ajutat nici sfintele cele aduse în tabără, căci unde ajunge mânia cea dreaptă a lui Dumnezeu, acolo nu cruţă nici sfinţenia. Filistenii au biruit pe israeliteni şi au ucis oastea lor ca la 30.000. Ei au luat chivotul Legii şi l-au dus în robie, omorând pe amândoi fiii lui Eli, care erau lângă chivot; şi aşa au căzut amândoi de ascuţişul sabiei, după cuvântul Domnului. Astfel Dumnezeu îi dă la pedeapsă pe cei de sub stăpânire, pentru păcatele celor mai mari şi pentru faptele cele necurate ale slujitorilor altarului, lăsând sfintele altare spre stăpânirea mâinilor păgâneşti şi bisericile lor în pustiire. Fiii lui Eli, care erau preoţi în locul tatălui lor cel îmbătrânit, judecători şi îndreptători a tot Israelul, aceia au mâniat pe Dumnezeu prin fărădelegile lor şi tot Israelul a suferit printr-înşii pedeapsa de la Dumnezeu. Din pricina lor chivotul Domnului a fost dat în mâinile cele necurate ale celor de altă seminţie.

Astfel fiind biruită tabăra lui Israel, un bărbat din seminţia lui Veniamin, cu numele Iemeneiu, fugind de la război, a venit în Silom, având hainele rupte şi ţărână pe capul lui. Acela spunea prin cetate de uciderea taberelor, şi toată cetatea a strigat cu glas de plângere. Iar Eli şedea pe scaunul său lângă uşile bisericii Domnului, şi inima lui era în spaimă mare pentru chivotul lui Dumnezeu. Deci, auzind glasul strigării poporului, a zis către cei ce erau înaintea lui: Ce este această strigare? Şi a venit la Eli omul acela, care era din tabără, şi i-a zis: "Eu am scăpat astăzi de la război". Eli i-a zis: *"Ce s-a făcut acolo, fiule?"* El a zis: "Bărbaţii lui Israel sunt biruiţi de cei de altă seminţie, şi au fugit din faţa lor. Luptă mare s-a făcut între popoare, încât amândoi fiii tăi au murit, iar Chivotul Legii este luat de biruitori".

Eli, când a auzit de luarea chivotului lui Dumnezeu, îndată a căzut pe spate de pe scaun, i s-a sfărâmat spatele şi a murit; căci era un om bătrân şi greoi, având 98 de ani. Apoi cei de altă seminţie, după biruirea oştirii lui Israel, luând chivotul lui Dumnezeu, l-au dus în cetatea lor; iar Azot dănţuia şi se lăuda că au robit pe Dumnezeul lui Israel. Ei l-au dus pe el în capiştea zeului lor, Dagon, şi l-au pus

împreună cu idolul lor; iar a doua zi, intrând în capiştea lui Dagon, au găsit pe zeul Dagon căzut la pământ şi zăcând cu faţa în jos înaintea chivotului lui Dumnezeu. Deci, ridicându-l de la pământ, l-au pus la locul său; dar dimineaţa iarăşi sculându-se, au intrat în capişte şi au găsit pe Dagon, nu numai căzut înaintea chivotului lui Dumnezeu, dar şi sfărâmat. Capul şi amândouă gleznele picioarelor lui erau luate fiecare deosebit şi aruncate în prag, iar amândouă palmele mâinilor lui zăceau lângă uşă; astfel că numai trupul lui Dagon rămăsese.

Dar nu numai pe Dagon, zeul filistenilor, l-a pedepsit puterea lui Dumnezeu, care era chivotul, ci şi pe toţi filistenii şi pământul lor, căci i-a lovit pe ei, de la mic până la mare, cu neobişnuite boli şi cu bube pline de puroi şi din această pricină mureau mulţi, iar cei ce erau vii, pătimind de rănile cele cumplite, scoteau ţipete de durere, încât glasul strigării lor se suia până la ceruri. Încă şi pământul se umpluse de şoareci care mâncau toate, şi din această pricină se împuţise de mulţimea şoarecilor. Filistenii, cunoscând că Dumnezeul lui Israel îi pedepseşte pentru chivotul Său luat în robie, l-au trimis pe el iarăşi la israeliteni însoţit cu daruri de aur. Despre aceasta se scrie pe larg în cele dintâi cărţi ale împăraţilor. Noi însă să ne întoarcem la povestirea care ne stă înainte, despre Sfântul Prooroc Samuil.

După războiul acela şi după moartea preotului şi judecătorului lui Israel, Eli şi a fiilor lui, israelitenii au fost 20 de ani sub jugul robiei filistenilor, stăpâniţi de vrăjmaşii săi şi dându-le lor dajdie. După 20 de ani, Dumnezeu, văzând primejdia poporului Său cel strâmtorat de filisteni, S-a milostivit spre dânşii şi a voit să-i izbăvească pe ei din mâinile vrăjmaşilor lor; deci, a ridicat mai întâi între ei pe propovăduitorul pocăinţei, pe acest credincios rob şi preot al său, pe proorocul Samuil; pentru că în alt chip nu voia Domnul să miluiască pe poporul Său, fără numai prin pocăinţă.

Sfântul Samuil propovăduia la toate seminţiile lui Israel, zicând: "Dacă vă întoarceţi cu toată inima către Domnul, lepădaţi zeii cei străini din mijlocul şi din dumbrăvile voastre şi gătiţi-vă inimile spre El, slujindu-I Lui singur, căci El vă va izbăvi din mâinile celor de altă seminţie". Popoarele au ascultat şi au crezut cuvintele lui Samuil, căci cuvintele lui erau nemincinoase. Atunci fiii lui Israel au lepădat zeii cei străini ai lui Baal şi dumbrăvile lui Astarot, şi au început a sluji Domnului. ***Ei aveau pe Sfântul Samuil ca prooroc, preot, judecător şi îndreptător.*** Sfântul Samuil a poruncit ca să se adune la dânsul - în cetatea Masifat - toţi israelitenii, la un munte înalt, ca acolo să facă pocăinţă şi sobornicească rugăciune către Dumnezeu. Adunându-se popoarele lui Israel la Samuil, proorocul lui Dumnezeu, şi rugându-se, posteau şi-şi mărturiseau păcatele, zicând: "Am

greşit înaintea Domnului". Iar Sfântul Samuil, ca un preot, aducea jertfă lui Dumnezeu pentru iertarea păcatelor lor.

Atunci filistenii, cei de altă seminţie, auzind de adunarea poporului lui Israel şi socotind că el se găteşte de război împotriva lor, au năvălit fără de veste asupra lui înarmaţi în putere, vrând să-i piardă desăvârşit. Auzind fiii lui Israel că vrăjmaşii sunt aproape, s-au temut şi au zis către Samuil proorocul lui Dumnezeu: "Nu tăcea, ci roagă-te către Domnul Dumnezeul nostru, ca să ne izbăvească din mâinile celor de altă seminţie".

Iar Sfântul Samuil îi întărea pe ei, ca să nu fie fricoşi, ci să se roage Domnului şi să nădăjduiască spre El. El se ruga şi singur pentru ei, înălţând arderi de tot, iar Domnul l-a ascultat pe el. Samuil încă nu isprăvise jertfa şi cei de altă seminţie se apropiaseră de ei. Dar Dumnezeu a tunat tare în ziua aceea, asupra celor de altă seminţie, dând asupra lor tunete şi fulgere înfricoşătoare, încât ei, tulburându-se de frică, au căzut înaintea israelitenilor.

Ieşind bărbaţii israeliteni din cetatea Masifat, au gonit pe vrăjmaşii lor şi i-au bătut, fugărindu-i până în valea Betfor. Israelitenii au bătut pe filisteni cu ajutorul lui Dumnezeu, pentru rugăciunile Sfântului Samuil, plăcutul Lui şi pentru pocăinţa lor. Astfel a smerit Domnul pe cei de altă seminţie înaintea poporului Său, iar ei n-au mai îndrăznit să meargă în hotarele lui Israel în toate zilele lui Samuil, şi cetăţile ce le luaseră de la israeliteni le-a întors înapoi.

Deci, pacea poporului lui Dumnezeu era în toate zilele judecăţii şi stăpânirii Sfântului Samuil, căci povăţuia bine pe toţi israelitenii. ***El cerceta cetăţile şi îndrepta pe cei ce aveau trebuinţă de îndreptare, judecând drept şi fără de plată, pentru că de la nimeni nu primea daruri nici nu judeca, căutând la faţă. Întoarcerea lui era la Armatem unde s-a născut, că acolo era casa lui. Acolo judeca el pe Israel, şi tot acolo a zidit altar Domnului.***

Sfântul Samuil, judecând pe Israel mulţi ani, a îmbătrânit şi a pus în locul său pe doi fii ai săi, Ioil şi Avia, ca să fie judecătorii popoarelor. Dar ei n-au voit să umble în căile lui, ci s-au abătut în urma lăcomiei şi au început a lua daruri de la cei ce căutau judecăţi - judecând cu plată - şi astfel făceau judecăţi nedrepte.

Deci, bărbaţii lui Israel au mers la Sfântul Samuil şi i-au zis: "Iată, tu ai îmbătrânit, iar fiii tăi nu umblă pe calea ta; deci să pui împărat peste noi, ca să ne judece şi să ne îndrepteze, precum au şi celelalte neamuri împăraţii lor". Aceste cuvinte n-au fost plăcute înaintea lui Samuil, pentru că nu cereau să-şi pedepsească fiii sau să-i

îndepărteze de la judecători, lucru care era gata să-l facă, ci cereau să le pună împărat. Deci, poporul stătea asupra-i, zicându-i: "Dă-ne împărat, ca să ne judece."

Atunci Samuil s-a rugat către Domnul, iar Domnul a zis: ***"Ascultă glasul popoarelor acestea şi fă precum cer, că nu te-au defăimat pe tine, ci pe Mine, ca să nu împărăţesc peste ei. Spune-le însă stăpânirea împăratului care va împărăţi peste dânsele".***

Samuil a grăit către popoare: "O, bărbaţi ai lui Israel, să ştiţi că va stăpâni peste voi împăratul pe care îl cereţi. El va lua pe fiii voştri şi îi va face slujitorii lui. Îi va îmbrăca în arme, pe cai îi va pune şi le va porunci să alerge înaintea caretelor sale. Îi va pune polcovnici şi sutaşi, şi încă îi va robi pentru mine. Îi va face să are ţarinilor sale, secerători secerişurilor sale, culegători viilor sale, şi lucrători la toate lucrurile plăcute lui. Fetele voastre le va lua la fierberile de mirosuri, la bucătării şi la pitării. Satele, viile, măslinişurile şi toate bunătăţile le va lua şi le va da slugilor sale; iar seminţele, viile şi ţarinile ce vă vor rămâne vouă le va zeciui, adică şi din acelea să-i daţi a zecea parte. Asemenea şi slugile şi dobitoacele voastre cele mai bune le va lua de la voi pentru el, şi voi veţi fi robii lui, şi veţi striga îngreuiaţi în zilele acelui împărat, dar Domnul nu vă va auzi, pentru că singuri aţi cerut împărat".

Astfel grăindu-le Sfântul Samuil, popoarele nu au voit să asculte cuvintele lui, ci strigau către dânsul: "Vrem împărat, ca să fim şi noi cum sunt celelalte neamuri, adică împărat care să ne judece pe noi şi să ne ducă la război împotriva vrăjmaşilor".

Sfântul Samuil le-a poruncit să se ducă fiecare la locul lui, până ce Dumnezeu le va arăta un bărbat vrednic de împărăţie.

În seminţia lui Veniamin, în cetatea ce se numea Gava, era un om anume Chiş şi acela avea un fiu pe care îl chema Saul, frumos la mărimea statului şi bun. Nu era altul între fiii lui Israel mai bun decât el. Chiş pierduse asinii şi a trimis pe Saul, fiul său, cu o slugă, să-i caute. Căutându-i şi străbătând pretutindeni, nu-i găseau, apoi s-au apropiat de muntele Sifa, unde era cetatea şi casa Sfântului Samuil.

Saul a zis către sluga sa: "Să ne întoarcem la tatăl meu, că mi se pare că se întristează mai mult de noi decât de asini."

Sluga i-a zis: "Iată, aici în cetate este omul lui Dumnezeu, cel mai înainte-văzător, care spune celor ce se duc la dânsul, cele ce au să fie; deci să mergem la dânsul, poate ne va spune unde vom putea afla asinii.“

Ei s-au dus la omul lui Dumnezeu. Însă Domnul spusese mai înainte Sfântului Samuil toate despre Saul şi i-a poruncit, ca pe acela să-l ungă împărat al lui Israel.

Sfântul Samuil, văzând pe Saul, fiul lui Chiş, l-a primit cu dragoste, şi i-a zis să nu se mâhnească pentru asini, că s-au aflat. Deci, l-a odihnit la el în ziua şi noaptea aceea. A doua zi, liberându-l, a luat un vas cu untdelemn şi l-a turnat pe capul lui Saul, apoi l-a sărutat şi i-a zis: ***"Uite, Domnul te-a uns pe tine pentru împărăţia popoarelor Sale din Israel şi vei împărăţi peste popoarele Domnului şi le vei mântui din mâinile vrăjmaşilor lor dimprejur."***

Această ungere s-a făcut în taină, ca o proorocie a împărăţiei lui Saul ce avea să fie. Sfântul Samuil a spus lui Saul cel uns toate cele ce aveau să i se întâmple în cale, zicându-i: ***“Acest semn să-ţi fie, că Domnul te-a uns împărat; că, plecând astăzi de la mine, vei vedea doi bărbaţi lângă mormântul Rahilei, în hotarele lui Veniamin în Silom, care îţi vor zice: S-au aflat asinii pe care îi căutaţi şi tatăl tău a lepădat grija pentru asini, iar acum se îngrijeşte foarte mult de voi! Apoi, când vei pleca de la acei doi bărbaţi şi vei merge la dumbrava Taborului, vei afla acolo trei bărbaţi suindu-se la Dumnezeu în Vetim cu aducere de jertfe, unul aducând trei capre, altul, trei saci de pâine, iar al treilea, un butoi cu vin. Aceia ţi se vor închina şi-ţi vor da două pâini. Apoi te vei sui în muntele Domnului şi vei întâmpina ceata proorocilor. Acolo se va pogorî peste tine Duhul Domnului şi vei prooroci cu dânşii. Aceste semne când le vei vedea împlinindu-se, după cuvântul meu, să ştii că Dumnezeu este cu tine!"***

Saul plecând de la Sfântul Samuil, toate i s-au întâmplat aşa precum i le spusese proorocul.

După aceasta, Sfântul Samuil a poruncit tuturor popoarelor să se adune la Domnul în cetatea Masafit. Deci, ducându-se şi el acolo, a zis către fiii lui Israel: "Aşa grăieşte Domnul Dumnezeul lui Israel: Eu sunt Cel ce am scos pe părinţii voştri din pământul Egiptului. Eu sunt Acela care v-am scos din mâinile lui Faraon şi de la toţi împăraţii care vă mâhneau; iar voi M-aţi defăimat astăzi pe Mine, Dumnezeul vostru, Cel ce v-am mântuit de toate răutăţile şi ziceţi că vă trebuie împărat, ca să domnească peste voi; deci, să fie după dorinţa voastră".

Samuil, zicând acestea, a pus înaintea Domnului toate seminţiile lui Israel, după steagurile lor şi a început a arunca sorţi, din care seminţie să le aleagă împărat; şi a căzut sorţul pe seminţia lui Veniamin. Apoi a aruncat iar sorţi din seminţia lui, care să fie din bărbaţii cei vestiţi, şi a căzut sorţul pe Saul, fiul lui Chiş. Ei îl căutau pe Saul prin mijlocul lor dar nu l-au aflat, pentru că se ascunsese într-o casă, făcându-se nevrednic de o cinste înaltă ca aceea, şi fugea de dânsa. Dar Domnul l-a făcut arătat şi popoarele, alergând împreună cu Samuil, l-au luat de acolo şi, aducându-l, l-au pus în mijlocul soborului şi le era la statură mai înalt decât toate popoarele.
Samuil a zis către popor: "Vedeţi pe cine a ales Domnul, că nici unul din voi nu este ca el".

Toate popoarele s-au bucurat şi au strigat: "Să trăiască împăratul nostru!"

Atunci Samuil a pus înaintea popoarelor legi împărăteşti, a scris o carte din acele legi şi a pus-o înaintea Domnului. Dar nu s-a întărit atunci desăvârşit împărăţia lui Saul, fiindcă erau unii care cârteau şi nu se învoiau. Atunci Samuil a eliberat toate popoarele, ducându-se fiecare la locul său. Apoi s-a dus şi Saul la casa sa, în cetatea care se numea Gava, şi s-au dus cu dânsul şi fiii celor puternici, ale căror inimi le plecase Domnul spre Saul. Iar fiii celor potrivnici au zis: "Oare acesta ne va izbăvi din mâinile vrăjmaşilor noştri?" Şi îl necinsteau pe el, neaducându-i daruri, dar Saul se făcea că nu aude ocările lor.

După o lună, Naas, împăratul amonitenilor, a venit cu putere mare asupra cetăţii care se numea Iavis a Galaadiei, cea din ţinutul lui Manase, şi a tăbărât asupra ei cu tărie. Cetăţenii cei înconjuraţi, văzând puterea cea mare a lui Naas, i-au zis: "Să ne pui aşezământ şi noi îţi vom sluji ţie".

Naas le-a răspuns: "Aşezământul pe care îl voi pune este acesta, că voi scoate fiecăruia din voi ochiul cel drept şi voi pune ocara asupra lui Israel".

Atunci cetăţenii au trimis la Saul, rugându-l să le ajute şi să-i scape din înconjurarea aceea. Saul a trimis îndată în toate hotarele lui Israel, şi adunând degrabă oaste multă şi luând cu dânsul şi pe Sfântul Prooroc Samuil, s-a dus fără de veste asupra lui Naas, împăratul amonitenilor. El a năpădit asupra lui foarte de dimineaţă, a biruit oastea lui şi a izgonit-o, omorând chiar şi pe împărat.

Atunci popoarele lui Israel au zis către proorocul lui Samuil: "Cine este cel ce zicea să nu împărăţească Saul peste noi? Daţi-ni-i nouă pe aceia ca să-i ucidem".

Saul a zis: "Să nu moară nici unul pentru mine în ziua de acum, că Domnul a făcut astăzi mântuirea lui Israel".

Sfântul Samuil a grăit către popoare: "Veniţi să mergem în Galgal, să înnoim acolo împărăţia!"

Toate popoarele s-au dus acolo şi Samuil la arătare a uns pe Saul la împărăţie înaintea Domnului. Şi au jertfit acolo înaintea Domnului jertfele cele de pace, veselindu-se Saul foarte mult şi împreună cu dânsul toţi bărbaţii lui Israel.

Popoarele veselindu-se pentru împăratul lor cel pus din nou, cu care câştigaseră biruinţă asupra amonitenilor, Sfântul Samuil a zis către dânşii: ***"Am ascultat glasul vostru pentru toate câte m-aţi rugat şi v-am pus împărat, acum împăratul merge înaintea voastră, iar eu am îmbătrânit mergând cu voi din tinereţile mele până în ziua de astăzi; de aceea, să-mi spuneţi acum înaintea lui Dumnezeu şi înaintea unsului meu, împăratul vostru: "Am luat eu de la cineva din voi vreun viţel, vreun asin sau altceva? V-am făcut eu vreo strâmbătate sau silă, sau am luat din mâinile cuiva plată sau oricare dar? Spuneţi dacă am făcut ceva din acestea şi vă voi întoarce".***

Popoarele au zis către dânsul: "Nu ne-ai făcut strâmbătate în nimic, nici ne-ai silit, nici ne-ai jefuit, nici plată n-ai luat de la noi, nici oarecare daruri".

Samuil a zis către dânşii: "Martor este Domnul în această zi şi unsul Lui, împăratul vostru, că n-aţi avut pricini asupra mea, pentru care v-ar fi trebuit împărat, deoarece singur Domnul era împăratul vostru şi vă povăţuia prin diferiţi judecători, scăpându-vă din mâinile vrăjmaşilor voştri. Dar ca să înţelegeţi că răutatea voastră este mare înaintea Domnului, fiindcă aţi cerut împărat, iată, acum veţi vedea semnul".

Zicând aceasta a început a se ruga Domnului. Ziua era senin şi uscat - vreme de seceriş - dar deodată au început tunete mari, fulgere înfricoşate şi din nori vărsând ploaie puternică, încât s-au temut toate popoarele de Domnul şi de Samuil.

Atunci ei au zis către Samuil: "Roagă-te Dumnezeului Tău pentru robii tăi, ca să nu murim, pentru că vedem că am adus această răutate pentru păcatele noastre, cerând împărat".

Şi a zis Sfântul Samuil către ei: ***"Nu vă temeţi, că Domnul nu va părăsi poporul Său. De acum fiţi lângă împăratul vostru şi slujiţi Domnului cu toată inima***

voastră, şi voi cu împăratul să faceţi voia Lui, iar eu nu voi înceta a mă ruga Domnului pentru voi, numai să vă temeţi de Dânsul. Să-i slujiţi în adevăr, ştiind toate minunile şi facerile de bine ce v-a făcut vouă; iar dacă veţi încerca a face rele, atunci veţi pieri împreună cu împăratul vostru".

Astfel zicând Sfântul Samuil către popoare, a lăsat puterea judecătoriei şi lua aminte numai la aducerea jertfei.

Împărăţind Saul în Israel, a început după o vreme a se îndărătnici şi a mânia pe Dumnezeu. El a îndrăznit după o vreme a se atinge de rânduiala preoţească, ca să aducă jertfe lui Dumnezeu fără Samuil, preotul Lui. S-a arătat şi neascultător poruncii Domnului, când i s-a poruncit prin gura proorocului Său Samuil să meargă şi să piardă poporul lui Amalic, pentru o răutate veche a lor; că, mergând popoarele în Egipt, la pământul făgăduit, le-au făcut mare împiedicare pe cale. Deci, i-a poruncit: "Să nu cruţi pe nimeni din ei, de la parte bărbătească la parte femeiască, de la tineri până la cei ce sug piept, de la capre până la oi şi de la cămile până la asini".

Adunând împăratul Saul oaste multă, a mers asupra ţării lui Amalec, biruind puterea acelora; deci, robindu-le ţara, au ucis cu sabia tot poporul lui Amalec, pe bătrâni şi pe tineri, pe femei şi pe bărbaţi, cruţând numai pe împărat. Saul şi poporul lui au luat pentru ei ce a fost mai bun din turmele lor, iar cele proaste şi defăimate le-au prăpădit. Asemenea şi toate bunătăţile lor le-au jefuit pentru ei, nepăzind porunca Domnului, ca să nu cruţe nimic, nici să ia pentru ei, ci toate să le dea pierzării. Apoi a fost cuvântul Domnului către proorocul Samuil, zicând: ***"M-am căit că am pus pe Saul la împărăţie, deoarece s-a întors de la Mine şi cuvintele Mele nu le-a păzit". Samuil s-a mâhnit pentru Saul şi a strigat către Domnul, rugându-se toată noaptea pentru dânsul.***

Samuil, sculându-se de dimineaţă, a mers întru întâmpinarea israelitenilor care se întorceau de la război, şi a aflat pe Saul în Galgal singur, înălţând Domnului ardere de tot. Văzând împăratul pe Sfântul Samuil, i-a zis: "Binecuvântat eşti tu Domnului, că am făcut toate câte mi-a grăit prin tine".

Sfântul i-a zis: ***"Ce este glasul turmelor acestea în urechile mele şi glasul dobitoacelor pe care îl aud?"***

Împăratul a zis: "Le-am adus din Amalec, că cele ce erau bune le-au cruţat popoarele şi le-au adunat; iar cele ce erau mai proaste le-am ucis".

Sfântul Samuil i-a zis: "Pentru ce n-ai ascultat glasul Domnului în toate câte ţi-a grăit, şi te-ai pornit spre câştiguri, şi ai făcut vicleşug înaintea Domnului?"

Şi Saul a zis către Samuil: "Am ascultat glasul Domnului şi am făcut precum mi-a poruncit. Am dezrădăcinat pe Amalec, iar pe Agag, împăratul lor l-am prins şi l-am adus viu. Popoarele au luat dobândă din turmele cele bune, oi au luat şi bivoli spre arderea cea de tot şi spre jertfa lui Dumnezeu".

Deci Sfântul Samuil a zis către Saul: "Oare sunt plăcute lui Dumnezeu arderile de tot şi jertfele voastre? Nu era oare mai bine să ascultaţi porunca Lui? Ascultarea este mai bine primită Lui decât toate jertfele şi grăsimile cele de vaci. Precum este păcat de vrăjitorie, tot aşa este păcat şi de împotrivirea la porunca Domnului; precum este păcat închinarea la idoli, tot aşa este păcat a călca poruncile Lui. Dar, deoarece tu ai defăimat cuvântul Domnului, apoi să ştii că te va defăima şi pe tine Domnul, şi casa ta nu va împărăţi întru Israel".

Saul a zis: "Am greşit de am călcat cuvântul Lui şi cuvintele tale, pentru că m-am temut de popoare şi am ascultat glasul lor. Mă rog ţie, îndur greşeala mea şi te întoarce cu mine la jertfă, ca să mă închin lui Dumnezeu înaintea ochilor tăi".

Iar Sfântul Samuil şi-a întors faţa, vrând să plece de la el, dar Saul l-a apucat de marginea hainei şi a rupt-o, trăgând la sine pe omul lui Dumnezeu.

Deci, i-a zis Sfântul Samuil: "Domnul a luat astăzi împărăţia lui Israel din mâna ta şi o va da aproapelui tău, cel mai bun decât tine".

Şi a zis Saul către Sfântul Samuil: "Am greşit Domnului, dar nu mă ruşina înaintea bătrânilor lui Israel şi înaintea poporului meu; deci, întoarce-te cu mine, ca să mă închin Domnului Dumnezeului tău".

Sfântul Samuil s-a întors cu Saul şi s-au închinat. Apoi el a zis către Saul: "***Să-mi aduci aici pe Agag, împăratul lui Amalec".***

Agag a venit la dânsul tremurând şi zicând: "O, cât de amară este moartea!"

Sfântul Samuil a zis către Agag: "Precum sabia ta a făcut fără de fii pe femei, tot astfel va rămâne şi maica ta fără de fii". Atunci Sfântul Samuil a înjunghiat pe Agag înaintea Domnului în Galgal, nu chinuindu-l, ci împlinind porunca Domnului. După aceea, Samuil s-a dus în Armatem şi Saul s-a dus la casa sa în

Gava. Şi n-a mai văzut Sfântul Samuil pe împăratul Saul până în ziua morţii sale, ci plângea de pierzarea lui, fiindu-i jale.

După câtva timp, Domnul a zis către Samuil: ***"Până când plângi tu pe Saul, pe care eu l-am lepădat, ca să nu împărăţească în Israel? Umple cornul tău de untdelemn şi mergi în Betleem la Iesei, că între fiii lui i-am aflat vrednic de împărăţie".***

Şi a zis Sfântul Samuil: "Cum voi merge? Că dacă mă va auzi Saul şi mă va ucide?"

Domnul i-a zis: ***"Ia o junică şi, ducând-o acolo, vei zice: Am venit să aduc jertfă Domnului; şi vei chema la jertfă pe Iesei şi pe fiii lui. Eu îţi voi arăta cele ce vei face şi-mi vei unge pe acela ce-ţi voi zice".***

Deci, Sfântul Samuil a făcut după cuvântul Domnului, a mers în Betleem şi cei mai bătrâni s-au înspăimântat de venirea lui şi au ieşit în întâmpinarea lui şi i-au zis: "O, înainte văzătorule, cu pace este intrarea ta?"

Şi a zis sfântul: "Pace! Am venit să aduc jertfă Domnului; deci, sfinţiţi-vă prin înfrânare şi prin rugăciune şi să veniţi la mine ca să fac jertfa".

După săvârşirea jertfei, Sfântul Samuil, mergând la casa lui Iesei, i-a poruncit să aducă la dânsul pe fiii săi unul câte unul. Deci, Iesei a adus la prooroc pe Eliav, cel mai mare fiu al său şi, rugându-se, proorocul a întrebat pe Domnul dacă acesta este cel înainte ales de dânsul la împărăţie. Deci, Domnul a zis lui Samuil: ***"Nu căuta în faţa lui, nici la mărimea statului lui, căci l-am lepădat pe el; pentru că eu nu judec căutând în faţă, omul caută la faţă, iar Dumnezeu caută la inimă".*** Apoi Iesei a chemat pe Aminadav şi l-a pus pe el înaintea feţei lui Samuil, care a zis: ***"Nici pe acesta nu l-a ales Domnul".*** Deci, Iesei a adus pe cei şapte fii ai săi înaintea lui Samuil, care a zis către dânsul: ***"N-a ales Domnul dintre aceştia".***

Apoi Samuil iarăşi a zis către Iesei: ***"Nu mai ai alţi fii?"*** Iesei a zis: "Mai am încă unul, dar acesta paşte oile la iarbă". Samuil a zis către Iesei: ***"Trimite şi adu-l aici pe el, că noi vom şedea până ce va veni el aici".*** Apoi Iesei, trimiţând, a adus pe David. Acesta era rumen şi frumos la ochi şi la faţă.

Deci, a zis Domnul către Samuil: ***"Scoală-te şi-l unge pe el, că acesta este".*** Deci, Samuil a luat cornul cu untdelemn şi l-a uns împărat în mijlocul fraţilor lui; iar duhul Domnului din acea zi a trecut peste David.

Samuil, sculându-se, s-a dus în Armatem în casa sa, unde sfârşindu-se zilele bătrâneţilor sale, a adormit cu somn de moarte. Adunându-se tot Israelul, l-a plâns pe el şi l-a îngropat acolo, în casa cea din Armatem.

Pe Sfântul prooroc Samuil l-a fericit cu laude Isus Sirah, zicând: "Samuil, proorocul cel iubit al Domnului, a ridicat împărăţia şi a uns pe Saul şi pe David peste poporul Lui".

Domnul a judecat adunarea şi a cercetat cu legea pe Iacov prin rugăciunile lui şi a fost cunoscut întru credinţa sa că este prooroc. El a chemat pe Domnul cel puternic, când îl împresurau vrăjmaşii, iar Domnul a turnat din cer, şi cu zgomot mare a fost auzit glasul lui. El a pierdut pe stăpânitorii Tirului şi pe toţi boierii filistenilor.

Mai înainte de sfârşitul său, Samuil s-a mărturisit înaintea Domnului şi a unsului Lui, că din averi şi până la încălţăminte n-a luat de la nimeni ceva. Lui nu i-a făcut ocară nici un om. După adormirea sa a proorocit şi a arătat împăratului Saul sfârşitul lui. Apoi a înălţat din pământ glasul său din proorocie, pentru ca să piardă fărădelegile popoarelor.

Iar noi, păcătoşii, nădăjduindu-ne că, prin rugăciunile acestui sfânt plăcut al lui Dumnezeu, să câştigăm iertare de păcate şi mântuire, slăvim pe Tatăl, pe Fiul şi pe Sfântul Duh, pe un Dumnezeu în Treime, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Nota - Cum Sfântul prooroc Samuil după adormirea sa a spus împăratului Saul moartea, caută despre aceasta în cartea împăraţilor, în cap. 28 şi în 11 zile ale lunii martie. Caută la pătimirea Sfântului mucenic Pione, iar pe urmă istoria pătimirii lui.

Sfântul proroc Samuel - drumul spre sfințenie

Născut din mamă stearpă și afierosit Domnului, Sfântul Samuel a ajuns proroc și a fost judecător până la finalul vieții, fără a ține partea cuiva.

***

Din muntele lui Efrem, fiul al lui Elcana și al Anei proorocița, Sfântul Samuel s-a născut ca urmare a rugăciunilor făcute de către părinții lui, căci Ana nu avea rod, iar cealaltă soție a lui Elcana, Fenana, o chinuia.

Și fiind adus pe lume Samuel, a fost afierosit Domnului, făcându-se proroc.

Și a fost judecător până la finalul vieții, fără a ține partea cuiva. El a fost cel care i-a uns pe Saul împărat și pe prorocul David, iar la bătrânețe a trecut la cele veșnice în pace.

Sinaxar - Pomenirea Sfântului şi măritului prooroc Samuel

În această lună (august), în ziua a douăzecea, pomenirea Sfântului şi măritului prooroc Samuel.

Acest sfânt a fost din muntele lui Efrem din neamul lui Levi, feciorul lui Elcana şi al Anei proorociţa. Însă Elcana avea două femei: pe una o chema Ana, iar pe alta Fenana; şi Fenana avea copii, iar Ana nici unul.

Şi s-a suit Elcana la Silom cu Ana, ca să se închine lui Dumnezeu şi era atunci acolo Eli, şi cei doi feciori ai lui, Ofni şi Finees, preoţi lui Dumnezeu. Iar Domnul încuiase mitrasul Anei, şi o mâhnea Fenana cea împotrivă râvnitoare a ei, şi ea s-a rugat Domnului, şi şi-a adus Dumnezeu aminte de dânsa, şi a născut fiu pe Samuel, şi l-a dat lui Dumnezeu. Şi crescând cu vârsta, slujea Domnului, şi s-a făcut prooroc mare.

Iar Eli şi feciorii lui fiind zdrobiţi de urgia şi mânia Domnului, s-au stins pentru că mâniau pe Dumnezeu.

Şi a judecat Samuel toate zilele vieţii lui, şi nu a luat mită. Acesta a uns pe Saul a fi împărat, asemenea şi pe Proorocul David.

Şi ajungând la adânci bătrâneţi, a luat sfârşit şi a apucat înaintea întrupării lui Hristos cu 1035 de ani şi a proorocit patruzeci de ani.

Arhid. Ștefan Sfarghie - Sinaxar - Sfântul proroc Samuel

Sfântul proroc Samuel a trăit cu o mie de ani înainte de întruparea Domnului nostru Iisus Hristos, atunci când poporul evreu era cârmuit de judecători.

Sfântul proroc Samuel era fiul lui Elcana şi al proorociţei Ana. El a fost cel de-al cincisprezecilea şi cel din urmă judecător al poporului.

De mic a fost dus pe lângă judecătorul Eli, crescând în Legea Domnului şi fiind sârguincios la carte şi la slujbe. Pe cât era Eli de bucuros pentru ascultarea şi râvna lui Samuel, pe atât era de mâhnit din cauza celor doi fii ai săi, Ofni şi Fines, care, deşi erau preoţi, nu păzeau sfintele rânduieli şi săvârşeau multe fapte urâte.

Pentru că fiii lui Eli nu păzeau Legea, Dumnezeu a permis filistenilor să vină cu război împotriva evreilor, cărora le-au şi furat atunci Chivotul Legii. În lupta aceea au căzut peste 30.000 de israeliţi, printre care şi fiii lui Eli, iar Samuel a ajuns judecător în locul învăţătorului său.

După acea luptă crâncenă, poporul lui Israel a rămas în robia filistenilor aproape 20 de ani. Singura nădejde a evreilor era acum Samuel, care i-a îndemnat pe conaţionali să se lepede de păcate şi să se întoarcă la credinţa strămunilor.

Filistenii au mai pornit un război împotriva lui Israel, dar acum a biruit Israel.

Când a îmbătrânit şi prorocul Samuel, fiii poporului Israel i-au cerut să ungă un rege, aşa cum aveau celelalte neamuri vecine. Aşa a uns Samuel rege pe Saul, iar mai apoi pe David, fiul lui Iesei.

Iulian Dumitraşcu - Calendar Ortodox - Sfântul proroc Samuel

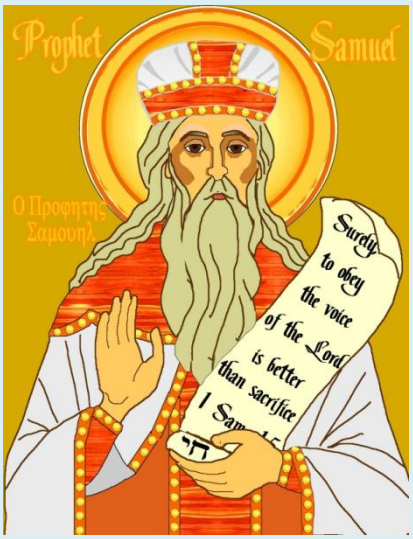

Sfântul proroc Samuel, fiul lui Elcana şi al prorociţei Ana, a fost cel de-al 15-lea şi ultimul judecător al iudeilor și a trăit cu mai bine de o mie de ani î.Hr. Dăruit de Dumnezeu în urma rugăciunilor maicii sale, a fost încredinţat marelui preot Eli, crescând în Legea Domnului.

Dacă Samuel era sârguincios, cei doi fii ai lui Eli, preoţii Ofni şi Finees, erau nesupuşi rânduielilor sfinte. Când au pornit război filistenii, au pierit 30.000 de israeliţi, printre care cei doi fii ai lui Eli, și chiar Eli însuşi când a aflat că filistenii au luat Chivotul Legii.

Cu toate că robia filistenilor a durat 20 de ani, Chivotul Legii l-a adus mai devreme înapoi din pricina necazurilor venite asupra poporului. Filistenii au fost biruiți în urma predicii lui Samuel, ajuns judecător în locul lui Eli, care le-a spus să se lepede de păcate şi să se întoarcă la credinţa strămbunilor.

Urmaşul lui Samuel n-a fost unul dintre fiii săi, care semănau cu cei doi fii ai lui Eli, ci regele Saul. Însă, pentru că Saul s-a îndepărtat de Dumnezeu, tot Samuel l-a uns pe David, al doilea rege al lui Israel.

Ajuns la adânci bătrâneţi, Sfântul proroc Samuel s-a săvârşit în pace.

Troparul, glas 2: A proorocului Tău Samuel pomenire, Doamne, prăznuind, printr-însul Te rugăm, mântuieşte sufletele noastre.

Proloagele - Pomenirea Sfântului şi slăvitului prooroc Samuel

Luna august în 20 de zile: pomenirea Sfântului şi slăvitului prooroc Samuel

Acesta a trăit cu mai bine de o mie de ani înainte de întruparea lui Hristos, pe vremea când poporul iudeu era cârmuit de Judecători. Sfântul prooroc Samuel, feciorul lui Elcana şi al proorociţei Ana, a fost cel de al 15-lea şi cel din urmă Judecător al evreilor. Copil născut prin rugăciunea maicii sale, Sfântul Samuel a fost încredinţat marelui preot Eli şi a crescut în Legea Domnului, fiind foarte sârguincios, atât la carte cât şi la săvârşirea sfintelor slujbe. Dar, pe cât era Eli de bucuros pentru ascultarea şi râvna lui Samuel, pe atât era de mâhnit, din pricina celor doi fii ai săi, Ofni şi Fineea, care, măcar că erau preoţi, nu păzeau sfintele rânduieli şi săvârşeau multe fapte urâte.

În scurt timp, urgia lui Dumnezeu s-a abătut, nu numai asupra casei lui Eli, dar şi asupra întregului Israel. Poporul vecin cu israelitenii, adică, filistenii, au pornit război împotriva lor şi i-au învins. Peste 30.000 de luptători israeliteni au căzut în bătălie şi chiar Chivotul Legii, adus în mijlocul taberii, a căzut în mâinile filistenilor. Dar, odată cu această nenorocire, s-au prăpădit şi cei doi fii ai lui Eli,

precum şi marele preot însuşi, care, numai auzind de pieirea Chivotului sfânt, a căzut şi a murit.

Filistenii, din pricina multor nenorociri ce s-au abătut asupra lor, au adus înapoi Chivotul. Dar Israelul a rămas în robia lor, vreme de aproape 20 de ani.

În aceşti ani de grea robie, singura nădejde a poporului israelitean a fost Samuel, ajuns Judecător, în locul bătrânului Eli. Şi Samuel nu înceta a-i îndemna să se lepede de păcate şi să se întoarcă la străbuna credinţă.

Filistenii au mai pornit şi altădată, război, dar, acum, a biruit Israel. Şi, aşa, a fost toată vremea, cât a trăit proorocul.

Anii au trecut şi proorocul Samuel a ajuns la adânci bătrâneţi. A încercat să împartă puterea cu fiii săi, dar aceştia semănau cu cei doi fii ai lui Eli, marele preot.

Pe de altă parte, bătrânii poporului s-au gândit să ridice, pentru Israel, un rege cum aveau multe neamuri, din vremea aceea. Sfântul Samuel a întârziat un timp să ia o hotărâre, dar, în cele din urmă, insuflat de Dumnezeu, a uns ca rege pe Saul. Acesta, însă, făcându-se vinovat de fapte, pe care nu se cuvenea să le săvârşească, proorocul Samuel, purtat de aceeaşi dumnezeiască insuflare, a uns pe cel de-al doilea rege al lui Israel, pe David, fiul lui Esei, din Betleem.

Şi, ajungând la adânci bătrâneţi, s-a săvârşit în pace.

Întru această zi, cuvânt al Sfântului Nil

Dacă vom vieţui bine în viaţa creştinească şi vom iubi adevărul lui Hristos şi vom urma poruncilor Lui, atunci, vom fi pentru El şi maică şi fraţi. Că El Însuşi a zis: "Tot cel ce face voia Tatălui Meu, Îmi este Mie şi frate şi soră şi maică." Frate, ca unul ce împărăţeşte împreună; soră, ca unul ce împreună-moşteneşte; şi mamă, ca un fiu foarte iubit. Deci, precum maica îşi iubeşte pe fiu, aşa şi noi să iubim pe Hristos. Apoi, atunci Tatăl şi Fiul şi Sfântul Duh vor veni la noi şi lăcaş Îşi vor face întru noi. Atunci, se va lumina sufletul şi se va lămuri mintea şi se va sfinţi inima. Se va îndulci cugetul, va înflori ştiinţa, vor sălta gândurile, se va veseli duhul, se vor bucura toate mădularele sufleteşti, cele gânditoare. Se va înnoi omul cel nou şi va fugi cel vechi. Vor dănţui îngerii, vor fi goniţi dracii, vor sălta drepţii, se va tângui potrivnicul. Se vor bucura mucenicii, va plânge vrăjmaşul. Vor lăuda

patriarhii, vor slăvi proorocii, se vor întrista duhurile cele viclene şi înşelătoare. De un suflet ca acesta se va bucura Tatăl, se va veseli Fiul, bucuros va fi Duhul Sfânt.

Într-un suflet ca acesta râul darurilor va creşte şi izvorul vieţii va curge. Soarele dreptăţii va străluci, stelele, raze vor da, luna va lumina. Îngerii se vor mira, Arhanghelii se vor minuna, Serafimii vor lăuda, Începătoriile şi Stăpâniile se vor umple de dulceaţă şi, împreună cu un suflet ca acesta, vor zice: "Sfânt, Sfânt, Sfânt, Domnul Savaot, plin este cerul şi pământul de mărirea Lui" şi, iarăşi, "Slavă întru cei de sus, lui Dumnezeu, şi pe pământ pace, întru oameni bunăvoire."

"Cu un suflet ca acesta, Scaunele şi Domniile vor binecuvânta, zicând: "Slavă puterii Celei atotputernice a Tatălui şi măririi celei dumnezeieşti a Fiului şi stăpânei Sfântului Duh." Atunci, de negrăită bucurie, se umple un suflet ca acesta, şi cu totul se luminează. Tot se înfrumuseţează şi se întăreşte, laudă şi se minunează, se mângâie şi se măreşte. Atunci îşi va lua plata ostenelilor şi a durerilor pământeşti; locul cel de odihnă, Împărăţia cea neschimbată, viaţa cea fără de sfârşit şi netrecătoare. Atunci, se va vedea dulceaţa cea pururea fiitoare, limanul cel cu bună adăpostire şi locul cel fără de vrajbă, luminat şi nefăcut de mână, cununa nemuririi, Raiul cel prea dulce, florile cele frumoase, crinii cei bine mirositori, bucuria cea negrăită, îndrăznirea cea nesfârşită.

Atunci, cu îndrăzneală va vorbi cu Dumnezeu şi se va lumina cu lumina feţei Lui. Şi izvorul cuvântătoarelor Lui gânduri se va înnoi. Atunci, tămâia cea curată, a jertfei lui, bine va mirosi şi rugăciunea cea adevărată, a gurii lui, se va arăta pe Jertfelnicul cel de Sus, ca o ardere tot grasă. Atunci, plată multă pentru privegherea lui va lua de la Dumnezeu, atunci, rugăciunile lui din miezul nopţii şi rugăciunile cele de dimineaţă şi de slavoslovie vor lua vrednica odihnă. Şi, cine este meşter să spună sau ce limbă va putea să grăiască sau care minte omenească va înţelege bucuria, odihna, veselia, slava, lumina cea pururea fiitoare, care se vor da, de la Dumnezeu, unora ca aceştia? Pentru că ochiul nu le-a văzut şi urechea nu le-a auzit şi la inima omului nu s-au suit, cele ce a gătit Dumnezeu, celor ce-L iubesc pe El, care drept şi cu nelenevire, din tot sufletul şi cu toată puterea, cu osârdie şi cu frică, îi slujesc Lui. Sau cine, iarăşi, va putea să spună sau să mărturisească, sau să socotească necazul, durerea, strâmtorarea, ruşinea, ocara, pedeapsa, plângerea, tânguirea, chinurile, gheena, scrâşnirea dinţilor, râul cel de foc, prăpastia iadului, tartarul, întunericul cel mai dinafară, viermele cel mâncător şi neadormit, chinurile cele amare şi diavolii cei nemilostivi, care sunt gătite celor ce nu se îngrijesc de mântuirea lor?

Şi, ce să zic mai mult? Că se vor chinui împreună cu însuşi diavolul aceia care trăiesc în veacul de acum, fără de nici o frică şi nu iau în seamă îndelunga răbdare a lui Dumnezeu şi nu vor să se pocăiască cinstit. Iar, pe noi, să ne izbăvească Domnul de relele acestea şi să ne îndrepteze la calea mântuirii.

A Căruia este slava, acum şi pururea şi în vecii vecilor! Amin.

Sfântul Nicolae Velimirovici - Proloagele de la Ohrida - Pomenirea Sfântului şi măritului proroc Samuel

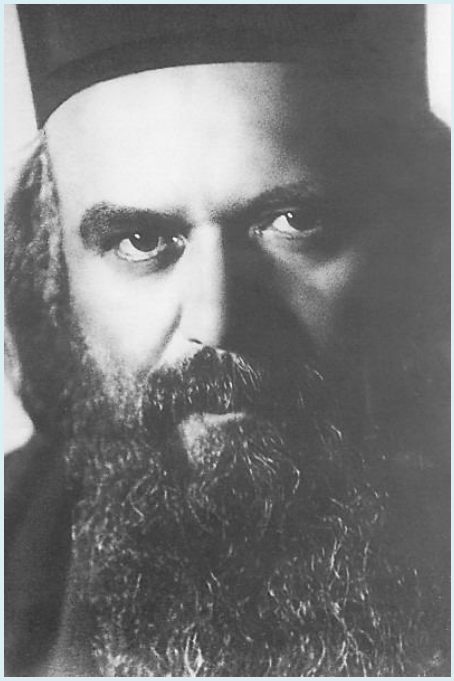

Samuel a fost cel de al cincisprezecelea şi ultimul dintre Judecătorii poporului lui Israel. El a trăit cu unsprezece veacuri mai înainte de Hristos.

Samuel s-a născut din tribul lui Levi, din părinţii Elkanah [Elcana] şi Hannah [Ana], la locul numit Ramatha [Rama, Arimathea], unde peste multe veacuri avea să se nască Iosif cel din Arimathea, care L-a înmormântat pe Domnul Hristos.

Cu rugăciunea şi cu lacrimile cele de mulţi ani, vârstnica şi stearpa Ana a cerut de la Dumnezeu prunc de parte bărbătească, spre a îl afierosi Domnului. Domnul i-a ascultat rugăciunea şi i 1-a dăruit pe Samuel. Ea şi-a ţinut cuvântul şi după ce a înţărcat pruncul la vârsta lui de trei ani, 1-a adus şi 1-a dăruit la templul Domnului.

Locuind lângă Chivotul Legii care atunci se afla la Silo, copilul Samuel, în anul al doisprezecelea al vieţii lui, a avut descoperire de la Dumnezeu despre pedepsele ce aveau să cadă asupra casei marelui preot Eli din pricina depravării şi desfrâului fiilor acestuia, Hophni şi Phineas [Ofhi şi Finees].

Descoperirea s-a împlinit în curând, căci filistinii i-au robit pe israeliţi, i-au ucis pe amândoi fiii lui Eli şi au pus mâna pe Arca Legământului [Chivotul Legii]. Când trimisul i-a adus lui Eli această cumplită veste, el a căzut la pământ mort, întru al

nouăzeci şi optulea an al vieţii lui. Acelaşi lucru s-a întâmplat şi cu nora lui, soţia lui Finees.

Timp de douăzeci de ani au rămas poporul lui Israel robi la filisteni. După aceea, Dumnezeu 1-a trimis pe Samuel înaintea poporului ca să îi predice pocăinţa, ca aceştia să se pocăiască şi să le pară rău de păcatele lor, dacă vor să scape de sub robia idolatrilor şi păgânilor filisteni. Poporul s-a pocăit, a lepădat idolii filistenilor şi au început a umbla în căile Domnului Dumnezeu, recunoscând în Samuel pre prorocul, preotul şi judecătorul Domnului.

Samuel atunci a alcătuit o armată cu care a pornit împotriva filistenilor. Cu ajutorul lui Dumnezeu, el a semănat panică, derută şi groază în armata duşmană, a învins-o şi 1-a eliberat pe Israel.

După acestea, Samuel a judecat cu pace poporul lui Dumnezeu până la bătrâneţi adânci. Văzându-1 de acum bătrân, poporul i-a cerut să le pună un rege care să rămână în urma lui. Zadarnic a încercat Samuel să întoarcă poporul de la o asemenea nelegiuire, zadarnic le-a arătat că Domnul Dumnezeu este regele lor care este cu ei în toate zilele şi în veşnicie, Viu în veci şi puternic să-i călăuzească fără îndoială. Poporul a insistat cu încăpăţînare să fie asigurat cu un rege după moartea lui Samuel.

Deşi cu adevărat lucrul acesta L-a scârbit pe Dumnezeu, El i-a zis lui Samuel să ungă acestui popor îndărătnic rege pe Saul, care era fiul lui Kis din tribul lui Veniamin.

Saul nu a fost decât puţin timp rege în Israel, căci Dumnezeu 1-a lepădat de la faţa Lui, din pricina obrăzniciei şi neascultării lui.

Domnul apoi i-a poruncit lui Samuel să îl ungă Rege în Israel pe David, fiul lui Iesei, înaintea morţii lui, Samuel a adunat la sine tot poporul şi s-a despărţit de ei.

Când a murit, tot poporul 1-a plâns, apoi 1-a luat şi 1-a îngropat cu cinste în pământul casei lui din Rama.

Cântare de laudă la Sfântul şi slăvitul proroc Samuel

Dreptul Samuel
robul cel iubit al Domnului este,
Şi poporului Lui judecător iubit.

El pe Dumnezeu iubit-a mai presus de toate.
Porunca şi lege vieţii lui fost-a
Cuvântul lui Dumnezeu.

Voia lui Dumnezeu el poporului vestit-a,
Cu ea a norodului viaţă a-îndreptat.

El, dreptul, înaintea lui Dumnezeu
Jertfă de lacrimi neîncetat adus-a,
Pentru păcatele poporului Său.

Samuel preot şi proroc fost-a,
şi drept judecător.

El în feluri trei a slăvit pe Domnul:
în fiece cuvânt, în fiecare faptă
Şi-n toată nevoinţa de priveghere, rugăciune şi post;

El Domnului slujit-a cu fiinţa lui toată.

El pildă căpeteniilor lumii a fost:
„Nimeni vreodat' poate vreun bine să facă,
Câtă vreme depărtatu-s-a de Dumnezeu!
Cela ce a Domnului Lege o taie,
făcând-o pe a lui,
Cela ce a sinelui lege o face,
de Dumnezeu neştiind,
Acela blestemat rege este,
şi blestem mare poporului său.
Un astfel de rege la moarte poporul îşi duce,
Şi primul moşteneşte gheena în veac.
Un astfel partea lui Saul primeşte,
Şi-a tuturor celor asemenea lui.
Un astfel poporul în păcate scufundă,
Şi-ale poporului nelegiuiri pe umerii lui cad.
Adevăratul Rege Rob al Domnului este,
Al Unuia Singur, Domnului Dumnezeu.
Doar un astfel de Rege pe popor mântuieşte
Întru veşnicia Domnului Dumnezeu. "

Astfel Samuel învăţat-a poporul,
În faptă şi în cuvânt.
Astfel sună adevărul lui veşnic,
Din veac şi până în veac.

Sfântul prooroc Samuel (20 august)

Acesta a fost cel de-al 15-lea și ultimul dintre judecătorii lui Israel. El a vieţuit în veacul al XI-lea înainte de Hristos.

S-a născut din seminţia lui Levi, din părinţii Elcana şi Ana, la locul numit Ramatha (sau Arimatea), unde avea să se nască peste veacuri dreptul Iosif. Ana cea stearpă se ruga lui Dumnezeu cu lacrimi să-i dăruiască un prunc, pe Samuel, iar când pruncul era de 3 ani, l-a afierosit lui Dumnezeu.

Vieţuind în Şilo, lângă Chivotul Legii, pe când avea 12 ani, Samuel a primit descoperire de la Dumnezeu despre pedepsele ce aveau să vină asupra casei arhiereului Eli pentru fărădelegile fiilor săi, Ofni şi Finees. Proorocirea s-a împlinit degrabă, căci filistenii îi biruiră pe israeliţi, îi uciseră pe cei doi fii ai lui Eli şi au răpit Chivotul Legii. Când trimisul a vestit această urgie, Eli a căzut mort la pământ, la 98 de ani. Tot astfel s-a întâmplat şi cu nora sa, femeia lui Finees.

Poporul lui Israel a stătut în robia filistenilor vreme de 20 de ani. Dumnezeu a trimis pe Samuel să propovăduiască norodului pocăinţa, ca să se izbăvească din robia vrăjmaşilor. Poporul s-a pocăit, a lepădat slujirea idolească şi a primit pe Samuel drept prooroc, preot şi judecător al lor.

Atunci Samuel a ieșit cu oaste împotriva filistenilor și cu ajutorul lui Dumnezeu, i-a împrăștiat și i-a biruit pe vrăjmași, slobozind din robie poporul lui Israel.

Apoi, Samuel a judecat în pace poporul său până la adânci bătrâneți. Văzându-l bătrân, poporul i-a cerut să le pună împărat în locul său. Zadarnic s-a silit proorocul să-i abată de la gândul lor, arătându-le că Dumnezeu este Singurul și Adevăratul lor Împărat, poporul rămase neînduplecat.

Măcar că lucrul acesta nu era plăcut înaintea ochilor Săi, Dumnezeu i-a poruncit lui Samuel să le ungă împărat pe Saul, fiul lui Kiș, din seminția lui Veniamin. Însă acesta a împărățit doar puțină vreme, căci Dumnezeu îl lepădă de la fața Sa pentru nerușinarea și neascultarea sa.

Apoi Dumnezeu a poruncit lui Samuel ca în locul lui Saul să-l ungă împărat pe David, fiul lui Iesei.

Mai înainte de plecarea sa la cele veșnice, Samuel a adunat la sine tot poporul lui Israel, luându-și rămas bun de la ei. Poporul a plâns după dânsul și l-a îngropat cu cinste în casa lui din Ramata.

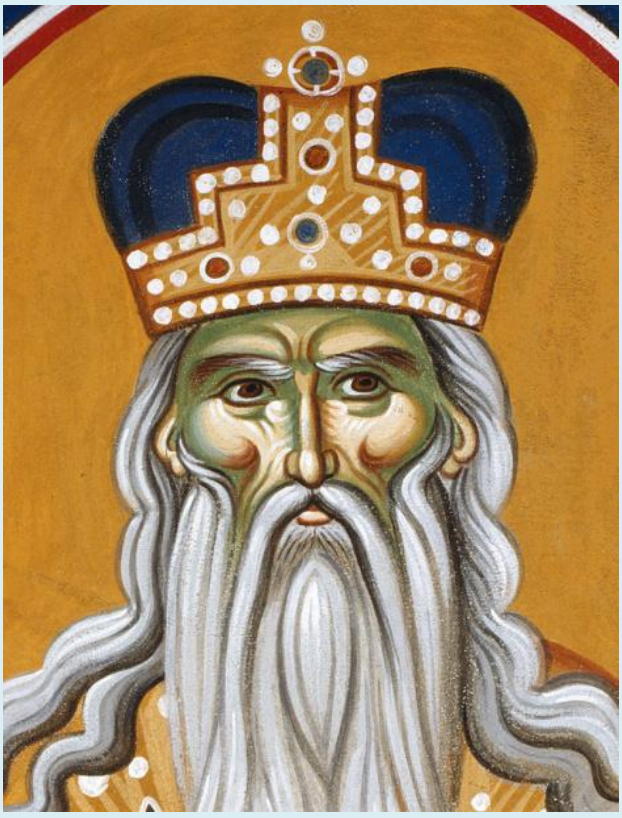

Astăzi pomenirea ta, de Dumnezeu purtătorule, ne-a răsărit nouă ca soarele, cu prea îndestulată strălucire a darurilor, luminând sufletele celor ce te cinstesc pe tine și gonind negura răutăților. Pentru aceasta, toți te mărim pe tine. *(Din Canonul Sfântului ce se citește la Utrenie)*

Noi, cei ce săvârșim prăznuirea ta, Samuel, împreună vorbitorule cu drepții, să dobândim cu rugăciunile tale împărăția cea de sus, cântând: Binecuvântați, toate lucrurile Domnului, pe Domnul. *(Din Canonul Sfântului ce se citește la Utrenie)*

Sursa: https://sfintisiicoane.wordpress.com/2013/08/20/sfantul-prooroc-samuel-20-august/

Pr. Adrian Agachi - Când copiii nu urmează exemplul părinţilor

Exemplul bun al părinților constituie o moștenire familială importantă, poate cea mai importantă dintre toate. „Viața cea bună are zilele numărate; iar numele cel bun în veci rămâne” (Eccleziasticul 41, 16). Însă copiii pot urma calea cea bună a părinților numai dacă vor fi pregătiți să își păstreze principiile moștenite până la capăt. În cazul părinților buni, al căror exemplu este dezavuat de urmașii lor, vina aparține în totalitate copiilor acestora, așa cum a fost și situația proorocului Samuel și a celor doi fii ai săi.

Prorocul Samuel este o personalitate marcantă a lumii vechi-testamentare. Crescut în templul iudaic din Șilo de preotul Eli (cf. 1 Regi 1-2), Samuel devine, după moartea tragică a acestuia și a celor doi fii ai săi, conducător al poporului Israel, după cum mărturisește Scriptura: „Astfel a fost Samuel judecător în Israel în toate zilele vieții sale” (1 Regi 7, 15). În prima parte a vieții sale, prorocul Samuel a acționat asemenea proorocului Moise: a fost și conducător legislativ și militar al poporului său, dar și principala călăuză religioasă a acestuia, mărturisind cuvântul lui Dumnezeu și învățând calea adevărului.

Odată cu Samuel se încheie, practic, o etapă îndelungată a istoriei poporului Israel: cea a judecătorilor, care a durat de la moartea lui Iosua, fiul lui Navi, și până la înscăunarea lui Saul, primul rege. Acestei perioade îi este dedicată și cartea Judecători din Vechiul Testament. În momentul în care Samuel a îmbătrânit, el a

dorit să transfere funcția sa legislativă și militară asupra celor doi fii ai săi, dar aici s-a produs o ruptură fundamentală în istoria israeliților.

„Iar dacă a îmbătrânit Samuel, a pus pe fiii săi judecători peste Israel. Numele fiului său celui mai mare era Ioil, iar numele fiului său al doilea era Abia. Aceștia erau judecători în Beer-Șeba. Dar fiii lui nu umblau pe căile sale, ci se abăteau la lăcomie, luau daruri și judecau strâmb. Atunci s-au adunat toți bătrânii lui Israel, au venit la Samuel, în Rama, și au zis către el: «Tu ai îmbătrânit, iar fiii tăi nu-ți urmează căile. De aceea pune peste noi un rege, ca să ne judece acela, ca și la celelalte popoare!»” (1 Regi 8, 1-5).

Pentru un tată despre care poporul întreg spunea: „Nu ne-ai nedreptățit, nici nu ne-ai asuprit, nici nu ai luat nimic de la nimeni” (1 Regi 12, 4), căile alese de propriii săi fii trebuie să fi părut monstruoase. În plus, odată cu aceștia, funcția de „judecător” al poporului Israel devine istorie, fiind înlocuită de cea regală. Lăcomia, mita și nedreptatea au condus la o veritabilă revoluție a funcțiilor într-un întreg neam - fapt care s-a repetat de mai multe ori în cursul istoriei, dar, adesea, fără nici un rezultat.

Fiii lui Samuel uitaseră de elementul esențial al funcției lor: „Să fiu cel care aplică legea, dar, înainte de toate, acela care o împlinește”, așa cum observa una dintre cele mai vechi rugăciuni adresate judecătorilor și cuprinsă în Pandectele bizantine.

Exemplele bune și urmările diferite

Și totuși, cum se poate ajunge în situația ca părinții buni să aibă parte de copii care nu le urmează absolut deloc căile? Una dintre explicații constă în faptul că fiecare persoană este înzestrată cu libertate. Acest dar înfricoșător al libertății îl poate conduce pe om la culmile înalte ale spiritualității sau, din contră, la abisurile de nepătruns ale patimilor sufletești.

Uneori, copiii bravează, vor să fie ei înșiși deschizători de căi, să descopere prin propriile lor puteri adevăratul sens al vieții, să se dezvolte singuri, fără a-și da seama că aceste dorințe se nasc adesea din mândria lor tinerească.

Alteori, consideră viața liniștită a părinților ca fiind mult prea ternă, lipsită de suișuri și coborâșuri, o existență în care adrenalina nu-și găsește locul și își doresc cu ardoare să aibă o viață palpitantă, diferită, în care riscurile se îngemănează cu patimile și în care diferența față de părinți este considerată drept o virtute în sine, demnă de a fi dorită. În aceste condiții, tinerii sunt supuși unor disoluții interioare,

în care principiile benefice ale părinților sunt înlocuite cu o lipsă totală de reguli, în care haosul și posibilitatea de a alege neîngrădit de vreo autoritate exterioară sunt elementele de bază.

La fel au procedat și fiii proorocului Samuel: au considerat că bunul renume al tatălui lor este suficient pentru a le acoperi toate nedreptățile, însă poporul Israel a realizat discrepanța dintre faptele lor rele și comportamentul ireproșabil al tatălui lor. Poate de aceea s-au și răzvrătit triburile israelite împotriva autorității lor atât de curând pentru că era prea mare diferența între sfințenia tatălui și păcătoșenia fiilor. Aproape nimănui nu-i venea să creadă cât de puțin seamănă Ioil și Abia cu tatăl lor, Samuel, care fusese asemenea unui tată pentru poporul israelitean.

Mai binele este dușmanul binelui

Butada care alcătuiește subtitlul de mai sus este atribuită lui Voltaire, însă putea fi rostită oricând de un monah duhovnicesc sau de un părinte înțelept. Uneori, părinții care au o viață ireproșabilă își doresc atât de mult ca și copiii lor să le semene, încât își dedică întreaga existență „corijării" permanente a acestora. Din dorința de a crește oameni cu o viață desăvârșită, părinții ajung să creeze fie oameni mediocri, veșnic dependenți de ei, fie se trezesc prizonieri într-o relație de rebeliune și ostilitate întreținută pentru lungi perioade de propriii lor copii.

Este cu adevărat înfricoșătoare afirmația cuviosului Sofronie Saharov: „În Rusia existau mulți atei, însă cei mai mari atei erau copiii de preoți" (apud Părintele Arsenie Papacioc, Despre armonia căsniciei, ediție îngrijită de ierom. Benedict Stancu, Constan-ța, Ed. Elena, 2013, p. 74).

Sigur, această situație se poate explica prin faptul că părinții acestor copii nu se preocupaseră suficient de educația lor religioasă, dar, în unele situații, se ocupaseră atât de mult, încât forțaseră limitele propriilor copii.

De altfel, Sfântul Porfirie Kavsokalyvitul observa: „Evlavia părinților nu ajunge. Trebuie să nu-și silească copiii spre a-i face buni cu forța. Există primejdia ca atunci când ne stăpânește egoismul în viața noastră bisericească să ne îndepărtăm copiii de Hristos. Copiii nu au nevoie de constrângeri. [...] Motivul pentru care unii copii din părinți evlavioși, după ce cresc, ajung să se răzvrătească, părăsind și Biserica și totul, ducându-se altundeva ca să-și găsească împlinirea, este această constrângere exercitată asupra lor de părinții «buni». Părinții așa-ziși «evlavioși», care au avut grijă să facă din copii niște «buni creștini», prin intermediul iubirii lor omenești, i-au constrâns, și s-a întâmplat pe dos" (Sf. Porfirie Kavsokalyvitul,

Sfaturi despre creșterea și educarea copiilor, trad. de pr. Gabriel Mândrilă, București, Ed. Sophia/Metafraze, 2016, p. 46).

Așadar, fără mânie și părtinire, dar cu dragoste și răbdare pot fi crescuți copii buni de părinți buni. În caz contrar, oricât de buni ar fi părinții, copiii se vor îndepărta de căile lor.

Nicolae Pintilie - Ana, o mamă cu credință. Samuel - un prunc dăruit de Dumnezeu

Cu lacrimi în ochi, disprețuită și judecată pentru neputința sa, Ana s-a întors acasă, continuând să slujească în taină lui Dumnezeu: „Şi a căutat Domnul la smerenia Anei, auzindu-i rugăciunea, şi i-a dezlegat nerodirea ei. Astfel, Ana a zămislit în pântece şi după împlinirea vremii, a născut un fiu, pe care l-a numit Samuel, care se tălmăceşte cerut de la Dumnezeu”.

Orice copil care apare pe lume este un dar al lui Dumnezeu și ca atare, o minune. Copiii sunt minunile din viața noastră. Orice părinte va spune că bucuria venirii pe lume a unui prunc este bucuria supremă, realizarea maximă și cel mai mare dar de la Dumnezeu. Din păcate, la capătul celălalt al sforii se află părinții care încă nu s-au învrednicit a avea copii.

Din paginile Sfintei Scripturi, observăm că sterilitatea avea implicații sociale, economice, dar mai ales religioase. Conform prescripțiilor vechi testamentare, familiile fără copii erau considerate ca primind o pedeapsă dumnezeiască sau un blestem. Despre Sara, soția lui Avraam, este menționat faptul că „din pricina Sarrei, femeia lui Avraam, Domnul a făcut neroditor tot pântecele din casa lui Abimelec” (Facere 20, 18).

Tot Sfânta Scriptură ne arată că Dumnezeu s-a îndurat de unele familii, dăruind copii, atunci când nimeni nu se mai aștepta. Primul astfel de exemplu îl găsim în Cartea I a Regilor, eveniment preluat și cinstit în Sinaxarul Bisericii Ortodoxe în ziua de 20 august. Un exemplu de credință al unei mame – Ana, care nu s-a depărtat din fața lui Dumnezeu, până ce nu a fost dăruită cu un prunc – profetul Samuel.

Elcana, un bărbat din cetatea Ramada, avea două femei: Ana şi Fenana. Din rânduiala lui Dumnezeu, Fenana i-a dăruit de-a lungul vieții mai mulți fii. În schimb, Ana nu putea să-i dăruiască soțului nici un prunc. Disprețuită de societate, de cei din familie, Ana a alegat la ultima sa speranță – mila lui Dumnezeu. „S-a scârbit Ana pentru ocărârea şi nerodirea ei, şi plângea, nu mânca şi slăbise de mâhnirea cea mare, că Dumnezeu i-a închis pântecele şi nu i-a dat fii, încât a ajuns de batjocură. Iar Elcana, bărbatul ei, i-a zis: Ano, ce-ţi este ţie de plângi? Pentru ce nu mănânci? De ce îţi tulburi inima cu mâhnire? Oare nu-ţi sunt eu mai bun decât zece fii? (…)

Arhiereul Eli şedea pe scaun, lângă pragul uşii bisericii Domnului. Şi stând Ana înaintea bisericii, s-a închinat Domnului şi a plâns din amărăciunea inimii sale, începând a se ruga în taină: Adonai, Doamne Savaot, dacă vei privi spre smerenia roabei Tale şi de-Ţi vei aduce aminte de mine şi de vei da roabei Tale rod, parte bărbătească, atunci Ţi-l voi da Ţie ca dar, ca să-Ţi slujească în toate zilele vieţii lui. Vin sau altă băutură beţivă nu va bea şi brici nu se va sui pe capul lui, ca şi asupra nazoreilor. Astfel, rugându-se ea înaintea Domnului, preotul Eli căuta la gura ei, că se ruga în inima ei şi numai buzele şi le mişca, iar glasul ei nu se auzea. Deci Eli a socotit că este beată şi a zis către dânsa: Femeie, până când stai aici beată? Du-te de la casa Domnului şi te trezeşte! Ana i-a răspuns: Nu, domnul meu, nu sunt beată, ci sunt o femeie plină de mult necaz. N-am băut nici vin, nici altă băutură beţivă, ci am vărsat înaintea Domnului sufletul meu. Nu da pe roaba ta fiicelor lui Israel spre batjocură, că de multe mâhniri şi tânguiri m-am topit până acum.”

Cu lacrimi în ochi, disprețuită și judecată pentru neputința sa, Ana s-a întors acasă, continuând să slujească în taină lui Dumnezeu: „Și a căutat Domnul la smerenia Anei, auzindu-i rugăciunea, şi i-a dezlegat nerodirea ei. Astfel, Ana a zămislit în pântece şi după împlinirea vremii, a născut un fiu, pe care l-a numit Samuel, care se tălmăceşte cerut de la Dumnezeu”.

Așa s-a născut profetul Samuel, cel care l-a uns pe Saul rege peste poporul evreu, apoi pe regele David.

Sfânta Ana a rămas drept un model de credință nestrămutată a unei mame care și-a pus toată speranța în Dumnezeu.

Sfântul Ioan Gură de Aur - Cinci cuvântări despre Ana şi Samuel

Cuvântul I din “Omilii şi cuvântări despre educaţia copiilor”

Trebuie şi în perioada de la Paşti până la Rusalii, şi întotdeauna, să ne amintim de post; şi că nu doar vremea postului, ci şi aducerea aminte de el este de folos; despre purtarea de grijă a lui Dumnezeu şi că iubirea firească a părinţilor pentru copii nu este, pe lângă celelalte, doar o mică parte a ei [a purtării de grijă a lui Dumnezeu]; şi nu doar taţilor, ci şi mamelor li s-a rânduit să-şi educe copiii; la sfârşitul cuvântului [se vorbeşte] despre Ana.

1. Când vine un străin la noi şi îl primim câteva zile cu omenie, după ce ne împărtăşim cu el de hrană şi cuvânt, îl slobozim [la ale sale]. Şi în ziua de după plecarea lui, atunci când punem masa, îndată ne amintim şi de el şi de convorbirile cu el; şi [atunci] cu multă dorire tânjim după el. Aceasta să facem şi cu postul. Căci postul a găzduit la noi patruzeci de zile şi l-am primit apoi l-am slobozit. Dar fiindcă urmează să punem acum ζωνορφολιφ cuget iubitor masă duhovnicească, să ne amintim de el şi de toate bunătăţile care ne-au izvorât din el.

Că nu numai vremea postului, ci şi amintirea lui poate să ne aducă foarte mari foloase. Şi după cum cei dragi ai noştri, nu numai dacă sunt de faţă, ci şi dacă ne vin în minte, ne umplu de multă bucurie, aşa şi zilele postului, şi slujbele, şi petrecerea simplă , şi toate celelalte bunătăţi care ne-au rodit din el, ne veselesc din

pomenirea lui. Dacă adunându-le în cuget pe toate acestea, ne aducem aminte de ele, mari roade vom dobândi şi în vremea de acum. Acestea vi le spun nu ca să vă silesc să postiţi, ci ca să vă înduplec să nu vă desfătaţi, nici să aveţi o dispoziţie lăuntrică ca a celor mai mulţi dintre oameni, dacă mai trebuie numiţi oameni cei care au o asemenea micime de suflet, încât, ca nişte scăpaţi din lanţuri şi de temniţă grea, zic unii către alţii: „Greu am mai străbătut marea postului". Alţii însă, mai slabi de cuget decât aceştia, se tem până şi pentru următorul Post al Paştilor.

Şi acesta vine din faptul că, în toată cealaltă vreme, se dau pe ei înşişi cu toată puterea la desfătări şi neînfrânare şi beţie. Dacă ne-am îngrijit să petrecem celelalte zile [care nu sunt din vremea postului] în chip cuviincios şi cu blândeţe, dacă am dorit postul care a trecut, atunci şi când va veni următorul, îl vom primi cu mare bucurie. ***Căci ce bunătate nu ne vine din post? Toate sunt pline de linişte şi pace curată.*** Oare nu şi casele sunt eliberate de tulburare şi alergătură şi de toată agitaţia? Dar mai înainte de case mintea celor ce postesc se bucură de această liniştire. Şi tot oraşul urmează [apoi] bunei rânduieli a minţii şi a caselor. Că nici seara nu se mai aud cântăreţi, nici ziua agitatori şi beţivi, nici cei ce strigă ori bătăioşi, ci peste tot se poate vedea multă liniştire. Dar acum nu este aşa, ci de cum se crapă de ziuă, ţipete şi tulburări şi alergături ale bucătarilor şi osteneală; fum cu duiumul şi în casă şi în cugete; în noi patimi care ne ard dinăuntru; flacăra din poftele nelalocul lor ne este aprinsă de desfătare.

De aceea, să căutăm spre postul care a trecut, căci el a micşorat toate aceste [tulburări de acum]. Şi chiar dacă am sfârşit-o cu osteneala lui, însă să nu dezlegăm şi dorirea lui, nici să nu stingem pomenirea lui.Ci, după ce mănânci şi te odihneşti, când vii în piaţă şi vezi că ziua se pleacă spre seară, intră în această biserică şi vino la acest altar şi adu-ţi aminte de vremea postului, când plină era biserica de mulţimea noastră, încordată era râvna ascultării [cuvântului lui Dumnezeu], mare era desfătarea şi trează mintea tuturor. Şi, adunând [în cuget] toate acestea, adu-ţi aminte de acele dorite zile. Iar când urmează să întinzi masa, atinge-te de mâncăruri având această pomenire [a postului] şi niciodată nu vei putea aluneca spre beţie. Că. după cum pe cei ce au soţie cuviincioasă şi cumpătată şi liberă, fiind aprinşi foarte de dragul ei, chiar dacă nu este ea de faţă, atunci când îi aţâţă vreo desfrânată sau stricată, dorul pentru soţie le ţine mai dinainte cu tărie mintea şi nu le îngăduie să intre vreo altă iubire, aşa se întâmplă şi cu postul şi cu beţia. Dacă ne amintim de cumpătarea şi libertatea postului vom putea alunga cu multă uşurinţă pe atotdesfrânata aceasta şi maică a toată necuviinţa, adică beţia.

Căci dorirea postului este mai vajnică decât orice mână spre a ne descotorosi de neruşinarea acesteia. Pentru toate acestea, vă rog, să avem pururea în minte zilele

acelea! Şi, pentru ca şi eu să fac ceva pentru acea aducere aminte [a postului], m-am pregătit să vorbesc de acelaşi lucru cu care atunci v-am mişcat; şi acest lucru şi acum voi încerca să-l aduc înaintea voastră, încât şi prin asemănarea învăţăturii să ni se aducă în minte acea vreme [a postului]. Că voi, de bună seamă, aţi uitat, din pricina multelor subiecte referitoare şi la alte lucruri, despre care am vorbit între timp.

Căci, între timp, a venit şi părintele [nostru], dintr-o călătorie îndepărtată, şi a fost de trebuinţă să spună toate cele ce s-au petrecut şi după acestea să le vorbească elinilor ca să devină mai buni din acest prilej, dar şi nouă celor ce am scăpat de înşelăciunea elinească, să ne înrădăcineze adânc şi să ne înveţe în ce fel am scăpat de întuneric şi cum am alergat la lumina adevărului. După aceea, iarăşi, ne-am bucurat, multe zile, de pomenirile mucenicilor şi am petrecut fără de timp la mormintele lor, flămânzi de laudele cuvenite mucenicilor.

Şi, după ce s-au terminat aceste laude, au venit îndemnurile despre jurăminte. Căci atunci când am văzut că toată împrejurimea oraşului a venit la noi, le-am dat lor aceste merinde de drum şi aşa i-am trimis pe toţi acasă.
2. Aşadar, vouă, din pricina tuturor acestora, nu v-ar fi uşor să vă amintiţi întrebările şi răspunsurile pe care le-am avut atunci cu elinii. Dar mie, care necontenit zăbovesc în acestea şi mă ţin de această cugetare, îmi este foarte uşor să vă spun câte puţin din cele zise atunci şi pot să vă amintesc în întregime subiectul de atunci.

Care era, dar, subiectul? [Atunci] cercetam cum Dumnezeu a purtat de grijă dintru început neamului omenesc şi cum l-a învăţat cele de folos, nefiind nici scriere şi nici Scripturile nefiind date. Şi am arătat că i-a condus către cunoaşterea Lui prin contemplarea zidirii. Şi atunci v-am apucat nu de mână, ci de minte, şi v-am preumblat prin toată zidirea, arătându-vă cerul şi pământul şi marea şi ostroavele şi izvoarele şi râurile şi marea cea largă şi livezile şi grădinile şi pomii cei plini de roade şi care ne dau hrană, privind la munţii cei acoperiţi de păduri.

Atunci am vorbit multe şi despre seminţe şi plante, despre flori, despre răsadurile cele cu rod şi fără rod, despre cele necuvântătoare, despre cele sălbatice şi domestice, despre cele din apă şi de pe uscat, despre cele ce trăiesc în amândouă acestea, despre cele ce străbat văzduhul, despre târâtoare, despre toate stihiile şi, la fiecare din acestea, toţi, într-un glas, am strigat minunându-ne, căci mintea nu era de-ajuns de întinsă pentru această bogăţie nemărginită şi nu putea să priceapă totul: ***„Cât s-au mărit lucrurile Tale, Doamne; toate întru înţelepciune le-ai făcut”***(Ps. 103, 25). Nu numai pentru mulţimea lor ne minunăm de înţelepciunea lui

Dumnezeu, ci pentru amândouă acestea, întâi că a făcut zidirea şi bună şi mare şi minunată, iar apoi, şi că, prin multe dovediri, a arătat celor ce o privesc slăbiciunea ei.

Una [minunăţia ei] este pentru ca să fie admirată pentru înţelepciunea [Celui ce a făcut-o] şi să-i atragă pe cei ce o privesc către închinarea Lui, iar alta [slăbiciunea ei] pentru ca nu cumva cei ce o contemplă să-L lase deoparte pe Făcător, pentru frumuseţea şi măreţia ei şi în locul Aceluia să se închine celor văzute.

Căci slăbiciunea [zidirii] poate să vindece o astfel de înşelare.Şi cum de este zidirea stricăcioasă şi că se va schimba într-o înfăţişare mai bună şi se va bucura de o slavă mai mare, şi când vor fi acestea şi pentru ce şi de ce a devenit stricăcioasă, despre toate acestea am filosofat cu voi atunci. Şi de aici am arătat puterea lui Dumnezeu, cum că în trupuri stricăcioase a lucrat atâta frumuseţe pe care de la început a dăruit-o Dumnezeu şi astrelor şi cerului şi soarelui.

Şi cu adevărat este uimitor cum, trecând atâţia ani, [această frumuseţe] nimic nu a pătimit din cele ce se întâmplă cu trupurile noastre, nici nu a slăbit mai mult datorită bătrâneţii, nici nu s-a moleşit din pricina vreunei boli sau neputinţe, ci îşi păstrează, după cum am zis, frumuseţea şi prospeţimea cu care a înzestrat-o Dumnezeu dintru început; şi nici lumina soarelui nu s-a cheltuit, nici frumuseţea astrelor nu s-a veştejit, nici strălucirea cerului nu s-a risipit, nici marginile mării nu s-au mişcat, nici puterea pământului de a zămisli atâtea roade nu s-a stins.

Că toate acestea sunt stricăcioase am dovedit şi din raţionamente şi din Scripturi. Iar că îşi păstrează frumuseţea şi strălucirea şi prospeţimea, dă mărturie înfăţişarea de fiecare zi a celor văzute, lucru care ne face să ne minunăm mai cu seamă de Dumnezeu Cel ce le-a făcut aşa dintru început. Iar pe când noi ziceam acestea, unii au stat împotrivă zicând: ***„Oare nu este omul mai prejos decât toate cele văzute, de vreme ce trupul cerului şi al pământului şi al soarelui şi al tuturor astrelor durează de atâta vreme, iar acesta după 70 de ani se desface şi piere?”***

- *Mai întâi se cade să zicem că nu vietatea întreagă se desface, ci partea ei mai importantă şi mai necesară, sufletul, rămâne pururea nemuritor, neavând nimic de a face cu aceste pătimiri; iar stricăciunea ţine de partea mai puţin importantă [trupul].*
- *Al doilea lucru este că prin chiar această [stricăciune] suntem mai de cinste. Că nu pe degeaba, nici fără oarecare pricină, ci pe dreptate şi spre folos, suferim şi bătrâneţea şi boala.*

Pe dreptate, fiindcă am căzut în păcat. [ce ne-a răsărit din uşurătatea [minţii] să fie αιονοπα] Spre folos, ca nebunia tămăduită prin această nevoie şi pătimire. Prin urmare, nu ne-a necinstit Dumnezeu pentru că a îngăduit să ni se întâmple acestea. Că dacă ne-ar fi necinstit nu ar fi lăsat ca sufletul să ne fie nemuritor. Dar nici nu este neputincios pentru că a făcut trupul nostru astfel [stricăcios].

Că dacă era neputincios nu putea să ţină atâta vreme, nici cerul, nici astrele, nici trupul pământului. Dar aceasta a făcut-o pentru cineva mai bun şi mai cu mintea întreagă [pentru om], ca [omul] să se încreadă mai mult în El, lucru care este temelia a toată mântuirea. Pentru aceea nu a făcut ca cerul să se veştejească până acum, nici prin bătrâneţe, nici prin alte asemenea [şi suflet nu poate nici ζιτεπιαορπ] neputinţe. Căci cel lipsit de libertate păcătui, nici a se îndrepta. De unde rezultă că nu are trebuinţă nici de o astfel de îndreptare. Noi însă, cei cinstiţi cu raţiune şi suflet, în chip [ce izvorăşte din acesteηνυτορφωτ] necesar avem trebuinţă de înţelepţirea pătimiri şi de cuget smerit, de vreme ce la început, primul om s-a abătut spre mai înainte de toate celelalte [rele]. Sau altă αιονοπα [lipsa de minte [explicaţie]: ***dacă şi cerul urma să îmbătrânească precum trupurile noastre, mulţi ar fi socotit că Făcătorul are multă slăbiciune, ca unul ce nu ar fi fost în stare să facă a dăinui pentru mulţi ani nici măcar un singur trup.Acum însă li s-a luat acelora şi acest pretext de vreme ce lucrurile Sale au rămas atâta timp.***

Pe lângă cele spuse, nu doar aici există [dacă în viaţa aceasta trăim în chip bun, cu întreagă înţelepciune, cu mai multă] trupurile noastre şi vor fi mai strălucite şi decâtιμητσινα [slavă vor învia al cerului şi decât al soarelui şi decât al tuturor celorlalte şi se vor muta] la moştenirea cea de sus. Aşadar, un fel de cunoaştere al luiιμητσιθεμ Dumnezeu este cel prin mijlocirea întregii zidiri.

Altul, însă nu mai mic, este cel prin conştiinţă despre care am şi vorbit atunci în amănunţime, folosindu-ne de şi mai multe cuvinte. Şi am arătat cum că cunoştinţa celor bune şi a celor rele ni se face învăţător de la sine şi cum conştiinţa ne strigă dinlăuntru toate acestea. ***Căci aceşti doi învăţători ne-au fost daţi dintru început: zidirea şi conştiinţa. Şi nici unul din ele neavând glas, în tăcere învăţau pe oameni.***

- ✓ *Căci zidirea uimea pe privitor prin vedere şi minunăţia ei trimitea pe tot cel ce o privea către Făcător.*
- ✓ *Iar conştiinţa striga dinlăuntru judecând toate faptele. Iar puterea conştiinţei şi hotărârea judecăţii ei noi le înţelegem prin schimbările feţei.*

Că atunci când înăuntru, ea osândeşte vreun păcat [făcut de noi], se tulbură în afară faţa şi se umple de multă întristare. Şi iarăşi faţa păleşte şi se înfricoşează dacă ne-am lăsat robiţi de ceva din cele de ruşine şi nu ascultăm glasul conştiinţei. [Aşadar] prin înfăţişarea din afară vedem lupta cea dinăuntru.

Dar împreună cu aceşti doi învăţători ne-a arătat şi pe al treilea, adăugat din purtarea de grijă a lui Dumnezeu. Iar acesta nu mai este fără de glas precum cei dintâi, ci prin cuvânt şi îndemn şi sfătuire ne educă voinţa νημωνγ νητ νιεζιμθυρ Care este acesta?

Tatăl rânduit fiecăruia dintre noi. Căci pentru aceasta a rânduit Dumnezeu ca noi să fim iubiţi de părinţii după trup, ca să-i avem ca învăţători ai virtuţii. Că tată adevărat nu este cineva prin actul sexual, ci ζητερα ζετυεδιαπ dacă îi educă bine [pe copii]. Nici a purta în pântece nu face pe cineva mamă, ci dacă îşi creşte bine [copiii].

Iar că acesta este adevărul, anume că nu firea, ci virtutea îi face [pe oameni] părinţi, înşişi părinţii după trup mărturisesc împreună cu noi. Căci, adeseori, pe fiii lor, când văd că sunt neastâmpăraţi şi se abat la răutate, îi despart de înrudirea cu ei şi îi vestesc că pe alţii, care adesea nu au avut nimic de-a face cu ei, îi fac fii ai lor. Oare ce este mai ciudat decât aceasta, ca pe cei pe care i-au născut să-i azvârle afară şi să-i primească pe cei pe care nu i-au născut?

Nu în zadar ne-au fost spuse acestea, ci ca să înveţi că voia cea liberă şi că aceasta [voia liberă], ζισυϕ este mai puternică decât firea ζισεριαορπ mai mult decât cealaltă [firea], obişnuieşte să facă şi părinţi şi fii. Şi aceasta este lucrarea purtării de grijă a lui Dumnezeu: nici copiii să nu fie lăsaţi goi de iubirea firească, dar nici totul să fie raportat la aceea [la legătura firească]. Că dacă părinţii nu i-ar fi iubit nicidecum pe copiii lor şi nu ar fi fost mişcaţi de necesitatea legăturii fireşti, ci numai de felul de a fi şi de virtuţi, ai fi văzut pe mulţi daţi afară din casa părintească din pricina nimicniciei lor, şi [atunci] neamul nostru ar fi fost risipit. Iar dacă totul s-ar raporta la tirania firii şi aceasta nu ar fi îngăduit să-i urască nici pe cei răi, ci chiar înjosiţi şi pătimind mii de necazuri din partea copiilor, părinţii ar fi răbdat din pricina silei firii, îngrijind pe fiii ce îi înjoseau şi îi ocărau. neamul omenesc ar fi alunecat în cea de pe urmă răutate.

Căci copiii nu au prin fire dreptul să îndrăznească orice, ştiind că mulţi au fost daţi afară din casă şi lipsiţi de averea părintească, pentru că au devenit răi şi pentru că de multe ori, îndrăznind în dragostea părinţilor, s-au pornit împotriva lor. Iar dacă

Dumnezeu nu le îngăduia părinţilor să se supere şi să-i alunge şi să-i dea afară pe copiii cei răi, unde s-ar mai fi oprit răutatea? Pentru aceea Dumnezeu a legat de dragostea părinţilor şi necesitatea firii şi felul de comportare al copiilor, ca şi părinţii să ierte pe copiii care greşesc cu măsură - firea însăşi îndemnându-i spre aceasta - dar şi ca nu cumva firea să-i mustre şi să aibă puterea a-i sili să se îngrijească şi de fiii răi - să nu îi mai crească pe cei răi şi care bolesc nevindecat, spre a nu le spori răutatea.

Câtă purtare de grijă [din partea lui Dumnezeu] nu se vede în acestea, spune-mi? Că El a poruncit şi ca părinţii să iubească, dar a pus şi o măsură dragostei şi, iarăşi, a rânduit şi o răsplată pentru creşterea bună a copiilor. Iar că este răsplată, şi nu numai pentru bărbaţi, ci şi pentru femei, ascultă ce zice în altă parte pentru acestea [pentru femei] şi despre acestea [despre femei] Scriptura. Iar pentru ele răsplata nu este mai mică decât pentru bărbaţi. Căci zicând Pavel: ***"Femeia fiind înşelată, s-a făcut călcătoare de poruncă"***, a adăugat ***„dar se va mântui prin naştere de fii"*** (I Tim. 2, 15).

Ceea ce a zis înseamnă oare să te mâhneşti că cea dintâi femeie te-a aruncat în dureri de naştere şi osteneli şi în purtarea îndelungată a sarcinii în pântece? Nu! Nu te necăji [pentru asta]! Că nu ai atâta vătămare din dureri şi din osteneli cât câştigi, dacă vrei, luând din creşterea copiilor prilej de nevoinţe. Căci dacă copiii cei născuţi de tine se bucură de o îngrijire cuvenită şi sunt duşi către virtute prin purtarea ta de grijă faţă de ei, aceasta ţi se face pricină şi prilej de multă mântuire şi, pe lângă nevoinţele tale, vei lua şi mare răsplată pentru îngrijirea lor.

4. Şi ca să vezi că nu simplul fapt de a da naştere face [pe o femeie] mamă, nici nu ia vreo plată pentru acest lucru, Pavel, în altă parte, vorbind despre văduvă, îi arată semnul [văduviei adevărate]: ***„Dacă a crescut copii"*** (I Tim. 5,10). Nu a zis: „Dacă a născut copii", ci: „Dacă a crescut copii". Una [naşterea copiilor) ţine de fire, cealaltă [creşterea lor] de voia cea liberă ζισεριαορπ

Şi de aceea zicând aici „se va mântui prin naştere de prunci", nu s-a oprit la aceasta, ci voind să arate că nu naşterea de prunci, ci a-i educa bine ne aduce răsplată, a adăugat: ***„Dacă rămân în credinţă şi în dragoste şi în sfinţenie împreună cu întreaga înţelepciune"*** (I Tim. 2,15). Ceea ce a zis aceasta înseamnă: atunci va lua mare plată dacă copiii ei rămân în credinţă şi în dragoste şi în sfinţenie.

Prin urmare, ***dacă îi conduci pe ei către acestea, dacă îi îndemni, dacă îi înveţi, dacă îi sfătuieşti, vei avea pentru această purtare de grijă multă răsplătire din partea lui Dumnezeu.***

Să nu socoată femeile că este lucru străin de ele a se îngriji şi de fetiţe şi de băieţi. Că [Pavel] nu a deosebit aici între fete şi băieţi. Ci într-un loc a zis: "dacă a crescut copii", iar aici: „dacă [copiii] rămân în credinţă şi dragoste şi sfinţenie".

Grija de copii ţine de amândoi [părinţii], şi mai cu seamă de femei, de vreme ce ele stau mai mult acasă. Căci pe bărbaţi adesea îi trag călătoriile şi grijile din piaţă şi treburile cetăţii, dar femeia neavând nici o astfel de grijă, mai uşor poate să se îngrijească de copii, bucurându-se de mai mult răgaz. Aşa făceau femeile din vechime! Că datoria aceasta nu este cu necesitate numai a bărbaţilor, ci şi a femeilor. Iar datorie numesc a purta de grijă de propriii copii şi a-i duce la filosofie. Şi [ca să vedeţi] că acesta este adevărul, vă voi spune o istorisire de demult.

Era la iudei o femeie cu numele Ana. Şi această Ana a bolit multă vreme de nenaşterea de prunci. Şi, ceea ce era mai cumplit, era faptul că cealaltă femeie a bărbatului ei era mamă a mulţi copii. Şi voi ştiţi că prin fire acest lucru [nenaşterea de prunci] este de nesuferit pentru femei. Dar când se mai adaugă şi o concurentă care are copii, acest fapt devine cu mult mai cumplit. Că văzând bucuria şi belşugul celeilalte femei, îşi socotea mai amarnică propria nefericire, după cum şi cei ce trăiesc în cea de pe urmă sărăcie atunci se îndurerează mai tare, când iau aminte la cei bogaţi. Şi nu numai acesta era răul, că aceasta nu avea copii, iar cealaltă avea, ci şi că cealaltă îi era concurentă, şi nu numai că îi era concurentă, ci şi că aceea o ocăra că [Ana] nu este bună de nimic.

Iar Dumnezeu, văzând toate acestea, răbda. ***„Şi nu-i dădea ei Domnul"***, zice, ***„prunc după necazul ei şi după întristarea sufletului ei"***(I Rg. 1,6) (28) . ***Ce înseamnă „după necazul ei"? Nu se poate spune că [Dumnezeu], privind liniştit la ea cum îşi poartă nefericirea, nu îi dădea copil, ci. că deşi o vedea plângând şi îndurerându-se şi necăjindu-se, nu i-a dezlegat întristarea tocmai pentru că avea pregătit pentru ea altceva cu mult mai mare.*** Acestea să nu le ascultăm cu neglijenţă , ci şi de aici să învăţăm cea mai ζωγεραπle mare filozofie, ca să nu cădem în vreun rău.

Chiar de suntem în dureri, chiar de ne necăjim, chiar de ni se pare că vreun rău este de nesuferit, să nu ne pierdem râvna, să nu ne neliniştim, ci să rămânem

mereu în purtarea de grijă a lui Dumnezeu. Că Acela ştie limpede când trebuie să dezlege ceea ce ne întristează.

Asta s-a petrecut şi în acest caz. Nu pentru că o ura, nici pentru că Şi-a întors faţa de la ea i-a închis Dumnezeu pântecele, ci ca să ne deschidă nouă uşile filosofiei ce se afla în femeie şi să înţelegem bogăţia credinţei ei şi să cunoaştem că mai strălucită a făcut-o din această [încercare].

Ascultă şi cele ce urmează! ***„Şi aşa a făcut”***, zice, ***„an de an, din destul, când ea se suia la casa Domnului. Şi era întristată şi plângea şi nu mânca”***(I Rg. 1,7)(32). Şi s-a prelungit durerea, mare a fost întristarea, nu două sau trei zile, nici douăzeci sau o sută, nici o mie sau două mii, ci „din destul”. Mulţi ani a fost întristată şi îndurerată femeia. Că aceasta înseamnă „din destul”. Şi mai mult, lungimea timpului şi ocările şi batjocoririle din partea celeilalte femei nu i-au veştejit nici nu i-au oprit filosofia, ci ea necontenit se ruga şi implora [pe Domnul]. Şi lucrul care este mai mare decât toate şi care mai cu seamă arată dorirea ei faţă de Dumnezeu este că nu poftea să dobândească [pentru sine] pur şi simplu un copil, ci să ofere rodul ei lui Dumnezeu şi pârga pântecelui ei [să o dea Domnului] şi pentru această bună făgăduinţă să ia plată. De unde se vede aceasta? Din cuvintele următoare.

Ştiţi cu toţii că lipsa de prunci este nesuferită de femei mai cu seamă din pricina bărbaţilor. Că mulţi dintre bărbaţi sunt atât de lipsiţi de minte încât îşi învinovăţesc femeile că nu dau naştere la prunci, neştiind ei că a naşte îşi are ηχραare începătura de sus, din pronia lui Dumnezeu, şi că nici firea femeii, nici vieţuirea împreună, nici altceva nu o face destoinică de la sine pentru aceasta. Ba mai mult, deşi ei ştiu că le învinovăţesc pe nedrept, totuşi le ocărăsc şi se întorc de la ele şi nu stau cu ele cu bucurie.

5. Să vedem, dar, şi în cazul acestei femei dacă s-a întâmplat aceasta. Dacă ai fi văzut-o dispreţuită, necinstită, înjosită, fără îndrăzneală în faţa bărbatului, nici având parte de multă bunăvoinţă şi dragoste din partea lui, ai fi putut trage concluzia că din aceste pricini dorea copil, tocmai ca să aibă îndrăzneală şi multă libertate şi mai dorită să se facă bărbatului. Dar dacă, dimpotrivă, afli toate acestea, şi o vezi pe ea mai iubită decât cea care avea copii şi bucurându-se de mai multă dragoste şi bunăvoinţă, este limpede că nu pentru vreo pricină omenească, nici ca să-şi atragă mai mult bărbatul, voia copil, ci pentru motivul spus mai înainte.

De unde este vădit acest lucru? Ascultă că însuşi cel ce a scris zice aceasta. Că nu a scris în zadar acest fapt, ci ca să afli virtutea femeii”. Aşadar ce zice acesta?

„Iubea Elcana pe Ana mai mult decât pe Fenana. Apoi, după acestea, văzând-o pe Ana că nu mănâncă, ci plânge, i-a zis: „Ce ai de plângi? Şi pentru ce nu mănânci? Pentru ce ţi se zbate inima? Nu sunt eu mai bun pentru tine decât zece copii?” (l Rg. 1,8). Vezi cum se necăjea pentru ea şi se îndurera mai mult decât pentru cealaltă, nu fiindcă nu avea copii, ci fiindcă o vedea întristată şi ţinută în supărare? Ba mai mult, pentru că nu o îndupleca să lase întristarea.

Căci ea nu pentru el căuta să aibă copil, ci ca să arate lui Dumnezeu un rod al său. „Şi s-a sculat”, zice, ***“după ce ei au mâncat şi au băut în Silo şi a stat înaintea Domnului”***(I Rg. 1,9). Nu s-a spus nici aceasta pe degeaba, că [a stat înaintea Domnului] “după ce au mâncat şi au băut”, ci ca să înveţi că vremea αιεδα pe care alţii o fac [prilej] de dezlegare şi îngăduinţe ζοριακ , ea a făcut-o vreme de rugăciune şi lacrimi din pricină că era foarte-foarte trează şi veghetoare. ***„Şi a stat înaintea Domnului. Iar Eli, preotul şedea pe scaun la uşa cortului Domnului”*** (I Rg. 1,9-10). Nici aceasta nu a fost spusă doar aşa, ci pentru a arăta căldura [credinţei] femeii.

Căci după cum o văduvă singură, care nu are nici un ocrotitor, ocărâtă, mult nedreptăţită, atunci când urmează să intre împăratul şi îl întâmpină suliţaşi şi scutieri şi cavaleri şi toţi ceilalţi slujitori, ea nu se sinchiseşte, nici nu are trebuinţă de vreun mijlocitor, ci trecând cu vederea toate acestea, cu multă îndrâznire se înfăţişează împăratului şi îşi varsă cu lacrimi necazul, mânată de nevoia ei, aşa şi această femeie, nu s-a roşit, nici s-a ruşinat de preotul care şedea [acolo], ci de la sine a cerut şi s-a apropiat cu multă îndrăznire către împărat.

Şi întraripată de dor, s-a suit la cer cu mintea şi ca şi cum L-ar fi văzut pe însuşi Dumnezeu, aşa vorbea cu El din toată inima. Şi ce zice? La început nu spune nimic mai mult, ci îşi alcătuieşte introducerea din suspinuri şi îşi slobozeşte izvoarele calde ale lacrimilor. Şi după cum coborând ploaia, până şi cel mai tare pământ, dacă este udat şi înmuiat, se trezeşte cu uşurinţă spre odrăslirea roadelor, aşa s-a petrecut şi cu această femeie. Că pântecul ei, muiat fiind ca de o ploaie de lacrimile sale şi încălzit prin durerea [inimii], a început să se trezească spre buna naştere de prunci.

Să ascultăm chiar cuvintele şi această frumoasă implorare. ***„Plângând a plâns”***, zice, ***“şi s-a rugat cu rugăciune Domnului zicând: Adonai Doamne Eli Savaot”***(I Rg l, 10-11). înfricoşate cuvinte şi pline de cutremur. Şi bine a făcut scriitorul că nu le-a tradus în limba noastră. Că nu a putut să le tălmăcească în greceşte păstrându-le în acelaşi timp puterea cuητερα. ***Nu un singur cuvânt I S-a adresat femeia, ci din multe [numiri] cuvenite Lui, şi-a arătat dorirea faţă de El şi***

dragostea ζισεθαιδ caldă a inimii. Şi precum cei care scriu jalbe împăratului nu pun la începutul [rugăminţii] doar un singur nume, ci îl numesc biruitor şi august şi de sine stăpânitor şi multe altele mai măreţe decât acestea, şi abia atunci îşi formulează cererea, aşa şi aceasta înălţând o cerere la Dumnezeu, a pus multe numiri la începutul rugăminţii, arătându-şi dragostea, după cum am zis, şi cinstirea faţă de Cel rugat.

Iar durerea i-a insuflat cererea. Pentru aceea a şi fost auzită degrabă, fiindcă a scris-o cu multă pricepere. ***Aşa sunt rugăciunile cele făcute din durerea sufletului. Iar în loc de hârtie a avut mintea, în loc de toc limba, iar lacrimile în loc de cerneală. Pentru aceea a şi rămas până azi rugăciunea ei.***

De neşters sunt astfel de slove care s-au scris cu acea cerneală. La fel este şi începutul rugăciunii. Dar cele care urmează începutului? [Acestea sunt:] „Dacă privind vei privi", zice, "la smerenia roabei Tale". Neavând nimic [al său] şi-a început rugăciunea cu o făgăduinţă. A şi făcut deja cu Dumnezeu un schimb, neavând totuşi nimic în mâna [sa]. Se aprindea şi se îndurera mai mult faţă de Acesta decât faţă de acela [bărbatul ei] şi de aceea [Acestuia] s-a rugat să primească un copil. „Dacă privind vei privi la smerenia roabei Tale". Două îndreptăţiri am, zice Ana: robia şi necazul. ***„Dă-mi mie roabei Tale sămânţă bărbătească şi îl voi da dat înaintea Ta"*** (l Rg. 1.11). Ce înseamnă „dat înaintea Ta"? Dăruit cu totul şi întreg ca rob al Tău. Eu îmi retrag orice stăpânire [asupra lui]. Atât numai vreau să fiu mamă, cât să ia început copilul din mine şi mai departe mă retrag şi stau deoparte.

Ia aminte la evlavia αιεβαλυε femeii! Nu a zis: „Dacă îmi dai trei copii,. doi îţi dau Ţie; dacă doi, îţi dau unul, ci dacă îmi dai numai unul singur, îţi ofer întreaga roadă".

„Şi vin şi băutură ameţitoare nu va bea" (I Rg. 1,11). Încă nu a primit copilul şi deja îl face prooroc şi vorbeşte despre creşterea pruncului şi face înţelegeri [contracte] cu Dumnezeu. O, îndrăznire de femeie! Atunci nu avea nimic cu care să participe [la contract] - de vreme ce nu primise nicidecum - şi de aceea pune [înainte] preţul celor ce le va avea în viitor. Şi precum mulţi lucrători de pământ, vieţuind în cea mai de pe urmă sărăcie şi neavând bani să-şi cumpere un berbec sau o oaie, le iau cu jumătate din preţ de la stăpânii lor, făgăduind ca să le dea înapoi restul din preţ când vor avea roade, aşa a făcut şi aceasta.

Ba a făcut cu mult mai mult. Căci nu ca să dea [mai pe urmă] jumătate din preţ şi-a luat fiul de la Dumnezeu, ci ca să I-l dea iarăşi înapoi întreg şi să-I aducă ca rod

faptul că l-a crescut. Căci socotea îndestulată răsplătire ca să se ostenească pentru un preot al lui Dumnezeu. „Şi vin şi băutură ameţitoare nu va bea”, zice [Scriptura]. Nu a cugetat în sine: „Dar dacă va fi plăpând şi se va vătăma din pricina băutului de apă? Dar dacă va cădea în neputinţă? Dar dacă va muri, cuprinzându-l o boală cumplită?

[Nu gândea astfel], ci, cugetând că Cel Care i l-a dat, însuşi va putea să Se îngrijească de sănătatea [copilului], de la naştere şi din scutece l-a întărit în sfinţenie, aruncând totul asupra lui Dumnezeu. Şi mai înainte de a-l naşte, pântecele ei s-a sfinţit, având în sine un proroc, purtând un preot, ducând o jertfă [pentru Dumnezeu], dar jertfă însufleţită.

Pentru aceea a lăsat-o Dumnezeu în deznădăjduire, pentru aceea i-a dat [copilul] cu întârziere, ca mai strălucită să o facă prin felul naşterii, ca să arate filosofia ei. Căci şi când a stat la rugăciune nu a pomenit de potrivnica ei, nu a vorbit de batjocoririle ei, nu a adus în discuţie ocările ei, nu a zis: „Răzbună-mă faţă de aceea femeie rea şi pângărită”. Aceste lucruri le fac multe femei. Însă ea nepomenind nimic de acele ocări, doar pentru necazurile ei s-a rugat.

Aceasta fă-o şi tu, omule; şi când vezi pe vrăjmaşul tău întristându-te, nu-i arunca nici o vorbă amară, nici nu te ruga împotriva lui chiar dacă el te duşmăneşte. Ci intră în [cămara ta] şi pleacă genunchii; varsă lacrimi şi roagă-L pe Dumnezeu să dezlege mâhnirea şi să stingă întristarea.

Asta a făcut şi Ana; şi a dobândit cele mai mari roade [tocmai] de la vrăjmaşa ei. Căci potrivnica ei a lucrat împreună la naşterea pruncului. Cum anume, îţi spun eu. Pe când aceea o îndurera [pe Ana] şi o necăjea şi mai mare îi făcea durerea, din acea durere, mai încordată devenea rugăciunea; iar rugăciunea Îl trăgea pe Dumnezeu [către femeie] şi îl făcea să fie binevoitor; şi aşa s-a născut Samuel.

Aşadar, dacă suntem treji, nu numai că duşmanii nu pot să ne vatăme cu nimic, ci chiar ne folosesc foarte mult, căci ne fac mai râvnitori către orice. Şi nu numai că nu ne pornim pe noi înşine la a-i batjocori sau a-i înjosi, ci din întristarea provocată de aceia, ne [mişcăm] spre rugăciune.

Şi născând copilul, i-a pus numele Samuel, ceea ce se tâlcuieşte: “Dumnezeu ascultă”. Şi fiindcă din rugăciunea ei cea ascultată [de Dumnezeu] l-a primit pe el, iar nu de la fire, a înscris spre dăinuire, ca pe un stâlp de aramă, pomenirea acelei fapte prin numele [copilului] Nu a zis: „Să-i dăm numele tatălui sau al bunicului

sau al străbunicului”, ci: „însuşi Cel Ce mi l-a dat. El să fie cinstit şi prin numele copilului”.

Acesteia să-i râvniţi, femeilor! Pe aceasta să o urmăm, bărbaţilor! [Precum ea], atâta grijă să purtăm de copii! Aşa să ne creştem odraslele! Şi pe lângă toate celelalte, să le [sădim] înţelesul întregii înţelepciuni ζηνυσορφωσ ζητ ζογολ. De nimic, nu trebuie aşa să ne sârguim şi să ne îngrijim şi să ne frământăm ca de întreaga lor înţelepciune ηνυσορφωσ şi cuviinţă.

Această stare mai cu seamă se tulbură în acea vârstă a copilăriei Şi ceea ce facem cu sfeşnicele, aceasta să facem şi când ne păzim copiii. Că adeseori când o slujnică aprinde sfeşnicul, îi poruncim să nu-l ducă unde este vreo trestie sau iarbă uscată sau ceva de acest fel, ca nu cumva uitând noi de el, să cadă vreo scânteie şi pornind de la acea uscătură, să se aprindă toată casa.

Această purtare de grijă să o avem şi pentru copii şi să nu le ducem privirile unde sunt slujnice desfrânate, fete destrăbălate ori roabe neînfrânate, ci să poruncim cu tărie ca, şi dacă avem o asemenea slujnică, sau vecină, sau pur şi simplu orice fată care este astfel, să nu vină nici sub privirile, nici să nu aibă convorbiri cu cei tineri, ca nu cumva căzând din acelea vreo scânteie, să aprindă întreg sufletul copilului şi nefericirea să devină nemângâiată.

Şi nu numai de imagini, ci şi de auziri dulci şi desfrânate să-i ferim ca să nu li se vrăjească prin acestea sufletul. Nici la spectacole să nu-i ducem, nici la ospeţe şi beţii, ci mai degrabă tinerii să fie păziţi mai tare decât fecioarele în cămările lor. Că nimic nu împodobeşte aşa de mult vârsta lor precum cununa întregii înţelepciuni ηνυσορφωσ şi a veni la nuntă curat de toată desfrânarea. Iar dacă sufletul nu a cugetat mai înainte la ωατελεμορπdesfrâu, nici nu s-a stricat, ci tânărul a cunoscut doar pe femeia cu care s-a unit prin nuntă, atunci soţiile le vor deveni dorite. Când tinerii vor păşi spre căsătorie cu o asemenea pază. atunci şi pornirile drăgăstoase vor fi mai calde şi dragostea αιλιφ mai adevărată şi prietenia αιονυε lor mai adâncă şi mai strânsă. Iar cele ce se întâmplă acum nu sunt nuntă ci pur şi simplu înavuţire şi negoţ.

Căci atunci când tânărul este stricat dinainte de nuntă, iar după nuntă iarăşi se uită la altă femeie, care mai este folosul nunţii, spune-mi?[Să ştii] că mai mare este pedeapsa, de neiertat păcatul, când având soţie te uiţi fără ruşine la desfrânate şi faci adulter. Că după ce ţi-ai luat soţie, chiar dacă cea care îl strică pe cel căsătorit este desfrânată, tot adulter este acest lucru. Şi se întâmplă acestea - că aleargă şi

după cununie la femeile uşuratice - tocmai pentru că înainte de căsătorie nu s-au îngrijit de întreaga înţelepciune.

De aici ies luptele, batjocoririle, întoarcerea pe dos a caselor, certurile zilnice. De aici se micşorează dorirea ζϖρε de soţie şi se veştejeşte; iar petrecerea şi convorbirile cu desfrânatele îl moleşesc. Pe când dacă ar învăţa să aibă întreagă înţelepciune, şi-ar socoti soţia mai dorită decât toate şi o va privi cu multă dragoste αιονυε şi va păstra mare şi bună armonie αιονομο cu ea.

Iar fiind pace şi armonie, toate bunătăţile vor intra în casa aceea. Aşadar, pentru ca şi în cele de aici să avem bună rânduială şi spor şi să avem parte după aceea şi de Împărăţia Cerurilor, să purtăm de grijă - şi faţă de noi şi faţă de copii - ca mai ales această poruncă să o plinim spre a intra la acea nuntă duhovnicească: să nu ne îmbrăcăm în haină pătată. Şi aşa cu multă îndrăznire ne vom bucura de cinstea păstrată acolo celor vrednici. De care fie ca noi toţi să avem parte cu harul şi cu iubirea de oameni a Domnului nostru Iisus Hristos, împreună cu Care Tatălui şi Duhului Sfânt slavă, cinste şi putere acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Cuvântul II din “Omilii şi cuvântări despre educaţia copiilor”

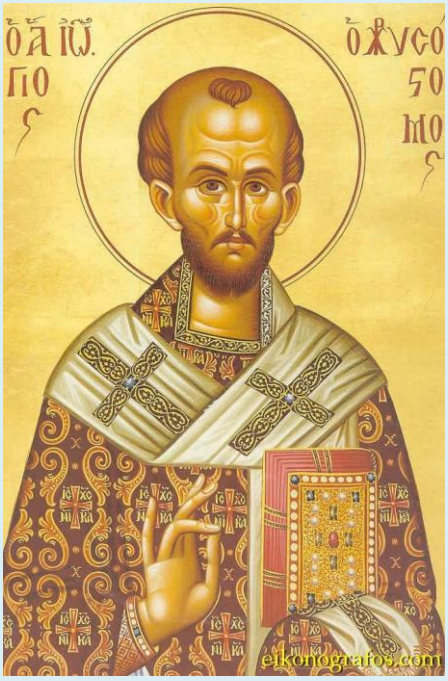

Despre credinţa şi filosofia şi blândeţea Anei; despre cinstea faţă de preoţi şi că trebuie să ne rugăm şi când începem masa şi când o terminăm.

1. Nimic nu este deopotrivă cu rugăciunea, nimic mai puternic decât credinţa. De amândouă ne-a dat dovadă Ana ieri. Căci cu aceste daruri apropiindu-se de Dumnezeu, toate câte a voit a dobândit: şi firea cea vătămată a îndreptat-o şi pântecele cel încuiat l-a deschis şi ruşinea [ei] a nimicit-o şi ocările potrivnicei sale le-a destrămat şi multă îndrăznire [către Dumnezeu] a luat şi spic frumos din piatră stearpă a secerat. Şi cu toţii aţi auzit cum s-a rugat, cum a cerut. A fost încrezătoare şi a primit, şi a născut, şi a crescut, şi l-a dat jertfă [Domnului] pe Samuel. încât nu ar greşi cineva dacă ar numi-o pe această femeie şi mamă şi tată a copilului.

Căci chiar dacă bărbatul a dat sămânţa, totuşi rugăciunea [femeii] a dat putere seminţei şi a făcut mai vrednice de cinste pricinile [începuturile, cauzele] [ζαχρα] naşterii lui Samuel. Căci nu numai dormirea laolaltă şi împreunarea părinţilor, precum în cazul celorlalţi [copii], au fost pricină, ci pricini ale acestei naşteri au fost rugăciunile şi lacrimile şi credinţa.

Aşadar proorocul a avut părinţi mai vrednici de cinste decât alţii şi s-a născut prin credinţa mamei sale. De aceea s-ar şi potrivi să spună cineva despre această femeie: ***„Cei ce seamănă cu lacrimi întru veselie vor secera”*** (Ps. 125,5). Pe

aceasta s-o urmăm cu râvnă, bărbaţilor! Pe aceasta s-o imităm, femeilor! Că femeia aceasta s-a făcut dascăl şi bărbaţilor şi femeilor. Câte sunt sterpe să nu deznădăjduiască. Câte sunt mame aşa să-şi crească copiii. Şi cu toţii să urmăm filosofiei cea dinainte de naştere a femeii, credinţei celei din vremea naşterii şi râvnei celei de după naştere.

Cine are o atât de mare filosofie ca acea femeie, de vreme ce ea a purtat cu blândeţe şi mărime de inimă o aşa de nesuferită întâmplare? Şi nu a dat înapoi până ce nu a nimicit necazul şi până nu a aflat sfârşit minunat şi preaslăvit pentru răul ei. Şi [în toate acestea] nu şi-a luat nici un ajutor sau apărător din cei de jos. Că ea cunoştea iubirea de oameni a Stăpânului. Pentru aceea s-a şi apropiat de una singură şi a dobândit ceea ce voia.

Că tămăduirea acelei întristări [αθυμια] avea trebuinţă nu de ajutor omenesc, ci de harul dumnezeiesc. Şi aceasta pentru că nu era vorba de vreo pagubă de bani încât cineva, aducând aur, să-i poată dezlega întristarea. Nu era neputinţă a trupului, ca vreun doctor să îndemne pe slugi [să o îngrijească] şi să vindece boala. Firea îi era vătămată. Şi asta avea nevoie de Mâna cea de sus.

De aceea, lăsând toate cele de pe pământ, a alergat la Stăpânul firii şi nu a dat înapoi până ce nu L-a înduplecat să-i dezlege stârpiciunea şi să-i deschidă pântecele şi s-o facă maică pe cea stearpă. Fericită este aşadar şi pentru aceasta: nu că a devenit maică, ci fiindcă [neputând] fi, totuşi a devenit. Cel dintâi lucru era al firii, cel de-al doilea era isprava aleasă de femeie. Fericită este şi pentru acele dureri ale naşterii, dar nu mai puţin fericită este şi pentru toate cele de dinaintea naşterii. Căci ştiţi cu toţii, şi bărbaţi şi femei, că nimic nu este mai nesuferit pentru o femeie decât lipsa de prunci. Şi chiar dacă s-ar bucura de mii de bunătăţi şi fericiri, totuşi durerea izvorâtă din astfel de lovitură nu ar putea-o răbda.

Iar dacă acum, când am fost chemaţi la o mai înaltă filosofie şi călătorim spre cer, când nu mai avem nimic cu cele din veacul de acum, ci ne gătim pentru cealaltă viaţă, când fecioria are mare laudă, aşadar, dacă acum este aşa de nesuferită lipsa de prunci, gândeşte-te, odinioară ce rău era socotit un astfel de lucru. Că atunci nu era nici o nădejde a celor viitoare. Pentru cei vechi nu era nici o cugetare [la cele duhovniceşti], ci toate le făceau pentru lucrurile din veacul acesta. [Pentru ei] stârpiciunea şi lipsa de urmaşi era blestem şi pedeapsă. Nu se poate spune, nici înfăţişa prin cuvânt durerea unei astfel de lovituri.

Şi aceasta o mărturisesc femeile care, deşi au arătat toată filosofia, însă această greutate nu au suferit-o. ci unele n-au mai putut vieţui cu bărbaţii lor, iar altele au

socotit viaţa de netrăit. Iar pe femeia aceasta nu numai întristarea din pricina stârpiciunii o împresura, ci şi o altă patimă: mânia din pricina ocărilor potrivnicei sale. Şi precum vânturile, suflând potrivnic unul contra altuia, când cuprind o corabie în mijlocul luptei lor, înalţă când la pupă, când la proră valuri asupra ei, iar cârmaciul, şezând la cârmă, scapă corabia, dacă străbate printre izbirile valurilor cu ştiinţă înţeleaptă, aşa s-a petrecut atunci şi cu femeia aceea.

Căci precum nişte vânturi potrivnice, aşa năvăleau peste sufletul său întărâtarea şi descurajarea [θυμοζ λαι αθυμια] şi îi mărunţeau gândurile şi ridicau multe valuri asupră-i, şi asta nu două sau trei sau douăzeci de zile, ci ani întregi (căci acest lucru i se întâmpla, zice [Scriptura], de destulă vreme). Şi a răbdat furtuna cu mărinimie şi nu a îngăduit să i se scufunde cugetul. Căci frica de Dumnezeu, şezând ca un cârmaci la cârmă, a îndemnat-o să rabde cu mărinimie furtuna aceea. Şi nu a încetat să-i cârmuiască sufletul până nu a dus la liman liniştit corabia plină de încărcătură, adică pântecele ei plin de comoară de mult preţ. Că nu argint, nici aur ducea, ci pe proorocul cel sfinţit. Şi îndoit a fost sfinţit pântecele ei: o dată pentru că pruncul era prooroc sfinţit, iar a doua oară pentru că pricina [începutul] [αρχη] sarcinii sale a luat-o din rugăciune şi din harul cel de sus.

2. Şi nu numai încărcătura era preaslăvită şi minunată, ci şi felul neguţătoriei era şi mai uimitor. Că nu oamenilor a dat marfa, nici unor neguţători şi cârciumari, ci îndată ce a scos-o din corabie a vândut-o lui Dumnezeu. Şi a primit atâta bogăţie pe cât era cu putinţă să ia de la Dumnezeu. Căci după ce 1-a primit, Dumnezeu i-a dat alt copil. Şi nu doar unul sau doi sau trei sau patru, ci cu mult mai mult. ***„Că cea stearpă”***, zice, ***„a născut, şapte”***(I Rg. 2,5) şi dobânda a întrecut capitalul.

De acest fel este comerţul cu Dumnezeu. El nu dă înapoi doar puţin mai mult decât capitalul ce l-ai depus, ci de mult mai multe ori. Şi nu i-a dat numai fetiţe, ci de ambele sexe i-a dăruit odrasle, încât bucuria ei era neîntrecută. Acestea le spun nu doar ca să o lăudaţi, ci şi ca să-i şi urmaţi credinţa şi lipsa de răutate de care aţi auzit în parte şi ieri. Aşadar, pentru ca să vă dăruiesc şi restul. Lăsaţi-mă puţin să povestesc despre cuvintele pe care le-a zis către preot şi către sluga preotului după cea dintâi rugăciune, ca să vedeţi cugetul blând şi liniştit al femeii. ***„Şi a fost”***, zice, ***“că în timp ce îşi înmulţea rugăciunea înaintea Domnului, Eli preotul îi păzea gura ei”*** (IRg.l,12).

Îndoită virtute mărturiseşte aici scriitorul că are femeia: pe de-o parte răbdarea şi stăruinţa în rugăciune şi pe de alta trezvia minţii. Primul lucru îl arată faptul că a zis „îşi înmulţea”. Al doilea „înaintea Domnului”. ***Căci toţi ne rugăm, însă nu toţi o facem înaintea lui Dumnezeu. Că atunci când trupul zace la pământ şi gura***

bodogăneşte în zadar, iar mintea umblă peste tot prin casă şi în piaţă, cum mai poate zice unul ca acesta că s-a rugat înaintea lui Dumnezeu? înaintea Domnului se roagă cel ce îşi adună sufletul din toate cele şi nu are nimic comun cu pământul, ci se mută cu totul către cer şi scoate din sufletul său tot gândul omenesc.

Aşa a făcut atunci şi această femeie. Că adunându-se pe sine întreagă şi încordându-şi mintea cu stăruinţă, L-a chemat pe Dumnezeu cu suflet îndurerat. ***Cum de zice atunci că şi-a înmulţit rugăciunea, de vreme ce scurtă a fost lungimea rugăciunii sale?*** Că nu s-a întins la multe cuvinte, nici nu a mărit în lungime rugăciunea, ci a grăit puţine şi simple cuvinte: ***„Adonai, Doamne, Eli, Savaot dacă privind vei privi la smerenia roabei Tale şi îţi vei aduce aminte de mine şi nu vei uita de roaba Ta şi vei da roabei Tale sămânţă bărbătească, îl voi da pe el dar înaintea Ta până în ziua morţii lui. Şi vin şi băutură ameţitoare nu va bea şi fier nu se va sui la capul lui”*** (I Rg. 1,11). ***Ce mulţime de cuvinte mai e asta? Aşadar, ce a vrut să zică în chip tainic prin „a înmulţit”? [înseamnă că] a grăit cuvintele adunate şi nu a lăsat să se cheltuie mult timp prin vorbe.***

Aşa ne-a poruncit şi Hristos în Evanghelie să ne rugăm. Că spunând ucenicilor să nu se roage precum păgânii şi să nu spună multe în zadar, ne-a învăţat şi măsura rugăciunii. Şi ne-a arătat că nu în mulţimea cuvintelor, ci în trezvia minţii stă faptul de a fi ascultaţi. Dar cum atunci, dacă trebuie să ne rugăm cu puţine vorbe, a zis o parabolă cum că trebuie să ne rugăm în toată vremea.

Era o văduvă care îl necăjea necontenit cu rugămintea pe un judecător crud şi neomenos care nu avea nici frică de Dumnezeu nici ruşine de oameni (Lc. 18, 1-8). Cum a cedat la insistenţa venirilor femeii? Cum de ne îndeamnă şi Pavel zicând: ***“Stăruiţi în rugăciune”***(Rom. 12,12)? Şi iarăşi: ***„Rugaţi-vă neîncetat’”*** (I Tes. 5,14). Că dacă nu trebuie să ne întindem la multe cuvinte, dar [în acelaşi timp] să ne rugăm necontenit şi concentrat, una este potrivnică alteia.

Dar nu sunt potrivnice, să nu fie, ci se potrivesc foarte. Că şi Hristos şi Pavel au poruncit să facem rugăciuni scurte şi dese la răstimpuri scurte. Dacă întinzi mult cuvântul [rugăciunii] şi adesea îţi pierzi atenţia, dai multă îndrăznire [siguranţă] diavolului să intre şi să te împiedece şi să-ţi abată mintea de la cele ce le zici. ***Dar dacă faci rugăciuni concentrate şi dese, împărţind toată vremea [pe care o ai] în dese [clipe de rugăciune], vei putea cu uşurinţă să dobândeşti întreaga înţelepciune [σωφροσυνη] şi să-ţi faci rugăciunile cu multă trezvie.*** Acest lucru l-a făcut şi Ana, nu folosindu-se de multe cuvinte, ci apropiindu-Se de Dumnezeu în chip adunat şi des. Apoi, după ce preotul i-a grăit împotrivă – că aceasta

înseamnă că „îi păzea gura ei iar buzele i se mişcau dar glasul nu i se auzea” – s-a silit şi să se supună preotului şi să înceteze rugăciunea. Şi-a oprit glasul, dar nu şi îndrăznirea [către Dumnezeu], ci mai tare striga înlăuntru inima [către Domnul]. Că acest lucru este mai ales rugăciunea: când strigătele [către Dumnezeu] se înalţă dinlăuntru. Şi acesta este semnul unui suflet îndurerat şi chinuit: el nu-şi arată rugăciunea prin tăria glasului, ci prin râvna minţii [προθυμια τηζ διανοιζ].

3. Aşa s-a rugat şi Moise. Şi deşi el nu a glăsuit nimic, Dumnezeu îi zice: ***„Ce strigi către Mine”*** (Ieş. 14,15). Oamenii pot să audă doar acest glas [trupesc], dar Dumnezeu mai înaintea lui aude pe cei ce strigă dinlăuntru [inimii lor]. Prin urmare se poate ca şi fără să strigăm să fim auziţi; şi umblând prin piaţă şi prin oraş, în acelaşi timp să ne rugăm în minte cu multă adunare şi încordare şi stăruinţă; şi să ne întâlnim cu prietenii, şi, [simplu spus], orice am face putem să-L chemăm pe Dumnezeu cu glas stăruitor şi pătrunzător - vorbesc de glasul dinăuntru - şi nimănui din cei de faţă să nu i se facă cunoscut acest glas. Asta a făcut atunci şi femeia aceasta. Căci glasul ei nu se auzea. Şi a auzit-o Dumnezeu. Aşa [de puternic] era glasul ei lăuntric. Şi i-a spus sluga lui Eli: ***„Până când vei fi beată? Leapădă vinul de la tine şi du-te de la faţa Domnului”.***

De aici se poate vedea mai cu seamă filosofia femeii. Acasă o ocăra potrivnica. Când a venit la templu, a înjosit-o şi sluga preotului şi preotul a certat-o. A fugit de furtuna de acasă şi a venit la liman, dar iar a aflat valuri. A venit să ia leac, şi nu numai că nu a luat, dar a primit lovitură din ocări şi rana mai tare s-a deschis prin ele.

Ştiţi şi voi cum se comportă sufletele îndurerate la ocări şi înjosiri. Căci precum cele mai mari dintre răni se fac mai grele [dacă sunt lovite], nesuferind nici cea mai mică atingere din partea mâinii, aşa şi sufletul tulburat şi obijduit este fără răbdare în orice şi este muşcat de orice vorbă, însă nimic din acestea nu a pătimit femeia, deşi a fost batjocorită de o slugă.

Dacă preotul ar fi fost cel ce ar fi înjosit-o, nu era aşa de minunată nerăutatea ei. Că mărimea vredniciei şi greutatea autorităţii [αρχη] ar fi îndemnat-o să asculte şi să se înţelepţească. Acum însă nici către sluga preotului nu s-a pornit. Şi pentru acest lucru şi-a atras şi mai mult bunăvoinţa şi dragostea [ευνοια] lui Dumnezeu. Aşa şi noi, dacă am fi batjocoriţi şi am pătimi mii de rele, să ne purtăm cu cei ce ne ocărăsc cu nobleţe şi [aşa] vom atrage mai multă dragoste şi bunăvoinţă din partea lui Dumnezeu.

De unde ştim aceasta? Din cele petrecute cu David. Ce a păţit acesta? El a fost scos odinioară din patrie şi i-a fost primejduit sufletul şi libertatea (II Rg. cap. 15-16). Dar având cu sine oaste împotriva acelui tânăr tiran neînfrânat şi ucigaş de tată, a rătăcit prin pustie şi nu s-a necăjit, nici nu s-a răzvrătit contra lui Dumnezeu, nici nu a zis: „Pentru ce se întâmplă aceasta? Pentru ce a îngăduit ca fiul să se scoale asupra părintelui său? Şi chiar dacă pe drept aş fi fost învinuit, totuşi [nici într-un astfel de caz] nu aşa ar fi trebuit să se întâmple. Dar acum, nefiind nedreptăţit de mine cu nimic, el vine după mine dorind să-şi pângărească mâna cu sângele tatălui său iar Dumnezeu deşi vedea acestea le îngăduie?". Însă nimic din acestea nu a zis. Şi ceea ce-i mai mare şi minunat este că, rătăcind şi alungat de toţi, un oarecare Şimei, om rău şi necurat, s-a pornit asupra lui, numindu-l ucigaş şi necredincios şi împroşcându-l cu alte mii de ocări. Iar David nici aşa nu s-a sălbăticit.

Dar ar putea spune cineva: „Bine, dar ce este minunat că nu s-a apărat de vreme ce era neputincios şi nu avea putere?" Mai întâi voi răspunde că nu l-aş fi admirat atât dacă, având coroană şi împărăţie şi şezând pe tron ar fi răbdat dacă era batjocorit, pe cât îl laud acum şi mă minunez că a filosofat în vreme de necaz. Că în primul caz greutatea autorităţii şi nimicnicia celui ce l-ar fi înjosit îl înduplecau repede să îl dispreţuiască pe acela. Şi mulţi alţi împăraţi adesea au filosofat la fel, folosindu-se spre propria apărare de nebunia covârşitoare a celor ce-i înjoseau.

Că ocările nu ne ating la fel când ne bucurăm de fericire sau când suntem apăsaţi. Când suntem tulburaţi atunci ne urmăresc mai tare şi ne muşcă mai rău.

Pe lângă aceasta mai putem adăuga încă ceva la cele spuse: că, deşi era stăpân şi putea să se apere, totuşi nu a făcut-o. Şi ca să vezi că nu din slăbiciune, ci din nerăutate i-a izvorât filosofia [gândeşte-te] că atunci când căpitanul oştirii a vrut să fie lăsat să meargă şi să taie capul aceluia, David nu numai că nu i-a îngăduit, dar 1-a şi repezit, zicându-i: ***„Ce este mie şi ţie, fiule al lui Saruia? Lăsaţi-l să blesteme ca să vadă Domnul smerirea mea şi să-mi răsplătească cele bune împotriva blestemului său cel făcut în ziua aceasta."*** Şi ce [a zis David] s-a şi întâmplat.

4. Ai văzut cum a ştiut dreptul că a purta cu mărinimie ocările este pricină de mai mare probare spre bine. Pentru aceea odinioară, prinzând pe Saul între două ziduri şi având putere să-1 ucidă, 1-a cruţat. Şi aceasta în vreme ce cei de faţă porunceau să înfigă sabia (I Rg. 24). Dar nici uşurinţa de a-1 ucide, nici îmboldirea de la ceilalţi, nici pătimirea multor rele, nici aşteptarea altora mai cumplite, nu l-au lăsat să-şi tragă sabia. Şi nici în tabără nu s-ar fi descoperit că el ar fi făcut această

ucidere, fiindcă era peşteră şi nimeni altcineva nu era de faţă, ci numai el singur. Şi nu a zis - lucru care l-ar fi spus un adulter - „întuneric este împrejurul meu şi pereţi, cine mă va surprinde?”. Nu, ci el a văzut Ochiul cel neadormit şi a ştiut că ochii Domnului sunt de mii de ori mai strălucitori decât soarele.

Pentru aceea pe toate aşa le-a făcut şi le-a grăit ca şi când Acela ar fi fost de faţă şi i-ar judeca vorbele. Şi a zis: „Nu voi ridica mâna mea asupra unsului Domnului. Nu mă uit la răutatea [lui Saul], ci la vrednicia lui.Să nu-mi spună mie careva că acesta este siluitor şi pângărit. Că eu cinstesc hotărârea lui Dumnezeu chiar dacă acesta se arată nevrednic. Nu este vina mea dacă el se arată nevrednic de cinste”.

Să audă câţi îi dispreţuiesc pe preoţi, să înveţe câtă evlavie a arătat acesta faţă de împărat. Că mult mai de cinste şi respect este preotul decât împăratul, pe cât a fost chemat la mai mare stăpânie. Să înveţe să nu-i judece, nici să le ceară socoteală, ci să se supună şi să se sfiască. Că tu nu ştii vieţuirea preotului, chiar dacă ar fi unul rău şi fără de grijă. David însă ştia cu amănunţime toate câte a făcut Saul.
Dar în acelaşi timp ştia că stăpânia i-a fost dată [lui Saul] de la Dumnezeu. Şi chiar dacă ai şti cu de-amănuntul [viaţa lor], nu ai iertare, nici dezvinovăţire dacă dispreţuieşti pe întâistătători şi treci cu vederea cele spuse de ei. Auzi cum şi Hristos a nimicit această îndreptăţire a noastră când zice în Evanghelii: ***„Pe scaunul lui Moise au şezut cărturarii şi fariseii. Deci toate câte vă vor zice să le faceţi, faceţi-le. Dar după faptele lor să nu faceţi”*** (Mt. 23,3). Ai văzut cum, deşi viaţa acelora era aşa de stricată încât era vrednică de învinovăţire din partea ucenicilor lor, El nu a necinstit îndemnurile acestora, nici n-a lepădat învăţătura lor? Acestea le spun nu voind să osândesc pe preoţi, să nu fie, - că şi voi sunteţi martori ai bunei lor petreceri şi a multei lor evlavii - ci ca să le dăm cu îmbelşugare multă cinste şi respect. Căci nu atât pe ei, cât pe noi înşine ne folosim. Cel ce primeşte un prooroc în nume de proroc, plată de prooroc va lua.

Că dacă nu ne este îngăduit să ne judecăm vieţuirea unii altora, cu cât mai mult pe a părinţilor [noştri duhovniceşti], însă ceea ce am spus - căci iarăşi trebuie să ne întoarcem la femeia aceasta - anume că a purta cu mărinimie batjocoririle este pricină de multe bunătăţi s-a petrecut şi cu Iov. Că şi de acela nu mă minunez atât mai înainte de a-l îndemna femeia, cât după ce i-a dat sfatul ei cel pierzător. Şi să nu socotească cineva că zic lucru neobişnuit. Că adeseori pe cei pe care firea lucrurilor nu i-a putut împiedica, i-a pierdut vorba şi îndemnul cel stricat. De acest lucru este conştient şi diavolul încât după lovitura cu fapta adaugă şi atacul cu vorba. Aceasta a făcut şi cu David. Când a văzut că el rabdă cu mărinimie răscularea fiului său şi acea tiranică fărădelege, voind [diavolul] să-i poticnească

mintea şi să-1 convingă să cadă în mânie, l-a adus pe acel Şimei, gătind ca prin cuvintele amare [ale aceluia] să muşte sufletul lui David.

Acest lucru rău 1-a uneltit şi în cazul lui Iov. Când a văzut că acela îşi râde de săgeţile lui şi că în faţa tuturor stă cu noblеţe, ca un turn de diamant, a înarmat-o pe femeie ca prin ea să-şi furişeze şi să facă neobservat sfatul. Şi a ascuns în cuvintele ei momeala, plângând nenorocirea lui Iov. Ce a făcut acel mare om? ***„Pentru ce ai grăit ca una din femeile fără minte? Dacă le-am primit pe cele bune din mâna Domnului nu vom răbda şi cele rele?”*** (Iov 2,10). Ceea ce a zis aceasta înseamnă: „Dacă nu ar fi fost Stăpân, nici atât de presus faţă de noi, ci ar fi fost un oarecare prieten de o cinste cu noi, ce dezvinovăţire am fi avut dacă, după atâtea binefaceri din partea lui, noi i-am fi răsplătit cu cele potrivnice?”.

Ai văzut cuget iubitor de Dumnezeu şi cum nu a gândit mai presus de sine, nici nu s-a lăudat că a suportat cu mărinimie acele lovituri mai presus de fire şi nici nu a socotit că atâta răbdare ce a arătat este un lucru al înţelepciunii şi mărimii sale de suflet? Ci ca şi cum şi-ar fi plătit trebuitoarea datorie şi nu ar fi pătimit nimic necuvenit, aşa, din toată inima, i-a răspuns împotrivă femeii.

Aceasta s-a petrecut şi cu femeia aceasta. Când a văzut că rabdă cu mărime de suflet lipsa de prunci şi că se aruncă înaintea lui Dumnezeu, a pus împotriva ei pe sluga preotului ca [Ana] mai tare să se mânie. Dar nimic din acestea nu a pătimit femeia, ci cugetând şi fiind pregătită [μελεταω]de acasă să rabde ocările, pentru că era cercată prin batjocoririle potrivnicei, a respins fără de teamă, mai apoi, asemenea atacuri.

Pentru aceea şi în templu multă blândeţe a arătat, purtând jignirile cele despre beţie şi vorbire în doi peri cu bărbăţie şi cu mărime de suflet, deşi nimic de acest fel nu s-a auzit în vorbele ei. Căci zicând sluga ***„Leapădă vinul de la tine şi te du de la faţa Domnului”***, Ana a răspuns: ***“Nu, Doamne”.*** Pe cel care a înjosit-o 1-a numit stăpân. Şi nu a zis ceea ce mulţi oameni spun: „Mi-a zis preotul aşa ceva? El, cel ce învaţă pe alţii m-a jignit socotindu-mă beat şi vorbitor în doi peri?”. Dar el a glumit ca să-ţi dea la iveală cugetul ascuns, chiar dacă nu era adevărat.

5. Iar noi, adesea când suntem ocărâţi, [socotind] că trebuie neapărat să ne apărăm şi să ne izbăvim [de ocări], aprindem foc şi ca nişte fiare sălbatice călcăm în picioare pe cei ce ne-au înjosit, presându-i şi rănindu-i şi cerându-le socoteală de cele spuse, şi, prin chiar acestea pe care le facem, întărim bănuiala [acelora] împotriva noastră. Dacă vrei să arăţi celor ce te-au înjosit că nu eşti beat, arată-le-o prin blândeţe, nu prin semeţie, nici prin ocărârea lor. Iar dacă îl loveşti pe cel ce te-

a înjosit, toţi te vor învinui de beţie. Dar dacă te porţi cu nobleţe, vei îndepărta chiar prin faptele tale bănuiala rea. Acest lucru l-a făcut demult şi această femeie. ***Şi zicând „Nu, Doamne”, a arătat prin însele faptele sale că mincinoasă era bănuiala.***

De unde totuşi a avut preotul bănuiala aceasta? Căci nu a văzut-o râzând, nici dansând, nici împleticindu-se, nici zăcând, nici grăind ceva de ruşine ori vreun cuvânt de femeie uşoară. De unde, dar, avea această bănuială? Nu degeaba a bănuit el, ci după timpul din zi. Căci era la amiază când îşi făcea rugăciunea. De unde ştim? Din însele cuvintele de mai înainte. ***„S-a ridicat”***, zice, ***„Ana după ce au mâncat în Silo şi după ce au băut şi a stat înaintea Domnului”.***

Vezi? Timpul pe care toţi şi l-au luat spre odihnă şi relaxare, ea 1-a făcut timp de rugăciune şi după masă a alergat la rugăciune şi şi-a vărsat izvoarele lacrimilor şi a oferit [Domnului] o minte feciorelnică [σωφρονο σαν] şi trează. Şi în concentrare şi adunare [εκτενωζ] s-a rugat după masă, ca să ia darul cel peste fire şi să i se dezlege stârpiciunea şi să i se vindece firea ei cea slăbită. ***Acestea le-am câştigat de la femeie: să ştim că [trebuie] să ne rugăm după ce am stat la masă şi la ospăţ.*** Cel ce se pregăteşte pentru acest lucru, niciodată nu va cădea în beţie şi în vorbirea în doi peri, niciodată nu va fi sfâşiat de plăcerea gâtlejului, ci cu aşteptarea rugăciunii îşi pune frâu gândurilor şi gustă din toate cele puse înainte cu cuvenita măsură şi îşi umple şi sufletul şi trupul de multă binecuvântare.

Căci masa care începe de la rugăciune şi se sfârşeşte la rugăciune, niciodată nu va fi cu vreo lipsă, ci ne va aduce toate bunătăţile mai bogat decât un izvor. Să nu trecem cu vederea un atât de mare câştig. Că nu este lucru necuvenit ca slugile noastre, dacă ar vrea să primească de la noi ceva din cele puse înainte, să ne mulţumească şi apoi să se îndepărteze vorbindu-ne de bine. Iar noi, bucurându-ne de atâtea bunătăţi, nici măcar atâta cinstire nu dăm lui Dumnezeu, şi acestea, după ce am urma să ne bucurăm de multă siguranţă şi pace. ***Că unde este rugăciune este şi mulţumire [ευχαριστια], unde harul Duhului Sfânt este desfată şi demonii fug şi toată puterea potrivnică se alungă şi se surpă.*** Cel ce urmează să se întoarcă la rugăciune nu va îndrăzni să grăiască nimic necuvenit nici chiar în vremea mesei. Şi chiar dacă grăieşte îşi dă seama şi se căieşte degrabă. Pentru aceea trebuie ca şi la începutul şi la sfârşitul mesei să mulţumim lui Dumnezeu. Că, după cum am zis, atunci mai ales nu vom cădea cu uşurinţă în beţie, când ne vom statornici în această obişnuinţă.

Şi chiar dacă te-ai ridica vreodată de la masă ameţit şi cu chef, nici aşa să nu laşi obiceiul. Ci chiar dacă ne-am îmbătat, chiar dacă ne împleticim şi cădem la

pământ, chiar şi aşa să ne rugăm şi să nu dezlegăm obişnuinţa. Căci dacă în prima zi te rogi chiar dacă eşti în halul acesta, a doua zi vei îndrepta necuviinţa din prima zi. Aşadar ori de câte ori mâncăm, să ne aducem aminte de femeia aceasta şi de lacrimile ei şi de această „bună beţie" a ei. Că s-a îmbătat şi femeia, însă nu de vin, ci de multa evlavie. Dacă după masă avea o astfel de stare, oare ce stare avea de dimineaţă? Dacă după ce a mâncat şi a băut s-a rugat atât de adunat, cum era când postea?

6. Să ne întoarcem iar la cuvintele ei, cele pline de multă filosofie şi blândeţe. Căci zicând ***„Nu, Doamne"*** a adăugat: „Eu sunt femeie în zi necăjită şi vin şi băutură ameţitoare nu am băut". Ia aminte cum nici aici nu a spus de ocările potrivnicei sale, nici nu a scos la iveală răutatea aceleia, nici nu şi-a deplâns necazul său, ci numai atât şi-a descoperit întristarea [αθυμια] cât să se apere înaintea preotului.

„Eu sunt femeie în zi necăjită şi vin şi băutură ameţitoare nu am băut şi îmi vărs sufletul meu înaintea Domnului". Nu a zis „mă rog Domnului", sau "îl implor pe Dumnezeu", ci „îmi vărs sufletul înaintea Domnului". Aceasta înseamnă că m-am întors [m-am mutat] pe mine întreagă către Dumnezeu, mi-am deşertat mintea către El, am făcut rugăciunea cu tot sufletul şi puterea mea, am spus lui Dumnezeu necazul meu, i-am arătat rana. Iar Acela poate să pună leacul. „Să nu dai roabei tale în faţă, ca unei femei ciumate". Iarăşi se numeşte pe sine roabă şi lucrează cu multă râvnă ca să nu primească vreo părere rea din partea preotului.

Şi nu şi-a zis către sine: "Ce-mi pasă mie de acuzaţia acestuia? M-a osândit pe degeaba, a bănuit ceea ce nu trebuia. Să fie numai conştiinţa mea curată şi n-au decât ca toţi să mă osândească", ci ***a plinit acea lege apostolească care porunceşte să ne îngrijim de cele bune nu numai înaintea Domnului, ci şi înaintea oamenilor*** (II Cor. 8,21). Şi în tot chipul a îndepărtat bănuiala zicând: ***„Să nu dai roabei tale în faţă, ca unei femei ciumate". Ce înseamnă „în faţă"? „Să nu socoteşti că sunt fără de ruşine şi plină de îndrăzneală", îndrăznirea mea nu este din beţie, ci din întristare [αθυμια], din durere, nu din ameţeală.***

Ce a zis preotul? Ia aminte la priceperea aceluia! Nu a iscodit necazul, nu a vrut să facă vâlvă de rugăciunea ei. Dar ce zice? ***„Mergi în pace. Să-ţi dea ţie Domnul Dumnezeul lui Israel toată cererea pe care ai cerut-o de la El".*** Pe acuzator 1-a făcut femeia apărător.

Atât de mare bine este blândeţea şi îngăduinţa. Şi în loc de ocară, luând merinde îndestulătoare, s-a dus şi 1-a avut pe cel ce a certat-o ca ocrotitor şi mijlocitor. Dar nici aşa nu s-a oprit, ci iarăşi a zis: ***„A aflat roaba ta har înaintea ochilor tăi"***,

adică „Află până la capăt şi din decurgerea lucrurilor că nu din beţie, ci din multa durere am făcut rugăciune şi cerere”. ***„Şi plecând”, zice [Scriptura], „nu a mai stat cu el”.***

Ai văzut credinţa femeii? Mai înainte de a lua ceea ce a cerut a fost plină de îndrăznire ca şi când ar fi luat. Iar pricina este că s-a rugat cu multă atenţie şi adâncire şi încordare, cu multă râvnire neîndoielnică. De aceea a plecat ca şi când ar fi primit tot [ceea ce ceruse]. Pe de altă parte şi Dumnezeu i-a luat întristarea pentru că urma să-i dea darul. ***Pe aceasta s-o urmăm şi noi cu sârguinţă şi în toate necazurile şi întâmplările rele să alergăm la Dumnezeu.*** Şi dacă nu avem copii, să-i cerem de la Acela. Iar dacă îi dobândim, să-i creştem cu multă sârguinţă [în legea lui Dumnezeu] şi să îndepărtăm pe cei tineri de orice răutate, mai cu seamă de neînfrânare şi împrăştiere. Cumplit este acest război şi nimic nu primejduieşte atât de mult vârsta copilăriei şi tinereţii ca această patimă. Din toate părţile să-i îngrădim şi să-i ocrotim cu sfătuiri, cu îndemnuri, cu înfricoşări, cu ameninţări.
Dacă ei vor birui această poftă, nu vor fi biruiţi degrabă de vreo alta, ci vor fi şi mai tari decât banii, se vor înfrâna şi de la beţie, şi chefurile şi întâlnirile stricate le vor îndepărta cu toată râvna, le vor fi mai iubiţi şi părinţilor, vor fi mai respectaţi şi de toţi oamenii. Căci cine nu se va sfii în faţa uni tânăr cumpătat şi cu mintea întreagă [σωφρων]. Cine nu va iubi şi nu va îmbrăţişa pe cel ce pune frâu poftelor necuviincioase şi fără de rânduială? Şi cine, fie şi dintre cei foarte bogaţi, nu va alege cu multă dorire pe unul ca acela ca să-i încredinţeze fiica lor, chiar dacă acela ar fi mai sărac decât toţi? Că după cum nimeni nu este aşa de ticălos şi nenorocit, chiar de ar fi mai bogat decât toţi, încât să vrea să-şi ia ca ginere pe cel ce vieţuieşte în neorânduială şi destrăbălări şi ia aminte la desfrânate, tot aşa nimeni nu este atât de lipsit de minte ca cel ce dispreţuieşte şi necinsteşte pe cel întreg la minte [σωφρων] şi cu viaţă cinstită.

Aşadar, ca să fie respectaţi şi de oameni şi să fie doriţi şi lui Dumnezeu copiii [noştri], să împodobim sufletele lor şi să-i aducem către nuntă cu [zestrea] întregii înţelepciuni [σωφροσυνη]. Căci astfel se vor revărsa asupra lor ca din nişte izvoare şi toate cele ale veacului de acum şi îl vor avea milostiv şi pe Dumnezeu. ***Se vor bucura şi de slava de acum şi de cea viitoare, de care fie ca noi toţi să avem parte cu harul şi cu iubirea de oameni a Domnului nostru Iisus Hristos, împreună cu Care Tatălui şi Duhului Sfânt fie-Le slava, cinstea şi puterea, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.***

Cuvântul III din “Omilii şi cuvântări despre educaţia copiilor”

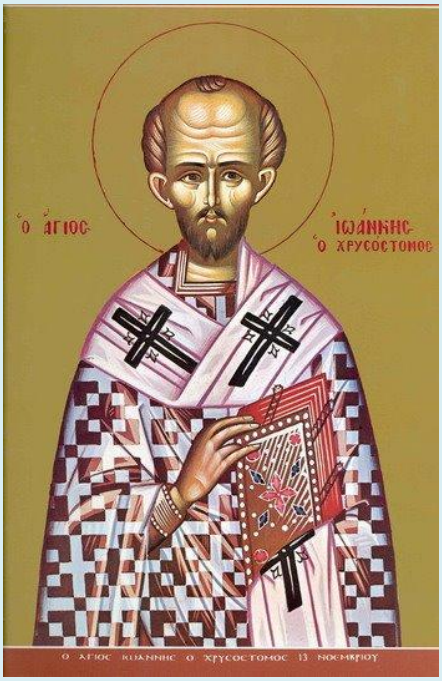

Despre alăptarea lui Samuel şi că folositor lucru este a întârzia naşterea de copii şi că primejdios şi nesigur [pentru mântuirea noastră] este a nu purta grijă de prunci.

1. Dacă nu par unora împovărător şi nu li s-a făcut lehamite de mine, voiesc iarăşi să mă ating azi de acelaşi subiect despre care am vorbit şi ieri, când v-am condus spre Ana şi v-am introdus cu cuvântul în livada virtuţilor femeii, livadă ce nu are trandafiri, nici flori care se veştejesc, ci rugăciunea şi credinţa şi multă nerăutate. Căci acestea sunt mult mai bine mirositoare decât florile de primăvară şi sunt adăpate nu de izvoare de apă, ci de ploile lacrimilor. Că nu fac izvoarele de apă atât de împrospătate grădinile, cât fac izvoarele de lacrimi să se urce la cea mai mare înălţime sadul rugăciunii. Acest lucru s-a petrecut şi cu femeia aceasta. Că numai ce a grăit şi îndată rugăciunea ei a alergat la cer şi i-a adus rod copt: pe sfântul Samuel.

Nu vă necăjiţi dacă iarăşi începem să vorbim despre acelaşi subiect. Căci nu vom spune aceleaşi lucruri, ci altele noi şi proaspete. Că şi când e vorba de masa trupească, dintr-un singur peşte multe feluri de mâncare se pregătesc. Ba şi pe aurari îi vedem că dintr-o singură bucată de aur fac şi brăţări şi lănţişoare şi multe alte bijuterii. Chiar dacă materia este de un singur fel, totuşi felurit este meşteşugul şi nu se restrânge numai la un singur fel de a prelucra materia dată, de vreme ce

este atât de variat şi iscusit. Iar dacă cele de aici sunt astfel, cu mult mai mult harul Duhului. Iar că variată este masa harului şi mult felurită şi cu multe chipuri, ascultă-1 pe Pavel: ***„Prin Duhul se dă unuia cuvânt de înţelepciune, altuia cuvântul cunoştinţei, altuia credinţă, altuia darurile vindecărilor, al ajutorărilor, al cârmuirilor, felurile limbilor. Toate acestea le lucrează Unul şi Acelaşi Duh, împărţind fiecăruia după cum voieşte”*** (I Cor. 12, 8-11). Ai văzut felurime? Multe sunt râurile, dar unul e izvorul. Multe sunt bucatele, dar unul bucătarul. De vreme ce atât de mare este harul Duhului, să nu ne descurajăm.

Ştim că aceasta era stearpă, clar ştim şi că a devenit mamă; ştim că a plâns cu lacrimi, dar ştim şi că s-a bucurat. Ne-am îndurerat cu ea atunci, să ne şi veselim cu ea astăzi. Aşa a poruncit şi Pavel, ***să ne bucurăm cu cei ce se bucură şi să plângem cu cei ce plâng*** (Rom. 12,15). Iar aceasta trebuie să o facem nu numai cu oamenii care trăiesc în vremea noastră, ci şi cu cei ce au trăit odinioară. Şi să nu-mi spună careva: „Bine, dar ce câştig voi avea de la Ana şi de pe urma istorisirilor despre ea? Şi cele sterpe pot învăţa de la ea cum să devină mame şi mamele pot afla iarăşi care este cel mai bun mod de a creşte copii. Dar nu numai femeile, ci şi bărbaţii pot lua cele mai mari roduri din această istorisire, învăţând să se poarte cu blândeţe cu femeile lor chiar dacă vor boli de stârpiciune, după cum şi Elcana se purta cu Ana. Şi nu numai acest câştig va fi, ci şi unul mai mare decât acesta, anume că veţi învăţa că toţi părinţii trebuie să-şi crească copiii pentru şi cu Dumnezeu.

Aşadar, să nu socotim nefolositoare ascultarea istorisirii dacă de pe urma ei nu câştigăm argint şi bani. Tocmai acesta este câştigul şi folosul, că nu aur şi argint primim, ci ne aduce înainte ceea ce este cu mult mai mare decât acestea: ***evlavia sufletului şi comorile cereşti.*** Şi ne învaţă cum să trecem de orice primejdie. Căci a da bani este uşor şi pentru oameni, dar a îndrepta firea şi a nimici o astfel de întristare a inimii şi a înceta durerea şi a ridica sufletul ce era gata să cadă cu totul, nu îi este cu putinţă nici unui om, ci numai Stăpânului firii. Tu, dacă ai fi avut vreo boală netămăduită şi ai fi cutreierat toată cetatea şi ai fi cheltuit bani şi te-ai fi dus la mulţi doctori şi nu ai fi aflat nici o mângâiere, dacă [în cele din urmă] ai fi întâlnit o femeie care a pătimit acelaşi lucru ca şi tine, dar ea a fost izbăvită, de bună seamă că nu te-ai fi dat bătută stăruind şi rugând-o şi cerând ca s-o îndupleci să-ţi arate pe cel ce a vindecat-o.

Acum însă, văzând-o pe Ana înaintea ta şi destăinuindu-ţi pătimirea ei şi vorbindu-ţi de leac şi arătându-ţi şi pe Tămăduitor, fără să o rogi şi fără să-i dai ceva, tu nici măcar nu te apropii, nici nu iei leacul şi nici nu asculţi cu toată atenţia povestea ei ? De ce bine ai mai putea avea parte vreodată ? Că alţii adesea şi mări îndepărtate au

traversat şi multă cale au umblat şi bani au cheltuit şi osteneală au răbdat ca să vadă vreun doctor vestit din ţări străine şi aceasta nefiind ei siguri că vor scăpa cu totul de boală. Iar tu, femeie, netrebuind să faci nici o călătorie peste mare, nici să treci dincolo de hotare, nici să suferi vreo astfel de osteneală - şi ce să mai zic de hotare, când nici măcar de pragul casei nu eşti silită să treci, ci stând în iatacul tău poţi să fi dimpreună cu Doctorul şi fără vreun alt mijlocitor să vorbeşti cu El despre toate câte vrei (căci „***Dumnezeu de aproape sunt Eu***”, zice, ***“şi nu Dumnezeu de departe”*** (Ier. 23,23)) - tu, dar, te codeşti şi te leneveşti? Ce apărare mai ai?

De ce iertare te vei mai bucura când cu uşurinţă poţi afla scăpare de toate relele ce stau asupra ta din toate părţile, iar tu te leneveşti şi te codeşti şi nu te preocupi de sănătatea şi mântuirea ta? Că acest Doctor nu numai stârpiciunea, ci orice boală a trupului şi a sufletului o poate vindeca numai cu voinţa. Şi nu doar acest lucru este minunat, că fără de osteneală şi fără călătorie şi cheltuială şi mijlocitori se face vindecarea, ci şi că se face fără durere. Că nu fier şi foc se aduce contra bolii, precum fac asistenţii medicilor, ci destul este numai un semn să facă şi toată deznădejdea şi durerea şi boala fuge.

2. Aşadar, să nu fim fără de grijă, nici nepăsători, chiar dacă am fi săraci şi căzuţi în cea mai de pe urmă nevoie! Că nu bani trebuie să-I aruncăm, încât să ne punem în primejdie sărăcind. Căci acest Doctor nu cere ca plată argint, ci lacrimi şi rugăciuni şi credinţă. Şi dacă mergi la El avându-le pe acestea, vei lua sigur ceea ce ceri şi vei pleca de la Dânsul cu multă veselie. Iar acest lucru este cu putinţă să-1 aflăm din multe locuri şi nu în cele din urmă chiar de la femeia aceasta. Că ea nu a adus aur şi argint, ci rugăciune şi credinţă şi lacrimi şi după ce a luat ceea ce a cerut s-a dus. Să nu socotim că fără de folos ne este povestirea. Căci acestea s-au scris spre povăţuirea noastră, la care a ajuns sfârşitul veacurilor. Însă să ne apropiem de ea şi să învăţăm cum i s-a dezlegat boala şi ce a făcut iarăşi după ce i-a fost dezlegată şi cum s-a folosit de darul cel dat ei de Dumnezeu.

„A şezut”, zice, ***„şi a alăptat pe Samuel”***. Ia aminte cum îl privea pe acel copil: nu numai ca pe un simplu copil, ci şi ca dar pe care îl va da lui Dumnezeu. Îndoită îi era dragostea: una din fire, alta din har. Şi mi se pare că se şi sfia şi respecta pe copilul ei. Şi aşa şi este. Că dacă unii, urmând a da ca dar lui Dumnezeu oarecare potire şi pahare, după ce iau lucrurile pregătite şi le depozitează acasă mai înainte de ziua când le vor duce, nu le privesc ca pe nişte vase obişnuite, ci ca pe nişte vase afierosite şi nici măcar nu cutează să se atingă oricum şi oricând de ele, după cum fac cu cele din casă, cu atât mai mult femeia aceasta era cu atâta luare aminte la copil. Şi mai înainte de a-l duce la templu, îl iubea mai mult decât pe un

copil şi îi slujea ca unuia ce avea să fie afierosit, socotind ea că astfel se va sfinţi si ea prin el. Căci [aşa] şi casa ei a devenit templu, de vreme ce îl ţinea într-însa pe proorocul şi preotul [Samuel].

Şi nu numai din aceea că l-a făgăduit lui Dumnezeu se vede evlavia ei, ci şi din faptul că nu îndrăznea să se suie la templu şi să-l ducă mai înainte de a-l înţărca. ***„Că a spus", zice, "bărbatului său. Nu mă voi sui [la templu] până ce nu mă voi sui cu copilul. Şi când îl voi înţărca va fi dus înaintea Domnului şi va şedea acolo până veac"***(I Rg. l, 22). Vezi? Să-l lase acasă şi sa meargă nu socotea că este un lucru sigur. Că după ce i s-a dat darul nu îndrăznea să se arate fără de dar. Iar dacă s-ar fi suit la templu şi l-ar fi luat cu ea se temea să mai vină cu el înapoi. Pentru aceea a rămas atâta timp [acasă]: ca să arate [mai apoi] dimpreună cu darul. Şi l-a crescut şi l-a lăsat [la templu]. Iar copilul nu s-a mâhnit că a fost luat de la sân. Ştiţi cât de nervoşi obişnuiesc copiii să fie când sunt luaţi de la sân. Dar acesta nu s-a mâniat când a fost luat de la sânul mamei, ci a privit către Dumnezeu, Care a făcut-o şi pe aceea mamă a sa. Însă şi mama nu s-a îndurerat când s-a despărţit de copil. Căci harul, mijlocind pentru ea, a biruit pătimirea firească şi lor li se părea că sunt unul cu altul. Şi precum via este înrădăcinată într-un anumit loc, dar până departe îşi întinde mlădiţele şi ciorchinele atârnând este totuşi împreună cu rădăcina, chiar dacă distanţa dintre ele este mare, aşa s-a petrecut şi cu această femeie. Căci ea a rămas în cetate, dar mlădiţa ei s-a întins până la templu şi acolo era atârnat ciorchinele cel copt. Iar depărtarea locului nu a împiedicat nicidecum ca dragostea cea după Dumnezeu să lege împreună pe mamă şi pe copil. Căci chiar dacă vârsta lui era necoaptă, însă virtutea îi era pârguită şi s-a făcut dascăl tuturor celor ce se suiau la templu, prin multa lui cucernicie faţă de Dumnezeu. Fiindcă aflând ei despre felul naşterii sale căpătau îndestulată mângâiere şi nădejde în Dumnezeu. Şi nimeni din cei ce-l vedeau pe copil nu tăcea, ci toţi Îl slăveau pe Dumnezeu Cel Ce mai presus de nădejde l-a dăruit pe el [maicii sale].

Pentru aceea a întârziat Dumnezeu naşterea, ca să se întindă mai tare această bucurie şi să o facă mai strălucită pe femeie. Căci cei care ştiuseră de necazul femeii erau martorii harului lui Dumnezeu, aşa încât multă vreme cât fusese fără de copii a făcut-o şi mai cunoscută la toţi şi de toţi era fericită şi admirată şi prin ea îi erau aduse lui Dumnezeu mulţumiri [şi laude de către alţii].

Acestea le spun ca şi noi, dacă vedem pe unele femei sfinte că nu au copii sau sunt în vreun alt necaz asemănător, să nu cugetăm cele rele, nici să ne mâniem, nici să nu spunem în noi înşine: "Pentru ce a trecut cu vederea Dumnezeu pe o femeie care vieţuieşte cu atâta virtute şi nu i-a copil?" Căci nu pentru că trece cu vederea face aşa, ci ştiind că este un alt folos mai mare pentru noi. L-a lăsat, aşadar la

templu. L-a lăsat pe miel la păstor, l-a dus pe berbec la turmă şi pe trandafirul cel fără spini în grădină: trandafir care nu se veştejeşte, ci pururi este înflorit şi care poate să se suie chiar până la cer, de a cărui bună mireasmă toţi cei care locuiesc în lume se împărtăşesc până azi. Atâta amar de ani au trecut şi încă se menţine puterea acestei bune miresme şi nu a slăbit prin mulţimea vremii [scurse]. [Şi asta] pentru că aşa este firea celor duhovniceşti.

3.A dus acest răsad frumos şi l-a sădit în altă parte. Şi după cum ostenitorii pământului mai întâi aruncă în pământ seminţele de chiparos şi de alte asemenea plante, apoi, când văd că sămânţa s-a făcut copac, nu-l lasă în acelaşi pământ, ci smulgându-l de acolo, îl mută în altă ţarină ca pământul să primească în sânurile sale planta de curând sădită şi astfel toată puterea sa [a pământului], fără grabă şi continuu, să o dea spre hrănirea şi creşterea acelei rădăcini, tot aşa a făcut şi femeia aceasta. Căci copilul semănat în acel pântece mai presus de nădejde, l-a mutat de acasă şi l-a sădit în templu unde sunt izvoare de apă necontenit. Şi puteai să vezi împlinindu-se cu ei acel cuvânt proorocesc pe care l-a zis David cântând aşa: ***"Fericit bărbatul care n-a umblat în sfatul necredincioşilor şi în calea păcătoşilor nu a stat şi pe scaunul ciumaţilor n-a şezut, ci în legea Domnului e voia lui şi la legea Lui va cugeta ziua şi noaptea. Şi va fi ca un pom răsădit la izvoarele apelor care roada lui va da la vremea sa"*** (Ps. 1, 1-3). Căci nu după ce a avut experienţa răutăţii a venit [copilul] la lepădarea ei, ci chiar din scutece a ales virtutea [αρετη]. Nu a fost părtaş „adunărilor celor ce fac fărădelege", nici nu a avut parte de convorbiri pline de necredinţă, ci din cea dintâi vârstă, de la sânul maicii, a venit la celălalt sân, cel duhovnicesc. Şi după cum copacul, dacă are parte necontenit de umezeală, creşte la înălţime mare, aşa şi acesta a ajuns la culmea virtuţii fiind adăpat neîncetat cu auzirea cuvintelor dumnezeieşti.

Dar să vedem cum l-a sădit? Să urmăm şi noi femeii, să intrăm în templu împreună cu ea. ***„S-a suit", zice, cu el în Silo, şi cu un viţel de trei ani. îndoită jertfă a fost. Una era viţelul necuvântător, cealaltă era [copilul] cuvântător. Pe unul l-a jertfit preotul, pe celălalt l-a oferit femeia. Mult mai bună era jertfa pe care femeia a adus-o decât aceea pe care a făcut-o preotul.*** Căci şi aceasta a fost preoteasă a propriilor ei măruntaie şi a urmat patriarhului Avraam, ba l-a şi întrecut. Căci acela luându-şi fiul l-a dus pe el o singură dată. Aceasta însă l-a lăsat să rămână totdeauna la templu. Acela l-a adus jertfă cu totul. Nu te uita că nu l-a junghiat, ci [priveşte] că a săvârşit totul numai cu voia liberă . [Dar femeia l-a dat cu totul.] Ai văzut femeie care se ia la întrecere cu bărbatul? Ai văzut că nu a fost nici o piedică din partea firii | femeieşti] ca să-l urmeze cu râvnă pe patriarh? Dar să vedem cum l-a adus jertfă?

Apropiindu-se de preot i-a zis: "Întru mine, Doamne". Ce înseamnă „întru mine?", înseamnă: cu amănunţime ia aminte la cele grăite de mine. Pentru că a trecut mult timp, voia iarăşi să-i amintească cele spuse de prima dată. Pentru aceea zice ***„întru mine, Doamne. Eu sunt femeia care a stat înaintea ta şi se ruga Domnului pentru copilaşul acesta". „M-am rugat Domnului şi mi-a dat cererea pe care am cerut-o de la El. Şi dau înapoi împrumutul Domnului pentru toate zilele câte le va trăi, ca să fie de folos Domnului".***

Nu a zis: „Eu sunt femeia pe care ai ocărât-o, pe care ai batjocorit-o, pe rare ai bănuit-o de beţie şi de vorbire fără rost. Pentru aceea ţi-a arătat Dumnezeu că nu sunt beată. Tu m-ai învinuit pur şi simplu de acest lucru, [fără să cercetezi]". Nu a zis nimic din aceste cuvinte iuţi, ci i-a răspuns cu multă blândeţe.

Deşi din faptele petrecute avea motiv să se dezvinovăţească şi putea ea acum să-l ocărască pe preot, ca pe unul care atunci o defăimase pe degeaba, nu a făcut nimic din toate acestea, ci a grăit numai despre binefacerea lui Dumnezeu. Ia aminte la bunăvoinţa roabei . Când a pătimit cele rele nu a dezvăluit nimănui necazul, nici nu a zis către preot: „Am o potrivnică care mă ocărăşte şi mă batjocoreşte pentru că are o ceată de copii. Eu însă vieţuiesc întru blândeţe, deşi nici până azi nu am putut deveni mamă pentru că Dumnezeu a închis pântecele meu; şi văzând că mă necăjesc nu m-a miluit". Nimic din acestea nu a zis, ci trecând sub tăcere felul necazului a arătat numai că este deznădăjduită şi întristată spunând: „Sunt o femeie aflată în vreme apăsătoare". Şi nici aceasta nu ar fi spus-o dacă n-ar fi silit-o preotul, bănuind că ar putea fi beată. Când a lăsat-o necazul acela şi Dumnezeu i-a dat cererea, atunci [doar] a făcut cunoscută preotului binefacerea, vrând ca şi el să fie părtaş mulţumirii ei, după cum l-a făcut părtaş şi rugăciunii ei de odinioară.

Şi a zis: „Pentru copilul acesta m-am rugat şi mi-a dat Domnul cererea pe care am cerut-o de la El. Şi acum dau împrumutul înapoi Domnului". Vezi cum măsoară! „Să nu socoteşti că fac ceva mare şi minunat", zice ea, „pentru că ofer pruncul. Căci nu fac cu deplină stăpânire şi [din proprie iniţiativă] această faptă bună, ci doar îmi plătesc datoria. Am făcut o înţelegere şi acum înapoiez ceea ce am primit Celui ce mi-a dat". Şi zicând aceste cuvinte s-a oferit şi pe sine împreună cu pruncul, legându-se şi pe sine de templu ca şi cu un lanţ prin împreună-pătimirea firii.

4. Căci dacă ***„unde este comoara omului acolo este şi inima lui"*** (Mt. 6,21), cu mult mai mult unde era copilul femeii acolo era şi cugetul mamei; şi aşa pântecele ei s-a umplut iar de binecuvântare. După ce a zis aceste vorbe şi s-a rugat, ascultă ce zice preotul către Elcana: ***„Îţi va da Domnul altă sămânţă din femeia aceasta***

în locul celei care ai dat-o Domnului”. La început nu a zis „Îţi va da în locul [acesteia alta]“, ci „Să-ţi dea ţie Domnul cererea”. Când însă L-a făcut datornic pe Dumnezeu îi zice: „Să-ţi răsplătească [să-ţi dea în loc] bune nădejdi pe viitor”. Căci dacă pe când nu îi era [Dumnezeu] dator i-a dat, cu mult mai mult după ce S-a băgat dator îi va răsplăti. Pe cel dintâi l-a luat făcând făgăduinţă, iar pe cei de după aceea i-a luat din binecuvântarea [dată după primul]. Şi aşa întregul rod al femeii s-a sfinţit.

Cel întâi născut era isprava femeii, la cel de-al doilea însă a fost părtaş şi preotul. Şi precum pământul bun şi gras, când primeşte seminţele ne arată roade bogate, aşa şi femeia, primind cu credinţă cuvintele preotului a adus alte spice mănoase şi a preschimbat vechiul blestem, născând din făgăduinţă şi binecuvântare. Şi tu, dar, femeie, râvneşte acesteia. Şi chiar de eşti stearpă, fă o făgăduinţă asemănătoare şi roagă pe preot să mijlocească împreună cu tine. Dacă într-adevăr şi cu totul primeşti cu credinţă cuvintele lui, binecuvântarea părinţilor [a preoţilor] va sfârşi m rod bun şi frumos. Iar dacă devii mamă, oferă-ţi şi tu copilul. Aceea 1-a dus la templu. Tu pregăteşte-l pe el templu împărătesc. ***„Căci mădularele voastre”, zice, “sunt trupul lui Hristos şi templu al Duhului Care locuieşte în voi”*** (l Cor. 6,19). Şi iarăşi [zice]: ***„Voi locui în voi şi voi umbla”*** (II Cor. 6,16). Cum, dar, nu este necuvenit să îndreptăm o casă îmbătrânită care stă gata să se prăbuşească şi pentru ea să cheltuim bani şi să aducem zidari şi să ne îngrijim de toate, iar casa lui Dumnezeu – căci ***casă a lui Dumnezeu este sufletul unui tânăr*** – să nu o învrednicim de nici o purtare de grijă?

Vezi ca nu cumva să auzi şi tu acelaşi lucru pe care 1-au auzit de demult iudeii. Căci aceia, pentru că nu au purtat grijă de templul acesta văzut când s-au întors din robie, ci şi-au înfrumuseţat casele, aşa L-au mâniat pe Dumnezeu încât l-a trimis pe prooroc şi i-a ameninţat cu foametea şi cu multe lipsuri în cele de trebuinţă. Iar pricina acestei ameninţări aceasta era: ***„Voi locuiţi în case mari, iar casa Mea se pustieşte”*** (Agheu 1,4). Dacă neglijenţa faţă de acel templu a ridicat mânia lui Dumnezeu, cu mult mai mult uşurătatea faţă de acest templu mânie pe Stăpân. Căci acesta [al trupului şi sufletului] este mult mai de preţ decât acela, după cum şi simbolurile sfinţeniei sunt mai mari.

Nu lăsa casa lui Dumnezeu să devină peşteră de tâlhari ca să nu auzi şi o altă certare pe care Hristos a făcut-o iudeilor când a zis: ***„Casa Tatălui Meu este casă de rugăciune, iar voi aţi făcut-o peşteră de tâlhari”*** (Mt. 21,13). ***Cum devine peşteră de tâlhari? Când îngăduim să intre în sufletele tinerilor pofte care îi robesc şi lăsăm toată desfrânarea să locuiască în ei. Căci asemenea gânduri sunt mai cumplite decât tâlharii, robind libertatea copiilor” şi făcându-i robi***

patimilor necuvântătoare, străpungându-i din toate părţile şi umplând mintea lor de multe răni. De aceea trebuie să veghem asupra lor în fiecare zi şi ca de un bici să ne folosim de cuvânt ca să scoatem toate aceste patimi din sufletul lor şi copiii să poată prin noi să se împărtăşească de cetăţenia cea de sus si să săvârşească toată lucrarea de acolo. Nu ştiţi că cei ce vieţuiesc în oraşe, adeseori îşi iau de îndată copiii de la alăptat şi îi duc la temple, la lupte, la şcoli sportive, la dans şi muzică? Aceasta să facem şi noi! Din cea dintâi vârstă să-i introducem în vieţuirea cerească. Căci aceasta de aici este doar cheltuială pământească şi nu are nici un câştig.

5. Căci ce câştig poţi avea din laudele mulţimii, spune-mi? Fiindcă de îndată ce se lasă seara, aplauzele şi toată acea agitaţie se veştejeşte, îndată ce se termină adunarea, după ce s-au desfătat ca într-un vis, rămân pustii de orice veselie şi căutând în sine buna dispoziţie de pe urma cununilor [de laudă], de pe urma îmbrăcăminţii strălucite şi de pe urma a toată cealaltă împopoţonare şi fandoseală [lumească], nu o pot afla. Şi toate acestea au trecut pe lângă ei mai repede ca un vânt. Pe când vieţuirea cerească, din contră, este cu totul altfel: fără cheltuială ne aduce mult câştig şi încă statornic. Căci nu oamenii beţi, ci poporul îngerilor îl aplaudă neîncetat pe cel ce vieţuieşte în ceruri. Dar ce vorbesc eu de poporul îngerilor? Însuşi Stăpânul îngerilor îl laudă şi îl primeşte pe acela. Iar cel lăudat de Dumnezeu, nu o singură zi, sau două, ori trei, ci în toată veşnicia, merge cu strălucire, purtând cunună, şi nu vei putea vedea capul unui asemenea om niciodată golit de slava aceea.

Căci timpul unei asemenea laude nu se restrânge la câteva zile, ci se întinde în nemurirea veacurilor viitoare. Acestei slujiri nu îi poate fi piedică niciodată sărăcia, ci este cu putinţă şi săracului să slujească această slujire. Şi mai cu seamă săracului, căci el este străin de toată fandoseala şi mândria lumească! Pentru că nu trebuie cheltuială de bani şi averi, ci un suflet curat şi o minte întreagă şi feciorelnică. Din aceasta [din sărăcie] se ţes pentru suflet hainele acelei vieţuiri şi se împleteşte cunună, încât dacă sufletul nu este împodobit cu isprăvile virtuţii, nu are nici un folos din mulţimea aurului. Prin urmare, nici o vătămare nu vine din sărăcie dacă are pusă deoparte bogăţia lăuntrică.

Iar această slujire nu este doar a pruncilor de parte bărbătească, ci şi a fetelor. Căci după cum în viaţa socială nu sunt rânduiţi doar bărbaţi să facă aceste lucruri şi slujiri, ci teatrul le primeşte şi pe femei şi pe bătrâni şi pe tineri şi pe robi şi pe cei liberi, tot aşa, unde este râvnă dovedită a sufletului nu este piedică nici firea, nici vârsta, nici rangul social, nici vreun alt lucru. ***De aceea vă rog pe voi toţi, din cea dintâi vârstă să-i daţi pe fiii şi fiicele voastre la asemenea slujiri şi îndeletniciri şi***

puneţi-le de o parte mai dinainte o bogăţie care se potriveşte cu o asemenea vieţuire, nu adunându-le aur şi argint, ci depozitându-le în suflet blândeţea, întreaga înţelepciune, cuviinţa şi toată cealaltă virtute. De această cheltuială are nevoie o astfel de slujire şi îndeletnicire.

Aşadar dacă această avuţie [duhovnicească] o strângem atât în noi cât şi în copiii noştri, vom avea parte şi în viaţa aceasta de multă strălucire, iar în viaţa ce vine vom auzi acel fericit glas prin care Hristos îi va chema pe toţi cei ce L-au mărturisit pe El. Mărturisire nu doar prin credinţă, ci şi prin fapte, fiindcă dacă nu este şi aceasta adăugată [celei prin credinţă] ne primejduim să fim pedepsiţi împreună cu cei care L-au tăgăduit. Căci nu unul singur este chipul tăgăduirii, ci multe şi felurite, la care şi Pavel se referea când zice: ***„Ei mărturisesc că-L cunosc pe Dumnezeu, dar prin faptele lor îl tăgăduiesc”***(Tit. 1,16). Şi iarăşi: ***“Dacă cineva dintre ai lor, şi mai ales dintre casnici, nu le poartă de grijă au tăgăduit credinţa şi sunt mai răi decât necredincioşii”***(l Ti m. 5,8). Şi iar: ***“Fugiţi de lăcomie, care este închinare la idoli”***(Col. 3,5).

Prin urmare, fiindcă sunt atâtea tăgăduiri, este limpede că sunt tot pe atâtea mărturisiri, ba chiar mai multe . ***Pe acestea toate să ne sârguim să le mărturisim, ca şi noi să ne bucurăm de cinstea din ceruri, cu harul şi cu iubirea de oameni a Domnului nostru Iisus Hristos prin Care şi cu Care Tatălui şi Duhului Sfânt slavă acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.***

Cuvântul IV din “Omilii şi cuvântări despre educaţia copiilor”

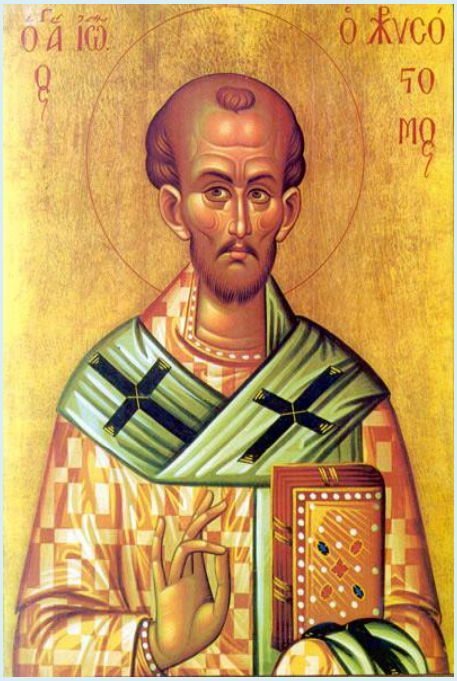

Către cei care părăsesc slujbele si se duc la teatru; nu numai că petrecerea în biserică este mai de folos decât cea de la teatru, ci şi mai plăcută. A doua cuvântare despre rugăciunea Anei şi că trebuie necontenit să ne rugăm şi în tot locul fie că suntem în piaţă, pe drum sau în pat.

1. Nu ştiu ce cuvinte să folosesc azi. Căci văd adunarea liturgică împuţinată, pe proorocii dispreţuiţi, pe apostoli trecuţi cu vederea, pe părinţi defăimaţi. Iar prin robi ocara trece la Stăpân. Vreau să acuz pe cei care, datori fiind să asculte acuzaţia, nu îi văd de faţă, ci vă văd prezenţi pe voi care nu aveţi trebuinţă de acest îndemn şi mustrare. Dar chiar şi aşa nu trebuie să tăcem. Şi durerea pentru ei suntem gata să o dăm în vileag prin cuvinte, pentru ca să-i facem şi pe ei de ruşine, dar să vă şi lăsăm pe voi care ascultaţi să le fiţi osânditori. Căci dacă erau aici de faţă, ar fi auzit mustrarea numai din partea noastră. Acum însă, fugind de certarea noastră, de la voi vor auzi toate. Aşa fac şi prietenii. Când nu-i află pe cei vinovaţi, se întâlnesc cu prietenii celor vinovaţi pentru ca aceia să meargă şi să le spună. Aceasta a făcut şi Dumnezeu. Căci lăsând pe cei care au păcătuit faţă de El s-a întâlnit cu Ieremia care nu a făcut nici o nedreptate şi i-a zis: „Ai văzut ce Mi-a făcut fiica cea nepricepută, Iuda?.

De aceea şi noi mijlocim pe lângă voi împotriva acelora, ca, plecând de aici, să îi îndreptaţi. Cine poate suferi o împuţinare ca aceasta? O dată pe săptămână ne

strângem aici şi nici măcar în această zi nu suferim să trecem cu vederea grijile lumeşti. Dacă cineva îi întreabă de aceasta, îndată pun înainte sărăcia şi necesitatea hranei. Şi zicând că nu au timp, îşi urzesc o [falsă] dezvinovăţire [care de fapt este pentru ei] mai cumplită decât orice osândă. Căci ce este mai rău decât această osândă: să ni se pară orice altceva mai important şi mai necesar decât lucrurile lui Dumnezeu. Gândiţi-vă la grozăvie: dezvinovăţirea devine osândă! Şi ca să vedeţi că, fără să zic eu ceva, aceste lucruri sunt pretexte şi motive de scăpare şi un acoperământ pentru lipsa de râvnă, [fiţi atenţi] la ziua de mâine care îi va mustra pe toţi cei care acum pretextează unele ca acestea.

Căci mâine tot oraşul se mută la hipodrom şi casele şi pieţele se golesc din pricina acelui spectacol nelegiuit. Şi aici nici măcar încăperea principală a bisericii nu se poate umplea. Acolo însă nu numai în hipodrom, ci şi la balcoane, pe case, pe acoperişuri, pe blocuri de piatră şi pe mii de alte locuri aflate la înălţime, ocupă [spectatorii] loc. Şi nici sărăcia, nici lipsa de timp, nici neputinţa trupului, nici slăbiciunea picioarelor, nici altceva de acest fel nu poate ţine în frâu in nebunia cea nestăvilită. Ci oamenii bătrâni, mai abitir decât tinerii în floarea vârstei, fac de ruşine căruntețele şi dau pildă rea la vârsta lor, făcând de ocară însăşi bătrâneţea.
Şi aici [în biserică] socotesc că sunt îngreuiaţi asemenea celor ce au rău de mare şi zic că prin auzirea cuvintelor dumnezeieşti dau în strâmtorare şi sufocare. Astfel de lucruri ne pun ei înainte. Acolo însă, arzându-i soarele pe capul gol şi fiind arşi şi siluiţi de arşiţă şi stând în picioare cu multă osteneală şi suferind mii de alte rele, ca într-o livadă se desfată din toată inima. De aceea sunt oraşele noastre stricate, că sunt dascăli răi pentru tineret.

Cum ar putea un [astfel de bătrâni să înţelepţească [oϖφpoviζϖ] un tânăr necuviincios şi destrăbălat când el însuşi se semeţeşte cu asemenea fapte la bătrâneţe, când el însuşi, după atâta vreme, nu se mai satură de priveliştea aceea preadesfătătoare? Cum poate să-şi educe [pνθμιζϖ] fiul, cum poate să pedepsească pe robul care greşeşte, cum poate să sfătuiască pe altul să nu se grijească de cele trebuincioase, dacă el face asemenea necuviinţe în cea din urmă vârstă a bătrâneţii? Iar dacă tânărul îl ocărăşte pe bătrân, îndată [cel bătrân] aduce înainte vârsta sa înaintată şi are pe lângă sine mii de susţinători, însă când trebuie să-l înţelepţească pe cel tânăr şi el însuşi să-i fie [aceluia] dreptar de virtute, nu pomeneşte nici un cuvânt de vârstă, ci merge mai înnebunit decât tinerii la acel spectacol nelegiuit. Acestea le zic nu ca să dau vina pe bătrâni, nici ca să-i scap pe tineri de acuză şi osândă, ci pentru ca prin cei dintâi să-i fac statornici pe cei din urmă.

Căci dacă nu trebuie ca cel bătrân să facă acele necuviinţe, cu atât mai mult tânărul. Fiindcă [dacă bătrânul face asemenea lucruri] se face de râs şi mai multă îi

este necuviinţa, pe când în cazul tânărului pierzania este mai cumplită, groapa mai adâncă. Şi fiindcă mai puternice sunt poftele pentru tineri şi flacăra dorinţelor li se face mai aprinsă, e de-ajuns fie şi numai puţin lemn să primească din afară şi [îndată] se aprind toate. Că pentru tânăr este mult mai uşor să cadă în mânie şi în pofte. De aceea şi este trebuinţă de mai multă pază, de a se ţine mai tare în frâu, de a-şi pune ziduri şi oprelişti mai sigure.

2. Să nu-mi spui asta, omule, că acel spectacol are plăcere, ci arată-mi că dimpreună cu plăcerea nu are nici o vătămare. Dar ce zic eu vătămare? Căci nici măcar plăcere nu are. Şi asta este limpede din ceea ce urmează. Când pleci de la acel hipodrom şi te întâlneşti cu cei care pleacă de la biserică, cercetează cu amănunţime care a avut parte de plăcere mai mare: cel ce a ascultat pe prooroci şi s-a împărtăşit de binecuvântare şi s-a bucurat de învăţătură şi L-a rugat pe Dumnezeu pentru păcatele sale şi şi-a uşurat conştiinţa şi nimic nu-1 mai osândeşte sau tu care ţi-ai părăsit Mama [Biserica] şi ai necinstit pe prooroci şi L-ai dispreţuit pe Dumnezeu şi ai dănţuit împreună cu diavolul şi ai ascultat pe cei ce blesteamă şi batjocoresc şi ţi-ai pierdut vremea în deşert şi pe degeaba şi când te-ai întors acasă ai venit cu mâna goală, neavând de acolo nici un câştig, fie trupesc, fie duhovnicesc?

Aşadar, dacă e vorba de plăcere, trebuia mai cu seamă aici [la biserică] să vii. Căci de acolo îndată vine osânda şi mustrarea conştiinţei, părerea de rău pentru cele petrecute, ruşinea, ocara, neîndrăznirea privirii. Aici, din contră, este îndrăzneala, grăirea liberă şi discuţia sfielnică cu toţi despre toate cele auzite aici. Aşadar, când mergi în piaţă şi îi vezi pe toţi că aleargă la acel spectacol, fugi şi tu îndată la biserică şi nevoindu-te puţină vreme, desfatează-te [apoi] neîncetat de dumnezeieştile cuvinte. Căci dacă, fiind luat de val dimpreună cu cei mulţi, te vei duce acolo, te vei bucura puţină vreme, iar apoi toată ziua vei fi îndurerat, ba şi a doua zi şi chiar pentru multe alte zile te vei osândi. Iar dacă pentru puţin timp te struneşti, te vei desfăta toată ziua. Şi nu numai în acea zi, ci te vei obişnui să petreci astfel şi în toate celelalte zile.

Răutatea are o plăcere trecătoare, dar durerea de pe urma ei este necontenită. Virtutea, însă, are scurtă osteneală, dar câştigul împreunat cu veselia este neîncetat. De pildă, unul s-a rugat la Dumnezeu, a plâns cu lacrimi, s-a îndurerat puţină vreme după rugăciune; altul s-a desfătat ziua întreagă, dar apoi a dat milostenie, a postit sau a lucrat oricare altă faptă bună ori, ocărât fiind, n-a răspuns cu ocară. Dacă într-o singură clipită şi-a înfrânat şi şi-a ţinut mânia, după acea totdeauna se bucură şi se veseleşte când îşi aduce aminte de acele virtuţi. Cu răutatea însă este cu totul dimpotrivă. Cineva te ocărăşte? Ocărăşte-l şi tu! După aceea, când eşti

acasă, te macini, rumegând în minte cuvintele aceluia care ţi-au adus multă vătămare. Prin urmare, dacă vrei cu dinadinsul plăcerea, fugi de poftele tinereşti şi îngrijeşte-te de întreaga înţelepciune şi ia aminte la auzirea cuvintelor dumnezeieşti. Acestea le spunem ca voi, la rându-vă, spunându-le acelora şi insistând [înaintea lor] pururea cu aceste vorbe, să-i trageţi de la tot obiceiul rău şi să îi îndupleca ţi să facă toate cu minte cuviincioasă. Căci unii ca aceştia, chiar dacă vin aici, o fac în zadar şi pe degeaba şi nimeni nu ar afla în ei vreo râvnă vrednică de laudă. Şi aceasta o văd lămurit de la slujba de azi.

Căci la Sfânta Cincizecime [Rusalii], atâta mulţime a alergat [la biserică] încât nu ne mai încăpea locul şi toate erau în strâmtorare. Insă eu nu socotesc o astfel de adunătură ca adevărată, căci vin pentru că aşa e obiceiul şi nu din evlavie. Ce este mai dezgustător decât aceia când [de fapt] uşurătatea lor este plină de atâtea învinuiri şi părelnica lor râvnă este lipsită de orice laudă [adevărată]? Fiindcă cel care ia parte cu râvnă şi dorire şi cuget întreg la această slujbă dumnezeiască trebuie să facă acest lucru totdeauna şi nu să fie aici doar împreună cu cei care vin la sărbătoare, iar mai apoi, tot cu ei, să se depărteze fiind mânat pe bună dreptate ca dobitoacele, fără să judece.

3. Aş putea să întind şi mai mult introducerea cuvântului, dar fiindcă ştiu cu limpezime că şi înainte de îndemnul [nostru] aţi fi făcut pentru ei cele demne de voi şi că le veţi spune şi mai multe decât cele grăite de mine, ca să nu par că vă încarc cu certări împotriva acelora, las toate celelalte pe seama voastră şi acum mă voi atinge de obişnuita învăţătură, reluând cuvântul despre istoria Anei. Şi nu vă minunaţi dacă nu am părăsit acest subiect, căci pur şi simplu nu pot să-mi scot din minte pe femeia aceasta.

Aşa de mult îi admir buna podoabă a sufletului şi frumuseţea cugetului ei! Iubesc ochii care lăcrimează şi pururea stăruie în rugăciuni şi buzele şi gura care nu se face de ruşine rostind ocări şi înjurături, ci este împodobită cu mulţumirea cea către Dumnezeu, după cum era şi a acesteia. O admir pe Ana, pe de-o parte pentru că filosofa, iar pe de alta o admir şi mai tare pentru că filosofa, femeie fiind – căci pe femeie mulţi adeseori o osândesc şi o judecă. ***„Căci din femeie", zice [Scriptura], „este începutul păcatului şi din pricina ei murim cu toţii"***(Is Şir. 25, 24). Şi iarăşi: ***"Mică este orice răutate faţă de răutatea femeii"*** (îs Şir. 25, 19). Iar Pavel spune: ***„Nu Adam a fost amăgit, ci femeia fiind amăgită a călcat porunca"***(I Tim. 2,14).

De aceea mai mult o admir, pentru că a risipit aceste învinovăţiri, că a făcut neadevărată această osândire, că, fiind parte a genului osândit şi dispreţuit, a

nimicit toate ocările aduse [femeilor]. Şi a arătat prin fapte că şi femeile nu de la fire au devenit astfel, ci din pricina liberei alegeri şi a puţinătăţii lor de suflet, şi că, făcând parte din acest gen femeiesc, este cu putinţă să atingă vârful virtuţii.

Plină de vigoare şi de dăruire femeia: dacă înclină către răutate, lucrează mari rele, iar dacă se apucă de virtute, mai degrabă şi-ar da sufletul decât să renunţe la râvna şi dăruirea lăuntrică. Aşa şi aceasta: a biruit firea şi a silit nevoile şi hotarele firii şi s-a pregătit, prin stăruinţa în rugăciune, să nască fiu din pântece sterp. Pentru aceea iar a scăpat la rugăciune şi, după ce a luat [ceea ce ceruse], astfel a grăit: ***„Întăritu-s-a inima mea întru Domnul şi s-a înălţat cornul meu întru Dumnezeu “*** (I Rg. 2,1).

Ce înseamnă „întăritu-s-a inima mea întru Domnul” am lămurit dragostei voastre ieri. Acum este de trebuinţă să tâlcuim şi restul cuvintelor. Zicând „Întăritu-s-a inima mea întru Domnul” a adăugat „s-a înălţat cornul meu întru Dumnezeul meu”. ***Ce înseamnă cornul meu”, de vreme ce Scriptura se foloseşte necontenit de această expresie?*** Că zice: „Înălţatu-s-a cornul lui” şi „Înălţatu-s-a cornul Unsului Său” . Aşadar ce este cornul? Scriptura foloseşte acest cuvânt, ce are legătură cu animalele necuvântătoare, când vrea să desemneze, prin metaforă, puterea, slava, strălucirea. Căci animalelor Dumnezeu le-a dat cornul în loc de slavă şi armă şi dacă pierd pe acesta pierd şi puterea. Şi după cum un ostaş neînarmat este uşor de prins, tot aşa şi un taur fără coarne este uşor de robit, Nimic altceva nu spune femeia prin acest cuvânt decât „Înălţatu-s-a slava mea”.

Şi cum a fost înălţată ? „În Dumnezeul meu”, zice ea. De aceea şi fără primejdie este înălţarea pentru că are rădăcină tare şi nemişcată. Slava de la oameni imită uşurătatea celor ce slăvesc şi de aceea se şi prăvăleşte uşor. Pe când cea de la Dumnezeu nu este aşa, ci pururea rămâne nemişcată. Şi pe amândouă acestea le-a limpezit proorocul: şi grabnica cădere a uneia şi neclintirea celeilalte. Căci zice: ***„Tot trupul e ca iarba şi toată slava omului ca floarea ierbii, Uscatu-s-a iarba şi floarea a căzut”***(Is. 40, 6-7). Dar despre cea de la Dumnezeu nu aşa. Dar cum? ***„Cuvântul lui Dumnezeu rămâne în veac”***(Is. 40,8). Şi arătat este acest lucru şi din pilda acestei femei.

Căci împăraţi şi generali şi cârmuitori puternici, adesea săvârşind multe lucruri ca să nu li se uite pomenirea şi zidindu-şi morminte strălucite şi înălţându-şi statui şi chipuri în multe locuri şi lăsând în urmă mii de semne ale isprăvilor lor, sunt aduşi la tăcere şi nu sunt pomeniţi de unii nici măcar prin simpla rostire a numelui. Pe când această femeie este cântată acum pretutindeni în lume. Dacă te duci în Sciţia,

în Egipt, în India, ba chiar la marginile lumii, vei auzi pe toţi cântând isprăvile acestei femei; într-un cuvânt, tot pământul de sub soare ştie de slava Anei.

Şi nu numai aceasta este lucru minunat, că femeia este cântată în toată lumea, ci că, trecând atâta timp, nu numai că nu s-a stins lauda ei, ci creşte şi sporeşte cu mult mai mult şi toţi cunosc filosofia ei şi răbdarea şi stăruinţa. In oraşe şi în sate, în case şi în tabere de ostaşi, pe corăbii şi în ateliere, pretutindeni o auzi lăudată pe această femeie. Pentru că atunci când Dumnezeu vrea să slăvească pe cineva, chiar dacă vine moartea, chiar dacă trece mulţime de vreme sau orice altceva, necontenit dăinuie florile acelei slave şi nimeni şi nimic nu poate să întunece acea strălucire. Pentru aceea şi aceasta, învăţând pe toţi cei care ascultă, că nu trebuie să ne punem nădejdea în cei muritori – căci din altă parte ne rămân bunătăţile statornice şi nemişcate – a spus şi pricina slavei.

Căci zicând „Întâritu-s-a inima mea întru Domnul”, a adăugat „Înălţatu-s-a cornul meu întru Dumnezeul meu”, vorbindu-ne aici în chip ascuns de două bunătăţi care cu greu se împletesc degrabă una cu alta: pe de-o parte am scăpat de învolburare şi am risipit necinstea, iar pe de alta m-am bucurat de neprimejduire şi m-am împărtăşit de slavă. Aceste două lucruri nu le-ar putea vedea careva cu uşurinţă împletindu-se una cu alta. Căci mulţi scapă de primejdii, dar nu au viaţă slăvită. Iar alţii au parte de slavă şi strălucire, dar sunt siliţi să se primejduiască din pricina acestei slave. Ce spun eu? Mulţi adesea erau întemniţaţi pentru că erau adulteri şi vrăjitori şi spărgători de morminte ori au păcătuit altceva asemenea celor enumerate.

Apoi printr-o oarecare favoare împărătească au scăpat de închisoare. Unii ca aceştia într-adevăr au scăpat de pedeapsă, dar nu şi de ocară, căci au ruşinea păcatului urmărindu-i tot timpul. Alţii, ostaşi vestiţi, dorind cu înfocare o viaţă slăvită şi strălucită, s-au primejduit în războaie şi adeseori au căpătat răni şi în cele din urmă a venit peste ei moartea năprasnică. Aceştia, poftind slava, nu au avut parte de siguranţa dobândirii ei.

4. În cazul femeii acesteia, însă, s-au petrecut amândouă lucrurile: a avut parte şi de siguranţă şi de slavă. Aşa s-a întâmplat şi cu cei trei tineri: au scăpat şi de primejdia focului, au devenit şi slăviţi, biruind mai presus de fire puterea focului. De acest fel sunt isprăvile lui Dumnezeu. ***El dăruieşte în acelaşi timp o viaţă luminată şi în siguranţă. Aşadar pe acestea două le-a zis în chip ascuns prin cuvintele: „Întăritu-s-a inima mea întru Domnul şi s-a înălţat cornul meu întru Dumnezeul meu”.*** Nu a zis simplu: „întru Dumnezeu”, ci „întru Dumnezeul meu”, răpind de-a dreptul pentru sine pe Stăpânul de obşte al lumii. Iar aceasta a făcut-o

nu micşorându-I stăpânirea, ci arătându-şi dragostea ei şi fiind îmboldită de aceasta.

Căci acesta este obiceiul celor ce se iubesc: nu suferă să se iubească [şi să fie iubiţi] laolaltă cu mulţi, ci doresc să-şi arate dragostea în chip special şi exclusiv. Aşa face şi David când zice: ***„Dumnezeule, Dumnezeul meu pe Tine Te caut dis de dimineaţă”***(Ps. 62,1). Vorbind [mai întâi] despre stăpânia Lui asupra tuturor a grăit şi despre cea specială peste sfinţi. Şi iarăşi zice: ***“Dumnezeule, Dumnezeul meu ia aminte la mine pentru ce m-ai părăsit”***(Ps.). Şi iar: ***„Doresc de Dumnezeu. Sprijinitorul meu eşti”***(Ps.). Aceste cuvinte sunt ale unui suflet cald, dogorit şi ars de dor. Aşa a făcut şi femeia aceasta. Dar faptul că aceasta se întâmplă cu oamenii nu este de mirare, însă când vezi că Dumnezeu face aceasta, atunci uimeşte-te. Căci după cum aceştia [sfinţii] nu-L cheamă ca pe ceva comun şi altora, ci voiesc ca Dumnezeu să fie al lor în mod special, aşa şi El, nu zice că este Dumnezeul lor ca şi al celorlalţi [în acelaşi mod ca şi al celorlalţi], ci se numeşte pe Sine Dumnezeul lor în chip special.
Pentru aceea zice: ***„Eu sunt Dumnezeul lui Avraam, al lui Isaac şi al lui Iacob”***(Ieş. 3,6; 3 Rg. 18, 36). Iar prin aceasta nu-Şi micşorează stăpânirea, ci mai degrabă Şi-o lărgeşte. Căci stăpânirea [puterea stăpânirii] Lui nu mulţimea supuşilor o arată, ci mai degrabă virtutea lor. Dumnezeu nu se bucură atât de mult că este numit Dumnezeul cerului şi al pământului, al mării şi al celor din ele, pe cât se bucură când este numit Dumnezeul lui Avraam, al lui Isaac şi al lui Iacov. Şi ceea ce nu se petrece în cazul oamenilor se poate vedea că se întâmplă cu Dumnezeu.

Oare ce vreau să spun? În cazul oamenilor slugile îşi iau numirea de la stăpânii lor şi aşa este obiceiul tuturor să spună: „Cutare este administratorul cutăruia; cutare este casierul cutărui general sau om politic”. Nimeni nu spune: „Cutare om politic este al cutărui administrator”, ci obişnuim să îi numim pe cei mai mici raportându-i la cei mai mari. Dar în cazul lui Dumnezeu este cu totul dimpotrivă. Căci nu numai Avraam este numit prin raportare la Dumnezeu [de pildă „rob al lui Dumnezeu"], ci şi Dumnezeu este [Dumnezeul] lui Avraam; deci Stăpânul îşi ia numirea de la rob.

De acest lucru uimindu-se Pavel a spus: ***„Pentru aceea nu Se ruşinează Dumnezeu să Se numească [pe Sine] Dumnezeul lor”***(Evr. 11,16). Pentru ce nu se ruşinează? Spune şi pricina: ca să le urmăm şi noi. Dar aceia erau străini şi călători, iar pentru aceasta ar fi trebuit să se ruşineze de ei. Căci străinul este un nimeni şi pare uşor de dispreţuit. Însă acei sfinţi nu erau străini în sensul în care noi socotim, ci în altul preaslăvit. Noi îi numim străini pe aceia care îşi lasă patria lor

şi se duc în alt pământ. Aceia nu erau străini în acest sens. Căci trecând cu vederea toată lumea aceasta şi socotind că mic este pământul, [fie el întreg], priveau la cetatea cea din ceruri. [Şi aceasta o făceau] nu din laudă de sine, ci din pricina mărimii de suflet pe care o aveau; nu din nebunie, ci pentru filosofia lor. S-au uitat la cele de pe pământ şi au văzut că toate curg şi pier şi nimic nu este aici statornic şi nemişcat, nici bogăţia, nici puterea, nici slava, nici însăşi viaţa, ci fiecare are un sfârşit şi va ajunge fiecare la hotarul său cel de pe urmă. Nu aşa sunt cele din cer, ci fără de sfârşit şi nemuritoare.

Pentru aceea au ales să fie străini faţă de cele ce curg şi trec, ca să primească pe acelea care rămân. Străini erau nu prin aceea că nu aveau patrie, ci prin aceea că tindeau către patria care rămâne în veac. Ceea ce însuşi [Pavel] a arătat-o limpede: ***„Cei ce zic acestea dovedesc că patrie îşi caută”*** (Evr. 11,14). Ce fel de patrie? Oare pe cea care au părăsit-o? Nu! „Căci dacă se gândeau la aceea ar fi avut vreme să se întoarcă. Acum însă se îndreaptă spre una mai bună, adică spre cea cerească, al cărei Meşter şi Făcător este Dumnezeu. De aceea nu se ruşinează Dumnezeu să Se numească Dumnezeul lor”(Evr. 11, 15-16).

5. Să urmăm şi noi acestora, vă rog! Să trecem cu vederea cele ale veacului de acum, să dorim de cele viitoare, s-o luăm ca învăţător pe această femeie şi să scăpăm pururea la Dumnezeu şi la Acela toate să le cerem. ***Nimic nu este deopotrivă cu rugăciunea. Căci ea şi pe cele imposibile le face posibile, pe cele anevoioase uşoare şi pe cele greu de ajuns le pune la îndemână.*** Pe aceasta şi fericitul David cu sârguinţă o săvârşea. Pentru aceea şi zicea: ***„De şapte ori pe zi Te-am lăudat pentru judecăţile dreptăţii Tale”*** (Ps. 118,164). Dacă un împărat, cufundat în mii de griji şi tras din toate părţile, de atâtea ori Îl ruga pe Dumnezeu într-o zi, ce iertare sau apărare mai putem avea noi, care, având atâta timp liber, nu Îl rugăm necontenit, deşi am putea avea atâta câştig?

Cu neputinţă este, cu neputinţă, ca un om care se roagă cu cuvenita sârguinţă [προθυμια] şi Îl cheamă necontenit pe Dumnezeu, [cu neputinţă] este să păcătuiască vreodată. Cum? Îţi spun eu! ***Cel ce îşi încălzeşte mintea şi îşi scoală sufletul şi se mută pe sine la cer şi astfel Îl cheamă pe Stăpân, [apoi] îşi aduce aminte de păcatele sale şi îi vorbeşte despre iertarea lor şi îl roagă ca să fie milostiv şi blând, [unul ca acesta] în timp ce grăieşte aceste cuvinte, leapădă orice grijă lumească şi se întraripează şi este mai presus de patimile omeneşti.***

Şi chiar dacă vede după rugăciune vreun duşman, nu îl mai priveşte ca duşman. Chiar dacă vede vreo femeie frumoasă, nu se prăbuşeşte la vederea ei, căci focul de după rugăciune rămâne înlăuntrul lui şi alungă cu totul orice gând necuviincios.

Însă pentru că suntem oameni şi este cu putinţă să cădem în uşurătate şi slăbiciune, după ce trece o oră sau două sau trei după rugăciune, când vezi căldura care este în tine că vrea să se scurgă câte puţin, aleargă degrabă iarăşi la rugăciune şi încălzeşte cugetul tău cel răcit. Şi dacă vei face aceasta de-a lungul întregii zile, încălzindu-ţi intervalele de timp prin desimea rugăciunii, nu vei da diavolului prilej şi intrare împotriva cugetelor tale.

Şi ceea ce facem când ne pregătim masa şi vrem să bem ceva, să facem şi în acest caz. Când vedem apa încălzită că se răceşte, o punem iar pe foc ca să se încălzească repede. Aceasta să facem şi aici: ***pe cărbunii încinşi ai rugăciunii să ne punem gura şi astfel vom reaprinde mintea noastră spre evlavie şi atenţie [ευλαβεια] şi îi vom imita pe zidari.*** Căci şi aceia, urmând să zidească cu cărămizi, din pricina sfărâmiciunii materialului, proptesc zidirea cu lemne lungi. Şi proptele nu le pun la depărtare mare una de alta, ci la mică distanţă, ca prin desimea lor să facă mai sigură îmbinarea cărămizilor. Aceasta fă-o şi tu, şi toate lucrurile lumeşti, ca şi cu nişte propte de lemn, ţinându-le prin necontenirea rugăciunilor, îngrădeşte-ţi vieţuirea din toate părţile.

Dacă vei face astfel, chiar de vor sufla după aceea mii de vânturi, chiar de vor fi ispite şi întristări, chiar de vor fi gânduri neplăcute, chiar de va veni ceva îngrozitor, nu vor putea să surpe acea casă bine legată cu astfel de rugăciuni.

„Şi cum este cu putinţă", ar zice careva, "om lumesc fiind, legat cu serviciul de tribunal, să te rogi zilnic la fiecare trei ore şi să te duci la biserică? Este cu putinţă şi încă foarte uşor. Chiar dacă nu-ţi este la îndemână să alergi la biserică, stând înaintea uşilor tribunalului şi fiind prins cu treburi, acolo poţi să te rogi. ***Căci rugăciunea nu are trebuinţă atât de glas cât de minte, nici de întinderea mâinilor cât de un suflet încordat şi adunat, nici de poziţie exterioară cât de cuget de rugăciune.***

Fiindcă şi rugăciunea acestei Ana a fost auzită nu fiindcă o zicea cu glas mare şi teatral, ci fiindcă striga tare înăuntru, în inimă. Că glasul ei, zice Scriptura, nu se auzea şi a ascultat-o Dumnezeu. Acest lucru mulţi alţii adeseori 1-au făcut şi în timp ce judecătorul striga înăuntru în tribunal şi amenința şi era nebun de furie, ei, cei botezaţi, stând înaintea uşilor [în aşteptare] şi rugându-se cu mintea puţine cuvinte, când au intrat 1-au îmblânzit pe acela şi 1-au prefăcut din sălbatic liniştit. [Iată] că nu au fost împiedicaţi să se roage nici de loc, nici de timp, nici de tăcerea [buzelor lor].

6. Asta fă şi tu! ***Suspină cu amar, adu-ţi aminte de păcatele tale, înalţă-ţi ochii la cer, spune în mintea ta: "Miluieşte-mă Dumnezeule" şi rugăciunea ta e gata. Căci cel ce zice „miluieşte-mă" dovedeşte că a făcut o mărturisire şi şi-a cunoscut păcatele sale.*** Căci cei care au păcătuit trebuie miluiţi. Cel ce zice „miluieşte-mă" a luat iertarea greşelilor, căci cel miluit nu mai este pedepsit. Cel ce zice „miluieşte-mă" are parte de Împărăţia Cerurilor, căci pe cel pe care Dumnezeu îl miluieşte nu numai că scapă de pedeapsă, ci şi de bunătăţile viitoare se învredniceşte.

Aşadar, să nu căutăm pretexte că nu este aproape casa de rugăciune, căci, dacă suntem treji, harul Duhului ne-a şi făcut biserici ale lui Dumnezeu, aşa încât mare este uşurinţa [de a ne ruga] în tot [locul şi vremea]. Căci închinarea noastră nu este cum era cea a iudeilor la început (fiindcă aceea avea umile lucruri trupeşti şi era trebuinţă de multă forfoteală). La ei, cel care se ruga trebuia să se suie la templu şi să cumpere un berbec, să aducă lemne şi foc, să-şi ia cuţit, să stea înaintea altarului şi multe alte porunci trebuia să îndeplinească. Aici, la noi, însă nu este nimic de acest fel, ci oriunde ai fi, ai cu tine şi jertfelnicul şi cuţitul şi jertfa, căci tu însuţi eşti şi preot şi altar şi jertfă.

Oriunde ai fi, poţi sta înaintea altarului, numai să arăţi o voinţă trează şi nu te împiedică nici locul, nici timpul, ci chiar dacă nu pleci genunchii, chiar dacă nu-ţi baţi pieptul şi nu-ţi întinzi mâinile la cer, fă însă doar dovada unei minţi calde şi ai săvârşit tot ceea ce ţine de rugăciune. Stă şi în puterea femeii care toarce sau coase să se uite la cer cu mintea şi să-L cheme cu căldură pe Dumnezeu. Este cu putinţă ca şi omul care umblă prin piaţă şi se plimbă să facă rugăciuni întinse şi încordate, şi cel care şade în atelier şi prelucrează piei să-şi ofere sufletul lui Dumnezeu [ca jertfă|. Stă şi în puterea slugii şi a celui ce face cumpărături sau vinde şi a celui care se urcă şi se coboară [ici şi colo pentru diferite treburi]şi a celui care stă în brutărie, ca atunci când nu pot veni in biserică să facă rugăciuni încordate şi pline de trezvie.

Lui Dumnezeu nu îi este ruşine de un anumit loc, ci una caută numai din partea noastră: un cuget aprins şi un suflet plin de întreagă înţelepciune. Şi ca să vezi că nu este nevoie nicidecum de vreo înfăţişare exterioară sau loc sau timp, ci de un cuget sincer [şi dăruit] şi treaz, [iată] Pavel, şezând aplecat în temniţă, iar nu drept în picioare; căci nu îl lăsa butucul în care erau legate picioarele – când s-a rugat din toată inima, aşa aşezat cum era, s-a cutremurat închisoarea şi s-au clătinat temeliile ei şi l-a înfricoşat pe păzitorul închisorii şi l-a iniţiat după aceste întâmplări în sfânta taină [a creştinătăţii] (Fapte 15,25-40).

Şi iarăşi Iezechia, fără să stea drept în picioare, nici plecându-şi genunchii, ci întins fiind pe pat şi zăcând din pricina bolii, întorcându-se către perete, pentru că l-a chemat pe Dumnezeu cu căldură şi cu suflet plin de întreagă înţelepciune [curăţie], a schimbat şi hotărârea dată asupra sa şi-a atras şi multă bunăvoinţă [de la Dumnezeu] şi a redobândit şi sănătatea de mai înainte. Şi nu numai cu bărbaţii mari şi sfinţi se poate vedea că se întâmplă asemenea lucruri, ci şi cu cei răi.

Căci şi tâlharul nu a stat în casă de rugăciune, nici nu şi-a plecat genunchii, ci fiind întins pe cruce, din puţine cuvinte a dobândit Împărăţia Cerurilor. Altul în groapă cu noroi, altul în groapă cu fiare, altul în chiar pântecele chitului, rugându-L pe Dumnezeu, au nimicit toate [poverile] ce erau asupra lor şi şi-au atras bunăvoinţa cea de sus.

Şi acestea zicându-le, [totuşi] vă îndemn să veniţi la biserică şi să vă rugaţi în deplină linişte acasă şi să vă plecaţi îndelung genunchi şi să vă întindeţi către cer mîinile. Dar dacă din pricina timpului sau a locului suntem siliţi să stăm printre alţii, să nu lăsaţi pentru acest motiv obişnuitele rugăciuni, ci în felul în care v-am spus mai înainte dragostei voastre rugaţi-vă şi chemaţi-L pe Dumnezeu fiindcă nu veţi păgubi cu nimic la rugăciune, [din cauza împrejurărilor neprielnice], faţă de rugăciunea din biserică.

Acestea vi le-am spus nu ca să mă aplaudaţi şi să vă minunaţi, ci ca să arătaţi cu fapta cele spuse şi vremea zilei şi a nopţii, precum şi cea de la muncă, s-o petreceţi în rugăciuni pentru voi şi pentru alţii. ***Dacă aşa ne vom rândui cele ale noastre, vom trece fără primejdie viaţa aceasta şi vom avea parte şi de Împărăţia Cerurilor, pe care fie ca noi toţi s-o dobândim cu harul şi cu iubirea de oameni a Domnului nostru Iisus Hristos prin Care şi împreună cu Care Tatălui şi Duhului Sfânt slava acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.***

Cuvântul V din “Omilii şi cuvântări despre educaţia copiilor”

Către cei care vin la biserică doar în sărbători şi când este [adevărata] sărbătoare; către cei care învinovăţesc pronia lui Dumnezeu din cauză că în această viaţă există şi bogaţi şi săraci; că cel mai de folos lucru este sărăcia şi aceasta aduce totdeauna mai multă desfătare şi neprimejduire decât bogăţia; despre Ana.

1. Precum se pare, degeaba am îndemnat pe cei care au fost împreună cu noi la Liturghia de mai înainte, [încercând] să-i convingem să rămână în casa părintească [Biserica] şi nu doar să vină şi să plece împreună cu cei care se arată pe aici doar la praznice. Mai degrabă însă nu degeaba. Căci chiar dacă nimeni dintre aceştia nu a fost convins de cele spuse, plata noastră ne este deplină şi avem dezvinovăţire înaintea lui Dumnezeu. Fiindcă cel care vorbeşte, fie că ia cineva aminte fie că nu, este dator să arunce seminţele şi să dea argintul [la schimbători], ca nu cu el, ci cu schimbătorii de bani să se judece Dumnezeu.

Asta am făcut şi noi atunci când am mustrat, am certat, am rugat şi am îndemnat. Căci le-am pomenit şi de fiul care şi-a mâncat averea şi s-a întors la casa părintească, am adăugat şi toată ticăloşia [pe care o suferise] şi foamea şi ruşinea şi celelalte ocări câte a răbdat în ţara străină, voind prin această pildă să-i facem mai plini de întreagă înţelepciune. Şi nu am oprit aici cuvântul, ci am arătat şi iubirea Tatălui faţă de ei, şi nu le-am cerut socoteală pentru uşurătatea lor, ci i-am primit

cu braţele deschise dându-le iertare pentru greşelile lor şi le-am deschis casa şi le-am pus masa şi i-am îmbrăcat cu haina învăţăturii şi le-am dat toată cealaltă îngrijire. Aceia însă, nu au urmat acelui fiu, nici nu au osândit depărtarea lor de mai înainte, nici nu au rămas în casa părinească, ci iarăşi au plecat.

A voastră ar fi treaba, de vreme ce voi sunteţi totdeauna cu noi, să-i întoarceţi şi să-i înduplecaţi să fie părtaşi cu noi la praznicul din fiecare Liturghie. Chiar dacă Rusaliile au trecut, însă prăznuirea nu a trecut. ***Căci orice adunare [συνοδος] [a noastră] este prăznuire.*** De unde se vede aceasta? Din însele cuvintele lui Hristos când zice: ***„Unde sunt doi sau trei adunaţi în numele Meu acolo sunt şi Eu în mijlocul lor”***(Mt 18,20). ***Când Hristos este în mijlocul celor adunaţi, ce dovadă mai mare vrei cum că acest lucru este prăznuire? Unde este învăţătura [de credinţă] şi rugăciuni, unde sunt binecuvântările părinţilor [duhovniceşti] şi auzirea legilor dumnezeieşti, unde este adunarea [συνοδος] fraţilor şi legătura dragostei adevărate, unde este vorbirea [omului] cu Dumnezeu şi grăirea lui Dumnezeu către oameni, cum nu este prăznuire şi adunare sărbătorească?***
Căci praznice nu le face mulţimea celor adunaţi, ci virtutea lor. Nu fineţea hainelor, ci podoaba evlaviei şi a atenţiei. Nu mesele bogate, ci purtarea de grijă faţă de suflet. Căci cea mai mare sărbătoare este o conştiinţă bună. Şi după cum în cazul sărbătorilor publice, cel care nu are haină strălucită şi care nu se bucură de o masă bogată, ci vieţuieşte în foame şi sărăcie şi în cele mai de pe urmă necazuri, nu simte acel timp ca sărbătoare chiar dacă ar vedea tot oraşul dănţuind, ci cu atât mai mult se întristează şi îşi muşcă limba de durere cu cât vede pe alţii veselindu-se, iar pe sine în lipsuri; şi după cum un bogat ce trăieşte în desfătări şi îşi schimbă hainele în fiecare zi şi are parte de multă bunăstare şi fericire [lumească], chiar dacă trece vremea sărbătorii el socoteşte că încă prăznuieşte, aşa este şi în cele duhovniceşti.

Cel ce vieţuieşte în dreptate şi fapte bune, chiar dacă nu este praznic, pentru el este prăznuire, căci el rodeşte din conştiinţa sa plăcerea [şi bucuria] curată. Pe când cel ce trăieşte în păcat şi viclenie şi în desfătare şi multe rele are pe conştiinţă, chiar dacă este praznic, el este mai străin de praznic decât toţi. Aşadar, ne stă în putere ca în fiecare zi să prăznuim dacă ne îngrijim de virtute şi ne curăţăm temeinic conştiinţa. Oare cu ce s-a deosebit Liturghia ce a trecut [cea din ziua Rusaliilor] de cea de acum? Oare nu numai prin agitaţia şi tulburarea [care atunci a fost mai mare]? [Cu adevărat] prin nimic altceva.

De vreme ce aceeaşi este împărtăşirea cu Sfintele Taine şi părtăşia celorlalte lucruri duhovniceşti, şi la Rusalii şi astăzi – mă refer la rugăciune, ascultarea Scripturilor, la binecuvântări, la dragoste şi la toate celelalte — cu nimic nu este mai de puţină

însemnătate ziua de azi decât aceea, nici pentru voi, nici pentru mine cel ce vorbesc. Căci cei ce atunci ne-au ascultat, aceştia şi acum ne ascultă. Cei care nu sunt azi prezenţi nu au fost [de fapt] nici atunci, chiar dacă [atunci] păreau că sunt prezenţi cu trupul. Acum ei nu mai aud. De fapt nici atunci [la Rusalii| nu au auzit. Şi nu numai că nu au auzit, ci şi pe cei care ascultau i-au îngreuiat, făcând zarvă şi tulburare. Aşadar pentru mine este aceeaşi privelişte şi acum şi atunci. Aceeaşi este adunarea celor ce au ascultat şi cu nimic nu este cea de azi mai mică decât cea de atunci. Ba, dacă trebuie să zic ceva uimitor, cea de azi are ceva mai mult decât cea de atunci, căci vorbele sunt netulburate, învăţătura este neagitată, auzirea se face cu mai multă înţelegere, de vreme ce nici o zarvă nu îngreuiază auzul nostru.

2. Acestea le spun nu dispreţuind mulţimea de oameni, ci ca să vă conving pe voi să nu vă deznădăjduiţi, nici să vi se facă lehamite din pricina puţinătăţii celor ce sunt adunaţi acum aici. Fiindcă nu dorim să vedem mulţime de trupuri în biserică, ci mulţime de ascultători. Şi pentru că aceiaşi sunt şi azi prezenţi, ca şi atunci, cu aceeaşi dorire şi râvnă [προθυμια], vă voi pune şi azi masa, reluând subiectul pe care l-am întrerupt în vremea praznicului [Rusaliilor]. Căci în vremea Rusaliilor era nepotrivit să lăsăm vorbirea despre bunătăţile date nouă în acel praznic şi să urmăm subiectul început mai înainte. Acum, dar, trecând Rusaliile, să ne întoarcem la urmarea istorisirii despre Ana.

Căci nu trebuie să ne uităm că au fost multe cele spuse despre ea şi în multe zile, ci trebuie să ne uităm dacă am ajuns la capătul subiectului nostru. Că şi cei care află comori, chiar dacă iau de acolo mii de bani, nu pleacă până ce nu scot totul. Că nu a lua multe, ci a nu lăsa nimic, aceasta mai cu seamă îi insuflă pe aceia. Şi dacă cei înnebuniţi după bani au atâta sârguinţă pentru cele pieritoare şi trecătoare, cu cât mai mult trebuie să facem noi aceasta cu comorile dumnezeieşti şi să nu le lăsăm până când nu scoatem tot ce ni se arată? Am zis „ceea ce ni se arată”, fiindcă a scoate totul este cu neputinţă.

Izvor ce se revarsă neîncetat este puterea dumnezeieştilor înţelesuri şi niciodată nu se epuizează, nici nu se cheltuie. Să nu fim, dar, delăsători, căci nu despre oarecare lucruri ne este cuvântul, ci despre rugăciune, nădejdea noastră; despre rugăciunea prin care cea stearpă a devenit mamă şi cea fără de prunci s-a făcut cu mulţi prunci şi cea îndurerată a devenit plină de veselie; de rugăciunea prin care firea vătămată a fost tămăduită şi a deschis pântecele cel încuiat şi pe toate cele cu neputinţă le-a făcut cu putinţă. Pentru aceea câte puţin să le cercetăm pe toate, oprindu-ne la fiecare cuvânt, încât nici cel mai mic [detaliu] să nu fie trecut cu vederea.

Pentru aceea am şi cheltuit două cuvântări întregi pentru numai două propoziţii: una cu „întăritu-s-a inima mea în Domnul” şi a doua cu “înălţatu-s-a cornul meu întru Dumnezeul meu”. Urmează azi a treia [propoziţie]. Care este aceasta? ***„Lărgitu-s-a gura mea asupra vrăjmaşilor mei. Veselitu-m-am întru mântuirea Ta”*** (l Rg 2,1). Luaţi aminte la exactitatea cuvintelor. Nu a zis „Ascuţitu-s-a gura mea asupra vrăjmaşilor mei”. Fiindcă nu se pregătea pentru a-i batjocori şi a-i defăima, pentru a-i ocăra şi a-i osândi, ci pentru a-i îndemna şi sfătui, spre a-i îndrepta şi atenţiona. De aceea nu a zis „Ascuţitu-s-a limba mea asupra vrăjmaşilor mei”, ci „lărgitu-s-a”. M-am bucurat de îngăduinţă, zice Ana; pot să grăiesc liberă. Acum mi s-a luat ruşinea şi mi s-a dat iar îndrăznirea. Şi nici aici nu a spus numele potrivnicii ei, ci pur şi simplu, prin evitarea rostirii lui, a acoperit ca şi cu o mască pe cea care a necăjit-o cu atâtea. Nu a zis ceea ce spun multe femei: „S-o facă de ruşine Dumnezeu, s-o zdrobească şi s-o azvârle jos pe necurata şi lăudăroasa şi megalomana aia”. [Nu], ci a zis simplu “Lărgitu-s-a gura mea asupra vrăjmaşilor mei. Veselitu-m-am întru mântuirea Ta”. Ai văzut cum păzeşte aceeaşi lege pentru orice moment al rugăciunii [pe care o face]?
Căci după cum la început a zis „Întăritu-s-a inima mea în Domnul, înălţatu-s-a cornul meu întru Dumnezeul meu. Lărgitu-s-a gura mea asupra vrăjmaşilor mei”, aşa şi aici: “Veselitu-m-am întru mântuirea Ta”. Nu a zis simplu „întru mântuirea”, ci „întru mântuirea Ta”. Nu fiindcă am fost izbăvită, ci fiindcă am fost izbăvită prin Tine, de aceea mă bucur şi mă veselesc. ***Aşa sunt sufletele sfinţilor. Se bucură mai mult de Dumnezeu Cel Care a dat decât de darurile [primite]. Căci ei nu-L iubesc pentru darurile Lui, ci pe acelea le iubesc din pricina Lui.*** Acest lucru ţine de slugile pline de bunăvoinţă, de robii plini de recunoştinţă, care pun mai presus de toate ale lor pe Stăpânul lor. Aşa, vă rog, să fie şi dispoziţia inimii noastre.

Chiar de păcătuim, să nu ne întristăm pentru că suntem pedepsiţi, ci pentru că L-am mâniat pe Stăpân. Iar dacă facem cele bune, să nu ne bucurăm pentru că dobândim Împărăţia Cerurilor, ci pentru că am fost pe placul Împăratului cerurilor. Căci pentru cel ce are minte este mai înfricoşat decât orice iad să-L jignească pe Dumnezeu, după cum este mai de dorit decât orice împărăţie să-I placă lui Dumnezeu. Şi nu te minuna dacă trebuie să avem o astfel de dispoziţie faţă de Dumnezeu, când şi faţă de oameni mulţi au o asemenea dispoziţie. Să zicem că avem nişte fii adevăraţi. Dacă avem, chiar fără să vrem, faţă de ei vreo dispoziţie rea, mai bine ne pedepsim şi ne necăjim pe noi înşine.

Şi cu prietenii la fel facem. Iar dacă în cazul copiilor şi al prietenilor socotim că este mai cumplit lucru să-i întristăm pe ei decât să ne pedepsim pe noi înşine, cu cât mai mult nu trebuie ca faţă de Dumnezeu să avem o astfel de dispoziţie şi să

socotim că este mai grozav decât orice gheenă să facem ceva din cele care Lui nu-I sunt pe plac? Aşa era şi fericitul Pavel.

Pentru aceea şi zicea: ***„Sunt încredinţat că nici îngerii, nici stăpâniile, nici puterile, nici cele de acum, nici cele ce au să fie, nici înălţimea, nici adâncul, nici vreo altă zidire nu va putea să ne despartă de dragostea lui Dumnezeu cea întru Hristos Iisus, Domnul nostru”*** (Rom 8,38-39). Asemenea şi noi, când îi fericim pe sfinţii mucenici, îi fericim mai întâi pentru rănile lor şi apoi pentru răsplătirile lor, mai întâi pentru bătăi şi apoi pentru cununile puse lor deoparte. Căci din răni îşi iau începutul premiile, nu din premii rănile.

3. Aşa şi fericitul Pavel, mai înainte de bunătăţile puse lui deoparte, se bucura în întristările care i se întâmplau din pricina lui Hristos şi striga zicând: ***„Mă bucur în pătimirile cele pentru voi”*** (Col 1,24). Şi iarăşi: ***“Şi nu numai aceasta, ci mă şi laud cu necazurile”*** (Rom 5,3). Şi în altă parte: ***“Că ne-a fost dăruit de la Dumnezeu nu numai să credem, ci să şi pătimim pentru EI”*** (Flp l ,29). Fiindcă, într-adevăr, acesta este cel mai mare har: a fi învrednicit să pătimeşti pentru Hristos. Aceasta este cununa cea frumoasă pregătită [unuia ca acesta] şi răsplătire nu mai mică decât răsplătirile vieţii viitoare. Şi acest lucru îl ştiu toţi care îl iubesc pe Hristos cu sinceritate şi căldură. Astfel era şi femeia aceasta.

Avea dorire caldă către Dumnezeu şi dragoste aprinsă. Pentru aceea şi zicea „Veselitu-m-am întru mântuirea Ta”. Nu avea nimic comun cu pământul, ci era mai presus de orice ajutor omenesc şi se întraripa cu harul Duhului şi se ridicase cu totul de la pământ şi întru toate privea către Dumnezeu şi dezlegarea necazurilor ce stăteau asupra ei de acolo o căuta. Că ştia, ştia cu limpezime, că cele ale oamenilor, oricare ar fi ele, sunt de aceeaşi fire cu cei care le dăruiesc. [De aceea] este trebuinţă în tot locul şi vremea de ajutorul cel de sus, dacă vrem să ne mişcăm în siguranţă deplină.

De aceea şi scăpa la El în orice situaţie şi, primind har, mai degrabă se bucura pentru Cel Care îi dăruia şi mulţumindu-I zicea: ***„Nu este sfânt ca Domnul şi nu este drept ca Dumnezeul nostru şi nu este sfânt în afară de Tine”*** (I Rg. 2,2). Necuprinsă şi curată e judecata Ta şi de netrecut hotărârea Ta. Ai văzut dragostea unui suflet binevoitor? Căci nu a zis către sine: „Ce lucru mare este ce mi s-a întâmplat? Ce am mai mult decât altele? Ceea ce a primit mai înainte potrivnica mea, şi încă cu multă dărnicie, acest lucru l-am luat şi eu, însă după multă vreme, cu osteneală, cu lacrimi, cu rugăciuni şi implorări şi cu multă chinuire”.

[Nu a zis acestea], ci, fiindcă s-a încredinţat cu adevărat de purtarea de grijă a lui Dumnezeu, nu a cerut Stăpânului explicaţii pentru cele întâmplate, cum fac mulţi oameni, cerând lui Dumnezeu în fiecare zi socoteală [pentru cele petrecute cu ei]. Şi când văd vreun sărac sau vreun bogat pornesc mii de vorbe împotriva purtării de grijă a lui Dumnezeu. ***Ce faci omule?*** Pavel nu te lasă să ceri socoteală celui împreună rob cu tine – căci zice: ***„Aşadar nu judecaţi ceva înainte de vreme până nu vine Domnul”***(1 Cor. 4,5) – ***iar tu, după ce îl târăşti pe Stăpân la judecată şi îi ceri socoteală pentru cele făcute, nu te înfricoşezi, nici nu te temi? De ce iertare mai eşti vrednic? Ce dezvinovăţire mai ai, spune-mi, când, luând atâtea dovezi în fiecare zi şi ceas despre purtarea Lui de grijă, pentru tine atârnă mai greu în balanţă nedreptatea – care ţie ţi se pare nedreptate – referitoare la bogăţie şi sărăcie decât buna rânduială care domneşte în toate? Nu e aceasta o nedreptate?***

Căci dacă ai vrea să cercetezi cu bunăvoinţa cuvenită şi cu minte ostenitoare şi aceste lucruri [ce îţi par nedrepte], adică bogăţia şi sărăcia [singure], ţi-ar dovedi aceasta cel mai limpede cu putinţă, chiar dacă nimic altceva nu ar fi care să-ţi dea dovadă de purtarea de grijă a lui Dumnezeu. Dacă distrugi sărăcia, distrugi şi toată viaţa şi strici tot traiul nostru. Nici corăbier, nici cârmaci, nici lucrător de pământ, nici zidar, nici ţesător, nici pingelar, nici tâmplar, nici arămar, nici pielar, nici bucătar, nici vreun altul dintre meseriaşi nu va mai exista. Şi dacă aceştia nu mai sunt, toate ni s-au dus de râpă.

Însă acum, ca un prea bun dascăl, nevoia sărăciei, stând asupra fiecăruia, chiar nevrând [acel om], îl îmboldeşte la lucru. Iar dacă toţi ar fi fost bogaţi, atunci toţi ar fi trăit în nelucrare şi lenevie. Iar în acest caz, toate ar fi pierit şi s-ar fi stricat. Şi în afară de cele zise şi în alt chip poţi, foarte uşor, să le stai împotrivă celor care Îl învinovăţesc [pe Dumnezeu]. ***Pentru ce, spune-mi, acuzi purtarea de grijă a lui Dumnezeu? Pentru că vezi pe unul că are mai mult şi altul mai puţin***? [Dar s-o luăm altfel]: dacă arătăm că oamenii au aceeaşi soartă şi sunt egali în privinţa celor strict necesare, ba mai mult, chiar în privinţa celor cu mult mai importante şi care susţin viaţa noastră, atunci nu urmează de aici că există purtare de grijă a lui Dumnezeu?

Neapărat că aceasta rezultă. Aşadar, dacă nu toţi se bucură în mod egal de un anumit lucru, vorbesc de bani şi avere, asta nu-mi demonstrează că nu există purtare de grijă [din partea lui Dumnezeu]. Iar dacă toţi, din contră, au parte în mod egal nu de un singur lucru, care oricum este de nimic, ci de mai multe şi cu mult mai importante este prealimpede din aceasta că şi cel care nu vrea este silit să se supună purtării de grijă a lui Dumnezeu. Hai, dar, să supunem cugetării cele ce

susţin viaţa noastră şi să le cercetăm cu de-amănuntul şi să vedem dacă are bogatul ceva mai mult decât săracul.

De pildă, bogatul are vin de Tasos şi multe alte asemenea băuturi îmbietoare şi pregătite cu mult tam-tam. Însă izvoarele apelor le stau tuturor deopotrivă înainte: şi bogaţilor şi săracilor. Imediat ai râs când ai auzit de această egalitate. Dar învaţă-te cât mai preţioasă este firea apei decât orice vin; ba şi mai necesară şi mai folositoare. Osândeşte-te pe tine şi cunoaşte adevărata bogăţie a săracilor. Căci dacă s-ar nimici vinul n-ar fi mare vătămare pentru nimeni – ba poate doar pentru cei bolnavi – dar dacă ar seca cineva izvoarele apelor şi ar distruge elementul apă, ar întoarce pe dos toată viaţa noastră şi ar dispărea toate meşteşugurile. Şi nici două zile n-am putea să trăim până ce pe toţi îndată ne va cuprinde o moarte jalnică şi cumplită.

4. Aşadar în cele strict necesare şi care ne susţin viaţa săracul nu este lipsit de nimic, ba, dacă ar trebui să zic ceva minunat, este mai bogat decât cel bogat. Căci pe mulţi bogaţi îi vezi cuprinşi de slăbiciuni ale trupului venite din desfătare şi care îi ţin departe de consumul prea mult al apei, pe când săracul în toată viaţa lui se bucură fără temere de aceste izvoare; şi ca la nişte izvoare de miere aleargă la izvoarele de apă sorbind de acolo plăcere curată şi adevărată. Ce este cu firea focului? Oare nu este mai necesară decât mii de comori şi decât toată bogăţia omenească? Şi această comoară iarăşi, în mod egal, este pusă înainte şi săracului şi bogatului spre trebuinţă.

Iar folosul care vine trupurilor din aer şi lumina razei de soare oare sunt oferite mai îmbelşugat celor bogaţi şi mai puţin celor săraci? Au bogaţii patru ochi şi săraci numai doi? N-ar putea spune cineva aceasta. Şi pentru bogaţi şi pentru săraci este aceeaşi măsură a împărtăşirii de ele. Ba mai mult, şi în acestea ar putea vedea cineva pe săraci mai bogaţi decât pe cei bogaţi. Cu cât sunt simţurile mai limpezite şi privirea mai ascuţită, sunt şi toate percepţiile mai clare şi amănunţite. Pentru aceea cei care le au astfel au parte de o bucurie mai adevărată şi se desfătează mai mult de vederea zidirii [lui Dumnezeu].

Şi nu numai în privinţa acestor elemente ale naturii, ci şi în celelalte care au intrat în firea noastră [după aceea], se vede multă egalitate; ba mai degrabă săracii sunt în avantaj. Căci şi somnul, care e mai plăcut şi mai necesar decât toată desfătarea şi mai de trebuinţă decât orice hrană, este mai uşor şi mai liniştit celor săraci decât bogaţilor. Şi nu doar mai liniştit, ci şi mai curat. Căci multa desfătare şi mâncatul când nu sunt flămânzi şi băutul când nu le e sete şi dormitul când nu e vremea, obişnuiesc să risipească bogaţilor plăcerea în toate. Firea lucrurilor nu este astfel,

ci fiecare din cele [amintite], dacă este folosit pentru trebuinţa şi necesităţile [firii], ne produce plăcere.

Nu aduce atâta veselie băutul vinului dulce şi înmiresmat, cât aduce celor însetaţi băutul apei, nici mâncarea [rafinată] celor sătui, cât mâncarea [simplă] celor flămânzi, nici dormitul pe saltea moale ca dormitul când eşti obosit. Iar toate acestea le au mai cu seamă săracii, iar nu bogaţii. Iar sănătatea trupului şi orice altă bună dispoziţie trupească şi sufletească nu sunt comune atât săracilor cât şi bogaţilor? Nu cumva poate cineva să zică sau să arate că numai săracii sunt bolnavi, iar bogaţii pururea petrec în sănătate deplină? Dimpotrivă, se poate vedea că săracii nu sunt prinşi cu uşurinţă de boli de nevindecat, ci acestea odrăslesc tot timpul în trupurile celor bogaţi. Umflăturile de picioare, durerile de cap, sfârşeala, ruperile neaşteptate ale muşchilor şi tot felul de curgeri şi excreţii rele şi putrede, mai cu seamă pe cei ce trăiesc în desfătări şi miros a parfumuri obişnuiesc să-i îngreuieze, iar nu pe cei ce se ostenesc în sudoare şi care îşi dobândesc hrana trebuincioasă din munca de fiecare zi.

5. De aceea toţi cei ce trăiesc în desfătare sunt mai de plâns decât cerşetorii. Iar aceasta n-o tăgăduiesc nici chiar cei ce se desfătează. Căci adeseori [vezi cum] câte un bogat, zăcând pe aşternut moale şi fiind de faţă slugi şi slujnice, are parte de multă îngrijire din partea tuturor, iar vreun sărac, [trecând pe-acolo şi] auzind prin vreo crăpătură pe [bogatul bolnav] strigând şi cerând pâine, lăcrimează şi suspină şi se roagă ca mai bine să fie aşa sărac dar sănătos, decât să aibă împreună cu bogăţia şi boala. Şi nu numai în privinţa sănătăţii, ci şi în aceea a naşterii de prunci nu se vede cu nimic mai presus bogatul decât săracul.

Pentru că mulţimea de copii sau lipsa de copii se vede deopotrivă şi la unii şi la alţii. Ba şi aici poate vedea cineva mai prejos pe bogat [decât săracul]. Căci săracul chiar dacă nu devine tată nu simte mare durere, pe când bogatul cu cât îşi vede sporind averea cu atât este muşcat şi mai tare de lipsa de prunci şi nu are nici o bucurie când se gândeşte la lipsa de moştenitor. Iar moştenirea săracului, chiar dacă pleacă de aici fără copii, din pricina puţinătăţii ei, nu se face pricină de luptă şi certuri, ci trece la prieteni şi la rude. Dar cea a bogatului, atrăgând mulţi ochi la sine, adesea ajunge în mâna vrăjmaşilor celui mort.

Şi asta pe când încă trăieşte acela. Iar el, ştiind că aceste lucruri s-au întâmplat şi altora, va trăi o viaţă mai cumplită decât orice moarte, aşteptând să i se întâmple acelaşi lucru şi lui. Însă cele legate de moarte nu sunt oare comune? Nu şi asupra bogaţilor şi asupra săracilor vin morţile fără de veste, iar după moarte nu la fel se desface şi trupul unora şi al celorlalţi şi devine praf şi cenuşă şi îl mănâncă

viermii? Da, dar cele ale îngropării, ar zice careva, nu sunt la fel. Şi care e câştigul? Când aşezi haină strălucită, scumpă şi aurită peste bogat, nimic altceva nu faci mai mult decât să sporeşti ura împotriva lui şi să-i faci osânda şi mai mare.

Căci deschizi gurile tuturor împotriva celui mort şi atragi mii de blesteme asupra lui şi aprinzi mai tare invidia din pricina lăcomiei. Fiindcă fiecare ar sfâşia şi ar sugruma şi ar blestema pe cel mort că nici acum, când a murit, nu şi-a lăsat la o parte nebunia după averi. Şi nu numai acesta este răul, ci mai deschizi şi ochii spărgătorilor de morminte. Încât pompa de la înmormântare i se face mai degrabă pricină de multă necuviinţă. Trupul unui sărac nu ar dori nimeni să-l dezbrace, căci sărăcia hainelor este paznic al trupului. Aici însă zăvoare şi încuietoare şi uşi şi paznici. Şi toate acestea sunt zadarnice, căci pofta de bani, chiar dacă [hoţii] ştiu toate aceste [măsuri de pază], îi convinge să îndrăznească a face asemenea răutăţi. Aşadar, cinstirea prea mare dată celui mort aduce până la urmă ocară asupra lui, pe când cel care are o înmormântare simplă are parte de cinste [după aceea]. Cel bogat însă este necinstit şi dezbrăcat. Iar dacă nu se întâmplă nimic din acestea, nici aşa nu are mai mult decât cel sărac, doar că oferă viermilor o masă mai bogată şi putrezirea este mai mare. Spune-mi, aceste lucruri sunt vrednice de a le ferici? Şi cine este atât de ticălos şi nenorocit să creadă că un om poate fi invidiat din pricina acestor lucruri? Şi nu numai acestea, ci şi pe celelalte, dacă le luăm pe rând şi le vom cerceta în amănunt, vom găsi că săracii au mult mai multe decât bogaţii.

Luând aminte în amănunţime la toate acestea şi adăugându-le şi pe toate celelalte (că zice: „dă înţeleptului prilej şi mai înţelept va fi (Pilde 9,9)), şi aducându-ne aminte necontenit că mulţimea averilor şi banilor nu aduce nimic [bun] în plus celor ce le au, ci griji şi lupte şi frică şi primejdii, să nu socotim că avem ceva mai puţin decât bogaţii. Că dacă suntem treji vom avea mai mult şi în cele după Dumnezeu şi în toate cele ale veacului de acum. Că bucuria şi siguranţa şi slava cea bună şi sănătatea trupului şi filosofia sufletului şi nădejdile cele bune şi a nu păcătui degrabă la săraci le va găsi cineva mai degrabă decât la bogaţi.

Să nu bombănim, dar, asemenea slugilor nerecunoscătoare, nici să nu învinovăţim pe Stăpân, ci întru toate să mulţumim şi numai un singur lucru să socotim că este înfricoşat – păcatul şi numai unul bun — dreptatea. Dacă vom avea o astfel de aşezare a inimii, nu ne va muşca nici boala, nici necinstea, nici altceva din cele care par că sunt întristătoare, ci prin toate vom culege rodul bucuriei curate şi vom avea parte de bunătăţile cele viitoare cu harul şi cu iubirea de oameni a Domnului nostru Iisus Hristos împreună cu Care Tatălui şi Duhului Sfânt slavă în vecii vecilor. Amin.

(Extras din Sfântul Ioan Gură de Aur - Omilii şi cuvântări despre educaţia copiilor)

Arhiereu Daniil Stoenescu - Prorocul biblic, străjer al casei Domnului

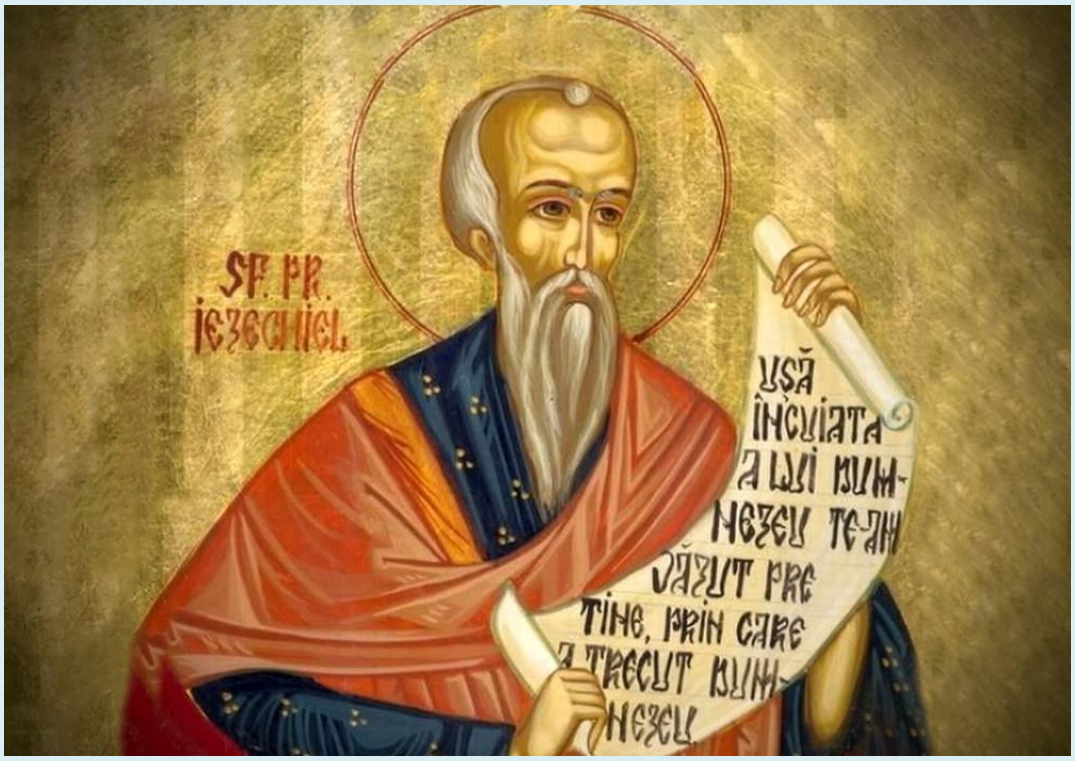

De la Moise la Sfântul Ilie şi de la Samuel la Sfântul Ioan Botezătorul, de la David la Maleahi, de la Isaia la Avacum, de la Elisei la Ioil, de la Ieremia la Agheu, de la Iezechiel la Zaharia şi de la Iona din Ninive la Daniel din Babilon, lanţul de aur al sfinţilor prooroci, încorporând şi pe toţi ceilalţi, cu nume sau fără de nume, zugrăveşte icoana proorocului biblic, preînchipuire a Proorocului celui mare sau a Proorocului proorocilor care este Mântuitorul Iisus Hristos.

Ales din pântecele mamei precum Ieremia, chemat din tinereţe precum Samuel, învrednicit de vedenia serafimilor din templu precum Isaia, cutremurat de descoperirile carului heruvimilor precum Iezechiel şi de revelaţia Celui Vechi de Zile precum Daniel, aşezat în turnul cel de veghe precum Avacum sau în coliba contemplaţiei de la Ninive precum Iona şi răpit în carul cel de foc precum Ilie, proorocul biblic este cel care vede înainte, departe în zarea timpului, cele ce urmează să se întâmple, vestind voia şi planul lui Dumnezeu şi chemând cu trâmbiţa cuvântului poporul la pocăinţă şi la întoarcere pe calea Domnului.

Proorocul este străjerul casei Domnului, duhovnicul şi sfătuitorul împăraţilor, apărătorul celor asupriţi şi mustrătorul celor nedrepţi. Proorocul este călăuză şi sfeşnic, pildă, model şi exemplu, propovăduitor şi adeseori scriitor. Proorocul este cum-

până între cer şi pământ, între legea Domnului şi fărădelegile oamenilor, între mila şi dreptatea lui Dumnezeu şi păcatele contemporanilor.

Pogorând foc din cer peste Carmelul pământului, proorocul este la rândul lui stâlp de foc şi columnă în templul revelaţiei.

Tăiat cu fierăstrăul sau aruncat în mare şi în groapa cu lei, proorocul este strămutat de dincolo de Iordan martor al Schimbării la Faţă, în carul de foc al Sfântului Ilie. "Mărturia lui Iisus este duhul proorociei" (Apocalipsă 19, 10).

Unic în Scriptură şi revelaţie şi scos din apa Nilului, legiuitorul poartă numele Moise. Crescut de fiica lui faraon, se învredniceşte de revelaţia rugului aprins din Sinai. După ce pedepseşte Egiptul cu zece plăgi, desparte Marea Roşie şi scoate poporul din robie după patru sute cincizeci de ani, dăruindu-i legea primită de la Dumnezeu pe muntele Sinai, după ce scoate apă din stâncă şi pogoară mană din cer. Legiuitorul face chivotul şi cortul sfânt, nimiceşte viţelul de aur şi închinarea la idoli, pedepseşte pe răzvrătiţi şi ridică şarpele în pustie, scrie cartea legii şi lasă pe Iosua urmaş al său mai înainte de a contempla ţara Canaanului şi a se săvârşi pe muntele Nebo. Moise este legiuitorul lui Israel şi al omenirii prin cele zece porunci. De aceea s-a învrednicit de a fi martor peste veacuri al Schimbării la Faţă.

Necesitatea rădăcinilor existenţiale, fiinţiale şi spirituale ale omului reiese şi din pilda Semănătorului în care ni se spune că sămânţa căzută în loc pietros "nu are rădăcină în sine" (Matei 13, 21), de aceea cei ce "n-au rădăcină în ei" (Marcu 4, 17; Luca 8, 13) nu "rodesc întru răbdare" (Luca 8, 15).

Rădăcina sănătoasă şi roditoare a Sfântului Timotei a fost Sfântul apostol Pavel, bunica sa, Loida şi mama sa, Eunichi (II Timotei 1, 5).

Rădăcina sfinţilor prooroci, apostoli şi evanghelişti a fost Hristos Cel aşteptat, Întrupat şi prea slăvit, iar pentru Petru va fi fost şi Iona, pentru Ioan va fi fost şi Zevedeu, pentru Sfântul Ioan Botezătorul va fi fost şi preotul Zaharia.

Rădăcina lui Elisei va fi fost Sfântul Ilie, iar rădăcina acestuia, carul de foc. Rădăcina lui Solomon a fost David, rădăcina lui David a fost Samuel, iar rădăcina lui Samuel a fost "candela lui Dumnezeu care nu se stinsese încă" (I Regi 3, 3).

Rădăcina lui Iosua a fost Moise, iar rădăcina lui Moise, rugul aprins. Rădăcina lui Iosif a fost Iacob, rădăcina lui Iacob a fost Isaac şi scara cerului, rădăcina lui Isaac

a fost Avraam, iar rădăcina lui Avraam se identifică cu rădăcinile stejarului Mamvri.

În sfârşit, rădăcina lui Noe este ramura de măslin şi lumina curcubeului, iar rădăcina tuturor este "pomul vieţii" (Facere 2, 9; Apocalipsă 22, 2).

Wikipedia - Samuel

Mormântul, după tradiție, al profetului Samuel, în arabă Nabi Samwil, în satul palestinian cu același nume

Samuel, uneori Samuil (în ebraică: שמואל Shmuél), cunoscut la evrei ca prorocul Samuel (Shmuél Hanaví) a fost o personalitate biblică, ultimul dintre „judecătorii" israeliților antici, din așa numita epocă a „Judecătorilor lui Israel".

Fiu al lui Hanna si Elkana din Ramataim Tzofim, Samuel a fost, potrivit Bibliei, conducătorul evreilor antici la finele epocii Judecătorilor, în perioada dintre moartea lui Eli Hacohen și înscăunarea regilor Saul (Shaul) și David. Samuel a avut doi fii:Yoel și Avia.

Originea

Se presupune că Samuel era de obârșie din tribul Efraim, deoarece despre tatăl său Elkana, se spune că a fost din Muntele Efraim, și că era „efrati", adică efraimit (Samuel I,1,1 sau în Biblia creștină ortodoxă Regi I,1,1).

„Era în vremea aceea un om la Ramataim-Țofim, în Muntele Efraim, cu numele Elcana, fiul lui Ieroham, fiul lui Elihu, fiul lui Tohu, fiul lui Țuf Efraimitul."

Însa, dupa lista genealogică din Cartea Întâia a Cronicilor (5,18,23) e considerat descendent al tribului Levi, un urmas al lui Korah. După câte se pare, era un levit a cărui familie a locuit printre efraimiți.

Samuel după Vechiul Testament

Încă înainte de a se naște, Samuel fu predestinat de către mama sa, Ana (Hanna) slujirii lui Dumnezeu. Prunc fiind, el a fost adus de ea la tabernacolul din Shilo (Mishkan Shilo), unde a fost crescut și educat de către marele preot Eli, Eli Hacohen. Acolo i-a fost dat să aibă în tinerețe și prima sa revelație de proroc. Samuel a fost hărăzit să fie nazireu (în ebraică - nazir), și de aceea, de când s-a născut i-a fost oprită orice tundere a părului. Cum promite Ana lui Dumnezeu - „îl voi da ție, și nu va bea el nici vin, nici sicheră, nici brici nu se va atinge de capul lui"

După cum povestește Cartea Samuel I, Dumnezeu (Elohim) i s-a arătat în vis, chemându-l într-o noapte la Tabernacolul său, care adăpostea Chivotul sfânt. De trei ori crezu tânărul că cel care îl chema era preotul Eli, dar a patra oară, îndrumat de către Eli, a înțeles că cel care îl chema era însuși Dumnezeu. Dumnezeu îi povesti lui Samuel despre pedeapsa ce aștepta pe fiii preotului Eli și îi ceru să-i

povestească lui Eli cele ce i le-a spus. După această prorocie, Samuel a început să fie considerat profet.

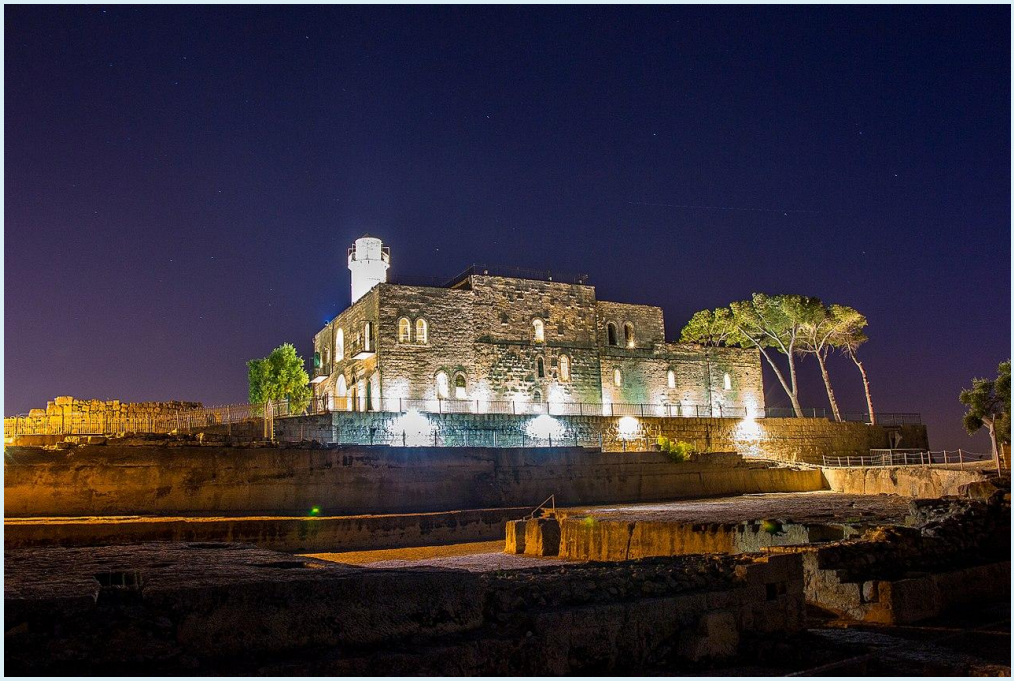

Mormântul lui Samuel, noaptea

Orthodoxwiki - Sfântul prooroc Samuel

Măritul profet Samuel a trăit cu aproximativ 1146 de ani înainte de naşterea lui Hristos, fiind cel de-al cincisprezecelea şi ultimul dintre judecătorii lui Israel (Fapte 13, 20) şi primul dintre proorocii care au profeţit israeliţilor în pământul lui Israel (Fapte 3, 24). Prăznuirea lui în Biserica Ortodoxă se face pe 20 august.

Viaţa

Samuel se trăgea din tribul lui Levi şi era fiul lui Elkanah din Ramataim Ţofim în Muntele Efraim. S-a născut în urma rugăciunilor făcute către Dumnezeu de mama sa, Ana (de unde şi numele de Samuel care înseamnă «cerut de la Domnul»). Încă înainte de naşterea sa a fost făgăduit Domnului.

Cântarea Anei «Bucuratu-s-a inima mea întru Domnul » este cea de-a treia cântare din Vechiului Testament (I Regi 2, 1-10).

Când băiatul a ajuns la vârsta de trei ani, mama lui a mers cu el la Shiloh (Şilo) şi conform jurământului făcut, l-a dăruit ca să slujească Domnului. Ea l-a dat în grija marelui preot Eli care în acel moment era judecător peste Israel. Profetul a crescut în frica de Dumnezeu şi la doisprezece ani a avut o revelaţie cum că Dumnezeu va pedepsi casa marelui preot Eli întrucât acesta nu a înfrânat nelegiuirea fiilor săi. Întreaga familie a lui Eli a fost nimicită într-o singură zi.

Profeţia s-a împlinit desăvârşit când filistenii, după ce au omorât 30.000 de israeliteni (printre care se găseau şi fii marelui preot, Ofni si Fineea, au câştigat victoria

și au capturat Chivotul Legii. Auzind despre acestea, marele preot Eli a căzut de pe scaun pe spate la poartă și a murit.

Soția lui Fineea (Phinees) la rândul ei, auzind cele întâmplate, în același moment a și născut un fiu (Ichabod) și a murit spunând aceste cuvinte: "S-a dus slava din Israel căci s-a luat Chivotul Domnului" (I Regi 4, 22).

După moartea lui Eli, Samuel a devenit judecătorul lui Israel. Din proprie inițiativă, filistenii au restituit israelitenilor Chivotul Legii. După întoarcerea la Domnul, israelitenii și-au recuperat cetățile pe care filistenii le luaseră.

La adânci bătrâneți, profetul Samuel a numit pe fii săi, Joel și Abiah, regi peste Israel, însă ei nu au fost următori integrității și dreptății în judecată precum tatăl lor întrucât erau stăpâniți de lăcomie.

În aceea vreme, bătrânii lui Israel, pentru că doreau ca poporul lui Dumnezeu să fie «asemenea celorlalte popoare» (I Regi 8, 20), i-au cerut profetului Samuel să le aleagă un rege. Profetul Samuel l-a uns pe Saul rege, dar a văzut prin aceasta o decădere a poporului pe care Dumnezeu Însuși îl condusese până atunci, făcându-le cunoscută voia Sa prin sfinții săi aleși. Renunțând la această poziție de judecător, profetul Samuel a întrebat poporul dacă consimțeau ca el să continue să-i conducă, dar nimeni n-a răspuns.

După ce l-a destituit pe primul rege, Saul, pentru nesupunerea sa față de Domnul, profetul Samuel îl unge rege pe David. Acesta i-a oferit lui David azil, salvându-l astfel de urmărirea regelui Saul.

Profetul Samuel a murit la adânci bătrâneți. Viața sa se află scrisă în Biblie (Vechiul Testament, I Regi și Sirah 46, 13-20).

În anul 406 înainte de Hr. moaștele profetului Samuel au fost mutate din Iudeea în Constantinopol.

Imnografie

Tropar (glas 2) [1]: Fost-ai dat ca dar prețios pântecelui celui sterp. Și ai fost oferit ca jertfă bine mirositoare Domnului. În adevăr și dreptate i-ai slujit Lui. Pentru

[1] *Tropar tradus din limba engleză*

aceasta te cinstim pe tine, o, Samuele, prooroc al lui Dumnezeu. Mijlocește pentru sufletele noastre.

Tropar (glas 2): Prăznuind pomenirea proorocului tău Samuel, Doamne, printr-însul Te rugăm, mântuiește sufletele noastre.

Condac (glas 2): Ca un mult cinstit dar, mai înainte de zămislire fiind dat lui Dumnezeu, din pruncie ca un înger ai slujit Lui, prea fericite, și te-ai învrednicit mai înainte a spune cele ce aveau să fie. Pentru aceasta către tine grăim: Bucură-te, proorocule al lui Dumnezeu Samuele, mare arhiereu.

Samuel (video)

https://www.youtube.com/watch?v=XkNc443hXbA

Icoane

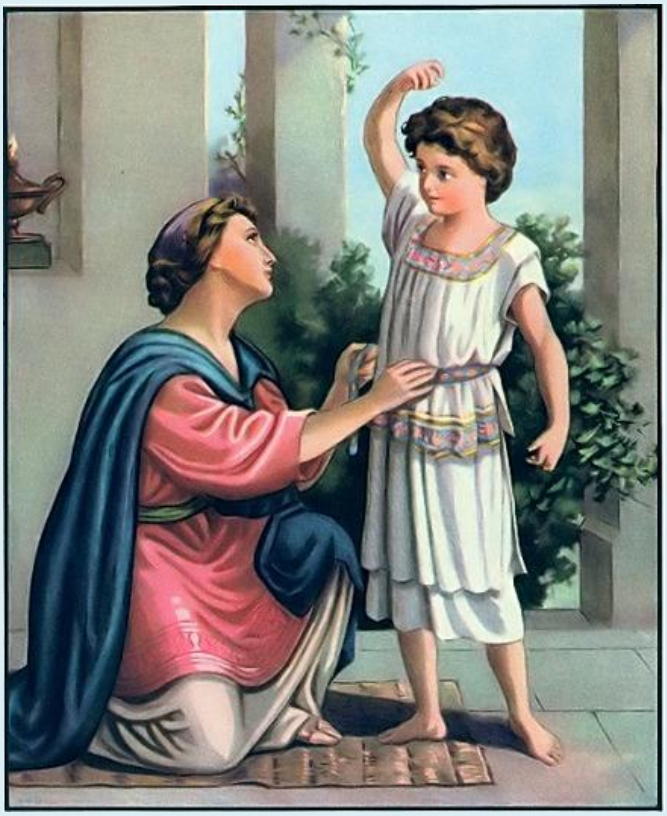

Hannah, the Mother of the Prophet Samuel

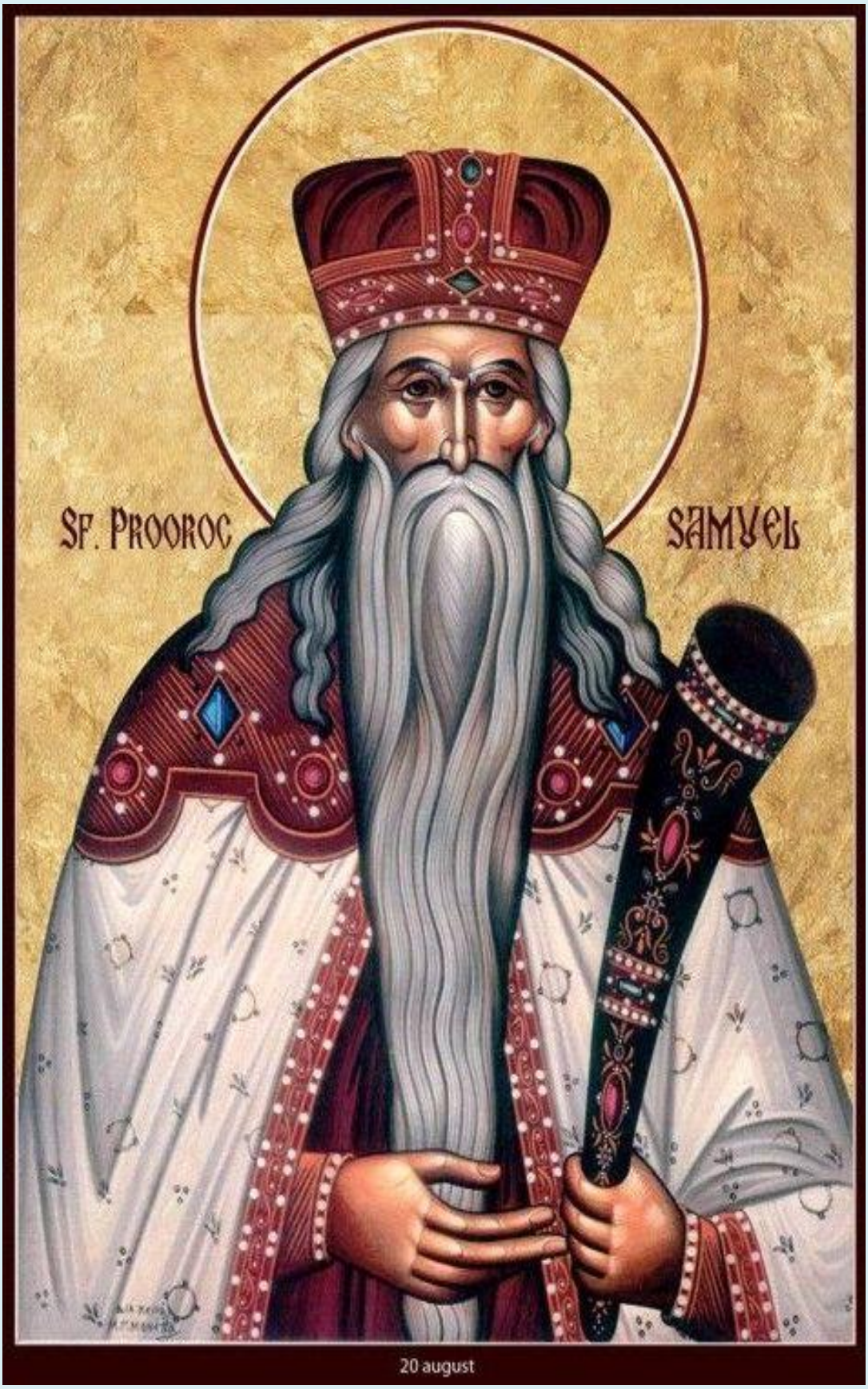
SF. PROOROC
SAMVEL
20 august

20 august

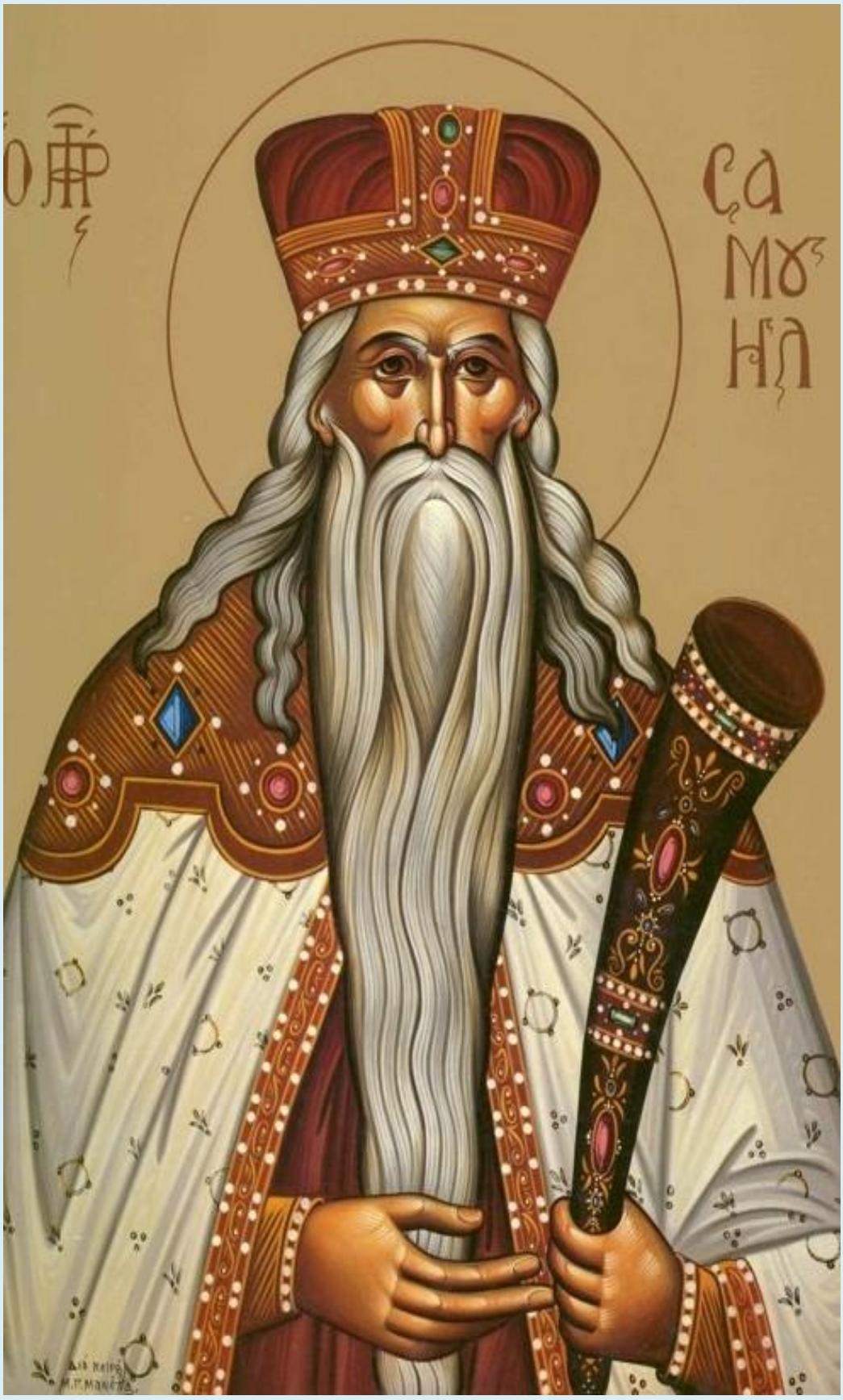

ὁ προφήτης
Σαμουήλ

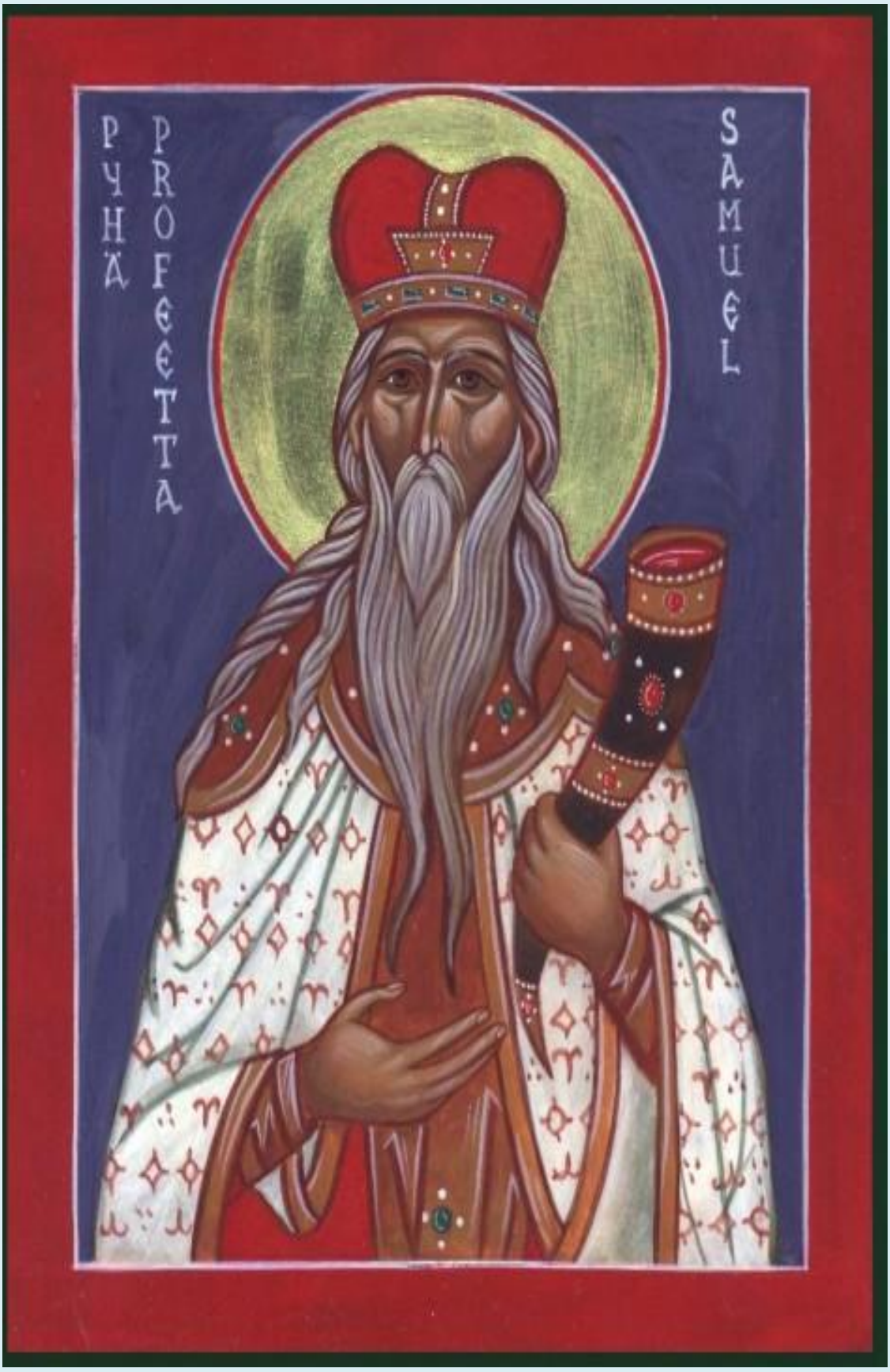
PROFEȚII
SAMUEL

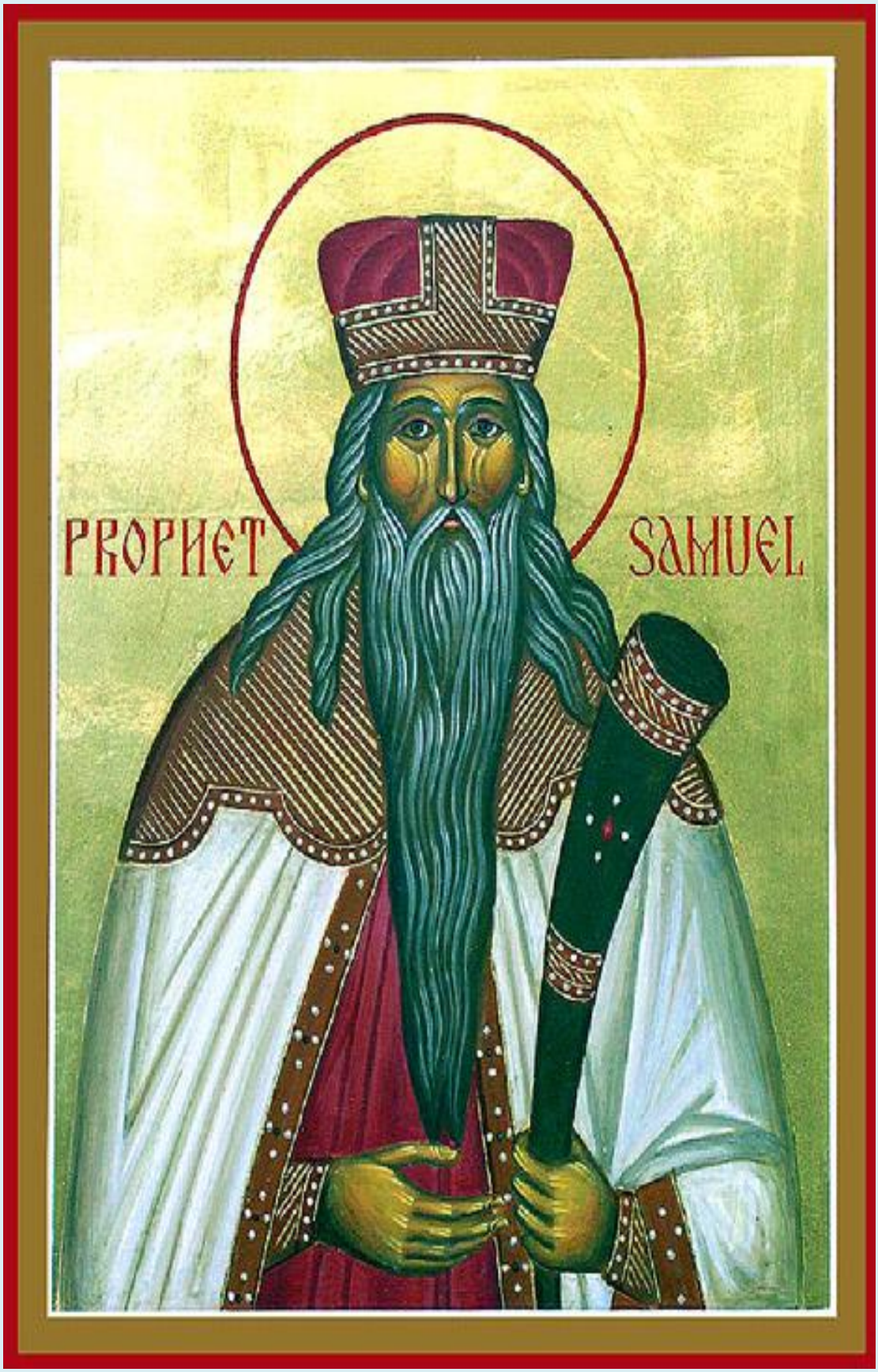
PROPHET
SAMUEL

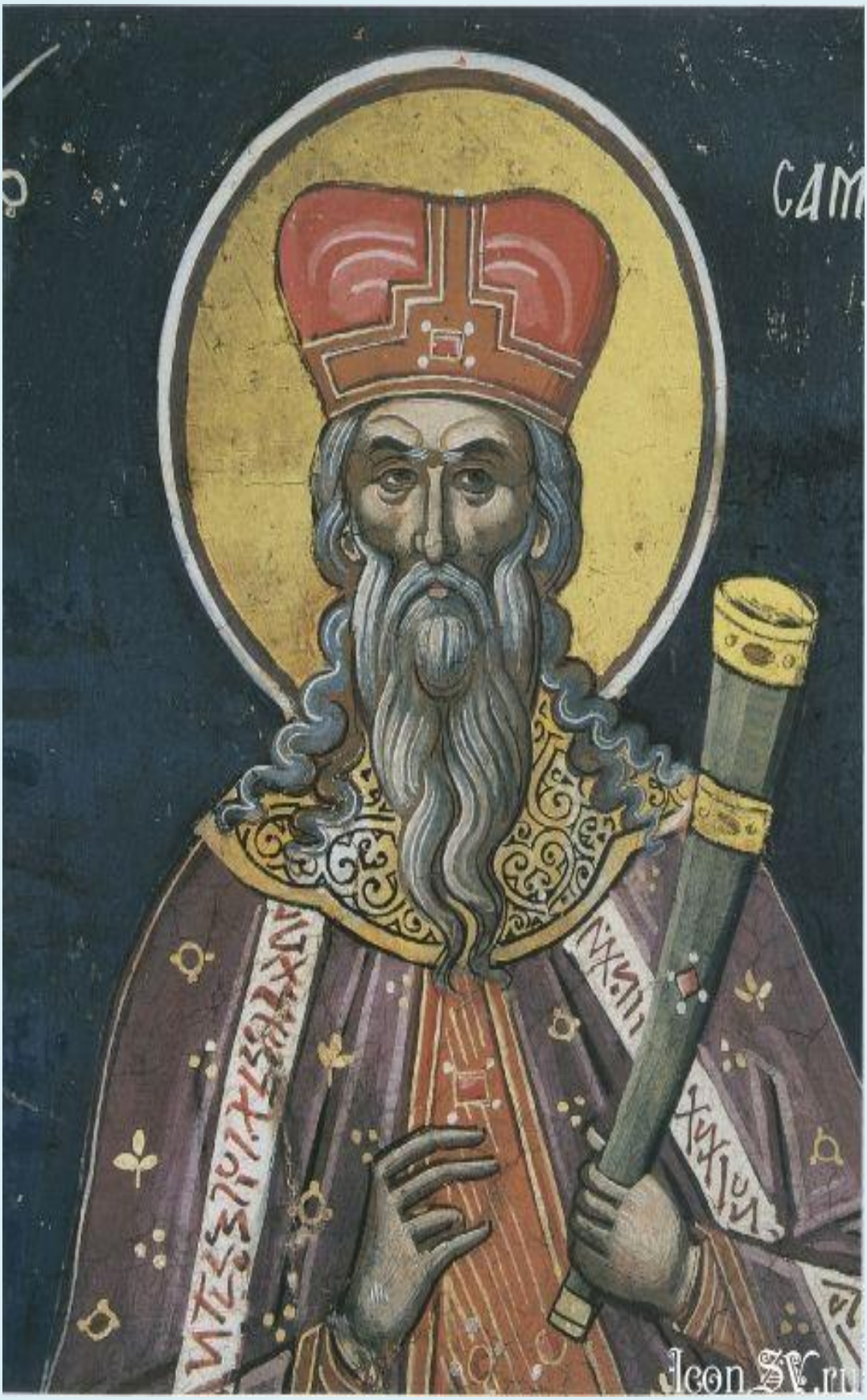
CAM

Note: the watermark "©H.T.M." will not appear on your icon.

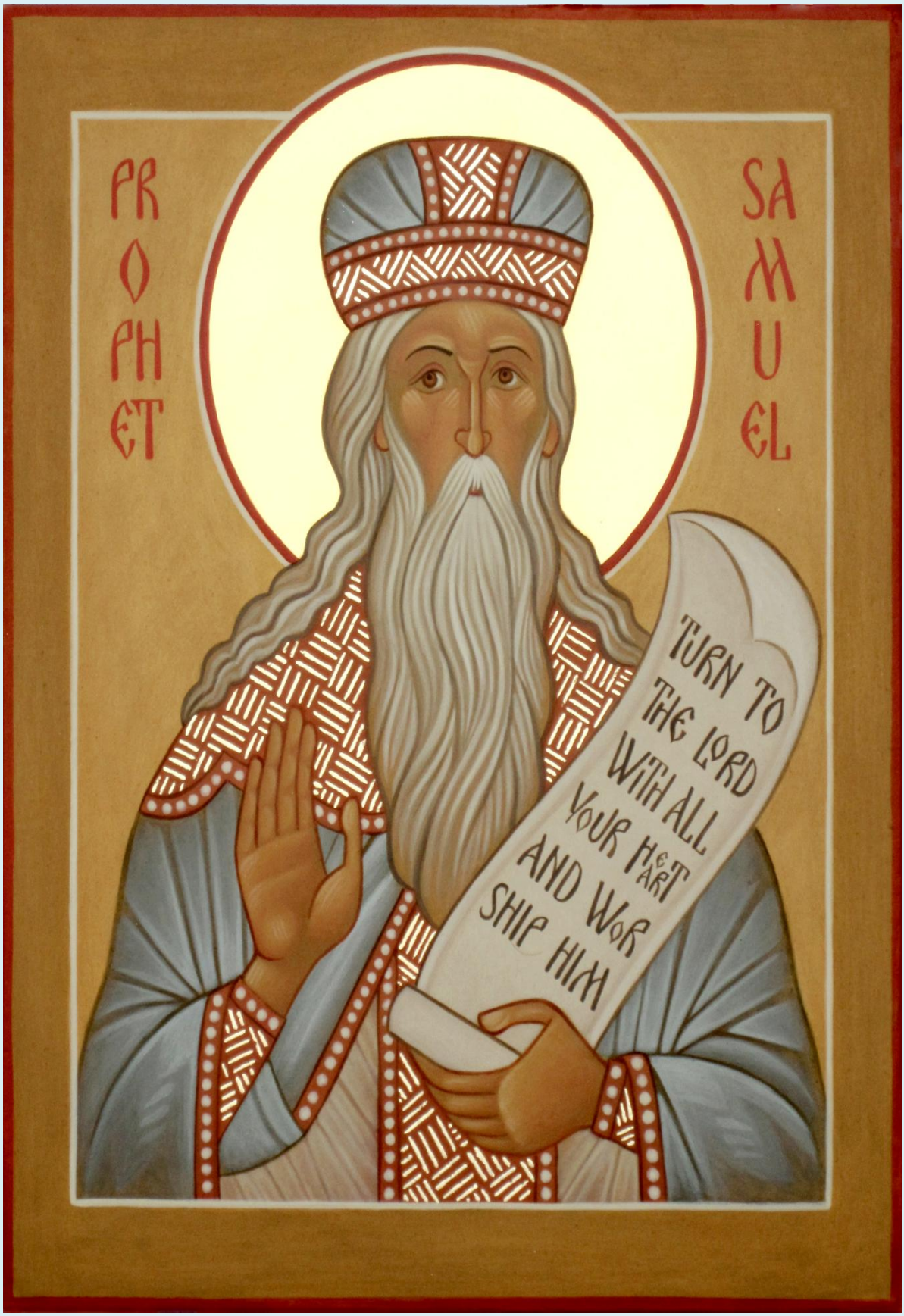
PROPHET
SAMUEL
TURN TO THE LORD WITH ALL YOUR HEART AND WORSHIP HIM

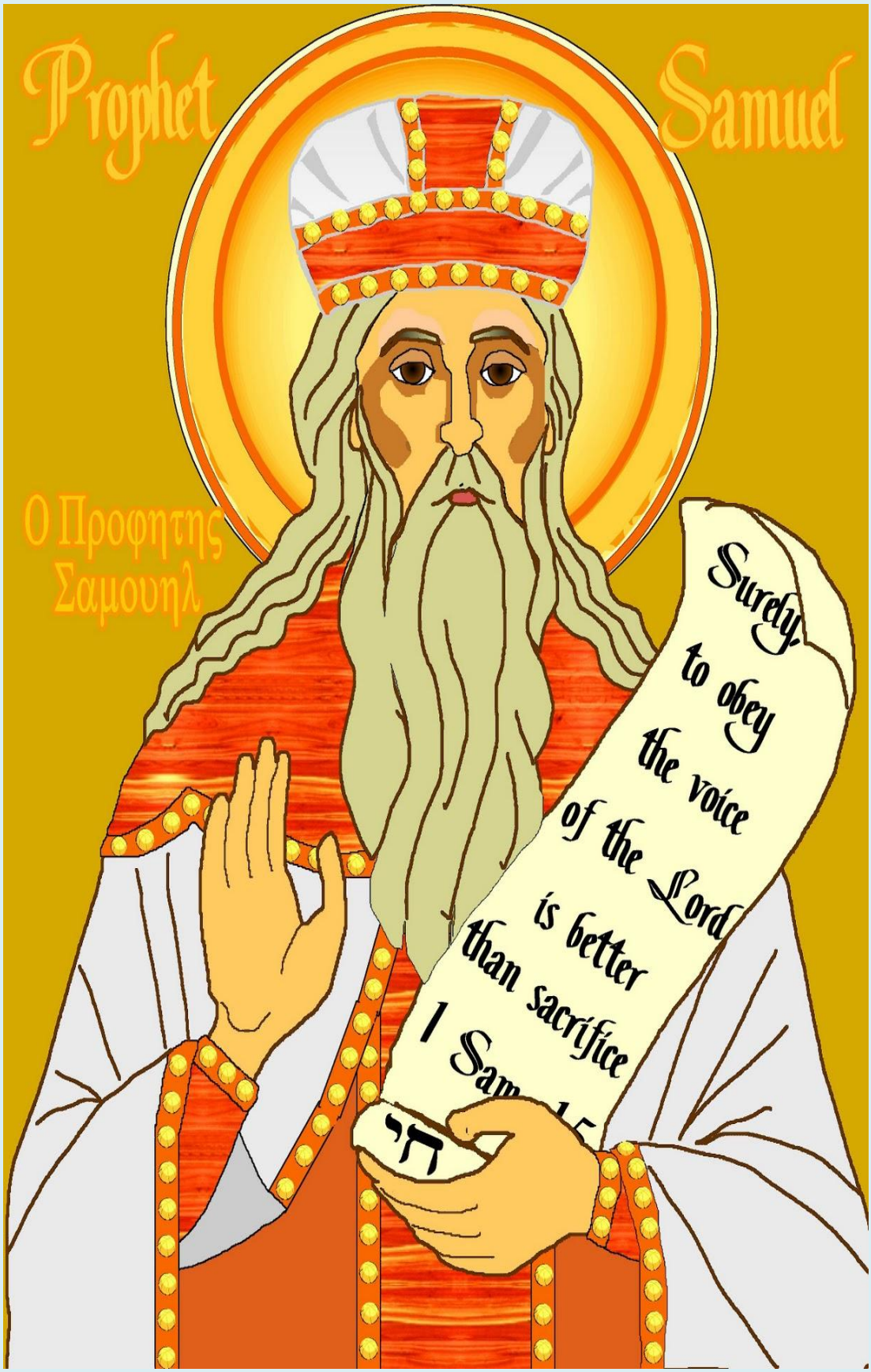
Prophet Samuel
Ο Προφητης Σαμουηλ
Surely to obey the voice of the Lord is better than sacrifice
I Sam
חי

СѢМѠНЪ:

САМОНАЛ

ПРО
КЪ
СИМО
НЪ

ΠΡΟΦΗΤΗΣ ΣΑΜΟΥΗΛ

SAMUEL BLESSING SAUL

And when Samuel saw Saul, the Lord said unto him, Behold the man whom I spake to thee of! this same shall reign over my people . . . (I Samuel 9: 17)

1 Sam 9 - The Prophet Samuel blesses the future King Saul

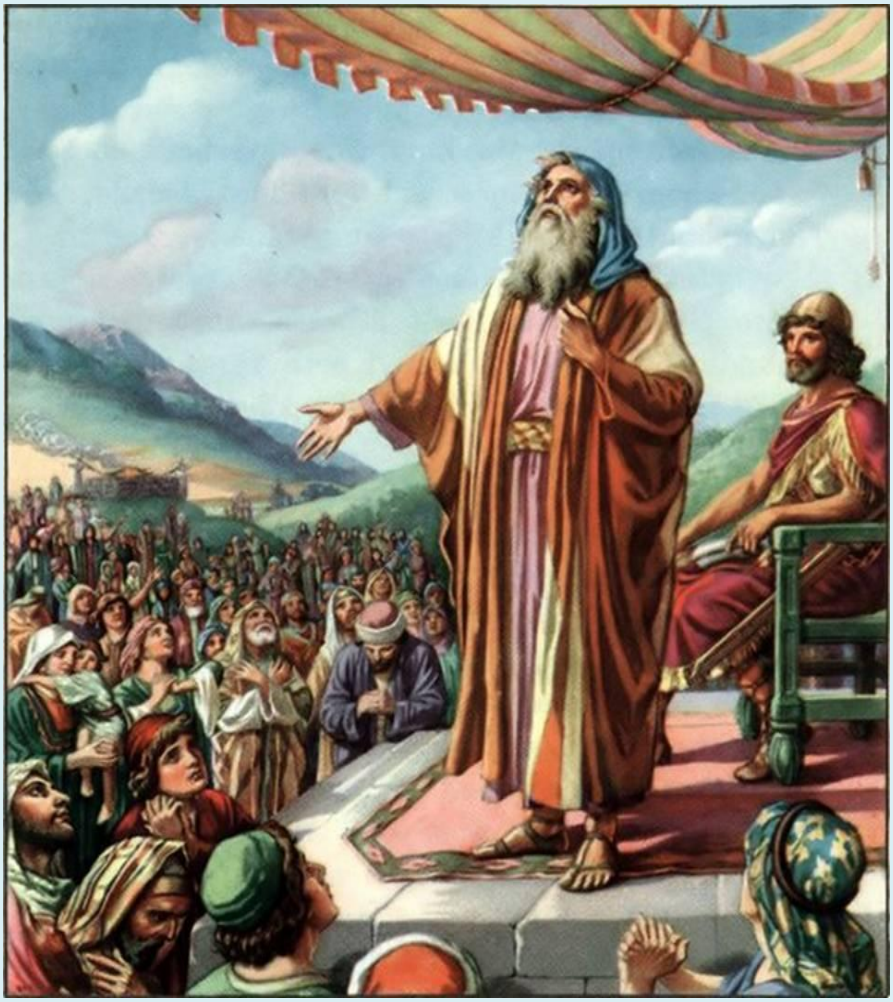

SFÂNTUL
PROOROC
SAMUEL

Ο ΠΡΟΦΗΤΗΣ
ΣΑΜΟΥΗΛ

Sfântul
Proroc
SAMUEL

Troparul Sfântului Prooroc Samuel
20 August - Glasul 2
A proorocului Tău Samuel pomenire, Doamne, prăznuind, printr-însul Te rugăm, mântuieşte sufletele noastre.

SF. PROROC
SAMVEL

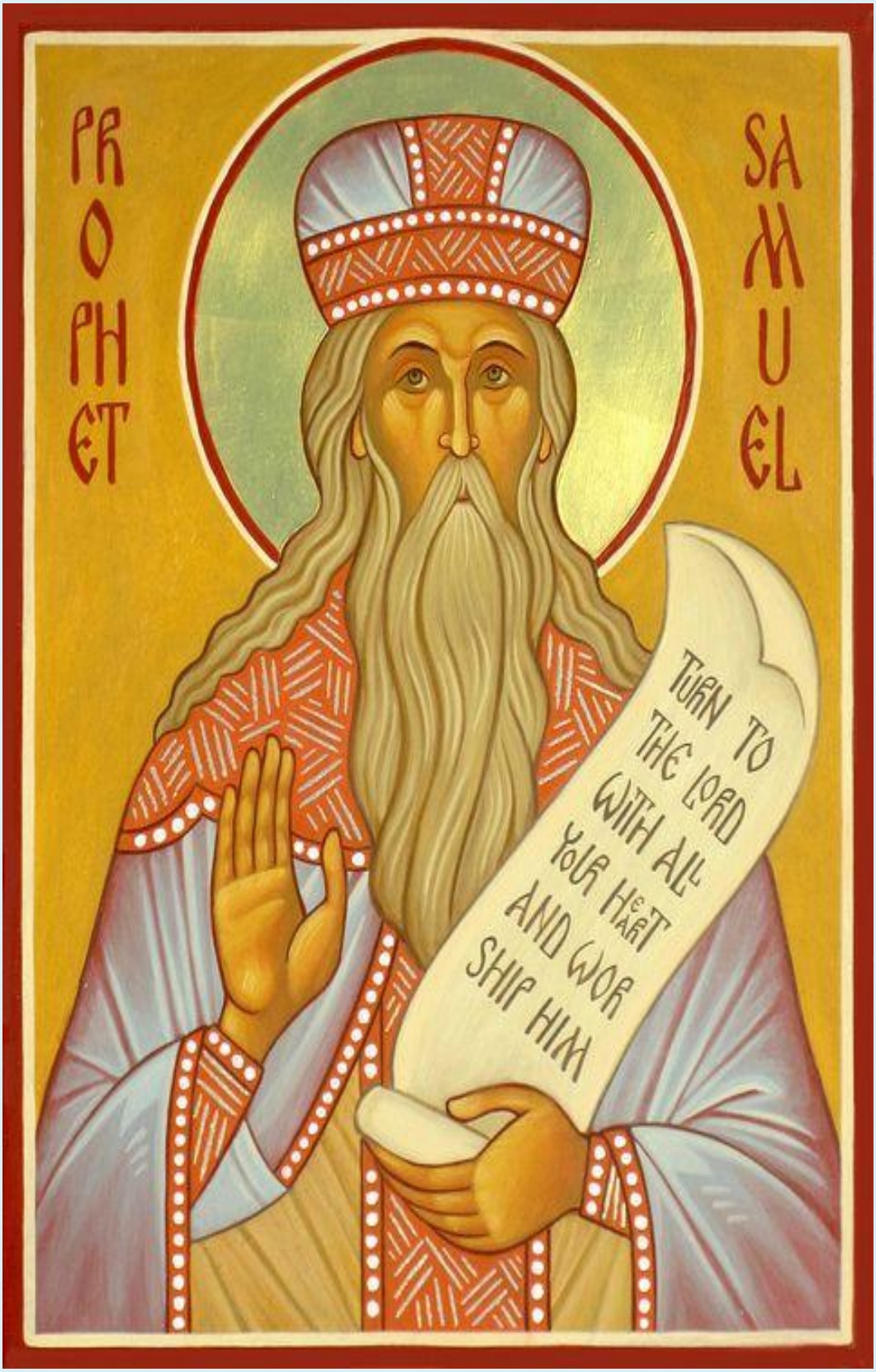

Bucură-te, Sfinte proorocSamuel, arhiereu al Domnului!